

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Novum Gratiae Prodigium: Sive Vita Venerabilis Matris,
Sororis Joannæ à Jesu Maria Monialis Præcipui D. Claræ
Coenobii In Bvrgos**

Ameyugo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

Vitæ Venerabilis Matris. Liber II. De Vita Venerabilis Virginis Sor: Joannæ à
Jesu Maria In Statu Conjugii

urn:nbn:de:hbz:466:1-37120

LIBER II.

De vita Venerabilis Virginis Sor. IOANNAE à IESV
MARIA in statu conjugij.

CAPVT PRIMVM.

*Maritus Virginis conjugatæ eidem proponit, ut se patiat interfici;
incipitque lethales ei penas, ac tormenta inferre.*

IN Cantic. Cant. Divinus Spon-
sus ob oculos nobis perfectionem
sponsæ suæ per similitudinē pro-
ponit, dum dicit: (Cant. 4. v. 3.)
quod genæ illius sint velut fragmen
mali punici. Inter omnes arbores,
& arboreos fructus, uti Cassiodorus
testatur, malum punicum arborque
seu malus Punica, vuglo Granatus,
regnum obtinet. Pulchritudinem
illa suam intus conclusam gerit; si
porro ei cortex findatur, vel rumpatur,
tum vero absconditam intror-
susque latentem speciem decorem-
que visendam exhibet. Eadem rati-
one sancta Sponsa caute ac sapienter
virtutem perfectionemque suam in-
tra intimos animæ suæ recessus oc-
culit; quod si corpus eius per pœ-
nas ac martyrium concisum fuerit,
patet illico venustas & decor eius
perfectionis. Nostra DEO despon-
sa Soror Ioanna valde sollicita erat,
ut virtutem suam ab hominum ob-
tutibus servaret absconditam: Cæle-
stis verò Sponsus cogitabat animæ
illius thesauros pandere, eosque om-
nibus in bonum exemplum propo-
nere. Eo fine ordinavit Sponsæ suæ

Tyrannum conjugem, ut eiusdem o-
pera manuque corpus illius multis
acribusque verberum ictibus conci-
deretur ac martyrizaretur. Tortor
iste atque carnifex erat Matthias ma-
ritus eius. Quadam vice dum solus
cum uxore suâ ageret, in hunc eam
modum alloquitur: Domina, quan-
doquidem ego, quod conjugalem
copulam attinet, ad te accedere ne-
queo, ideo ut ipsa fateri debes, haud-
quaquam es apta coniugio, neque
possibile est, ut liberos procreemus,
aut Sacramenti Matrimonii benedi-
ctione perfruamur. Melius itaque
tibi fuerit, si semel meâ interimaris
manu, quam durantem perpetuo
subire ac perpeti mortem. Ego te in-
dies excrucio, quo ad vixeris; sed
quorsum vitæ usurâ frueris, perpe-
tuis in lethiferis doloribus? Diutur-
no in cruciatu meritò mors pro leni-
mento habenda est. Igitur assentire,
ut te accedere possim: eo pacto se-
mel à cruciatu convictus ac societa-
tis tuæ liberabor ego, tu verò mea e-
vades tormenta. Bona conjux, cui
tale vivere moriendo, morique vi-
vendo ipsâ morte erat acerbius, co-
gitat

*Vide in-
rum bel-
luam lo-
quentem,
non ho-
minem.*

*Virtutis
thesau-
rus quo
magis oc-
cultatur,
propala-
tur.*

gitabat, simplici candidaque mente, fore, ut si maritus infontem eam vitâ, privet, ipsa veluti Martyr occumbat, talique modo visione DEI perfruatur. Dum igitur aliquando operi cuipiam intenta, tales animo cogitationes voveret, audit vocem auribus suis insonantem: Nullo pacto assentiri debes mariti tui proposito, siquidem id neque animæ neque corpori tuo consultum est ac conducibile. Hisce illa verbis instructa & confirmata, decreto firmissimo pati crucemque portare apud se statuit.

Per id tempus iverat cum ancilla sua, & Hispanico more comite servo ad Santi Pauli templum, ut illic rei Divinæ interesset, nunciatur ei Matrem quoque suam illic adesse præsentem, ne igitur mariti sui præcepto contrarium ageret, per lubens vitâisset oculos alloquiumque Matris, at non valuit: volentem quippe se ingenua demittere, Mater accessit: nec verò illic aliud quicquam locutæ sunt, quam quod salutationis ritus requirit, quandoquidem timore mariti filia plus temporis colloctioni indulgere Matri noluit. Breve hoc alloquium fortè observavit quispian, & inconsultè sapienterque illud marito eius propalavit. Ut igitur domum rediit, quarit ex ea, ubinam Sacrum audivisset? Respondit in templo sancti Pauli, & tunc quidem rem ille silentio preffit. Vespere autem in atrium domus concedens volumina Hollandici panni Hispaniæ grossisque cordis colligata solui jussit arreptuq; cordarum ma-

nipulum aceto-Salique immergit. Innocens Joanna cum ancillis id fieri arbitrabantur, ut tanto arctius iisdem volumina constricta, & venundanda procul mitteret. Nox interea advenerat. Ubi igitur Matthias in domo filere omnia advertit, existimaretque omnes iam gravi somno sopitos, iussit uxorem surgere, ac se sequi. Descendit itaque cum eâ in domus atrium, ubi stabat sponda forti è ligno compacta. Tum verò nudam eam ad quatuor illas columnas manibus pedibusque alligat, ac in modum figuramque Divi Andreæ in cruce pendentis distendit. Quindennis tunc erat, tamque miræ & elegantis formæ, ut homo vel maxime ferus, aut barbarus Turca honorem ipsi habuisset, quo tamen nullatenus attentio Maritus efferatæ ad instar belluæ sævitia excæcatus, memoratis cordis tam atroces ictus coniugi suæ infligere cœpit, ut virgineo suo mox sanguine tingeretur.

Cum verò pergeret cedere ictusque congeminare, non iam carnem sed vulnera feriebat; usque adeo ut tenera Virgo non solum à plantâ pedis usque ad verticem capitis suo naret in sanguine, sed ossa ipsa suis è sedibus ac iuncturis emota frangerentur. Poterat innocentis huius agnelli sanguis, vel ipsa emollire Saxa, nequiquam tamen truculentum inauditi istius Tyranni cor emollivit: sævitiei etenim huic, alteram crudiliorem addidit. Facem accendit, cuius flamma liquatam ardentemque ceram

*Matthias
in Ioan-
nam a-
trocissime
savit.*

R III
36

in recentia confudit vulnera. Ad omnia hæc mansueta ista agnella ne quidem os aperuit. Verum innocens sanguis procul dubio veluti olim iusti Abel in cælum clamavit ad DEUM. Providentia siquidem Divina clamantis huius voce sanguis excitatæ seu per Angelum eius, siue ictuum dirissimorum strepitu evigilantes ancillæ, taliq; ac tam horrendo attonitæ spectaculo, Illustrem quendam Equitem nomine Joannem Bapt. de la Moneda, qui eadem in domo cum uxore sua habitabat, evocavere. Malefactor porro ille sensit protinus evigilasse ancillas è somno, scelusque suum proditum. Ne igitur in tam flagrante atrocique facinore prehenderetur, confestim uxorem vinculis exsolvit, ac semimortuam in lectum deportat. Tum ancillis ad se vocatis minatur mortem, si aliter loquantur, quam quod Dominæ suæ subito lethale quoddam malum supervenisset, cuius causa in periculo mortis versaretur. Interea accersiri jubet Doctorem illum affinem suum, suæ verò Conjugi stricto pugio-
*Malitia
solers.*

dolores, nam neque manum neque pedem, luxatis è compage sua offibus, movere potuit. Benignus autem DEUS voluit, ut vice quadam in absentia mariti medicus adveniret. Quoniam verò, ob insignem amorem, quo is eam prosequeretur, tuto ei fidere poterat, sub confidentia, secretoque illi totius rei seriem, statumque morbi sui patefacit, ac simul commiserationem lachrymarumque viro elicit. Igitur melius edoctus, summâ diligentia & sollicitudine curationi incubuit; atque ita mediis proficuis medicamentisque salutaribus ægra sensim est valetudini restituta. Atrociam eiuscemodi tormenta, multa sanè ac frequenter est perpessa, quod singulari modestia & humilitate ipsamet testatur. Tales
*DEVS
prospicit
suis.*

“penas, inquit, & ob eiuscemodi causas, sustinui permultas; & quamvis
*Conyaz
lescit u.
anna.*

“hoc ita dicam, videor mihi tamen, causam illis præbuisse, quod ad placitum illi servire nescirem. Multis quippe se incommoditatibus involvunt viri, cum puellas pri-
*Truculentiam
mariti
excusat.*

“mi, in annis, tenerasve nimium iu-
 “venculas ducunt. Nam alias valde
 “benignus erat. Ab isto cruciati, quem animo demisso promptoque pertulerat, ut omni cum veritate ac proprietate posset dicere, se transivisse per ignem & aquam, & eductam in refrigerium esse, evenit ut puer quidem Matthiæ Ortizii patruelis, ludens cum avibus Canariis, quarum aliquot Matthias Ortiz in caveis nutrebat, unam è cavearum numero virgulâ dejiceret: Non longè post adfuit Matthias Ortiz, atque ubi caveam humi abjectam
 con-

conspexit, irriguit velut Leo, suæq;
uxori dicit insultandi sibi gratia eam
corbicularum dejecisse aut certe ad
complacendum illi ancillas hoc pa-
trasse. Optima Ioanna respondet,
nec se nec ancillarum ullam id fe-
cisse, quoniam ab eo tempore, quo
ab eis recessit, omnes labori intentæ
mansissent, nullaque se movisset lo-
co. Ille vero, ut qui non proprie ip-
sam veritatem, sed causas uxoris suæ
excruciandæ inquireret, ab ancillis
blandè avocata, ducit in vestibul-
um domus ad fontem, qui illic erat;
tum ponere vestes jubet; illā vero
præ pudore tergiversante medio diei
nudam se visendam præbere, præ
ira animique impotentia prope in
rabiem versus, pugionem educit &
vagina, discindit Zonam eius, vesti-
menta dilacerat, faciem pugnis con-
tundit, nudatamque ac resectam
omnino, ut nata fuerat, statuit. Tali
modo ad funem putei alligatam, in
profundumque demissam collote-
nus aquæ immergit. Ne vero quid-
quam esset, quo uti, vel cuius admi-
niculo in superna emergeret, præ-
terquam funis cui alligata erat, situ-
lam sursum attraxit; postremo pa-
truellem suam, excubito rem super
scalam quandam in custodia collo-
cat, ancillas vero inclusas sedere fi-
vit. Sic igitur totis 24. horis penden-
tem in fonte ad collum usque reli-
quit, & acerrimā quidem hyeme in
Burgensi urbe, ubi hyemes vel ma-
xime sæviunt. Est igitur pro explo-
rato manifestoque miraculo habend-
um, quod isto in horribili tormen-
to mortua non sit, cum alioquin cur-
su naturali debuisset tam intenso

tamque diuturno frigore extingui,
nisi Divini amoris igne, qui in corde
illius arsit, calefacta & conservata
fuisset. Posteaquam igitur 24. horæ
præterierunt, uterque Matthias videli-
cet Ortiz & patruelis eius seminecē
eam è puteo extractum ad lectum
deportarunt, in quo toto bimestri,
velut marmor gelidum uno in loco,
nusquam se vertere aut erigere va-
lens, decubuit. Quod factum quis
quis ritè expenderit, asperæ licet
immitisque naturæ sit tormentum
profecto cuicumque denum imma-
nissimo SS. Martyribus à persecuto-
ribus tyrannivse illato cruciatui par
fuisse facile deprehendet.

Hæc & alia perpetuata gravissima
tormenta invictæ heroicoque pror-
sus animo sustinebat tenera Virgo,
sociabatque illis sanctos devotosq;
affectus, tali ut ratione pœnas istas
eximiis præcellentibusque meritis
coronaret, animaque affectibus cor-
poris dolores redderet pretiosos, sci-
ebat quippe quod pectoris penetra-
libus insita virtus debeat externis o-
peribus honestatem gloriæque
circumdare. Quandoquidem ergo
adeo mitis & humilis corde fuit,
omnes istos dolores ac afflictiones
tanquam condignas peccatis suis
pœnas excipiebat. Optabat Job pa-
tientissimus, ut sui sermones scribi
sculpive possent in saxo ac silice.
(Job 19. v. 24.) nimirum ut saxum
illud ab ictibus tonsionibusque in-
ardescens, scintillas ederet. Pari
modo fortis hæc mulier, quæ quo magis
Charitate velut igniarius lapis, caditur
quo dirius à marito tundeatur, magis
tanto amplius ignis ac splendor
ardenti-

Divini a-
moris ca-
lor eam
gelido fon-
te immer-
sam in vi-
ta conser-
vat.

Omnes
pœnas pec-
catum suis
imputat.

H

Norum
tormenti
genus
Innocenti
Ioannæ
maritus
confert.

ardentium intus amoris flammam, foras erumpebat. Cum is cessaret percutere, procidebat ingenua humiliter ab illo veniam orans, dicebatque se nunc agnoscere, quam iuste ac merito se puniat; plagis omnibus sibi graviolem tantum poneret viam. Hæc tum amabilia verba faxeum quidem quodvis pectus emollire suffecissent, quibus nihilominus adamantinum mariti cor indurabatur amplius. Responsionis principium acerbis excipiebat collapsis addens: non mihi fucus simulatioque tua & compta verba satisfaciunt. Huiusmodi responsum Joannam graviter affligebat; Videbat enim fucatum simulatorumque haberi quicquid demum pectore candido simplici animo placando tandem & conciliando marito seu diceret seu faceret. Vicini interea certiores reddebant parentes, quam inhumane crudeliterque filia eorum à Matthiæ Ortizio tractaretur, qui tacti dolore cordis intrinsecus promptos sese consueto legimoque divortii medio separationem à tam inhumano socio procurare dummodo desideret, significant. Joanna verò respondit, nihil se aliud velle, quam impositam sibi crucem portare; quandoquidem satis ad salutem non est bene cepisse, sed usque in finem, perseverasse. Debere nos quidem tribulationibus adversitatibusque decertare pro assequenda corona, solam tamen perseverantiam coronam adipisci. Hic advertimus qualiter Soror Jo-

Joanna
de cruce
descende-
re renuit.

anna impleverit illud, quod Divus Bernardus ait serm. i. de S. Andr. videlicet, quod ii qui crucem amplectuntur, ita eius amore capiuntur, ut nusquam quiescere, aut cessare queant, donec mundo crucifixi in crucis brachiis moriantur.

Unde consecutum est, ut propinqui, imò parentes etiam ipsi eam desererent, quia sibi imaginari aut persuadere non poterant, quod joanna tam male, ut eius vicini retulerant à marito haberetur, quando ipsa ne minimum cuiusquam pressuræ adversitatisque sensum ostenderet. Serpens verò antiquus, videlicet Diabolus eam jam solam ab hominibus undequaque desolatam videns, gravissimæ huius afflictionis occasione uti constituit. Cæpit itaque eam horribilibus impetere cogitationibus, afflabat eam mortiferis plenisque stygii veneni suggestionibus, & sequenti sensibili affatur. O formæ infelicitas! O infortunatum conjugium! O matrimonium patimorum! Quod juvenis nobilis Domine, tam generoso nata sanguine, tam præstantium naturæ donorum, tantarum opum, in tenera ac florenti juventute, velis sub tam acerbo & inaudito servitutis iugo degere, ut tristis ac solatio destituta in fletibus atrocissimisque tormentis, florem suæ juventutis marcescere, arescere, ac deperire sinat, cui tam facile in lætitiis, deliciis ac voluptate, apud omnes

Desolam
tam undique
demon impetit.

Diabolus
eam undique
desolatam
variè impugnat.

“nes homines honoratam vivere,
 “prout alia multò inferiores filia
 “in gaudio & pace suavem vitam
 “ducunt. O te fatuam! Ecquid
 “cernis mortiferam hanc vitam,
 “ac perseverantem mortem tibi
 “importabilem esse, neque ullam
 “usquam affulgere spem ut tor-
 “menta tua doloresque finem ac-
 “cipiant? Nunquam crudelem
 “suam mentem exuet maritus
 “tuus. Parentes tui ac necessarij
 “omnem tui memoriam deposuere,
 “DEUS ipse te dereliquit, neque
 “iam ullus tibi relictus est sive in
 “terris, seu in cælis locus, quo
 “confugere queas. Quid igitur
 “est, quod speras, quod expectas?
 “vel nunc tandem te ipsam con-
 “sidera, revolveque cuncta retro,
 “quæ iam perpeffa & porro etiam
 “passura sis. Quod si ab hac cala-
 “mitate eripi velis, adero tibi fide-
 “liter; efficiam, ut maritus tuus
 “te amet, propinqui cognatique
 “tui te honorent, æstimentque, ac
 “totus mundus propemodum ad-
 “oret. Veteratorio isto Stigij ser-
 “pentis affatu atque afflatu, rectum
 “integrumque joannæ nostræ cor
 “pene fascinatam fuit. Ratio, mens,
 “sensus, viresque animi veluti atrâ
 “densaque nube involuta obscura-
 “taque fuere. Divinus tamen Sol
 “eam illustravit, cælestique suâ
 “luce tenebras omnes dispulit. Unde
 “alto velut è somno evigilans red-
 “dita sibi, DEUMque benignissi-
 “mum, ut auxilio gratiaque suâ, sibi
 “adesset, hisce oravit: Mi DEUS,
 “imbecillitas & ignorantia mea tibi

“perspecta est. Hostes mei mul-
 “ti sunt ac potentes; ne me de-
 “seras, si vis ne ego te deseram.
 “Nam sine te nihil, tecum verò
 “possum omnia. His dictis appa-
 “ruit Divus Franciscus, eam verbis se-
 “quentibus confortans: Ne ani-
 “mo concidas Filia, omnia hæc
 “tibi sunt utilia, estque totum id
 “misericordia, quam DEUS tibi
 “exhibet. Mi sancte Pater ait
 “illa, an non tu es testis Divinæ
 “mecum factæ desponsationis: Qui
 “ergò sivit DEUS, ut me Parentes
 “mei nuptui traderent? Istud re-
 “ponit Sanctus Franciscus, fieri
 “permisit DEUS, ad utilitatem
 “tuam, Nam quo plus in hac vi-
 “ta pateris, tanto etiam corona
 “tua erit maior, itaque bono ani-
 “mo esto Filia mea. Hisce san-
 “ctus Pater evanuit, & ipsa bene
 “animata confortataque reman-
 “sit.

Implevit etiam per id tempus
 postulationem eius ac desiderium
 DEUS, quod dudum pectore a-
 luerat, nimirum ut tam, ipsa,
 quam Parentes eius in paupertate
 devenirent. Parentum siqui-
 dem eius temporalis felicitas
 magnæque opes tantopere decre-
 verunt, ut in magnam necessari-
 rum rerumque indigentiam deve-
 nirent. Matthias Ortiz verò mer-
 catura deserta, fortunas bonaque
 decoxit: Ubi igitur se ita bonis o-
 pibusque nudatum vidit, quibus
 ante affluerat, ait suæ uxori. Mo-
 dicum illud quod adhuc reliquum
 habet

A Fr. sc
 cisco con-
 fortatur.

Parentes
 Ioannæ
 ipsaque
 cum ma-
 rito in
 pauper-
 tatem de-
 volun-
 tur.

Confusa
 Demonis
 susurro,
 ac DEI
 lumine
 illustrata
 ad eum
 confugit.

*Matthias
Ortiz de-
coctis for-
tunis
Burgo
excedere
& alio
migrare
constituit*

habemus, usque ad vestimenta tua venundare constitui, teque alio ducere, ut ita propinqui tui nihil unquam de te audiant. Ad quas Jo- anna ne verbum respondit. Cæpe- rat interea ille animi sui decretum in opus deducere; verum Affinis eius Medicinæ Doctor illi dissuadens, dixit: Quoniam cum juvene adeo ac speciosa uxore tenderet? Ma- neret in suo natali solo in Urbe Burgenfi, ubi commodius viveret quam in peregrina regione. Quo- niam verò Arithmeticæ peritus Quæstoris officio fungi posset, ideo consulere præcipui cuiusdam, præ- divitis, nobilis & cum primis Re- ligiosi pietatis dediti viri Don Pe- tro de Cerezo, Torquemada servi- tio pro quæsturæ administratione se- se manciparet. Non sat ad palatum Matthiæ Ortizii erat istud consi- lium: imaginabatur quippe sibi à suæ fortis conditionisque homini- bus nulli præterquam Regi soli, præstari debere servitium. Magna tamen necessitas, quæ omnia vin- cit, munus id suscipere, præfati- que Domini Petri de Cerezo Quæstorem agere. Compulit, quod exercere aggressus ait ad con- iugem suam: Cum eam ultra alere nequeat, iret ad Parentes suos. Domine respondit Joanna: Uxor debet derelinquere Parentes suos & adherere marito suo: Quanam oro ratione apud DEUM homi- nesque subsistemus, si ego ad Pa- rentes redeam & maritum meum derelinquam? Ad hæc Parentes

*Nulla in
fortu-
na dese-
rendus
est uxori
maritus.*

mei ad paupertatem reducti causa- buntur, quod me sustentare non va- leant. At Matthiæ rationabili hoc responso neutquam satisfactum est. Sed protinus pallio circumdatam manuque ad posticum, quod in augustum viculum atque præterla- bentem rivum exitum habebat, de- ductam foras protrudit, aiens: abi in nomine Domini. Dum ergo ita so- la, mæsta, derelictaque undique proxime ad rivulum confidens cogi- tare caput, quid in hac eiectione i- bi esset agendum. Quia in perturba- tione Cacodemon eam denuo se- quentibus venenatis suggestionibus aggressus est. O te cæcam mulie- rem? Quid hoc rerum statu inci- pies? Vbi nunc vana tua inanisque fiducia, quam ante hac gerebas? Quid nunc te fiet, quæ à cunctis mortalibus abiecta ac deserta es, ut sane vides? Posteaquam DEUS ipse iam te dereliquit, aliud aptius medium non video, nisi ut tam in felicem vitam compendio, brevique morte tibi manus inferendo finias. Explicari sat verbis nequit, quanto- pere turbatio Diabolici illius susurrii Joannæ nostræ cor triste anxium- que reddiderit. In amarissimas ita- que solvitur lacrymas atque san- ctissimam Virginem Mariam invo- cat. Continuo verò sibi interius dici "audit. Filia mea, ne tristeris, aut "deiciaris animo. Nullam fidem "habe impostori huic non te dese- "ruit DEUS, imò ille omni tem- "pore tecum & apud te est, in "omnibus tribulationibus, quas pa- teris.

*A Marito
domo ex-
truditur.*

*Tentatur
à demone
graviter.*

*A B. V.
M. con-
fortatur.*

teris. A voce ista dulcissima ingentes animos Virgo oppressa amaritudine hausit, veteratorias artes fraudemque maligni spiritus dilucidè agnovit. Sicut namque micantes Solis radii tetra nubila, umbrasque dispellunt, pari ratione prædicta vox novo lumine oculos Joannæ aperuit, dispositionis divinæ veritatem Dæmonisque fallaciam dignoscendam. Animata igitur ac roborata voce illa consurgit, & quia maritum in graphiario occupatum autumabat, abiit inde, clam & nemine sentiente in domum irrepenti animo: At verò maritus omnes gressus uxoris eminus observabat, sivit illam ædes tacitè subire: Dum ergò illa per scalam in superiora ascendit, inobservatus & inexpectatus, mox eam ad supremum usque gradum insequitur: tum verò efferato animo joannam capite prehensam vi magna à tergo protractam per gradus deorsum deiecit. Lapsus ille adeò fuit terribilis & violentus, ut sanguis copiosè ad cerebrum conflueret, ut animo sensuque omni destituta, 30. dierum intervallo affixa lecto, perpetuo in deliquio decubuerit. Uxor nobilis illius Equitis ac Domini, cui Matthias serviebat, erat pia & sancta Domina: Cum vero singulari amore joannam prosequeretur, impendioque revereretur, hac in eius ægritudine joannam, perinde ac Mater Filiam sollicitè curavit. Non an-

cillas modò suas, sed ipsamet servitium ei præstare voluit. Quoniam verò advertebat genuinam propriamque morbi causam consulto celari, ob idque conducibilia pharmaca, nec cognosci nec adhiberi cum fructu; præcipui nominis medicum Civitatis Burgensis accersiri iubet: Cui tandem malum illud à gravi præcipitque lapsu provenisse referatum. Vndè non longè post joanna curata pristinae integritate est sanitati restituta. Certè quævis alia tenera juvenisque Domi-
micella, toto animo timeret, abhorreretque ab eiusmodi immanissimis cruciatibus, eosque remis velisque omnibus fugeret, immo terræ viva suffodi potius, quam maritum talem vel aspectu, dignaturæ optaret. Nihilominus tamen patiens Joanna nostra animo statuit, quo sævius traderet, tantò magis tyrannum istum tolerare, eique morem gerere. Experientia etiam docet, quod in spiritali certamine, victoria DEI ope & gratiâ obtenta, novas addat vires, animamque confortet ad novum certamen subeundum, dum in sæculi lucta victor ipse debilitatur & es-
languescit.

—(o)—

CAPUT

Tacitè in domum revertitur, à marito verò per gradus deijci-

Indè graviter læsa diu decumbit.

Tandem sanitati redditur.

R III
36

CAPVT II.

DEVS adiungit Ioanna quatuor Sera-
phinos, qui eam comitentur & confor-
tent: Dolores eius atque tormenta
perseverant.

*Semper
solatur
suos DE-
VS.*

*Adiungit
Ioanna
quatuor
Seraphi-
nos.*

Domine inquit Rex David (Ps.
93: v. 19.) secundum multitu-
dinem dolorum meorum in corde
meo, consolationes tuæ lætificave-
runt animam meam. Quod provi-
dentiam divinam sæpius expertus
asserit, quā præcipuos Sanctos suos
ad vitam æternam, per spiritualem
viam Crucis deducit. Visitat eos
doloribus & afflictionibus, illique
in pressuris corporalibus suspirant
& gemunt; DEUS verò illos jux-
ta mensuram eorundem miserationum
corroborat. Ubi ergo is conspe-
xit, quam multa Ioanna Sponsa sua
pateretur, & porro etiam quanta
toleranda restarent, præter sanctum
eius Angelum custodem, quatuor
ei Seraphinos deputavit, qui eam
omni tempore, imo omni vitæ illius
momento incessanter comitarentur,
tuerentur, atque confortarent. Singularis hæc amabilisque provi-
dentia DEI, tali ab ea modo est cog-
nita. Paucis ab initio matrimonio
annis, comparuerunt illi quatuor
præclarissimi iuvenes, suavi amabi-
lique gestu, decorâ facie, venustâ-
que supra modum corporis formâ.
Quivis eorum senas radiantes ha-
bebat alas, superante omnem pul-
chritudinis modum pennarum co-
lore; Cælici luminis eximie mi-

cantibus radiis circumdati. Soror
Ioanna à tantâ claritate in extasi
raptâ, initioque turbatione pavore
reque correpta fuit. Paulo verò
post, naturâ debili supremâ gratiæ
Divinæ virtute roborata, quærit è
prædictis adolescentibus, quinam
sint, quid afferant, quidve velint.
Cælitres Genii juvenesque dixerunt,
se quatuor Seraphinos esse ab Al-
tissimo Numine ei submissos, ut
eam toto vitæ suæ discursu ubivis
locorum comitentur, diversisque
etiam de causis, in variis eius in-
commodis ipsi semper assistant.
Præcipuè tamen ut eam excitent,
solentur, confortent ac tueantur, ne
in vasto ac procelloso tribulatio-
num mari, quæ interiora animæ eius
inundatura sunt, spiritus suffocetur
ac submergatur. Difficile creditu
forte factum hoc cuiuspiam videri po-
terit, perpendenti doctrinam,
quâ Doctor Angelicus Divus
Thomas nobis tradit (1. p. q. 112.)
nimirum supremæ Hierarchiæ An-
gelos, quales Seraphini sunt, ad
nos haudquaquam mitti. Sed hæc
doctrina intelligenda est, quod se-
cundum communem regulam,
cursumque ordinarium, supremos
Deus Angelos ad nos non destinet;
potest tamen benignus DEUS,
peculiari de causa gratiam istam a-
licui facere, prout è Scriptura
sacra palam fit, atque Theologi
etiam cum Seraphico Doctore Di-
vo Bonaventurâ & Scoto docent
(12. dist. 10. art. 1. q. 2. Scot. in 2.
dist. 10.) Posteaquam igitur Se-
raphicum istud præsidium ac ju-
vamen

In Aragoniam cum marito Ioanna deducitur.

Plurima ibi patitur.

Burgum cum marito revertitur.

vamen summâ grati animi testificatione Ioanna suscepit, infracta constanque Virgo denuo etiam patitur nova caput. Brevi Maritus eius suum illud servitium perosus est, abeundi ergo à Dominis suis copiam obtinet, & postquam, quod è re familiari domesticâque supellestile restiterat, divendit, in Civitatem quandam Aragoniæ Cataliud dictam, cum uxore sua secessit. Vnum illic duntaxat egere annum. Quæ non misera hæc nupta, ab omnibusque derelicta eo in loco perpeffa est? Quas non injurias, contemptus, quot alapas, immania verbera, tormenta ac supplicia sustinuit? Quis hæc omnia numerabit, quis exprimet? Horruere servi & ancillæ eius ad eorum aspectum; at illa sufferendis summâ cum patientiâ omnibus par animo, immota perstitit. Evolutâ unius animi peroratio, Matthias iterum se cum suis Burgos recepit, ad habitandum ibi. Eo in itinere, inculto quopiam, inhospito, inhabitatoque regionis foria nuncupatæ loco, tenebris obscuræ admodum noctis oppressi fuere, & quia viæ erant ignari, errabant. Cum ergo Matthias ex DEO vindictam sumere non posset, Conjugem suam summo cum contemptu, & verborum contumelia aggreditur, blasphematur, fulminat, minasque in eam vomit cum crebra impia iuratione. Misera Ioanna quovis passu mortem timuit; DEO itaque uni atque Sanctissimæ eius Matti se commendavit. Inter hæc vocem audiunt ab Angelo DEI e-

ditam. Istac pergite, non procul inde pagus distat. Tandem in locum quendam, Hinojosa nomine deveniunt. Ut ergo subiere hospitium, impedimentaque sua introrsus detulere? caput Matthias truculenter adeo sua cum conjugere agere, ut hospita stuperet, & quæ famulo quæreret dicens: Bone amice, fortasse hæc Domina istius Domini mancipium aut serva est? Servus, cui atrociora Domini facinora caput obturbarent, irato animo respondit; Non est eius mancipium neque ancilla, sed Coniux illius, earumque virtutum, ut ipse dignus non sit corrigiam eius calceamenti solvere; & tamen cum ea sic agit semper, prout nunc cernis; & multo etiam deterius. Ubi verò Matthias omnia in hospitio ad placitum disposuisset, uxorem suam se vocat, eamque in stabulum introducit, fune manus vincit, atque media inter iumenta ad præsepe alligat, cum sequenti contumelioso dicto. Hic aptus commodusque tibi est locus; meo quippe consortio digna non es. Postremo vales faciens cum iteratis alapis contumeliosisque sarcasmis, ad stratum se recepit; illa verò prædicto modo alligata mansit. Præbuit humili Virgini hæc ignominia occasionem DEUM suum animo representandi, quo videlicet is pacto sui amore homo factus, ligatis manibus pedibusque inter duo animalia, in præsepio fuerit reclinatus. Lætabatur impensè Soror IOANNA de hac sua cum Sponso suo conformatione, atque

Eo in itinere quid sit passa.

Fune Ioannam ad præsepe Matthias alligat.

*Gaudio
illis dis-
fluit sed
tentator
sua occa-
sione uti-
tur.*

atque externum pudorem ac dedecus in intimum convertit gaudium cordis: eo tamen haud obstante tentator eam impugnare orsus, tacito illi susurrio dicebat: fieri ne potest ut sic semper caeca sis, cum tamen revera facta ipsa tibi oculos aperiunt. An non sat perspicis, manuque palpas, quod te DEUS deseruerit? Quorsum omnis horum tolerantia? Si meam opem expetis, exsolvam te protinus ab hoc praesepe, & a marito tuo defendam. Sed Ioanna firma constansque erat in tolerando. Nihil illa tum agebat aliud, quam ut toto se animo ad DEUM convertens, illique diceret. Domine responde pro me, quoniam gratias hanc est tentatio, non me deseras, ne praiceps corruam. Pone me juxta te, & cuiusvis manus pugnet contra me. Vide quot tibi ego pretio steterim. Descendisti tu sublimi ex caelo in terram ad me salvandam, ne igitur pretium tui sanguinis in me deperire siveris. tali modo illa totam traduxit noctem. Vbi iam delucescere cepit, Matthias famulum ancillamque evocat, abit ad stabulum, atque ut primum conjugem conspexit, ait ei: benene Domina dormivit? Ita sane apparet, nam inter iumenta duntaxat congruus est ei quietis locus. Famulus atque ancilla ubi Dominam suam ad praesepe revinctam tanta humilitate ac mansuetudine viderunt consistere ingenti doloris sensu, probrum hoc dedecusque tulere, sed neque a lacrymis temperare sibi poterant. Interim eam Matthias solvit iubetque ut

necessaria prosequendo itineris comparet. Fecit hoc sine ulla tergiversatione aut minima contradictione, atque in humili cognitione quam longae maiores poenae peccatis suis deberentur, summas Deo agebat gratias, pro tam miti ac benigna castigatione. Ab eo loco brevi Burgensem Urbem attingere. Quandoquidem vero nobilis nostra Virgo tota civitate Burgenfi nota, omnibusque amata fuit, non est ausa in hominum venire conspectum, sed occultabat se ab omnibus. Non equidem quasi in Patria sua abhorreret, in tam abiecto, vili, contemptoque statu videri, sed ut eo pacto execrationes ac maledicta impediret, quibus à populo passim eius maritus impetebatur. Quisquis enim obvius agebat: maledictus sit homo, qui tali modo coniugem suam tractat, quae tota instar est Angeli. Ignoscat DEUS Parentibus qui tanta virtute praeditam, tamque speciosam Domicellam unguibus feræ belluæ tradidere: satius ferè fuerat eam in aquas abjici, quam adeo truculento tyranno coniugio copulari. Ioanna econtra obviabat hominum dictis atque oculis consuetudine maxima, via modoque quam optimo, omniaque eius facta ita interpretabatur, ut mariti sui reputationem existimationemque tueretur; excusans eum quantum fas sineret. Ille vero cogitabat cum uxore sua madritum proficisci, dicitque illi ut partem vestimentorum suorum cultusque sibi tradat venundandam. Dicto audiens virgo confestim protulit, cycladem

*Burgum
revertun-
tur.*

*Ioanna
cavet ho-
noris mari-
ti sui.*

Amor
Dei om-
nem or-
natum
seculi
exosum
reddidit.

Societas
honorum
utilis,
malorum
est perni-
tiosa.

cycladem holosericam, qua undantaxat vice induendo corpori usa fuerat, & similiter viridem Damascenam interiorem vestem sericumque pallium & alia eiusmodi è mundo muliebri. Agebat hoc prompto ac perquam alacri animo, quippe cui Divinus amor omnem ornatum pompamque sæculi exosam reddiderat. Supervenerat hisce Doctor Medicus Matthiæ affinis domum ingressus; atq; ubi indumenta illa ornatumque in mensa expositum jacere conspexit, scire voluit, quamnam ex causa, quoque sine id fieret. Domine respondet Ioanna vestes hæ venundandæ sunt & in pecuniam redigendæ, ut Madritum proficiscamur, Consilium hoc Doctori neutiquam probabatur, mandat ergo famulo suo, ut ea omnia in domum suam perferat. Matthiæque Ortizio tam solidis prægnantibus rationique consentaneis argumentis contrarium svadebat, ut ille animi sui decreto protinus mutato denuoque quæstoris obire officium apud præfatum Dominum Petrum expeteret. Facile postulatam impetrat munus eo quod eiusdem Nobilis Domini uxor, Ioannam apud se habere cupiebat, propter ingentem fructum ac utilitatem, quam ex tam sancto consortio eius anima capiebat; Divina Scriptura, & experientia ipsa teste, quod in vita spirituali, amicorum DEI consortium summe sit proficuum, ex adverso vero malorum societas exitiosa. Qua de causa Divus Bernardus Eugenium Papam valde sapienter commonet, ne sibi imaginetur, statum suum fe-

licem fore, quamdiu ad latus, ac circumse malos homines eorumque societatem patietur.

Erat Don Pedro ad quartum ab urbe Burgo milliarium insigne Palatium arxque munita ad formam turris. Misit eo suum quæstorem ad redditus inde obvenientes administrandos ac procuraret. Non inveniebat Matthias ancillam, quam secum duceret, ait ergo uxori suæ ut se comiteretur, officiumque ancillæ obeat. Paruit alacri lætoque animo mariti dicto humilis Ioanna nostra, talemque servitutem magni honoris loco habuit, cum perpenderet, quod verba illa, quibus Protomatré primâq; fæminarû, DEUS post lapsu est affatus; scilicet sub potestate viri eris, isque dominabitur tui, pro execratione aut maledicto accipienda non essent, sed magni honoris ac benedictionis loco habenda prout Divus Ambrosius testatur (Lib. 1 de Parad. c. 14.) Eam ob rem Divina verba illa eo sensu accipiebat Soror Ioanna, quasi tam sibi quam Evæ dixisset: en peccando in servitutem lapsa servitutis onus in te suscepisti, igitur servi marito tuo, moremque ei gerens. Desponsum tibi Dominum reputa; Divinus etenim amor hanc in te sententiam tulit; ut hac ratione, scilicet per servitutem, libera salvaque fias. Sententiam hanc atque damnationem cunctæ mulieres ob oculos sibi merito statuere deberent, in eaque perseverare, quandoquidem sincerus germanusque in maritum amor, talem secum inducit servitutem. Si quæ vero coniugata alterius viri

Ancilla
officium
lubens ex-
equitur
Ioanna.

Quo sensu
accipien-
da verba
sub vi-
ri potesta-
te eris.

*Peior Dæ-
mone
Matthias
uxorem
suam
rursus bis
pessimè
accepit.*

amore cupiditateque teneretur, maritus enim verò illius prorsus infortunatus, ipsi verò summum dedecus pudorque esset. Incredibile non est, quod eheu! homines reperiantur ipso Dæmone peiores. Qui ergo sub jugo talis hominis degit, ut ait Divus Augustinus, necesse est Tyrannum ferat atrocissimum & irreconciliabilem. Talem prorsus fuisse Matthiam Ortiz videtur. Uxor eius Joanna serviebat ei omni promptitudine, velut fidelis Sponsa, ille verò è contrario omni savitie, ut verus tyrannus, peius quam mancipio quopiam eā utebatur. Dixit ei quadam vice, ut aliquantum tritici purget, quod ubi fanatico isti cerebro, placito tardius exequi videretur, correptum manu rutellum capiti uxoris tam validè illisit, ut gravi vulnere faucia in terram corruerit, quo vix curato, abiit ille ad reditus quosdam cogendos, mandatque uti se expectet vesperi rediturum. Paruit illa per omnia, præstulaturque reditum ipsius in gradibus. Iam undecima noctis hora aderat, & quia Ioanna totius diei labore fatigata atque debilitata obfistere somno difficulterque eum excudere poterat dormire parumper cœpit. Supervenit Matthias semel fores pulsans; at illa non evigilabat. Secundò pulsatur, moxque illa somno excusso, quærit quis pulset? Respondit: Aperi modò dicam tibi, qualiter mihi obedire debeas. Tristissima uxor corde contremiscent: descendit concita, foresque pandit. At ille stricto pugione, ut Dæmon irrumpit; Hæc ve-

rò capiti sine læsione servando, brachium obicit, quod mox tantà vi transfixit, ut acies ferri per brachium ad parietem usque, in quem illa se reclinaret, penetraret. Nec isto contentus, sed ut ferociens Elephas viso cruore ad pugnam magis acuitur & inardescit, nec nisi cædes & vulnera spirat, sic truculenta hæc bellua copioso conjugis suæ conspecto sanguine efferatus oleum, cuius non parva quantitas aderat, igni ad moveri jubet, cui iam bullienti linteum immergit, quo & fervente simul oleo vulnus adurit, & quod immanius audituque horribilius, ferrum accipit, cuius cuspide intinctum fato modo linteum per apertum violenter transfodit vulnus. O maledicta mariti in uxorem savitia! Possine malus Dæmon ipse diabolicum magis excogitare supplicium? Dolor quem misera Ioanna exinde percipiebat, tam erat intensus, ut in deliquium incidens, mentis ac omnis sensus impos humique strata iaceret velut mortua. Videbat quidem hæc tyrannus nulla tamen compassione miseræ motus, defectione tali sibi reddita, perinde ac si nihil mali perpeffa velut serva, ad consueta domus ministeria impigrè obeunda, ubilibet præsto esse iubetur, sicque nulla interim curatione vulnere adhibita in domesticis servitiis per oëtiduum occupabatur. Ubi verò exulcerari vulnus, brachium tumescere, doloresque magis ac magis augeri cœpere, parum aberat quin moreretur. Inter hæc Divina disponente providentiâ, Nobilis quidam Burgensis in domum

*Feritas
inaudita
mariti in
conjugem*

*DEI pro-
videntiâ
agente in
urbem
morti
proxima
desertur
Ioanna.*

mum eius advenerat: ubi lethale malum Ioannæ adverterat, petiit à Matthia, ut Burgos deportari ad curationem posset. Ita sollicitè agente Nobili ac Doctore eius Affine deducta est ad matrem, quæ iam viduata marito fuerat. Præceperat Medicus ob ingens præsensque vitæ periculum, ut sacris confestim Sacramentis ad excessum muniretur. Hoc modo bimestri toto in atrocissimis cruciatibus lecto affixa decubuit, marito nihil de ea sollicito aut quærente, sed ne eius memore quidem. Nullam in passione sua Christus habere societatem voluit, simili ratione disposuit, ut Charissima Sponsa sua sola in patiendo esset, neque ullius mortalium, sed neque divina sua societate sensibilibiter frueretur.

Mater ad magnam redacta egestatem, eam ultra alere nequibat quapropter mœsta ac derelicta conjux erat quasi nupta sine viro, filia sine parentibus, in persecutionibus sine adiutorio, atque in tam gravi afflictione sola & derelicta. Verum tamen in hisce ad DEUM se sva-
vissimis affectuosissimisque questibus convertibat, Divinaque Maieestas respondit. Ad nihil aliud te
"elegi, quam ad renovandam passi-
"onem meam efficiendumque ve-
"rum passionis meæ simulachrum.
"Esto bono animo, nunc incipis
"pati. Talibus tunctionibus & pres-
"suris, coronat tibi cuditur ac para-
"tur. Domine ait ad hæc, eius an-
"cilla; Equidem sat luculenter de-
"monstras, quod Pater meus Spon-
"susque existas, quandoquidem me

"ut filiam sponsamque tuam tractas"
"Reminiscor probè quemadmo-
"dum tuæ maiestati complacuit in
"juventute mea sponsale me cum in-
"ire fœdus, cum promisso de tu-
"enda conservandaque virginitate
"mea. Crebro quoque me sancta
"cruce tuâ invitasti ad patiendum.
"Notum tibi est, mi DEUS, quam
"illibenter ego statum istum sus-
"cepi. nihilominus tamen Paren-
"tibus meis & confessorio parui, ut
"Divinam tuam voluntatem adim-
"plere possem. Nec unquam in a-
"nimum induxi pudorem tibi sa-
"cratum in ullo violare. Ducis me
"quidem per viam periculosam &
"dolorosam; Verum si id tibi ita fi-
"eri placet, Divina tua voluntas in
"me impleatur. Vnum hoc obte-
"stor, ne favore tuo mihi desis, sed ubi
",que auxilio succurras, alioquin
"primo passu in profundam abyssi
"voraginem ruam. Intuere fragili-
"tatem meam, & mihi robur dona,
"ne unquam gratia tuâ excidam.
"Dominus respondit illi: Ego te non
"deferam; semper ero tecum tuum-
"que stipabo latus. Perge porro ut
"cœpisti, ut hucusquæ egisti. Perse-
"vera constanter in amore mei, &
"ne desinas virtuti vacare. Tali
"promissione Divinâ resumpto qua-
"si spiritu calamitosa coniux ad no-
"vam vitam est animata; egressa er-
"go maternâ domo, ad suos Domi-
"nos rursus se contulit. Quam No-
"bilis illa Domina, ut Angelum de
"cælo lapsum excepit: solatium ta-
"men utrinque captum haud illis
"diuturnum fuit. Cum namque præ-
"fata Domina crudelitatem Matthiæ

Ad DEUM
Derelicta
Ioanna
confugit,
qui illam
animat.

Ortizii maxime averfaretur etiam pœnas ab illo exigere parata fcripto illi nunciat; ut vel fuam coniugem humanius habeat, vel domo fuâ excedat. Nihilofe inferiorem Dominus fuus arbitrabatur Matthias; protinus igitur dimiffo quæftoris fuæque cum coniuge ita cæpit agere, ut impoffibile foret multitudinem acerbitemque cruciatuum, quos perpeffa eft animo expendere, ne dumenariare. Omnes tamen hos ietus, DEI auxiliante gratia, adamantis inttar immoto infractoque animo excepit ac pertulit. Donat DEUS electis fuus, quos cruce fuâ onerat tantam fpiritus fortitudinem, ut nulli ponderi fuccumbant, nullis obruantur fluctibus, nullis frangantur ventorum procellis. In fuma nulla advertitas poteft eiuſmodi amicos DEI contriftare; nec ulla afflicto animi eorum ferenitatem unquam perturbabit, vel obſcurabit.

*Nulla advertitas
frangit
DEI amicos.*

CAPVT III.

Ioanna multa patitur in Quintanilla de Bon: Maritus eam raptus Burgos; atque hac in tribulatione conſtantur eam

IESVS, MARIA,
IOSEPH.

Magnanimus homo, qui adverſa omnia patienter, alacri lætoque à DEI manu fuſcipit animo acceptiſſimum Divinis oculis eſt ſpectaculum. Veritatem iſtam nobis Divus Hieronymus proponit in cruento illo conſpectu, quem patientiſſimus Iob cum adverſario, maligno Domone geſſit. (Iob cap. 1 v. 6.)

*Patens
fortisque
homo
pulcher-*

no Domone geſſit. (Iob cap. 1 v. 6.) Ait igitur præfatus Sanctus: DEUM gaudio magno & complacentiâ ſpectaſſe nobilem illam victoriam atque triumphum, quem Iob in tam magnis multiſque tribulationibus de ſtygio inimico per patientiam obtinuit. Idem nos proſus in præſenti capite ſpectabimus.

Postquam Dominorum fuorum ædes Matthias Ortizius deſeruerat, ait ſux uxori, ut diſponat omnia ad publicam venditionem omnium quæ poſſideret, quo expeditores in Regionem Bureba ſecederent, atque illic in villa quadam Quintanilla de Bon nomine ſedem fixuri, ubi aliquos cognatos, bona immobilia fundosque haberet. Reſpondet ſumma humilitate, promptam ſe & alacrem quæque verſum ſecuturam, deeſſe tamen animum ultra rerum venditionem ſpectandi, quandoquidem iam toties vanum ſua expoſuiſſent. Si placeret, facultatem ſibi atque cum benedictione impertiret antecedendi, domum ſe interim Quantanillæ diſpoſituram, adventumque illius inibi præſtolaturâ. Quod conſilium Matthiæ Ortiz haud abs re eſſe viſum. Itaque eo Burgis remanente, donec venditio eſſet peracta, uxor Quintanillam proſecta eſt. Quo in itinere Diabolus eam horrendum in modum impugnare cæpit. Quid putas aiebat ille, an nec lum ſat perſpicias miſerabilem tuam conditionem? Vagaris de loco in locum ſine indumento ac nutrimento corporis. Qui Patriam, Parentes, Fratres, Sorores, gaudium, pacemque perdidit, quid ei reli-

*rimum eſt
DEO
ſpectaculum.*

*Secedit in
Quintanillam
Ioanna
& in itinere
graviter
à Domone
tentatur.*

reliquum sit, nisi tribulatio, miseria, angustia & dolor? Quid homines nunc de te dicent, qui ante hac fortunatam te novere, cum te in hoc miserabili statu conspiciant? Omnes qui te viderint ad commiserationem movebuntur, & tu ipsa tui misereri non vis? Quamdiu saluari meo consilio non acquiesces? Quot mulieres minore in necessitate, nec tali de causa, qualis tua in famam honoremque suum impegeret? Tu verò apud DEUM ac homines satis excusaris, si quam in luxuriam incidas: Arripe igitur confestim generosum animi decretum. Sanè perquam miserum est, tam venustum florem tuæ juventutis ita marcescere & emori.

Ad Deum
convertitur.

Tali in stigiâ insufflatione Joannæ solitaria usque adeo turbata est, ut intimo e corde ductis suspiriis, calidisque infusa lacrymis ad DEUM confugeret. Domine inquit, vim patior, & magnam vim patior, responde pro me, neque me deferas. Infirma ego sum, inimici mei verò fortes. Quid me fiet, si tu mihi non opituleris? Non sic dolorem sentio, uti horribilem istam tentationem. In patiendo quippe parvus levisque dolor est, in tentatione autem ingens multumque discrimen. Sic ubi toto e corde suspirans DEUM invocat, oculique ceu gemini torrentes lacrymis distillant, audit perquam suavem intus vocem ita se alloquentem. Animæ quior est, non ego te deferam, semper tibi ad latus tuum adero. Ità omnino DEUS suis semper præsto est, si quas in tri-

bulationes inciderunt. Videtur quidē foris, quasi DEUS eos in manibus Tartarei hostis, veluti S. Job destituerit, tum verò vel maxime ad succurrendum protegendumque illis adest.

Hoc modo famula eius animo confirmata victoriam obtinuit, ut denuò pugnando vinceret ordinario & inusitato in spirituali certamine more; iter suum Quintanillam prosequitur, ubi Mariti sui præstolatur adventum, qui etiam rerum suarum venditione perfectâ adfuit. Ibidem fortunam suam ad pinguiorem statum promovendi spe ductus agriculturæ exercitium aggreditur. Non erat servus, deerat ancilla, quia sævitia ipsius omnibus ex æquo intolerabilis, soli igitur Joanni uxori omnis rusticus labor incumbit: & quæ quondam dives nobilisque fuerat domicella uxore evadit agricolæ. O instabilem mortalium fortunam! Hoc autem aliud non erat, quam admirabilis Altissimi providentia, cuius exemplum in protoparente nostro Adamo habemus, quem DEUS in felicissimo innocentia statu agricolam fecit, ut per culturam terræ spirituales innocentia suæ felicitatem excolere custodireque addisceret. Consimili ratione suam innocentē filiam Joannam DEUS ruriculam instituit, ut sudore ac labore corporeo, spirituales animæ suæ paradysum excoleret. Ad hanc irremissi laboris molestiam, accedebat alia, continua nimirum pagi Brivesca dicti, a l'alimenta corporis aliaque necessaria conquirenda frequentatio, quod mul-

Rusticam
agit.

*DEVS
semper
adeft ob
honorem
eius peri-
culo ex-
positis.*

*Leones
cur Da-
nielem
non atti-
gerint.*

multiplices ob laqueos, quos ei hostis Tartareus in aditu redituque tendebat, pergrave lipū accidit. Erat id temporis annorum ferè octo-decim, tam elegantis formæ corporis, ut facile solitariis in locis, incommitata solaque discrimen pati posset; sed Divini honoris causa se in periculum coniiciens, à DEO etiam in periculis custoditur, ut taceam, quod Ioanna speciali protectione DEI communita esset. Cur Danielelem Prophetam Leones non devorârint, causa ex interpretatione Divi Gregorii Nysseni, fuit, quod virginea eius puritas omne id, quod in eo carnale fuit, in puram spiritua-lem substantiam convertit; quoniam verò substantia spiritualis nulla re corporea materialique tangi potest, ideo spirituale virgineumque Danielis corpus Leones attingere non potuerunt, multominus eo se pascere ac satiare. Idem prorsus dicere possumus de honestissima nupta ac conjuge Ioanna, quam virginea puritas adeo spiritualement effecerat, ut nulla luxuries, aut impudicorum ullus mortalium virgineam eius castamque pulchritudinem attingere aut violare posset.

In agriculturæ negotio per graves multosque labores, cum tenui admodum victu vitam transigebat coctus ab ea panis adeo erat tenuis, ut facietati mariti rite sufficeret. Ioanna fame graviter affligebatur. Exhibat foras cum fuso coloque velut in aprico fila ductura, revera autem ut suam aliunde famem frustillo panis obsonaret. Extrahentes quandoque coctos iam panes ex furnis rusticos

affectuoso contemplabatur obtutu, fames illius ruricolam latebat, quam nec ipsa prodebat, proindeque nec panis pauxillo aut eleēmosina subveniebatur. Accidit quandoque quædam è vicinia mulierem magnos hordeaceos panes coquere, cumque joannam aviditate magna eos intueri advertisset, ait, Chara vicina, si è tritico hi panes essent, libenter tibi ex eis offerrem, hisce vero hordeaceis te minimè delectari puto. joanna famelica respondit. Mea soror non sum te locupletior, si panis iste, pro te tuisque domesticis pistus est, cur mihi aquæ non sapiat? Ita joanna à bona ista muliere panem hordeaceum summa cum gratitudine accepit, taliterque palato eius asper ille panis ut fatebatur ipsa, sapuit, ac si lacte infusus subactusque fuisset eamque animo lætitiā peperit, ut à Domino benedictus putaretur. Denique ne in extrema hac necessitate inedia succumberet. Affinis sui hortum indies frequentabat, restantes olerum aut brassice caules, colligens, quibus maxima cum gratiarum actione vesceretur, animo exultans, quod huiusmodi escam sustentatæ vitæ reperisset, sic exultavit spiritus eius in huiusmodi misero prorsus & ærumnoso vitæ genere. Cædebat eam maritus non dura solum necessitate famis, sed diris etiam verberibus cruciatibusque afficiebat. Hæc porro virium satis habuit ad tolerandum, cum vix haberet satis virium ad vivendum.

Quæsiuit ex ea maritus quodam vespere, an redeuntes ex agro bo-
ves

*Magnâ
fame la-
borat Io-
anna.*

domo Io-
annæ
maritus
expellit.

ves numerasset? Respondit illa; Non equo furore percitus, è domo continuo expulit. Coacta domo egredi mœsta uxor, in ea derelictione templum veluti unam refugii domum petiit. Prona illic ante Ven. Sacramentum prostrata ex intimis cordis copiosis perfusa lacrymis ait: O Pater misericordiarum & DEUS totius consolationis! "Ubi sunt misericordiæ tuæ anti-
"quæ ô Domine? Quomodo dere-
"linquis cor illud, quod te amat,
"& animam, quæ te adorat? Hic tu
"me conspicias velut ovem quæ pe-
"riit: vides quoque quod non ha-
"beam, quo aut ad quem vadam,
"oculosve convertam. Et ubi solati-
"um aliquod vel tutamen reperiam
"Sol iam ad occasum vergit, noctis
"tenebræ appropinquant. Nunc ô
"mi IESU, omne mihi lumen tolli-
"tur. Quid misera mihi creaturæ
"incipiendum? Tu, mi DEUS,
"qui es vera lux mundi, illumina
"mentem meam, ut hæc ancilla
"tua agat, quod est è gloria tua
"honoreque tuo maximo. Interea
advenit ædituus ad occludendas
templi fores. Illa templo cum ti-
more ac tremore egressa ad flu-
men abit, cuius adoram confidet.
Cor illius plenum erat angustia,
turbatione ac dolore, nec scivit quo
aut qua eundum. Super venit hisce
maritus eius vociferatur, cum iura-
mentis & maledictis, quod capite
arreptam in flumen agere velit
præcipitem, Domine, respondit in-
nocens Ioanna, quid oro feci, aut
quonam ego te offendi? Dic mihi,
ut deinceps emendare me possim.

Atille rursus quæris, inquit, quid egeris? Sustine & docebo te, momentoque vestimentis spoliata, ad arborem loro, quo ad iuga revincti boves aratra trahunt alligatam immanissime cædit, donec lassæ caderent manus; sicque nudam crucentatamque stipiti alligatam relinquit. Quid hic inciperet, ageretur Ioanna, dum sic in profluvio sui sanguinis lotam, verberum ictibus dilaniatam, atræque noctis umbrarum horrore trepidam, nec non timore ferarum bestiarum anxiam se conspicit, accedente hæc omnia diei superventuræ imaginatione, quæ sola plus quam ipse noctis horror, ingenti eam terrore compleverat, dum scilicet metuit, ne forte Virgineum suum corpus ita nudum inventum à quopiam conspiceretur? sed divina providentia id non evenit. Quippe horam circiter secundam matutinam, persona quædam venerabilis advenit, eam ab arbore solvit, & ait: DEUS te confortet filia, abi nunc in nomine Domini. Sic DEUS agit cum suis, permiscet eis lucem tenebris, diem nocte, gaudium dolore cruciatuque mutat, gratias ac dona eorundem subtractione auxilium & assistentiam derelictione.

Non agnoverat quidem Soror Ioanna, quæ illa veneranda persona esset, benè tamen intellexit, non terrestrem, sed è cæli civibus quempiam fuisse, ideoque eius consilium secuta, in nomine Domini in templum se contulit, ubi octo dies sine aliquo cibo jejunia perstitit. Cum namque

Divinitus
ab arbore
solvitur.

Octo die-
bus ibi je-
iunia per-
manet.

namque Matthias Ortiz proceræ
staturæ vir instar gigantis esset, tru-
culentusque ut fera bellua, omnes i-
tem coram eo tremere; ad hæc
minas gravissimas vicinis omnibus
intentaret, si quis vel in minimo ux-
ori suæ opitularetur; nemo erat, qui
eam vel alloqui nedum visum sub-
ministrare præsumeret. Nihilominus
quia non in solo pane vivit homo,
sed in omni verbo, quod procedit
de ore DEI, ancilla eius Divino
confortio, & allocutione pasta, sine
ullo alio cibo & sustentatione vitam
tuebatur. Elapso iam octiduo af-
finem suam, illo in loco nuptam ad-
ire alloquique decrevit. Quæsta
est apud eam Joanna, de tam exi-
guo timore DEI Matthiæ Ortizii
fratris sui, qualiter jam ante octi-
duum domo eam eiecerit, & illa to-
to illo tempore, à nullo mortalium,
ne tantillum quidem cibi percepe-
rit, eò quod videlicet omnes fero-
ciam eius extimescant, nec ullus
vel buccellam panis ei porrigere au-
deat. Affinis illa dum sororem
suam in tantum viribus destitutam,
ore pallidam, macie tenuem, pe-
nè obriguissè, ac præ debilitate vix
pedibus insistere posse intueretur,
eius valde miserta, intima erga eam
compassione movebatur, & po-
steaquam cibo eam refecit, una
cum marito suo ad Matthiam Ortiz
fratrem suum abiit. amboque illi
persuaserunt partim precibus, par-
tim solidis rationibus, ut Joannam
ad se reciperet. Ut primum domum
subiit, prima erat salutatio, ut cer-
tum tritici modium præpareret, &
cum aliis rusticis mulieribus Bri-

*Ut Moy-
ses divino
confortio
pascitur.*

*Domum
tandem
ab eo re-
cipitur.*

viescam ad triticum divendendum,
proficiscatur. Adjungit, scias velim
non me aliturum ancillam, sed talis
tu vicem obibis, egoque tui domina-
bor. Respondit humilis joanna:
æquum id omnino esse, ac proinde
se in omnibus ei toto animo inservire
paratam. Cæpit igitur omni fo-
rensi mercatu Briviescam frumenta
vehere, illicque divendere mari-
toque rationem reddebat suæ ven-
ditioni. At vero in hac ultro citroque
commutatione, non feriebatur malignus
hostis. Reducebat ei potenti im-
pressione in mentē pristinā fortunā,
& è contra præsentēs eius ærumnas.
Certè aiebat insanis, nam si sanā
mente esses nullatenus in tali tam-
que miserabili conditione tibi vi-
vendum putares: Et quomodo qua-
si nobilis Domina, qualis tu es, tam
adversam fortunam ferre possit?
Nonne, quæ qualisve sis conside-
ras? Vehenda nunc curru veluti alia
tui similes, & tu Asellum sequeris,
uti rustica: utque planius loquar,
Agaso effecta es. Fortè dices, id
parum referre, at nonne oculis tuis
vides, qualiter velut mancipium
Mauritanicum in tam gravi verferis
labore, & quod omnis iste tuus la-
bor inanis sit & inutilis? vides hoc,
& tamen tam sordidam vitam du-
cis? Ego sanè ajo te honoris decori-
que omnis oblitam; Quandoqui-
tantum dedecus in cor animumque
non demittis: Istæ ac his consim-
iles cogitationes ferè extra sensum
tristem joannam abripière. Sed si-
bi reddita, ad DEUM se conversa,
profunda humilique sui cognitione
pauca hæc, sed efficacia verba pro-
tulit

*Iubeturq;
frumen-
tariam
rem cu-
rare.*

*Iterum
graviter
in itinere
à Diabo-
lo tenta-
tur.*

Qualiter
presentis
vitæ ma-
la tole-
randa.

“tulit: Domine, meritò ego patior,
“quod patior, quia in te peccavi.
“Totum hoc nihil est, scèlera quip-
“pe mea mille infernos merentur,
O quā benè Joanna utitur tutissima
humilitatis anchora, ne in discris-
men veniat, in turbine ac tem-
pestate tam duræ magnæque tribu-
lationis! O quam bonam nobis dat
lectionem! nimirum qualiter nos
gerere in adversis rebus oporteat.
Recogitemus corde multitudinem
peccatorum, quibus DEUM of-
fendimus, tunc clare perspicimus,
quod plura simus promeriti, quod-
que patimur, levius feremus, mag-
ni favoris & misericordiæ loco ha-
bituri, quod DEUS æternas infer-
ni pœnas, quas post hanc vitam
luendas hic peccatis nostris merui-
mus, in temporalia huiusce vitæ
supplicia convertat.

Talis erat mentis nostra Divini-
tus illuminata Virgo, talique spiri-
tu summâ patientiâ ac animo DEO
devoto calamitates adversitatesque
præsentis vitæ tolerabat. Iam pa-
gi Matthiam Ortizium tædere cœ-
perat, frequenter ingeminantem,
illic se vivere non posse. Quæsi-
vit itaque è sua Coniuge, an bene si-
bi eo loci esset? Respondit illa: si
DEUM habeo, eiusque Divina
Maiestas me non deserat, ubivis lo-
corum bene habebō. Bene est, ait
ille rursum; tu bene hic habes; at
non ego. Burgum iterum redire
volo. Scribe igitur Don Pedro
de Cerezo & eius Coniugi, ut nos i-
terum suscipiant, tui gratiâ id liben-
ter præstabunt, quandoquidem il-

lis adeo es chara, & gratiosa. Pa-
ruit in omnibus Ioanna, scripsit
præfatis Nobilibus, qui ambo, lit-
teris vix reseratis illicò non solum
præbuere consensum, verum etiam
necessaria eorum adventui itineri-
que conficiendo & accelerando ap-
paraverunt. Matthias Ortizius qui-
dem etiam oculis eorum gravis erat
ad videndum, prævaluit tamen
Ioannam videndi eiusque solatiofa
sacietate fruendi desiderium. Itaque
Matthias cum Uxore sua iter Bur-
gum versus aggressus est, acerrimo
hyemis tempore. Nix ad dimidiæ
ulnæ altitudinem solum vialque o-
peruerat, frigus geluque etiam sæ-
vum erat ac terribile. Misera Ioan-
na quoniam tota die cibi nihil sum-
serat, algore tota dirigit. Cum
ergo ad unum milliare Burgo Vil-
lafriam devenissent, ait marito suo:
Verè moriar, nam ne unum passum
progredi ultra valeo. Age, respondit
ille, descende parumper & pedes
progredere. Illa mox obediit; quia
verò pallio itinerario seu penulâ o-
perta, oppido defatigata, nixque
ad genua pertingebat, non valebat
promovere gressus. Dum igitur se-
qui non posset, Matthias protinus
ira accensus arreptamque per chla-
midis manicam, arctissime ad mu-
lum cui infidebat alligans tali modo
fere milliari toto secum raptavit,
indesirenter insuper habena, quā
multum regebat, (erat ea funis as-
per) eam verberabat, feriendo ca-
put, vultum, nares, oculos aliaque
membra, in quæ ictus inciderant.
Quis non in hoc tam doloroso itine-
te miseram Ioannam spiritum ex-
K halaturam

Burgum
cum Io-
anna
Matthias
repetit.

Quam
eo in iti-
nere Io-
anna sit
passa.

halaturam putasset? Potuisset hoc sanè quavis mole gigantem sternere milliesque vitæ exuere. Qui ergo id tam tenera Virgo perferre potuit? Verum enimvero Divina providentia speciali eam gratia in vitâ conservavit. Principio etenim dolorosius viæ, visendam se illi præbuit Villafriæ DEI genitrix, cum dilectissimo filiolo suo brachiis gestato, comitante Divo Iosepho. Cælestis hæc & summe expetita acceptaque S. huius Triadis Societas eam usque adeo corroboravit, ut illi leve facileque videretur, quod alioquin humanis viribus esset impossibile. Tali ratione JESUS MARIA JOSEPH Amazonem nostram confortavere, usque ad Sacellū Dominæ nostræ de Gamonal, quæ uno quadrante horæ à Burgo distat.

JESUS
MARIA
JOSEPH
eam
com-
itantur
& con-
fortant.

Impossibile effatu, quam miserabiliter exhausta viribus lassaq; eo pertigerit. Ossâ corporis eius penè contracta erant, diversis vultus sui locis fauciata, orè naribusque sanguinem remittebat, cor etiam angustia sic repletum erat, ut eo loci cum vomitu deliquium animi pateret. Quo in miserando statu ait marito, Domine, tuâ venia, noctem hanc ego hic transigam, impossibile namque mihi est ultra progredi. Editui illius Sacrarîi uxor idem confirmans adiungebat, Profecto Domine, inhumanum horrendumque prorsus esset eam in tam miserabili statu hinc abducere. Sane plusquam Caucasum cor sit oportet, quod nulla calamitosa huius Dominæ commiseratione movetur.

Non est, quod hac de re loquaris, respondet ille. Ego Divinum Numen testor, eam hoc vespere Burgum appellare seu vivam seu mortuam oportere. Quo in agone ac lucta ait ad eam celi Regina: Pro-ficiscere filia, benedictione meâ munita, majore adhuc calamitate conflictaberis; et ego in omnibus tibi adero. Qua pollicitatione, ac verborum amabilissimorum Virgini Beatissimæ virtute confortata atque animata, humilem equum Ioanna conscendens alacriter, iter promovebat, Burgum versus. Quo verò domum suorum Dominorum attingerent, necesse erat proximè Burgum aliquantum circum equitare, ad transmittendum amnem, quiper eos dies à multa nive alte intumuerat & præceps ruebat, ita ut Ioanna præ horrore in eius ingressu dixerit: Chare JESU, quam profunda apparet aqua ista! Hæc ubi vir eius audit, subito in eam ingenti furore ac velut rabidus homo irruens talem capiti eius ictum impingit, ut in oculis eius tota velut obrigida in aquas delaberetur, In tor- caperatque statim plus cum ipsa rentem morte quam undis luctari. Ne vero delapsa profundo hauriretur, providit aggre- DEUS, ut servus à pedibus per mergit. aquas ad eam rueret, eique manicam pallii sui viatorii porrigeret, hocque modo morti quam vita propinquiores e flumine extraheret. Poterat tunc haud abs re cum David Propheta dicere Ps. 68. Salvum me fac DEUS. quoniam intraverunt aquæ usque ad animam.

Modica quiete capta mandat vir eius

Semi-
mortua
ad locum
destina-
tum per-
venit.

cuius famulo, ut equum conscendere iuvet: ad eam vero ait: nemini ut aperiatur, quod evenit, nisi imminutas partes conscindi parata, neque aliud, quam equum in undis cespitasse, eamque in aquas præcipitem excussisse dicat. Hisce ad suos Dominos devenere, qui eos singulari charitate exceperunt. Ubi vero Joannam conspexere tam male constitutam, omne illis gaudium evanuit. Rogant quidem eam causas tantæ ægritudinis viriumque imbecillitatis, at illa respondit prout ei Matthias præceperat. Nihil fecius tamen capit Nobilis illa Domina amarissime flere, quoniam amabat Joannam velut animam suam. Quamprimum vero solæ simul fuere, ait illa: Ah mea Ioanna! Ah mea Joanna! infaustus iste lapsus, erit procul dubio, ut fuere priores. Et quis hominum est, præter te unam, qui tyrannidem talis viri perferre queat. At famula DEI aliud non agebat, quam ut maritum culpâ eximeret. Unica quippe cura illi fuit, quanam viâ modoque crudelitatem viri sui, cruciatuque, quos ipsa tolerabat, tegere occultareque posset. Quanto vero magis hæc palliabat, tanto etiam illa sentire magis debuit. Nam sicut augetur felicitas nostra, quando eam alii participant, ita quoque nostra felicitas ac dolor augefcit, quando in secreto cordis mala premuntur ac nemini aperiuntur. Ut Propheta Ieremias calamitates quas populus Israëliticus in naptivitate sua erat perpeffurus nobis, tanto clarius exhibere posset,

ait (Thren. c. 3. v. 29. Ambr. ser. 10. in Ps. 118.) Ponent in pulvere & terra os suum. Quasi dicere vellet, quod cogentur infelicitatem suam reticere ac occulere, atque veluti terræ infodere. Hic ille tacitus est dolor, quem toto Conjugii sui tempore communiter gravissime sentiebat Venerabilis Virgo Sotor Ioanna à JESU MARIA.

CAPVT IV.

Ioanna confortatur à Christo Crucifixo, imponit is eius humero suam Crucem, pergit illa pœnas & cruciatus tolerare.

Quilibet fidelis Christianus miro modo ad patiendum animatur, quando intuetur Christum Dominum nostrum pro nobis cruci affixum (Luc. 23. v. 33.) Notavit hoc Eusebius Emiffenus in Sancto Latrone Disma, qui à Christo Domino, velut socio, non petiit, ut eum à pœna Crucis vellet absolvere & liberare, verum libentius in cruce manere voluit, ac suæ Divinæ Majestatis esse socius: (Euseb. Emiff. hom. de Beato Latr.) Perferebat is quidem initio crucem in vitâ & repugnante voluntate, tanquam fur & latro; Postmodum vero tormenta crucis lubens volensque tolerabat, velut Martyr & testis JESU Christi. Hoc autem per JESU Christi præsentiam obtinuit. Idem prorsus Divinus iste Dominus in Sponsa sua Ioanna est operatus, crucis arbore ceu victoriæ signo, duris clavibus affixus.

Aspectu
Christi
Crucifixi
Christi à mī
animan-
tur ad
patien-
dum.

K 2

Post

Post superius Dicta contigit, ut cum in domum Domini Petri de Cerezo devenissent, Matthias diceret ad Joannam: Domina, stipendio, quod mihi præbetur, ego ipse solusque egeo. Igitur necesse est ut tu labores ad te sustentandam, simulque ancillam alendam lineæ suppellectili lavandæ, meisque collaribus concinnandis; hæc tibi inquam omnia curæ sint, oportet, itemque media his necessaria providenda, ego quippe in hac de meo nihil conferre possum. DEO adiuvante respondet humiliter Joannam, omnia, quæ mihi iniungis, lubens totoque corde perficiam. Igitur post hac incepit operari, tamque elegantia conficiebat opera, ut licitatores inter se de emptione eorum concertarent. Eâ lucrândi ratione non suæ solum propriæ necessitati subvenit, sed & viro suo, ut commodè viveret, cuius potissimam gerebat curam, providit.

Labore manuum seq. maritumq. Joannam sustentat.

Per id tempus animæ suæ secreta aperuit Adm RR. PP. F. Didaco de Banegas, & P. Herrera Benedictinis apprimè doctis Prædicatoribus, uti P. Spinosa & P. Sarmiento ambobus è Societate IESU, strenuis in vinea Christi operariis, ac denique etiam P. F. Bernardino de Auguero Exprovinciali huius Provinciæ, ac P. F. Didoco Lopez Lectori Iubilato Guardiani officio in conventu Burgensi defuncto utrique ex ordine D. Francisci, qui omnes unanimi sententia posteaquam puritatem eius animæ, ac præstantiam spiritus cognoverunt, eidem præcepere frequentatiorem

SS. Sacramentorum usum & susceptionem. Tali ergo tamque nobili institutione Doctorem istorum virorum edocta Ioanna, ita se interiori vitæ dedit, ut conversatio eius, mediantibus colloquiis cum DEO in cælis esset familiaritateque Divinâ nullo non tempore frueretur. Quis edisserat ingentes illas gratias favoresque, quos ei Divina Majestas per id tempus indulsit? Ipsa postremis vitæ suæ annis "quiddam eorum patefecit. Eo tempore, ait illa, consequebar "tam multiplices eximiosque favores & misericordias DEO, "ut sola eorum recordatio, "magno me pudore afficiat. Degebat tunc in parvo quodam in cellæ modum cubiculo; quod ei tam in Aulæ quam Oratorioli usum serviebat. Habebat illic & summo amore venerabatur adorabatq; Crucifixi effigiem. In hoc suum prototypon Christum IESUM nunquam non aspiciebat; illudque introspiciebat, quo etiam velut speculo ad contemplandam in eo speciem animæ suæ utebatur. Refugium suum capiebat ad eius vulnera, velut castus turtur in foraminibus huius petrae sese abscondens. Hic suis tribulationibus quærebat solatium, suis perplexitatibus consilium, suis doloribus ac tormentis refrigerium. Hic reperiebat etiam protectionem atque tutamen in cunctis persecutionibus suis; alloquebatur eum ut Patrem filia, velut Sponsum Sponsa, iam ut micum amica, modo ut medicum agrotam, ut pauper divitem, ut ancilla Dominum suum ac Regem

Iubetur à PP. spiritualibus frequentius SS. Sacramenta sumere.

In Cellula cum Christo crucifixo agit.

Christi
crucifixi
contem-
platione
omnia
sunt to-
lerata
facilia.

gem, & ut Creatura ad suum Crea-
torem. Reducebat illic in mentem
præteritas suas adversitates, atque
contra futura pericula forti se animo
obarmarat. Quâdam vice tum
interiore animo Christum Crucifi-
xum contemplando, suos in eum
coniecisset oculos, anima eius tota
Divini amoris igne succensa defla-
grabat atque consumebatur. Vide-
batur sibi patientem illum clarè
contueri, atque in aspectu pœnarum
tormentorumque eius perquam le-
ves toleratuque faciles, omnes eius
cruciatu, tribulationes adversita-
tesque illi evadebant. Alia ex
parte Divinam ipsius Maiestatem
ad se dicere sentiebat Joanna,
multo adhuc tibi plura patienda
restant, roborata te, animosque acue
in Divini huius exemplaris con-
templatione. Id ego præstare vo-
lo Domine, respondit Joanna; Et
quidnam, IESU mi, faciendum est
mihi, ut pro te patiar, dum intueor
qualia quamque multa tu pro me
perpessus es? Alia quadam vice, o-
pere manuali absoluto ingentes ca-
pitis dolores sensit: Dum igitur la-
bore fatigata ac debilis sustulisset o-
culos; visendum se illi præbuit
Christus Dominus noster, hume-
rum onustus cruce. Principio qui-
dem conterritam Dominus confor-
tavit, dicens: joanna parum agis.
Quod simplici sensu accepit, veluti
ipsius Majestas dixisset, quod par-
vum leveque opus perageret; unde
respondit: Certè Domine capitis
mei dolor tam acerbus est, ut ma-
jorem laborem non patiat. Non
ideo tibi hoc dico, respondit iterum

Dominus, bene habet cum dolore
tuo; Sed suscipe crucem hanc & vi-
de, an vires ad eam portandam ha-
beas. Dominus ergò imposuit sca-
pulis eius crucem; vixque illam ac-
ceperat, & exclamare cœpit: O
mi IESU, nequeo! Dominus ite-
rum, dic mihi meâne gratiâ sufful-
ta id poteris? Cum illa, reponit
Joanna, certum est, quod sic suffi-
ciam & portare valeam. Ità fiet ait
Dominus, ac disparet S. Mater The-
resia ait: quod Deus in spiritali vita
fæminas ducat voluptate ac blan-
ditis, quas illis in orationibus in-
dulget, quod tamen nihil est, nisi
spiritalis infantum ludus, lac par-
vulorum, puppæ ac crepundia. At
verò generosos cordatosque viros
viâ Filii sui, viâ Crucis, passionis
& tribulationum deducit. Qua-
nam via ducit hanc Viraginem
DEUS? non sanè voluptuosa ut
parvulam, aut debilem fæminam,
sed Crucis strenui fortisque ad instar
viri, ut sic Archetypo Filii sui con-
formem reddat.

Quod vi-
ribus no-
stris ne-
quimus,
DEO ad-
juvante
possumus.

Ioannam
Deus per
duram
Crucis
viam du-
cit.

Eadem occasione Dominus e-
tiam Joannæ injunxit, uti Confes-
sariis suis obediat. Quo verò præ-
ceptum hoc impleret melius, præ-
stolabatur; maritum suum, orabat-
que eum humillimè ac subjectissi-
mè, ut sibi copiam faceret, sancto
Missæ sacrificio quotidie assistendi.
Quid hoc est quotidie? respondet
ille: O muliebrem phantasiâ?
Satis est, si conjugatæ quot hebdo-
madis missam audiant, nec unquam
nisi cum Maritorum suorum venia.
Templum tibi non pro tua sed vo-
lun-

Prohibetur à marito Ioanna quotidie sacro interesse.

luntate mea est adeundum. Bene, mi Domine, respondet illa: fiat ut ipse vis. Bonam voluntatem meam ac desiderium pro facto suscipiet DEUS. Proximâ Dominica ad audiendum Sacrum & confitendum abiit. Narrat Confessori suo, quæ sibi acciderant, rogabat quoque ut se edoceret, qui velut Christi Vicario in cunctis ei obtemperare queat. Asseverat ipsa Confessarium istum fuisse, tametsi nomen eius non prodat, doctum & sanctum, & pro tali passim ab omnibus habitum. Permulti namque eheu! animarum curatores, fictam Sanctitatem, fictamque virtutem ostendentes, ita vitam ducunt, ut in spirituali vita potius institui debeant, quam de ea agere ac loqui fas habeant. Confessor ille ut in cognitionem totius status filiae suæ spiritualis deveniret, accurato examine intima eius excussit, ut verò reperit, quod ipsum DEUM Magistrum habuisset, ac proinde fundamenta virtutis eius, uti & eminentis sanctimoniae bases, solide ac tutò consisterent, oppidò gavisus est, quod latentem hunc thesaurum eruisset, atque idcirco bono illam esse animo iussit; & posteaquam plurimis eam spiritu plenis, verbis ac sermonibus confirmasset dixit: quod attinet ad quotidianam Missæ auditionem, si maritus permittere nolit, nisi solis diebus festis, ut in hoc ei pareat, uti hucusque in omnibus fecisset, eo quod obedire bona sit Missa. De reliquo benignissimum DEUM, suâ amabili providentia, iuxta Divinam volun-

Obedire est bona auditio Missæ.

tatem suam dispositurum. Interea pergeret vacare suis exercitiis, seque de omnibus reddere certior, vel se curam animæ illius gerere, quandoquidem ipsa dispositione iussuque Altissimi eius directioni ac obedientiæ se subdidisset. Hisce Ioanna nostra spiritualis plena solatii ac pacis à Confessore suo discessit, mansitque ex consilio arbitri conscientiae suæ domi, operi suo insistens; talique ratione, spirituali sagacitate ac solertia, contemplationem Mariæ, cum solita occupatione Marthæ univit, dum nimirum manus eius exterius labore, interius verò spiritus & anima eius affectuosis contemplationibus occupantur. Matutino tempore, si alioquin plus non posset ob mariti præsentiam, abibat sola ad culinam, velut prandium curatura, atque illic Missæ Sacrificium summa devotione ac interiori collectione in spiritu audiebat. DEUS quoque benignissimus singularè illi favore & gratiâ indulgit, mysterium sacrosancti huius sacrificii contemplandi, perinde atq; illud oculis præfens usurparet. Vespere ut primum Maritus eius cubitum concessit, iamque somno teneretur, descendebat nudipes ad arcam domus, ibique nudis innixa genibus, in media etiam nive, & acerrimæ hyemis algore in oratione ad dimidium noctis persistebat. Precibus completis flagellis illic in se peracriter sæviit. Sed ista aliaque eiufcemodi penitentiae opera speciale caput, imò totum librum requirunt, de quibus postea agemus. Hisce nunc insinuare duntaxat, volumus

In culina missæ audienda vacat Ioanna.

Vespertina eius exercitia.

lunus, quod per eiusmodi pœnitentiæ opera & frequentem orationem, ad crucem ferendam se paraverit, ad quam Divina Mafestas eam tam crebro invitârat.

Benedicta Crux non diu illi etiam emanfit, nam in camerula sua pariterque oratorio more suo in opere manum suarum distinetur & cum Sponfo suo Christo pariter colloquium miscet, portam occludere neglexerat, adest maritus vocemque eius audit. introgressus, totum cubile obambulans oculis circumlustrat, postquam vero neminem illic, nisi solam Ioannam reperit, ait: cum quo colloqueris? Ne id me celaveris, sed nudam veritatem foras profer; Domine inquit illa, profecto cum nullo mortalium sum locuta. Quid? ait ille rursus, nonne hisce auribus audiui, quod cum aliquo locuta sis; & tu id mihi abscondere contendis? Iuro per Christum Dominum, hoc te mihi soluturam. Atque his concitus descendit, funemque quo mulus alligatus erat expedit, atque ex eo acre flagellum parat, rursusque in superiora propere advolat, utq; se vestimentis nudet, eidem mandat. Vt ergo illam iam nudam rectamque habuit, manusque post terga eidem revinxit, infligebat illi undique lethales ictus, nec vultui ullatenus, neque aliis delicatioribus acriorisque sensus toto corpore membris parcens. Qua flagellatione misera Ioanna, toto corpore undique fauciata remansit, ut longo temporis intervallo egredi domo aut Sacro interesse nequiret. Per-

ferebat hæc omnia forti alacrique animo, quantumvis peracerbum esset tam diu Sacramento Pœnitentiæ missæque sacrificio abstinere. Vt ergo primum licuit propere sese in templum contulit. Confessarius eius, qui iam dudum eam expectârat, quærebat, qui tam diu coniteri neglexerit? Illa vero aliquam excusationis umbram, ea ratione calamitate sua celandi obtendebat, quibus tamen hic neutiquam acquievit; sed veritatem eam coegit fateri; quo factq; omnia quæ tibi cum viro suo evenissent narravit. Acerbissime id tulit Confessarius: Solabatur eam, ob oculos ponens utilitatem ac pretium tribulationum. Filia mea aiebat: equidem plurimum DEO debes pro favore isto ac gratia, quam tibi pro eo patiendo confert. Quam aliam oro electi filii DEI hac in vita felicitatem habere possunt, quam in cruce & passione? agnovit hoc Divus Paulus Apostolus; & id circo suos Philippenfes solatur, c. 1. v. 30. quod illis datum sit non solum ut in Christum credant, sed etiam pro eodem patiantur. Nam ut Divus Chrysostomus loquitur, hom. 1. sup. Ann. Nulli sane fidelium Christianorum maiorem DEUS gratiam conferre potest, quam si eo favore illum dignetur, ut quidpiam pro Christo patiatur. Hæc singularis est gratia, ac Patipro suprema felicitas, & revera perfecta Deo a corona, quæ minoris habenda non qualis est est, quam ipsa Beatitudo æterna suo modo in cælis: non quidem ea ratione, cum vix quod pati eadem cum Divina frui- one Dea- tione sit felicitas, verum quod in a- felicitas. moris

Dire à
marito
innocens
caditur.

*Cur An-
geli opta-
rent pa-
ti.*

moris præstantia crux & tolerantia maioris æstimanda sunt, quam aspectus & fruitio DEI. Gaudere quippe ac frui est felicitas, in passione autem pro Deo sita est perfectio charitatis: atque hæc charitas tanta est felicitas. S. Clem. alexandr. teste sup. 1. Petr. ut taliter pati ipsi Angeli lubentes optarent ac subituri essent, si supra suam beatitudinem aliquid cupere possent. Etenim quia Christum Redemptorem nostrum in cælis vulneribus ornatum intuentur, libenter eundem etiam sibi exemplar & prototypon desiderarent, sicuti habent illum præmium æternum ac gloriam, quam perinde atque Christus per crucem se consecutus fuisse optarent. Quare filia mea, immensas age Divinæ suæ Maiestati gratias, quod tales tibi favores indulgeat.

*Iterum
Domo
Ioanna
expellitur*

Hac exhortatione commotioneque sui Patris spiritualis famula Christi summè consolata, & ardens pro Christo pati remansit, nec tardavit occasio. Altera namque die misit eam maritus, ut aliquantum lineæ telæ coëmeret. Emit illam Ioanna à Rustico quodam, qui etiam cum ea ad pretium recipiendum domum intravit. Conspectam verò nec placentem sibi telam Maritus in oculis Rustici ingerit cum ira per fenestram eiecit, atque Uxori suæ; nisi fatui notam vereretur, perinde ac telam è fenestra te præcipitarem. Nunc egredere domo, ad eam nunquam omnibus diebus vitæ tuæ revertere; ex æquo quippe metuo & fatuitates tuas & meum furorem. Ioanna præ timore tota ad hæc contre-

muit, quò tamen plura secutura incommoda evitaret, neque irato resisteret, exiit foras ad templum, manitque illic tota die sub prætextu, quasi Novenam ageret. Ubi verò nox advenit omni consilio destituebatur. Postremò adiit vicinam quandam, cuius amor, & bona in se propensio ei perspecta erat; huic calamitatem suam detegit, rogatque ut mediatrix vicem obeat, reconciliationem, atque intra aedes receptionem apud maritum sibi procuret. Multum alioquin hæc Domina apud Matthiam Ortizium poterat, quo etiam usæ est medio ad serviendum suo fini. Tumque sub velamine quasi nihil rerum transactarum cognovisset, per Ancillam Matthiæ amicissimam salutem dicit, quæritque de commoda prosperaque Matthiæ ac Ioannæ suæ valetudine, quandoquidem iam dudum nihil de ea percepisset. Existimarat Matthias Ioannam in huius Dominae domo totam egisse diem, ubi verò ancilla ei certo asseverasset id non ita se habere, respondit: si eis placeret, posse illas Ioannam quærere, se domo eam expulisse, aliud scire de ea nihil. Hoc nuncio accepto prædicta Domina adhuc aliquanto tempore expectato, postmodum Ioannam ad mariti aedes comitata est. Ostendebat ille se initio totum furibundum & aversum, aiebatque; Non ego eam ultra domi meæ tolerare volo, tota quippe stupida ac insana ad nihil, nisi solum ad me irritandum & omnia perdenda apta est. Respondit humilis Ioanna fas æquumque in omnibus

*Responso
mollis
frangit
iram.
bus*

*Interim
sed egre
recipitur
& in cu-
culina
pernoctat*

*Ad Deum
se conver-
tit.*

*Qui eam
confortat
docetque
afflictio-
nes esse
claves
celi.*

bus ab eo stare, se autem habere
propositum errata corrigendi, ac
demum in genua provoluta veniam
petebat. His & simul intercessio-
ne memoratæ Domine permotus,
ut in domo maneret, quidem indul-
sit, at sui conspectu prohibuit, prop-
tereaque totam in culina noctem
transigere coacta est. Ibi levavit
spiritum suum ad DEUM, & cali-
dis persusa lacrymis ait: Permite
mihi DEUS, ut ego veluti debi-
lis creatura apud te amabiliter con-
querat, atque ut triste istud per-
turbatumque cor in te fortè quie-
tem inveniat, nam alioquin nus-
quam conquiescet, uti tibi est no-
tum. O Sponse cordis mei, nunc
prorsus video, quod crucem tuam
ferre debeam; veruntamen nisi tu
manum clementiæ tuæ porrexeris,
ob meam imbecillitatem omni
fortitudine destituor. Quid agam
sine te, in hoc amaritudinum cala-
mitatumque mari? Ut minimum
neceffe, est spiritus meus hac in
pugna perturbetur & in confusio-
nem deveniat, si non maius aliquod
periculum immineat. In hac e-
levatione cordis, persensit singula-
rem quandam caelestem odorem,
cum suavi quadam satisfactione, &
confortatione omnium sensuum ac
potentiarum: audit quoque sua-
vem vocem sibi dicentem: Joan-
na, tali modo cælum obtinendum
est. Afflictiones sunt clavis cæ-
lestis Hierusalem. Utique melior
tu non eris sponso tuo: si me per-
secuti sunt, & te persequentur.
Quare aliud agendum non est,
quam bonus tibi duntaxat haberi-

“dus est animus, quia ego apud te
ero. Verba hæc amabilissima us-
que adeo eius animum succende-
runt, ut novas illi vires, novos ani-
mos, roburque novum addiderit.
Nihilominus tamen tanta hisce
Diaboli tentatio supervenit, ut se
totam intricatam perplexamque
persenserit. Hanc vero afflictionē
malacia & tranquillitas magna ex-
cepit, dum nimirum ei Diva Ca-
tharina Senensis, quæ grandis autho-
ritate cæcæ dæmonē affata est, appa-
ruit. Quid tu hic agis cruenta
bestia? Nihil funesti hac in fa-
mula DEI reperies, nunquam in
ea partem es habiturus. Apage
sis in ignem æternum, qui tibi tuis-
que adhærentibus paratus est ad
habitandum. Confestim ergo his
dictis spiritus malignus cum ingenti
fragore tonitruī abcessit. Famula
porro Alcissimi summè consolata
& confortata fuit, quo profecto tum
magnopere indigebat. Siquidem
paucis post diebus ingens Matthiæ
Ortiz fuit concertatio cum Presby-
tero quodam Capitulari Cathedra-
lis Ecclesiæ Burgensis, in qua
DEUS eo usque ipsum destituit,
ut non erubuerit in modò dictum
DEI servum violentas manus in-
jicere. O temerarium facinus! In
usum ille verterat cruentas suas ma-
nus in terrestrem Angelum, nem-
pe coniugem suam Joannam injice-
re; exinde eo usque progressus, ut eas
etiam in Sacerdotem, seu Angelum
Domini, prout eum scriptura ap-
pellat, injecerit. Per id tempus
Concellaria Burgi erat, apud quam
ubi tam palmare facinus delatum
est

*Tentatur
à Dæmo-
ne.*

*Sed fu-
gatur à
Diva
Cathari-
na.*

L

est, mandatum exiit, ut Matthias Ortizius in vincula carceresque rapiatur. Peracta est sententiæ huius executio horâ noctis nona cum totius vicinæ commotione. Siquidem omnibus exosum se fecerat furore ac truculentia, quam in suâ coniugem exercebat, cuius sanctimonia nulli non erat perspectissima. Lingua nulla edixerit, nullus calamus descripserit, quantam afflictionem dolo-remque ex hac mariti captivitate fidelis Ioanna nostra perceperit. Primo commeabat tota nocte à Iudice ad iudicem, calidisque perfusa lacrymis orabat uti bona eorum venia maritus suus noctem illam domi agere possit. Mirabantur istud plurimum iudicum Coniuges, & aiebant: Possibile ne est Domina, ut sic hominem deplores, qui tuo sanguine sitim suam restinguere gestit? Num illibenter visura es, si pro culpæ meritis plectatur, cum tamen in illo nihil habeas nisi truculentum tyrannum, qui te assidue excruciet? Sanè Dominae meæ, reponebat mariti sui amaris Coniux, haud recte & ex verò sunt informatæ. Obligor ego, uti & aliæ etiam uxores maritos suos virum meum honore ac dilectione prosequi. Mala illa tractatio, quâ, ut homines aiunt, ab eo excipior, sita duntaxat est, in aliqua displicentia, atque dissensione, quæ in æconomia rebusque domesticis facile oriuntur. Si nulla familia aut servitia, nullaque propè accolentium esset vicinia, non ita quotidiani eiusmodi casus censurarentur, aut de illis sererentur sermones. Non est ita, rursus aiebant

prædictæ Domina: crudelitas mariti tui in populari, communique omnium est fama, vulgoque toti notissima; ne igitur te fatigaveris orando, ut pro eius liberatione interveniamus; fortè DEO magis placitum foret, peti à iudicibus, ut ab infelici ligno pendeat. Responsum istud erat instar spiculi cor Ioannæ penetrantis. Parte ex una, quod maritum suum summo opere diligeret eiusque in honorationem ægerrimò ferret animo; ex parte altera quia pudibunda quæque ac virtuosa Virgo erubescit, & conturbatur, quando enixæ illius humilesque preces nihil præter repulsam ferunt. Denique Matthias Ortiz mansit in carcere. Erat ei Frater Sacerdote dignitate præditus, cum hoc Presbytero itabat singulis diebus Ioanna ad invisendum Coniugem suum. Quam comiter humaneque Matthias uxorem suam illic exceperit, exprimi verbis nequit. Palam ac in oculis totius populi non solum contumeliose eam alloquebatur, sed & pugnis alapisque contundebat, pedibusque eam miserabiliter afficiens protrudebat, ita ut omnibus concaptivis in carcere præcommiseratione cor propemodum dissiliret, talemque eius malam tractationem acerbissime sentirent, quippe qui Ioannam ceu terrestrem Angelum venerarentur, quapropter peracribus in maritum eius verbis invehebantur, at ille adhuc deterius agebat: Quoties itaque Ioanna carcerem est ingressa, usque adeo pavida turbataque coram marito attitit, ut tota tremeret, & vix verbum

Quam
humani-
ter Ioan-
nam
se in-
visentem
tractat
Matthias

Ortizius
ob crimen
in carceres
rapi-
tur.

Ioanna
eius rei
causa do-
lor & cu-
ra mari-
ti.

verbum aliquod effari pollet. Id vero Matthias sapius longe interpretabatur, aiebatque Fratri suo Quidnam hoc est, quod ista mulier, quoties ad me venit, vix loqui possit? Domine respondit frater eius, ne mireris quod præcipua & verecunda Domina (uti mea soror) hoc loci, scilicet in carcere, aliquantum terrifiat, & conturbetur. Ad hæc ille responsi loco sædam evomens blasphemiam, aitque æque ego ac illa sum bonus, & tamen hoc in loco me videre debeo. Hisce in adversitatibus Sponsam suam DEUS haudquaquam dereliquit, quin imo variis multisque apparitionibus confortavit, quæ illi quoties carceris superiora conscenderet, in certo scalarum loco obveniebant. Visendum se illi aliquando præbuit, veluti duos inter malefactores captivus duceretur, aliâ vice velut ad columnam revinctus, & flagris verberatus, alias velut saxo insidens in chlamyde purpurea arundinem gestans manu spinisque coronatus; denique comparuit Cruci acclavatus in sui sacri sanguinis profusione pro redemptione mundi. Tali modo à Sponso suo cælesti supramodum ad suas ærumnas atque adversitates perferendas confortabatur. Exarserat cor eius vehementer, desiderio semper patiendi, quandoquidem Christum Sponsum suum, tam atrociter, tamque variis diversisque modis excruciatum intuebatur. Tot igitur in carcere à marito suo vituperiis doloribusque acceptis DEUS illi per dictas visiones, gratiam plura etiam perpetiendi con-

cessit, peregrinum & apud nos inauditum prorsus etiam catastâ & equuleo omni toleratu acerbius tormenti genus est de quo nunc dicitur & sic evenit. Priusquam è vinculis & carcere Matthias Ortizius dimitteretur, prægrandi pecuniaria multâ damnatus est; quia vero præinopia vix ad tolerandam vitam sufficientia possidebat, cogitabat ad sustentandum se Divisoria erigere, quod nobili eius conditioni prorsus repugnabat, consiliumque istud uxori suæ exponit. Sensit illa istud magis, quam omnes retro suas adversitates. Non equidem tantopere ob dictæ & impropria hominum, quam ob pericula DEUM offendendi, uti satis superque notum est, quod formosa juvenisque hospita convivas ad peccandum alliciat. Dum igitur eo in timore Ioanna versatur, iterato illi animum propositumque suum Matthias Ortizius expromit. Illa vero demissâ cum reverentia eidem respondet; domine cognitum est tibi, me in omnibus morem semper tibi gessisse, neque unquam præceptum tuum transgressam, atque id præstare intendo, donec vivo in omnibus, quæ DEO animæque meæ non adversantur, qualis ista animi tui destinatio in uno atque altero esse videtur. Primò quidem, quia obligamur fugere omne periculum peccandi. Ut verò mulier istius ætatis & qualitatis, multos peregrinosque hospites domi suæ excipiat, istud sanè, tam mihi quam aliis ansam peccandi, DEUMq; offendendi præbere posset. Secundo quia eiusmodi Caupo-

L 2

nariæ

*Cauponariam
suam
in marito
abstulit.*

*At eo, ve-
ro ob id
inaudito
supplicii
genere
afficitur.*

nariae artes statui nostro conditioni-
que probrosa & publico essent con-
temptui exposita, nos verò e contra
tale dedecus averruncare tenemur.
Si tibi media desunt, quibus me alas,
tum verò provideas licet, ut sive in
quopiam Canobio, sive illustri ali-
qua domo honorifico utar servitio,
ut alia meae similes Dominae, vel e-
tiam longo impares. Ut verò ego
Cauponariam exerceam, seu hospi-
ta sim, id enim verò nunquam sum
factura. Non vis ait Matthias: quid
dixisti improba & perversa mulier?
Tunc os tuum aperire audeas ad
meis placitis adversandum? Conti-
nuoque efferatus, velut furibundus
Leo, seu stygia potius quæpiam bel-
lua, posteaquam ei dentes naresque
in balneo sanguinis abundè proluit,
totumque vultum lividum caru-
leumque pugnorum impactu reddi-
dit, sericam talem arripuit sat lon-
gam & aliquantisper latam, eiusque
ori eam indidit; tum verò aquam
superfundeat, coquebatque eam
plus atque plus aquæ haurire, donec
una cum aqua etiam telam illam in-
troglutiit. Post hæc per extantem
intra fauces oram, tanto impetu ac
violeniâ subito telam illam e cor-
pore foras protraxit, ut licet visce-
ra suis emoto sedibus una non attra-
xerit, exinde tamen misera joanna
ingentem vim sanguinis non solum
tunc in recenti facto, sed multis e-
tiam post diebus excreverit. Quis
enim verò facinus istud non hor-
reat? Malefactores quidem variis
torquentur modis, & ad malefacta
fatenda excarnificantur, sed iam
dictum tormentum ob suam inhu-

manam crudelitatem, abominabile
est hominibus, quapropter sicariis
etiam atque gravissimorum crimi-
num reis nunquam, aut certè, uti
ego existimo, perquam raro adhibetur.
Nihilo secius permittit DEUS,
dilectam Sponsam suam eo tormen-
togenere martyrizari, quo innocen-
tiam eius tanto redderet gloriosio-
rem. Tam barbarum hoc inhum-
anumque facinus ingentem joannæ
scrupulum conscientiae & inquietas
concivit cogitationes, quas etiam
malignus Damon subinde maiores
sensuique intolerabiliores efficiebat.
Recogitabat, ergò tam immane viri
sui factum, & intra se aiebat. Quid
agam? Animadverto, quod homo
iste me oderit, valdeque addubito,
an non DEUM offendat sævitia,
quam in me exercet. Scio equidem,
quod peccata mea maiores longe
penas promereantur; at verò si ani-
madverteret in me uti maritus, mihi-
q; prepositus, prout revera est, ordi-
nato zelo ad me vitamq; meam pec-
caminosam emendandam. Ille verò
aliud non querit, quam ut talibus
tormentis uteretur, mihi vitam adi-
mat, & hic profecto zelus nequit
esse bonus. Si verò hoc peccatum
est, ego illi contubernio meo an-
sam peccandi præbeo, & conse-
quenter sum cooperatrix peccati,
eiusque particeps efficior, quando-
Discif-
quidè ab ipso me nō separo. Age, non sum a
ultra tentandus est DEUS: atque marito
his domo totaque Urbe Burgo dis- parat, ut
cedere statuit. Accepto igitur pal- causa
lio suo incipiebat per gradus deor- peccati
sum tendere, sed ad primum pas- esse vi-
sum sensibiliter virtute Divinā per deatur.
pallium

Sed divi-
nitus re-
trahitur.

pallium retracta fuit. Respexit pri-
mum post tergum, an quis eam for-
tè vocaret, ubi verò neminem vidit;
pergebat destinatum prosequi; at i-
terato per pallium retrorsum traher-
batur, auditque etiam dicentem
quempiam; Quonam vadis? rever-
tere, revertere, DEO namque in
hoc proposito tuo minimè compla-
cet. Respexit iterum retrò & ani-
madvertit Divam Ursulam, cuius
eo die Natalis festo cultu agebatur,
secum loqui. S. hæc Virgo tot mil-
lium Virginum ac Martyrum Dux,
advenerat ad Venerabilem Virginem
nostram edocendam, quo pacto ip-
sa etiam evadere Martyr posset. Id-
circo vigore istarum eximiarum in-
stitutionum roborata, reversa est in-
trò, fortissimo concepto animi pro-
posito, ad mortem usque marito
convivendi, atque omnia constanter
perpetiendi. Tentatio ista mari-
tum suum deferendi, nec non re-
trocessio à proposito, fuit opera-
tio Divinæ dilectionis; quæ una qui-
dem ex parte pænarum omne ge-
nus, crucem ac tormentorum per-
pessionem suavem facilemque red-
dit, altera verò parte crucem & do-
lores, quibus DEUS læditur, merito
intolerabiles existimat. Quare si-
mul ac Joanna nostra à scrupulo suo
liberata fuit, quod nimirum intol-
rabili culpæ ponderi minimè subde-
retur, crucem salutiferam, pæna-
que ac cruciatus omnes constanter
tolerare decrevit: tantaque etiam
alacritate, atque animi acquiescen-
tia ab hinc illos pertulit, ut cor eius
ardenti amore & desiderio patiendi,
à se ipsò confirmaretur, atque cum

Davide diceret: O Domine, quam
magna est multitudo dulcedinis in
doloribus, qui tui causa perferun-
tur! Lætata sum pro diebus, quibus
me propter te humiliasti, quibus
anxiata & excruciatu fui.

CAPVT V.

*Magno studio Ioanna incumbit spiritua-
libus exercitiis. Spiritus malignus eam
persequitur; utiturque marito eius
atque aliis adutori-
bus.*

D IYUS Evangelista Lucas ait:
posteaquam Diabolus Chri-
stum Dominum nostrum ten-
tasset in deserto, retrocessisse, ali-
udque commodius tempus occasio-
nemque expectasse, ut iterato eum
tentatione aggrediretur. Nescimus
quidem an eum per se post hæc
unquam tentarit; at vero crebro cre-
brius eum tentavit per suos filios,
tales videlicet homines, qui sæpe
numero peiores sunt ipso Dæmone.
Eandem oppugnandi Soror Ioannæ
rationem capitalis mortalium hostis
inivit, dum ab ipsa per imitatio-
nem Divini sui magistri expugna-
tur. Ingressa tum fuerat annum cir-
citer 33. beatæ suæ vitæ, cum ma-
ritus eius Matthias Ortizius apud
Cathedralem Ecclesiam munus
quoddam gerendum obtinuit, in quo
reliquum vitæ suæ tempus tran-
quillè & quiete duxit. Per id tem-
pus degebat Ioanna domi, & vaca-
bat partim operibus manuum, par-
tim curæ rei economicæ ac marito
inserviendi studio. Reliquo tem-
pore:

*Dæmon
ad ten-
tandum
utitur
malis ho-
minibus.*

Exercitia-
tionum
spiritua-
lium fun-
damen-
tum est
satisfac-
ere eis
ad quæ
obliga-
ris.

pore secedebat in perangustum cu-
bile pone culinam, aut vero ascen-
debat in superiorem penum atque
in abditis illis solitariisque locis, o-
rationi se dedebat, & elevata spiri-
tu, suavissima miscebat cum Divina
majestate colloquia, indeque per-
petuos singularesque favores ac gra-
tias excipiebat. Ante omnia tamen
circumspecta nostra conjux sollicitè
obligationi sui statûs ex integro sa-
tisfacere curabatur. Super hunc an-
gularē lapidem collocavit omnia ex-
ercitia suæ devotionis ac timoris dei,
probè gnara, omnes omnino virtutes
debere hoc in fundamento curæ, &
adimpletionis obligationum sui sta-
tus consistere, si non ad instar fatui
quis velit super arenam ædificare.
Quonam pacto, amabo, quisquam
hominum queat placitum DEO
exhibere obsequium, qui toto ante
meridiano tempore in templo des-
sideret, atque interea id, quod sta-
tui suo obligatoria necessitate in-
cumbit, haberet neglectui? Sæcu-
laris non ad eum quo Religiosus,
modum obstringitur, sed quilibet
per accuratam sedulamque obliga-
tionum expletionem ad perfecti-
onem pertinet. Intellexit istud
probè Virgo nostra Ioanna, & sum-
mā perfectione adimplevit. Prima
ei cura fuit suum opus manuale
accurate peragere, suo marito in-
servire, quæque status suus requi-
reret, adimplere. Ad hunc igitur
modum in luis sacris exercitiis tan-
topere promovit Ioanna, ut ex ter-
ræ filia ac muliere, Seraphino cœ-
lesti haud dissimilis fieret. Vt ve-
ro stygius hostis animadvertit,

quod Soror Ioanna velut splendi-
dum lumen suæ perfectionis iuba-
re admodum emicaret, neque ra-
dios lucis eius ferre posset, quin
imo etiam supra inferni flammæ
eorum ardorem sentiret, conatus
est velut rabidus canis fulgorem ni-
toremque istius lucis obscurare:
sed omnia incassum fuere. Quā-
dam vice cum eius maritus in Gra-
phario impendio occuparetur, as-
cendit ad superiorem penum, ora-
tionique se tradidit, in cubiculo,
quod spinarum fascibus repletum
erat, præclara hæc ei visa est occasio
aliquid patiendi. Deponit ergo
vestimenta sua, abjicit ac volutat
se nudo corpore, super illum spi-
narum aggestum, ita ut totum cor-
pus undique saucium suo sanguine
tingeretur. Cruenta hæc patientia
& generositas Ioannæ, hosti malig-
no ad impatientiam irritamento
fuit, ita ut spinas illas accenderet,
& cū illis una etiam Ioanna arderet.
DEUS verò illam in medio
flammarum ignis uti tres pueros in
fornace Babylonica protexit. Nam
veluti voraces illæ flammæ ventus
roris flans essent, ita eam ignis ne-
que tetigit neque contristavit. Ma-
ritus verò fumum odoratus, mox
sursum accurrit; cumque conjugem
illic conspecta eius negligentia ig-
nem illum succensum fuisse arbi-
traretur, alapis in eam depluit, cal-
cibus impetit; totque ei tantas pla-
gas inflixit, ut à plantâ pedis ad ver-
ticē usque capitis nō esset in ea sanitas.
In istis atque consimilibus quam
plurimis tormentis, quæ Dæmonis
vafrities & nequitia quotidie adinve-
nie-

Ioanna
se volu-
tat in spi-
nis.

Ignis à
Dæmonis
succensu
marito
superpe-
niente
vapulat
immanis-
ter.

niebat, quorum numerus finem nullum habet, erat Joanna perinde fortis & constans, ac si sensu careret.

Hujuscemodi pænarum & cruciatuum medio patientiam illius tanto nobilius, majoreque triumpho coronari videbat Dæmon, victas nihilominus præbere manus detractans omnes & singulos Joannæ gressus pervigil observabat, si qua ratione eam incasum aut saltè titubationem impellere posset. Advenire per id tempus Burgum PP. Discalceati ad fundandum illic sibi Cænobium. Area illis obtrigit proximè Sor. Joannæ domum. Et sicut Christi Sponsa, argumentosæ sollicitæque api similis, in cunctis hominibus flores virtutum sedulo ac attentè ad proprium animæ suæ hortum eis exornandum observabat, ità avidissimè, cum prædictis RR. PP. ad spirituales animæ suæ profectum capiendum, familiaritatem affectabat. Quia verò etiam dictos Patres in omnibus quatenus liceret, imitari cupiebat; proposuit marito suo, quod si media sufficientia alendo pedestri servo, qui pro conditione sua, more Hispano, se comitetur, non suppetant, penuriam talem honesto pietatis titulo ac prætextu obtegere posse. Velle igitur se bonâ eius ventrâ, Donatarum Carmelitarum habitu, grossa nimirum grisei seu cinerei coloris panni tunica indui. Licere ei deinde sua vestimenta divendere, & pecuniam suis usibus vendicare. Videbatur hæc animi eius sententia marito percommoda; eaque propter

continuo in affectum deducta; Joannæque sese non habitu solum, verum & zelo, fervore ac spiritu Carmelitano convestivit. Nicolaus de Lyra asserit non casu, sed singulari providentia DEI factum, quod Elias, deciduo Eliæ pallio se amicisset, quo nimirum significaretur, eum non modò corporali vestimento Eliæ, sed verò etiam interiore veste animæ, videlicet spiritu eius indutum esse. Idem prorsus de nostra nupta Discalceatissa dicere possumus, quod scilicet singulari Divina dispositione Sor. joanna talem religiosum habitum induerit, ut conformitatem sui spiritus, cum Eliæ spiritu indicaret, quod nimirum ardentem zelum & spiritum Eliæ cum veste ipsa hereditatura Domino pararet plebem perfectam.

Tali cùm in schemate formaque Christus Dominus joannam conspexisset, apparuit ei cum cruce suæ, per humerum, aitque: Filia mea, "nemo accendit lucernam, & ponit eam sub modio, sed super candelabrum, ut luceat omnibus, qui in domo sunt (Matth. 5. v. 15.) ac proinde non ego te, tui solius causa, "splendido charitatis meæ accendi lumine, ut lateas, sed ut luceas omnibus doctrinæ tuæ & exemplorum radiis. Quapropter voluntas mea est, ut quotidie Sacrosancto intersis Missæ Sacrificio, atque in hospitalibus, Nosocomiis ægrotos visites, ac à marito tuo hæc exequendi continuo licentiam expetas. Domine, respondit ancilla eius, non mihi illam concedet

Joanna
habitum
Donatarum
Discalceatarum
assumit.

audet. Imo verò id faciet, respon-
dit iterum Dominus: pete eam
duntaxat ab illo. Et tamen semel
abnuat, instat tamen crebrius. In-
terea ego cor illius emolliam; vo-
luntas quippe mea est, ut in ope-
ribus charitatis te exerceas. Post-
hac charissime Sponsæ suæ bene
precatus Dominus evanuit. Ioanna
verò instantissime, uti Dominus
præceperat, maritum precabatur,
quò sibi venia illius liceret quotidie
rei sacræ interesse. Negarat quidem
initio, sed tandem tamen optatam
facultatem impertit dicens: Abi,
ut vis, veruntamen hac conditione,
ut mox iterum domum redeas. Sin
verò, caro sanè hoc tibi constabit.
Ioanna Deo confisa, se ita facturam,
neque momento uno placitis eius
ac servitio defuturam recepit. Ob-
tenta hac licentiâ, à medio no-
ctis orationi se dedebat, surgente
aurora ad sacram ædem mira-
culosi crucifixi ad missam audi-
endam egrediebatur, ab hac conten-
dit ad hospitale divæ Virginis imma-
culatæ conceptæ; tumque deposito
pallio, agris illic decumbentibus
matronis lectulum componebat,
sordes egerebat, summâque dili-
gentiâ putres earum artus & ulcera
sine horrore tractabat & fovebat.
Pro hoc charitatis exercitio perfun-
cta, domum se conferebat, prius-
quam lecto maritus eius exurgeret
lentaculumque ei apparabat; dein-
ceps manuum operi intendens. Vt
primum vero Vir eius domo est e-
gressus, si forsitan in vico eius aut
vicinia ægotantium quispiam repe-
riendus erat, eum visendi solatium-

*Obrime-
bat sa-
cultatem
Ioanna
quotidiè
Missæ au-
dienda.*

*In Xeno-
dochio æ-
gris in-
servit.*

que impendendi gratiâ adibat. Hoc
modo iuvabat inopes, solabatur af-
fectos, curabat infirmos, DEO sibi
auxiliante, eiusque solius causâ; sic
ut nunquam exercitium istud inter-
mitteret. Et quidem omnia ista,
tantâ sedulitate, tantâ interiorisque
recollectionis cum opere exteriori
charitatis conformitate peragebat,
ut zelus ac fervor spiritus eius, exi-
mium splendorem, imo vigorem,
animam ac vitam externis operibus,
quæ erga proximos exercebat, su-
perinduceret.

Sancta hæc pietatis opera Caco-
dæmonem in rabiem egere, quæ ut
impediret, duorum Sacerdotum sa-
cularû opera utebatur, qui Matthiâ
Ortiz accesserunt admirabundi,
quod Coniugi suæ à Xenodochio
ad xenodochium commeandi,
impura ac tabida morbidorum ul-
cera confovendi, sordes ac purga-
menta pauperum egerendi copiam
faceret. Haudquaquam id eius æta-
tis ac conditionis Dominæ conveni-
re, ipsique procul dubio dedecori es-
se existimationemque hoc facto
eiusdem imminui, maiore cum re-
putatione domi eam servaturum.
O noxium consilium! Apparet in-
terea Diva Catharina Senensis cons-
ortans Ioannam & dicens: Bono
animo filia mea! Dæmon tibi more
suo ludam adornavit, sed sile mo-
do & fer patienter. Hisce superve-
nit maritus eius, ingressusque cu-
biculum ceu furibundus Leo, se-
quentia verba, propemodum irru-
git. Bene est. Tu vaga percurras
urbem ab uno Nosocomio ad alter-
um in mei vilipendium, volitas Sor-
des

*Dæmon
id impe-
dire ge-
stit.*

*A marito
ea de
causa ca-
ditur.*

Et domo
ejicitur.

des infirmorum egeris, & alia eiuf-
modi exeres. Si tibi talia opera con-
veniunt, me certe plurimum dede-
cent. Næ tu mihi lues, protinus igi-
tur zonam utraque in extremitate
aculeatis ferri laminis armatam sol-
vit, eaque in medio correpta faciem
& caput adeo immaniter cecidit,
ut misera Ioanna undequaque saucia,
vultu tumida, suo sanguine tingere-
tur. Nec his contentus, domo eam
exturbavit, vociferans: Cito, cito
foras, ne alioquin te per fenestram
ejiciam, quo tanto ocysus extra do-
mum fias. Afflictissima Ioanna
nihil causata vel morata, accepto
pallio, abiit ad collegium Societatis
IESU, evocari curat R. P. Sar-
miento, narratque illi omnia, quæ
sibi evenère. Vir ille Sanctus plu-
rimum ei compatiebatur, dum eam
tam atrociter tractatam conspice-
ret, & postquam eius dispositione,
Virgo quædam è numero pæniten-
tium eius filiarum, vino ei faciem
abluisset, toto die illam in tem-
plo servavit, pavit & solatus est:
addens etiam ne animû desponderet,
operave charitatis intermitteret,
quæ DEO tantoperè essent accep-
ta. Esse se illius in DEUM fi-
ducie, fore ut Divina bonitas cor
marito eius percellat, iraque eius
brevis pertranseat. Interim nox ad-
venerat, & ille suavit IOANNÆ,
ut rediret ad maritum suum: Con-
siliium igitur eius secuta do-
mum rediit. Cum verò in vici-
nia prope suas ædes esset, intel-
lexit à proximè accolentibus ma-

ritum domi non esse. Quamob-
rem fidentius domum ingressa, suo
se in cubiculo conclusit. Paulò post
Maritus ipse domum rediit; an-
cillamque percontatur, an Domi-
na sua domi esset. Quæ respondit,
Ita Domine; est in conclavi suo,
atque tam aspectu miserabilis, ut
quodlibet cor Christianum, par sit
eius commiseratione tangi. Et quid
ora, dicent homines, qui eam intue-
buntur, & quidem si causa eis in-
notescat? Prudens ratio ac iudicium
magnam vim habet etiam in ore u-
nius ancillæ. Matthias namque
continuo mandat ei, ut vocet Do-
minam suam, ad cænam tecum su-
mendam. Descendit prompta for-
tis ac patiens nostra Martyr. Ubi
verò dilaceratam eius faciem as-
pexit Matthias, ait ei: si protinus
ad meam iussionem foras te prori-
puisses, haudquaquam hæc tibi fue-
rant eventura. Tacuit Ioanna,
latoque ac alacri vultu cum marito
cænavit. A cæna cubile suum re-
petiit, ut DEUS solatii animum
suum solaretur. Comparuere illic
Divi Franciscus & Antonius, qui
“dixerunt ei. Bono animo Fi-
“lia! Scito intueri nos per-
“spicue calamitates tuas. Quare
“confortare in Domino. Om-
“nia hæc fiunt Divina providentiâ
“ordinante, ac tibi depuratiorem
“præciosioremque coronam præ-
“parante. Tribulationes quidem
“debilitant corpus, purificant ve-
“rò animam veluti fornax au-
“rum.

Domum
reversa
cum ma-
to cenat.

A SS. in-
visitur &
conforta-
tur.

M Iftis

*Novam
tempesta-
tem ex-
citavit in
eam De-
mon.*

Istis atque consimilibus Divinorum solatiorum auxiliorumque favoniis navigabat Virgo nostra velut elegans navicula feliciter, bonaque aurâ & vento Spiritus sancti usa placide per amaros fluctus tribulationum suarum ferebatur. At ecce ex improvviso Tartarei Nepotini operâ ingens procella ac turbo exortus est. Archi-Episcopus Burgensis & Præfidentis Castellæ Don Ferdinando de Azevedo, diligebât impense IOANNAM, seu ovium totius ovilis sui optimam. Dum itaque Reverendissimus iste Dominus Madritum profectus esset, præcepit familiaribus suis, ut certiores se redderent, qualiter Matthias Ortizius cum sua coniuge ageret. Scripserunt illi, pergere eum in ea excrucienda & affligenda. Clementissimus hic Præsul epistolam ad Matthiam Ortizium dedit, in quâ eum admonet emendationis in ista materia, quæ si non sequeretur, se illum aliis in exemplum castigaturum. Vigili ad omnia Dæmoni occasio hæc haud quaquam elapsa fuit. Instigavit is quendam, ut ad Matthiam Ortizium diceret, Causam cur ei Archi-Episcopus tam acriter scripsisset, esse solummodo quærimonias, quas Uxor sua scripto apud Archi-Episcopum de illo deposuisset. Non sibi tantum patientiæ indulgit Matthiæ furor & odium, ut verum indagaret. Sed illico furore ardens ait suæ uxori. Quis tibi tantum ani-

morum fecit, ut auderes Archi-Episcopo scribere, eumque informare, an ego te bene maleve habeam ac tractem? Domine, respondet innocens ovicula, quo fine aut qua causa ego Archi-Episcopo scriberem? Sane id mihi nunquam venit in mentem. Dicebat veritatem; At verò ille nullam ei habebat fidem, sed soluto cingulo suo, utraque ferro armata extremitate atrociter ei caput ac faciem diverberabat, ita ut gravissimè convulnata in terram ceciderit. Hoc in statu visa (forte extremam tandem vim mortemque inferendi animo) in ventrem eius, stomachum pectusque insiliens, talique truculentia & immanitate pedibus calcavit ac pressit, ut vix vitæ vestigium superesset. Sanguis ex ore illi copiosè perfluebat, loquela eam destituit, diversaque accedebant lethalia symptomata, ita ut tota domus vicusque turbaretur. Confluebant vicini ad eam admodum pro ea solliciti, quidam Medicos accersiebant, alii Reverendi Patres IOANNAM à sancto Elisæo eius conscientiae arbitrum. Medicus ubi adfuit, confestim ei venam aperiri & ventosas seu cucurbitas retrò ad occiput figi iussit. Sed nec hæc, nec alia ulla medicamenta tantum virium habuerunt, ut eam vel à mortuali illo statu eriperent, vel sibi sensusque restituerent; unde Medicus in angustiis versabatur. Maritus eius deducto

*Maritus
illam a-
trociter
converte-
ratam
pedibus
calcat.*

*Vnde illa
magna
parte
præmor-
tua sine
sensu re-
cruit.*

ducto ore hiabat, mugiebatque velut taurus, nemoque erat, quide vita eius non desperaret. Id ubi Confessarius eius conspexit, appropiavit, auri eius & dixit: Ora DEUM, Filia, ut tibi loquelæ usum restituat, atque hac è calamitate eripiat, ne fortè exinde marito tuo malum aliquod eveniat. O vim obedientiæ! Ut primum obediens spiritalis Filia & Virgo verba Curatoris animæ suæ exaudivit, è profundis animæ suæ ad DEUM Sanctosque suos Patronos clamavit, & protinus exaudita est pro sua humilitate & reverentia. Christus Dominus sua sanctissima Matre comitatus ei apparuit, & suavissimâ amabilissimâque voce ad eam ait: "Quid petis columba mea, dilecta mea, quid petis? Visne tota vitæ tuæ tempore pati, in contumernio & convictu istius hominis, qui cupiditate tenetur tibi vitam adimendi? Ità Domine, respondet ancilla eius: si tua est voluntas, ut patiar. O dulcissime Domine, quid oro, agam, cum tam parum patiar, quando pro sceleribus meis mille etiam infernos promerita sum? Generosa hæc & alacris IOANNÆ resignatio Christo Domino eiusque Sanctissimæ Matri summè accepta fuit, ob quam ei sanitatem contulere, & sanctissima sua benedictione munivere. Continuo ergo sibi plenè restituta, sana, vegeta & undique incolumis è solo surrexit, quam præsentem in suum

Oratoriolum deduxerunt. Advenit eo etiam Matthias maritus, & ab illa veniam petiit. Istud profecto ingens est præ aliis miraculum & manifesta operatio præsentis dexteræ Excelsi, quæ suum ad placitum corda mortalium versat, & immutat.

Insinitum & impossibile esset, omnia & singula per censere tormenta, quæ fortissima Herois ista totis ferè quadraginta sui Coniugii annis à marito suo perpessa est. Adductos hætenus cruciatus compendio duntaxat reruli, ac velut digito intento ostendi, curiosoque Lectori iuxta paramiam ex ungue Leonem spectandam obruli. Inexplicabilis pariter est magna & prope inaudita humilitas ac submissio, qua nostra patientissima Virgo IOANNA omnia ista tormenta pertulit. Est ergo, & erit, manebitque immarcescibilis ista illius humilitas corona eius Patientiæ. Audi, oro, benevole Lector, verba illius, quæ in ædificationem quidem nostram, illius verò decus honoris remque cedunt. Possum ego, inquit illa, in veritate asseverare, quod quantumcunque male mecum ageret maritus meus (*Vita ipsius n. 57.*) & quæcunque mala mihi irrogaret, nunquam tam men arbitrata sum id eum sine causa agere, neque aliud ea in re cognoscere potui, quam quod illi longe plurimum ansam occasionemque

Quanta
demissio-
ne animi
tormenta
ista Ioan-
na pertu-
lerit.

M 2

"nemque præbuerim; neque prop-
 "terea unquam iram in eum conci-
 "pi aut fovi, sed mihi ipsi irasce-
 "bar. Et taliter se habuit, ut quo
 "peius me tractaret, eo maiore ur-
 "geret desiderio domum eius rever-
 "tendi, ab eoque veniam postu-
 "landi, quod faciebam ad pedes
 "eius me pronam abjiciendo. Si-
 "militerque ago cum omnibus,
 "quantumcunque mihi afflictio-
 "num malorumque inferant. Non
 "irascor eis: imò cupio magis cum
 "illis colloqui, & hoc assevero
 "per magnam DEI misericordiam,
 "& singularem gratiam Divinæ
 "ipsius maiestatis. Superfluum es-
 "set his vel verbum addicere,
 "quandoquidem is velut vivis co-
 "loribus dilectam, puram, nitentemque
 "Sponsam depingit, nobis-
 "que exhibet, de qua ipsius ma-
 "iestas ait (Cant. 7. v. 17.) quod
 "assimilata sit Palmæ, quæ quanto
 "magis premitur, tanto fortius,
 "celeriusque assurgit & attollitur.

Erga ma-
 los mala
 inferen-
 tes, qui
 nos gere-
 re debeat
 mus ex-
 emplo Io-
 annæ.

CAPVT VI.

*Virgo nupta pergit, in suis san-
 ctis exercitiis; quemadmo-
 dum & Dæmon in eam ten-
 tanda, DEVS verò
 intruenda*

NON abs re appellatur Caco-
 dæmon cæli fulgur, idque non
 solum, quod ardens illius fu-
 ror, quicquid attigerit, exurit &

consumit, sed etiam quia vim suam
 & iram plus in sublimes atque ad
 Divina elevatos, fortesque quam
 debiles virium inopes animas ex-
 ferit. Et hæc est causa, cur alios
 isto, alios alio tentandi modo ag-
 grediatur. Alios ad peccandum
 alliciat, alios autem cruciet; quod
 debiles, qui sunt exiguæ virtutis,
 veteratorie nititur decipere ac se-
 ducere, sive sub prætextu boni
 operis, sive delectatione volup-
 tatum transeuntium ac momenta-
 nearum, sive honoris & excellen-
 tiæ appetentiâ, aliisque compluri-
 bus fallendi modis, uti necessitate
 ac indigentia rerum temporalium,
 innumerisque huiusmodi. Tali il-
 le via modoque nititur debiles, fra-
 ctos, modicæque fidei à DEO a-
 vellere, sibi que ipsi subicere, dum
 nostest ac fraudulentè placenti-
 bus, & ad exteriorem speciem blan-
 dis pulchritudinemque mentientibus
 rebus allicit, alios lucri spe, & au-
 ri sacrâ fame, cupidineque inquie-
 tat, alios ambitione, & loci celsio-
 ris dignitatumque præminencia in-
 escat, statuens illis ante oculos alio-
 rum hominum felicitatem, sicut;
 & proprias voluptates, & futuros
 successus prosperos huius vitæ. At
 verò magnos sanctos & amicos
 DEI, quales sancti Paulus & An-
 tonius erant, qui astutias artesque
 eius probè nôrunt, suggestiones
 que contemnunt, hos tales apertâ
 vi aggreditur, gravibus plagis &
 atrocibus tormentis afficit. Tali
 modo cum Heroïna Virgine nô-
 stra

Car Da-
 mon a-
 lios allic-
 iat blan-
 dis alios
 torquet.

DEVS
immutat
cor Mat-
thie Or-
tizii.

fra & usque ad mortem forti mulie-
re egit; quemadmodum in reli-
gioso eius statu longè terribilius
certamen visuri sumus; hic ea tan-
tummodò memorabimus, quæ in
eius coniugio evenere. Exposui-
mus capite superiori Matthiæ Ortiz-
zii truculentiam, quâ ille piæ suæ
Coniugis sanctas exercitationes sæ-
penumero stitit & impedivit. Quia
verò cor hominis in manu DEI
est, etiam hominis istius cor usque
adeò immutavit, ut aliquando die-
bus Quadragesimalis ieiunii in
Dominica uxori suæ diceret. Do-
mina, Pater Banegas omnibus Do-
minicis vesperi concionatur in San-
cti Joannis Canobio, tibi que iam
sat notum est, illum esse doctum
ac admodum religiosum Prædica-
torem; abi ad sermonem eius au-
diendum, & operam da, ut doctri-
nam eius bene percipias, quo mihi
eam postmodum referre possis,
quoniam pro nunc eum adire mihi
non vacat. Abiit Ioanna summo
cum gaudio, avidas peroranti au-
res datura. Vespere porro quærit
ex ea, quid Pater Banegas dixisset?
Domine, respondit illa, val-
de pie ac concinnè ad populum
dixit. Facile animadverti potuit
tum ex verbis tum spiritu ac zelo
eius, quod Spiritus Sanctus per
os illius loqueretur. Quid igitur di-
xit? quærit ille iterum. Domine,
respondet JOANNA, magna
prorsus & eximia dixit, de interna
Oratione seu meditatione, in qua a-
nima elevata cum DEO loquitur

& conversatur, pariterque præclare
expendit, quâ magna acceptaq; sint
coram DEO charitatis opera in
in proximos exercita; ex quibus
denique conclusit & solidis evicit
rationibus, gravissimo se crimine
obstringere eum, qui in orando aliis
impedimento est, ac operibus, quæ
ex charitate fiunt, obsistit. Audie-
bat IOANNAM suam cum admi-
ratione Matthias Ortizius, & singu-
lari operatione Spiritus Sancti per-
motus, ait ei: Bene est IOANNA;
Ora nunc & meditare quàm diu tibi
placet, & opera charitatis, ut libue-
rit, exerce, omnium tibi nunc fa-
cio copiam, veruntamen cum hac
exceptione, ne quid eorum,
quæ tibi ex obligatione tua incum-
bunt, in te desiderari patiaris.
Nemo verbis expresserit gaudium
famulæ Christi de tanta Matthiæ
mariti sui in melius mutatione, ob-
tentaque tandem de optata spiri-
tus sui diffundendi, suoque pro-
ximo serviendi libertate. Ca-
lentibus exundans lacrymis gratias
egit primum DEO & postmodum
Coniugi suo, promittens eidem post
hac maiore etiam charitate inservi-
turam, fideque maiore ubique af-
faturam.

Ut verò vigore indultæ sibi fa-
cultatis posset Divinas cordis sui in-
spirationes in opus deducere, abiit
ad Hospitale Sancti Joannis, in
quo præcipui nominis Domina quæ-
dam & magna famula DEI, Domina
Vrsula de Arganza dicta habitatio-
nem fixit, utpote quæ ad impensius
M₃ DEO

Facultas
tem ei
concedit
orandi &
opera
charita-
tis exer-
cendi.

RH
36

*Ioanna
strenuè
occupatur
operibus
Charita-
tis.*

*eius ex-
cessum &
effectum
hic vide.*

DEO serviendum, se obtulit, dica-
vitque totam ad inserviendum
infirmis in hoc Nosodochio dicavit.
Aperuit Soror Ioanna huic Domi-
næ animum desideriumque suum.
Et posteaquam sacrum inter se fæ-
dus iniere, quod infirmariæ, ceu
pauperum curatrices esse velint,
exquirunt unde quaque ubi eiusce-
modi homines habitarent aut repe-
riundi essent. Tum vero lectos eis
componunt, comparant, præbentq;
ipsæ medicamenta, ulcera obligant
& foveant, si qui vero è vita decede-
rent sollicitam sepulturæ curam ge-
runt. Tali pacto ambæ occupaban-
tur sanctis exercitiis & charitatis o-
peribus. Ioannæ tamen nostræ pe-
culiaris elucebat ardor, dum non
solum propriis manibus ægros pau-
peresque refovet & curat, sed etiam
plus ultra a charitate impulsâ, ut
olidis tabe flaentibus putridisque
ulceribus labia osque suum appri-
meret, atque inde pus ac saniem
exurgeret, quin & linguâ fædos
obscellus putentesque vomicas
perlingeret. Benignissimus porro
DEUS demonstrat luculenter
quam sibi gratus esset amabilis iste
zelus, quamque castus Ioannæ an-
helitus, lingua, ac labia efficaciora
essent, omni unguento & pharma-
co, quandoquidem complures mi-
seri ægrique mortales, sola ista lin-
cturâ sanitati sunt restituti.

Matthias maritus eius non so-
lum hæc indulsit exercitia, sed ipse
etiam ostendebat se talibus faven-
tem ac benevolum, pro ut ex factò

sequente patebit. Cum aliquando
duæ istæ sociæ Dominae, nullum
reperissent pauperem, cui solita cha-
ritatis officia impenderent, Charitas
vero otiosi non posset, ait Do-
mina Vrsula ad Sororem Ioannam,
Quidnam hoc rei est amica mea?
Itane totâ hæc urbe nullus paupe-
rum, egenorum, ægrotorumque est?
Quin inquiremus, an non in pro-
pinquo aliquis huiuscemodi delite-
at. Erat Ioannæ ancilla annis pro-
vecta, insignis DEI famula, vesti-
giorumque Dominae suæ quo ad
fas esset affectatrix. Huic ait Ioanna,
Magdalena, (hoc erat ei nomen)
nostrine hic alicubi, vel in vicina
circumversari egenum, ægrotumque
aliquem? Domina in proximo, ait
ancilla, est tam miserabilis ægro-
tus, ut eum aspicienti cor dissiliat.
Sæpe numero id patefacere volui,
at invidus Dæmon semper id mihi
è mente eripuit, licet ei quotidie
reliquias ciborum Domini mei de-
tulerim. Hæc ubi ambæ accepere,
illum requirunt reperiuntque in a-
perto vestibulo super sordidum,
femesum, lacerumque plumarum
lectum. Amicâ salutatione dictâ,
quærent quid mali infirmitatisque
habeat? Pauper qui prope noverat
aspectum plus movere quam audiri-
tum, tacite illis dorsum monstrat
adeo exesum ac absumptum, ut co-
stas dilucidè videre ac dinumerare
posset. Ad hæc ita illi putruere
pedes, ut putida olidaque sanies
ex digitis pedum diffunderet, veluti
si fontes quidam essent. Miserabile
hoc

*Charitas
otiosi ne-
quit.*

*Tabo ac
sanie flu-
enti misere-
ro Ioanna
cum socia
studiose
inservit.*

*Idque
semper
flexo po-
plite.*

*Saniem
putentium
vulnere
Ioanna
haurit.*

hoc spectaculum utriusque illatum cor ad summam commiserationem permovit, in eoque totæ erant, ut illum in quodpiam Nosocomium deferrent. In hunc finem accersunt Chyrurgum quendam. Ille vero ubi ægrum inspexit. Vos Dominæ, inquit, homo iste in eo iam statu est, in quo nemo eum in Hospitale recipiet, partim quia malum eius est insanabile, partim quia timebitur, ne horribilis illius fætor pestilente contagione inficiat alios. Possem quidem ego de necessariis illi medicamentis providere, modo esset quispiam, qui tetrum odorem illius ferre eique ministrare vellet. Ambæ mox charitativæ Dominæ illico istud in se recepere. Igitur lecto insternendo necessaria conquirunt, videlicet lecticam, culcitram, cervical, nec non lodices mundumque apparant decubitorium seu grabatum in parvo cubiculo, illique in propria persona omni sollicitudine & reverentiâ, nimirum in genua provolutæ serviunt. Quandoquidem vero totum illius corpus, nil nisi fetidus fluidusque canalus putris illuviei tabisque erat, nemo illi præ fætorē horroreque servire poterat. Nostra vero Ioanna, quæ in ulceroso isto ægro, vulneratum Salvatorem nostrum Christum Dominum intuebatur, non modo servitium ei præstitit, sed & putidam illam saniem vulnere eius hausit, & appetitu aviditateque maiore, quam sitibundus quisquam patiens è Christallino fonte bibere posset. Non latebat Matthiam Ortizium, qualiter Coniux sua præfato ægroto

adesset, gratias ergo illi eo nomine egit, aitque; Ioanna, rem summe mihi gratam facis, dum calamitoso isti ægro tam fideliter assistis. Ita age sedulo illi servi, imo studio maiore, quam ipsi mihi. Et curam ante omnia habe, ut illi nihil desit, tamen ego defectum patiar; æquum quippe est, ut pauper hic Christi frater primas teneat, mihi que anteposatur. O magne ac potens omnia DEUS! Quis non agnoscat, quod hæc mutatio a te proveniat? Hic perspicue intuemur, quod Ioan. Bapt. dixit: Matth. 3. nimirum posse DEUM etiam è lapidibus suscitare filium Abraham. Denique Ioanna infirmo suo adstitit tribus hebdomada libus, quibus è lapsis ille obiit, aitque Ioanna ipsa, quod cum paupere Lazaro decesserit æternâ quiete fruiturus. Brevi ac recto itinere Cælum petiit, quippe qui plurima & quidem summa cum patientia, æquanimitate, & conformatione voluntatis humanæ cum Divina est perpellus.

Qui nunc æqua balance prædictæ mutationem Matthiæ Ortizii expenderit, facile agnoscat quam grata DEO fuerit Christiana occupatio labor, & exercitium Sponsæ suæ Ioannæ. Nihilominus tamen Divina sua Maiestas variis id modis præterea palam fecit. Primo namque tametli Ioanna matutinum tempus æq; ac vespertinū in oratione ac prædictis exercitiis transegerit, nihil tamen ei temporis defuit in re domestica sibi incumbente administranda uti & servitio marici ac operibus manu

DEVS
mirabili
ratione
accepta
sibi esse
Ioannæ
misericor-
diæ opera
demon-
strat.

Christus
ei ad va-
lentinaria
eunti la-
tus stipat.

num ordinatè & exactè peragendis. Et quidem opere manuum suarum lucrabatur in singulas hebdomadas sex imperiales, quod quidem id temporis non vulgare lucrum fuit. Secundo quoties maritus domo ab-erat, domum regressus, deprehendit illam semper circa rem familia-rem occupatam. Et licet sæpe nu-mero Sororis Ioannæ in platea fie-ret obuius, non tamen eam agnoscebat; imo evenit, ut ambo pariter domum ingrederentur, illa ante vi-rum, nec tamen ille eam videret. Non vidit eam, quia scilicet Di- vina Majestas Ioannam nube altis- simæ protectionis suæ ac tutelæ cir- cumtexit. Tertio & principaliter, per quod Christus Dominus demon- stravit, quantum accepta sibi esset Sponsæ suæ Ioannæ occupatio ex eo liquido elucet, quod quoties illa itaret ad visendos ægros, ma- jestas ipsius corporali ac visibili specie latus eius velut comes stipa- bat, & ore ad os, facie ad faciem toto itinere cum ea colloquebatur. Atque ita Divina familiaritate & alloquiis Sponsi sui flamma amoris Divini uti & proximi, in corde Sponsæ, magis magisque velut suf- fatione exardescibat. Hoc ex facto sequenti liquido patebit. In valetu- dinario Sancti Lazari curabatur à medicis mulier quæpiam. Perso- na ista sævitia mariti sui multas gra- vesque plagas capite exceperat, erat- que illud exinde adeo corruptum & putre, ut cerebrum conspici pos- set, ac denique durante cura oculi illi exilirent. Optandi essent qui- busdam feminis isti oculi, ut illis

bene circumspicerent, quando ma- trimonium ineunt, profectò neuti- quā tam temerè & inconsideratè nu- berent. Aderat isti nuptæ mulieri, ingenti sollicitudine Soror Ioanna. Quadam vice, dum eam invisura progreditur, vidit Christum in for- ma valde speciosi peregrini sibi co- mitem & nonnunquam prorsus ut Sponsum Sponsam alloquentem. Per tale colloquium propinquitæ- temque solis celestis, liquecebat propemodum cor Virginæ Sponsæ in ardenti igne sui Sponsi celestis & Conditoris. Vbi ergo Nosocomio appropinquavit, audit vocem: Pro- pera Domina, propera; perge con- cita, nam ego morior. Vox ista ma- gis adhuc accendit pectus Sponsæ nostræ Ioannæ. Festinabat, curre- batque, quantum erat possibile, ad- fuitque propere, & reperit ægram illam jam incipientem mori. Con- tinuo Ioanna efficit, ut Sacro extre- mæ unctionis cæterisque sanctis Sacramentis muniatur, quibus sus- ceptis in Ioannæ brachiis exspira- vit, perstititque demortuæ vultus nive ipsa candidior, & sole clarior. Quo pacto per claritatem corporis splendor illius ac sanctitas nobis indicatur.

Salutiferorum operum istorum causa Diabolus totus efferebatur, cogitabatque sequenti tragediā ex- citatā eadem quoquo modo impe- dire. Ibat Soror Ioanna frequen- ter suæ devotionis causā ad tem- plum PP. Discalceatorum. In O- ctava Sanctissimi Sacramenti ma- joris publicæ latitiæ demonstran- dæ gratiā, Taurilia, seu Taurorum exagita-

Celesti
voce mo-
netur a-
græ opti-
lari.

Demon-
pia ipsius
operam-
pedire ni-
titur.

exagitationem institui contigit. Fortissimum itaque taurorum Dæmon efferatum impulit, ut perruptis palestræ septis ventri ad instar plateam, quæ ad Discalceatos ducit, peteret, quo tempore IOANNA more suo apud Discalceatos sacra communione refecta domum redibat, in comitatu duarum personarum. Ubi ergo ad aream suburbii devenire, ingentem prope Sancti Cosmæ ædem percipiunt clamorem, quorundam vociferantium: Date locum, date locum, cavete vobis, cavete vobis. Ad hanc conclamationem respexere retro, videntq; taurum tam sibi prope imminere, ut ne ad minimum passum declinare impetum, aut se discrimini subducere possent. Soror Ioanna elevatis in cælum oculis DEI auxilium implorans, illico Divinum adiutorium est experta. Nam dum taurus toto impetu in eam fertur, Divino miraculo crepuit medius, atque ante pedes eius procubuit mortuus.

Nec tamen hoc suo damno sapuit aut desit Dæmon, sed novam protinus, more suo excogitat technam. Mentitus mulierem, adit Ioannæ domum litterulas manu gestans: Fores pulsas, ancillæque foras prodeunti ait: Venio à Discalceatis. Pater quidam eius Canobii mihi hæc litteras tradidit, dicens se esse Confessarium Domine tuæ, & quod multum referat eas illam accipere, quapropter quantocyus trade illas in manus Domine tuæ. Accepit epistolam ancilla, Oratorioque suo egressæ Domine mox exhibet. Referat aperitque illam Ioanna, &

comperit, & tam subscriptionem quam totam notarum seriem manu sui Confessoris, quantum conicere poterat, exaratam esse. Textus verò eius ad sequentem se modum habuit. "Nunquam intellectu meo comprehendere potuissim, quod talis mulier, qualis tu es, in mundo reperiretur. Nunc verò assevero *Vide admirandum Dæmonis astum.* "inveniri faminas, quæ vastiores sunt ipso Dæmone. Quis namque Dæmonum queat tam aptè mentiri sanctitatem, veluti eam tu simulas, talique ratione omnes homines decipere, quemadmodum tu decipis? Fateor hucusque me eo in errore versatum, quandoquidem & sapientissimus quisque facile errat, dum nimiam familiaritate utitur. At verò dictum tibi sit, hypocrisim & simulationem æternum præstare non posse. Serius aut citius falsitas ad lucem veritatis deprehenditur. Innotescit nunc omnibus virtutem tuam fucatam, fictamque ac proinde duplex peccatum esse quodque tu re atque opere simulatrix, impostrix, atque sagarum antesignana Magistraque existas. Proinde nunc video quæ ratione, quæ fronte tu posthac coram hominibus comparere audeas. Egomet ipse eheu! palam per ora hominum traducor, & quidem rectè, quod nimirum mei similis quisquam tam facile à tam perversa muliercula duci ac decipi sit passus. Idcirco totus erubesco & confusus maneo, quoniam tu mihi nominis famam attrivisti, existimationemque imminuisti. Concludo itaque hac denunciatione

N

tione

“tione, ne posthac unquam ad cæ-
 “nobium istud venias, aut nomen
 “meum ore tuo proferas, dicatve,
 “me tuum Confessarium esse, aut
 “quod ego te, ut spiritualis Pater,
 “ducam & doceam, clamosa siqui-
 “dem voce dicturus sum te id men-
 “tiri, prout & mendacium ex-
 “istit.

Conjectu perfacile est, quam acerbum doloris vulnus humili ancillæ Christi, utpote in oculis suis tam vili hæc impropria inflixerint. O quam turbatum inquietumque sincerum cor eius fuisse oportuit! Horror eam terrorque tantus occuparat, ut miraculum fere fuerit, quod non subito intertam mortua conciderit. Optima joanna per multos dies domo egredi, nedum ad Discalceatos ire præsumebat. Proximum tantummodum templum sacri audiendi causa frequentavit. Conscientiæ illius arbiter, qui de fabula ista nihil cognorat, mirabatur oppidò, quod Joanna tanto iam tempore ad S. exomologesin obeundam non adveniret. Ergo ipsemet quo eius negligentia causam cognoscere, eam invisit. Ubi coram affuit, ait illi. Sane, Filia, nescio quid cogitare aut loqui debeam, quod tam longo temporis intervallo conscientiæ patefaciendæ gratiâ me non adieris. Equidem pro certo habeo, sine causa abste id neutiquam factum; Miror tamen eam te mihi non indicasse, prout alioquin spirituali filia agere convenit. Si fortè Matthias Ortiz, ut ad cænobium nostrum te conferas, facultatem impertiri re-

*Sed tan-
dem pa-
tescit.*

nuit, poteras eius rei me certiores reddere, atque tum ego ipsemet te adiissem aut alio quopiam in templo, ut tibi collibuisse, confessionem tuam excepissem. Soror Joanna, quæ ab ingressu Patris sui spiritualis intra domum, tota calentibus diffundebat lacrymis, quantumcunque eas premere conaretur, ei respondit: Pater mi, Matthias Ortiz mihi impedimento non fuit, quominus ad Monasterium vestrum venirem; sed totum id eo actum est, ut Reverentiæ vestræ obedirem, quandoquidem ipsa suis in litteris id ita mihi præcepit, quod sanè me totam desolatam reddit; DEOque Omnipotenti notum est, quot mihi constet lacrymis, dum reminisci nequeo, qua in re Reverentiam suam offenderim, causamve dederim, quod Reverentia vestra propter me sine honore fideque vivat. Optimus ille Religiosus spiritualisque Pater, summa cum admiratione respondit. Quid loqueris Filia? Quæ sunt hæc phantasiæ? Etiamne scit nosti cui loqueris? Egone litteras; egone talia scripsi? Quæ est hæc Diaboli deceptio? Prome litteras, & videamus, uter falsus deceptusque sit. JOANNA Confessoris dicto obaudiens profert litteras, Patrique suo spirituali tradit in manus, recludit is illas, inspicit cognoscitque elementa & characteres perinde ac suâ manu exarata. Incipit legere, & præ stupore nimio sese signare. At protinus ei invisibili ignotaque vi quadam litteræ è manibus eripiuntur. Viderunt itaque clarissime omnes; totum hoc frau-

Diabolus
suomet
consilio
confunditur.

fraudem imposturamque unius
Dæmonis fuisse, quodque pate-
facta veritate Pater mendacii vafro
suo cum consilio confusus derisusq;
manserit.

Matthias
Ioannæ
Discalce-
atos &
Valetudi-
naria ad-
ire pro-
hibet.

Hoc tamen haud obstante, ob-
stinatæ voluntatis suæ propositum
pertinaciter implere conatus à cœp-
to non destitit, donec perficeret,
ut Matthias Ortiz uxori suæ ultra,
extra Domum ad Discalceatos pro-
grediendi, valetudinaria frequen-
tandi, operibusque charitatis foris
extra ædes proprias insistendi copiā
negaret. DEUS verò cui opera ista
plurimū placebant, impedimentum
istud aperto miraculo sustulit. E-
rat Matthiæ Ortizio domi suæ
Psittacus, quem humana efferre
verba docebat; sed ad eam diem e-
linguis, nullum verbum protule-
rat. Accidit itaque ut JOANNA
cum ancillis suis ante Psittaci ca-
veam confisteret, diceretque mari-
to suo: Domine Frater, quando-
quidem ferre nequis; ut ego ad Dif-
calceatos vadam, oro ut saltem an-
cillas eodem ire permittas, magno
quippe illis est solatio illic Sacra-
mentum pœnitentiæ percipere, sa-
croque Missæ officio assistere.
Quod me attinet, promitto, quod
eiusmodi facultatem pro me non
expetam, uti & ut quotidie Mis-
sæ sacrificio intersim, siquidem id
tibi minime placet. Necdum
IOANNA postrema hæc verba
protulerat, & ecce Psittacus clarif-
sime & articulate loqui cœpit, per-

inde ac quisquam hominum lo-
quendi usu præditorum. Nolite
“taliter facere. Hoc DEO non
“placet, Abi, quotidieque Missam
audi. Matthias Ortizius hisce au-
ditis totus obstupuit, & admira-
bundus ait: Quis hic loquutus est?
Soror IOANNA respondit: Cur
id quæris, Domine Frater? nonne
ipse vidisti Psittacum loquutum
fuisse? Bene duntaxat perpenden-
dum est, quod dixit. Nam quia ex
se id proferre minime potuit, pro-
culdubio vox hæc Divina fuisse de-
buit. Hisce Matthias Ortiz rubore
suffusus ait; propter DEUM
IOANNA, ne intermittas mea cau-
sa animæ tuæ præbere solatium.
Quandoquidem cupis apud Discal-
ceatos sacris interesse, & Nosoco-
mia invisere, vade singulis diebus,
& quando voles, quoniam id indubi-
tato DEO placitum est, atque ita
perficiamus Sanctissimam eius vo-
luntatem.

Posteaquam tali modo Diabolus
repulsus est, viditque fraudes do-
losque suos irritos, larva deposita
aperto Marte IOANNAM aggre-
ditur. Omnibus diebus imo &
horis à tergo illi aderat, ut plagis di-
versisque tormentis eam incessan-
ter afficeret. Non ut infirmam
mulierem, sed ut fortem Amazo-
nem eam tentavit. Atque ita op-
pugnabat illam sua propria manu,
totis viribus ac suorum armorum
potentiâ. Ah quam dispar est no-
stra pugnandi ratio, quam diversum
certamen! Nos cum debili pugna-

N 2

mus

Sed Psit-
taci voce
miraculo-
se abster-
retur.

Fraudi-
bus lar-
visque po-
stis aper-
to Ioan-
nam Dæ-
mon ag-
greditur.

CAPVT VII.

*Cum af-
fectibus
anima
concreta-
tio est
ambellum*

mus hoste, nimirum nobismet ipsis, connatis nobis affectionibus ac desiderijs, quibus si succumbimus, mox illorum mancipia, ingenti damno ac dedecore nostro efficimur, victa vero naturæ nostræ miseriam & imbecillitatem ob oculos nobis ponunt. Collato ferè semper pede dimicamus cum intemperantia, temporalis lucri cupidine, & quod peius, cum invidia, odio, impura momenti vix unius affectione ac voluptate. O miseriam! O quod nunquam ad nobilem & Heroicum pertingere statum valeamus! Quæritur de hoc ipse Divus Apostolus Paulus juxta sensum quorundam interpretum, dum ad Corinth. ait: (1. Cor. 11. v. 13.) Tentatio vos non apprehendat nisi humana. Veluti si diceret juxta opinionem istorum commentatorum. Nunquam adhuc dum Diabolicam tentationem experti estis, Dæmon semper vos ut debiles homines tentat nunquam ut fortes cordatosque viros. Non vobiscum, uti cum hac Heroïna agit, quæ aptè cum Apostolo Paulo dicere posset. Non est mihi collustatio adversus carnem & sanguinem, qui debiles ac nauci, sed adversus Principes & potestates rectores tenebrarum harum, qui potentes ac fortissimi sunt hostes. Postremo denique pugnat IOANNA de manu & collatis utrinque viribus cum Diabolis, prout sequenti capite videbimus.

*Cum De-
monibus
robusto-
rum.*

Sanctus Franciscus obarmat & animat Sor. nostram IOANNA ad certandum cum Tartareis Spiritibus: hique horribiles inferre illi pœnas incipiunt.

Christus Dominus Redemptor noster, prædixit discipulis suis cruentum certamen & pugnam, quâ stygius hostis eos aggressurus esset. (Luc. 21. v. 9.) & quod in eodem certamine ipsi horrendum atque diuturnum perpassuri essent Martyrium. Atque qui hoc ipsius Majestas (uti Greg. Magnus ait.) fecit, non quo eis, uti apparet, animum adimeret, sed novum robur, animos novos, novamque alacritatem inderet. Sicut namque ignavus atque in amore DEI frigidus homo, præ timore ferè exanimatur, audiens terribilia tormenta, quibus Sancti Martyres coronam Martyrii sunt adepti, suæque ignaviæ causâ nihil animi gerit, ad taliter occumbendum. Ita è contra generosus, magnanimus, DEUMque amans heros, animum audaciamque sumit, cum classicum spiritalis certaminis insonat, perinde ac generosus iuvenisque equus, cum tubarum clangorem ad pugnam cientem percipit. Hâc de causa

Ad nova
certami-
na Ioan-
na ani-
matu.

causa, priusquam nostra Soror IOANNA terrificum & perpetuum cum Dæmonibus conflictum iniret, apparuit ei Divus Franciscus ad prædictum certamen tali ratione illi indicendum. Filla, inquit, forti animo esto. "Siquidem communis omnium adversarius, contra te cum tota Styge coniuravit. Oppugnat te ille diversis horrendisque modis: furore ingenti in te insiliet, teque opprimere sataget, attamen tu de illo semper victoriam referes, ut iterum vincas. "Quis est ut DEUS? Esto igitur excelsus animo: habes omnipotens brachium eius ex tua parte. Generosa Virgo IOANNA robur viresque hisce sumpsit, seque ingenti animo ad subeundum cum hoste certamen parabat.

Quod furore tartareo cacodemon est exorsus, itaque fieri permisit DEUS ad maiorem coronam & remunerationem dilectissimæ famulæ suæ IOANNÆ. Primo lucis ortu ibat, quot diebus extra Urbem ad Discalceatos. Situm fte in via eo ducente Monasterium Ordinis Beatissimæ Virginis Redemptionis Captivorum in cuius horto scaturiebat fons non sine murmure, qui inde per arcum lapideum veteris muri cancellis ferreis cuspidatis armatum profluebat. Hac recta ad Discalceatos à civibus tendebatur. Hic Dæmon pervigil excubitor capi-

talis inimicæ suæ Sororis IOANNÆ adventum observabat, advenientem ergo tartarea mox furia invadens à tergo per terram cum iterata capitis gravi allisione, ad saxa raptabat, quo facto per aquam, ad præfatos trahebat cancellos, quorum cuspidibus pedes eius infigebat, hocque modo tanquam equuleo affixam & acclavallam attinebat, ex quo sane horrenda illi tormenta illata fuerunt. nec dimittebat eam, nisi cum iam non valeret ultra, DEUSque id ita fieri ordinarat. Dehinc, permisso Divino expectans reditum eius à Discalceatis denuo arreptam per dumos, paliuros & sentes tantâ crudelitate raptabat, ut non vultus modò ei saucius undique sanguine flueret, sed & corpus totum turbatis articulorum membrarumque compagibus luxatum deformatumque esset. Fiebat hoc per complures annos quotidie, & quanquam huius Martyrii cruciatus tam immanes essent, tamque longo durarent tempore, videbantur tamen IOANNÆ præ amoris magnitudine leves & momentanei.

Præter quotidianas hæc pœnas variis aliis modis illam spiritus maligni affligebant. Horis omnibus martyrizabant Ioannam horribilibus plagis, tusionibus, protrusionibus, sicut cicatrices vibicesque remanerent in eius corpore. Modo

Dæmon
eam dñe
excruciat
quotidie.

Imo cum
His diei
horis.

N 3

rap-

*Terram
sub illa
subruunt.*
 raptabatur per capillos, jam ad
 muros & parietes allidebatur, mox
 ut pila hac illac jactabatur. atque
 ita omnibus horis adinveniebant
 Tartarei spiritus novos Ioannam
 excrucianti modos. Cum aliquan-
 do puerperam quandam inviseret,
 spiritus nequam solum cui Ioanna
 insistebat, subruerant, tantumque
 sub terra tumultum excitavere, adeo
 que furebant, velut Ioannam sepe-
 lire vivam intenderent. Aderat illi
 eo tempore Sacerdos quidam Al-
 fonfus Marcos nomine. Dominus
 iste erat Sacellanus Archiepiscopi
 Burgenfis, & de mandato eiusdem
 Rmi. Archi-Præfulis nostræ Sor.
 Ioannæ ferè ubique fidus Achates
 Comesque, cui etiam ubivis, quan-
 tum poterat, auxilio fuit. Domi-
 nus iste hodieque usurâ vitæ Burgi
 fruitur, lucetque omnibus insigni
 virtutum perfectione: Ne vero mo-
 destia humilitasque eius oneretur
 haudquaquam de laudibus eius fas
 nobis est plura loqui. Ad hunc
 Presbyterum Sacellanumque con-
 versa Ioanna in memorata modo
 necessitate ac periculo, ait: Domine
 propter DEUM opitulare mihi,
 subvenique auxilio tuo in hoc dis-
 crimine ac necessitate. Bonus ille
 Sacerdos non intelligebat eam, at
 vero Ioanna illi indicavit, quemad-
 modum in præsentî actû a malignis
 spiritibus excrucietur, & per pe-
 des raptetur. Mox ille magna de-
 votione Rosarium suum eius pedi-
 bus imponit: atque sic per tale pium
*At Rosa-
rium pe-* inventum stygiæ pœnæ atque car-

nificina finem acceperunt. Quod
 sanè mirandum non est, in confide-
 ratione, quod sacrum illud roseri-
 um seu corona Sanctissimæ Virginis
 Mariæ vera sit cithara Davidica, &
 quod sono huius cytharæ infernus
 contremiscat, & spiritus Tartarei
 diffugiant. (1. Reg. 16. S. Basil. selevc.
 orat. 14.) Dimisere quidem pro-
 tunc Ioannam, at non longe post
 iterato aderant ad cruciandum novo
 modo capitalem suam inimicam.
 Posterâ namque Die, dum in O-
 ratorio suo profunda in contem-
 platione versatur, invaserunt Sor.
 Ioannam, eamque violenter ab alta
 Domûs fenestra, quæ ultra 14. per-
 ticas, vel virgas mensorias à solo
 distabat in puteum præcipitem e-
 gerunt. Ad hunc tumultum con-
 tinuo se proripiunt Magdalena de
 Arce eius ancilla, & modo memo-
 ratus Dominus Alphonfus Marcos
 qui eo tempore in domo præsens a-
 derat. Hi dum timent, ne forte suo
 more stygii spiritus Sor. Ioannæ
 denuo tristem acerbamque cude-
 rint fabam, festini accurrunt, res-
 periuntque Altissimi Sponsam non
 quidem intra, Sed providentiâ
 DEI iuxta puteum illam, solo
 stratum & extensam, totam pal-
 lentem, enervem & fractam, & pa-
 vore conterritam. Ubi ergo utro-
 rumque corda tam miserabili spe-
 ctaculo indoluisset, alloquuntur
 Ioannam: Domina, quonam istud
 pacto evenit? Qui huc tali viâ ac-
 ratione delata est? Quid tecum
 est actum? Cum verò illa nullum
 est

des inies-
 ctione fu-
 gantur.

E fene-
 stra eam
 dant præ-
 cipitem.

ad ista verbum responderet, statim eius rei Archi-Episcopum fecere certior, qui comitante Patre Priore Discalceatorum ad eius domum advolavit, præcepitque Sor. Ioannæ in Sanctæ obedientiæ virtute, ut enarret omnia, quæ contigerunt. Respondet igitur malignum hostem per fenestram se deieciſſe, in puteum, ipsoque in lapsu saxi allissiſſe, caput convulſiſſe & tantum non comminuiſſe. DEUS olim præcepit hominem idololatræ ad petram illiſſum conteri, hic vero finit, ut idem prorsus Dæmones in Sponsa sua exerceant. Nimirum quo tali ratione vivam templi sui lapidem expoliret, & depuraret, ut in eximium ac splendidum Divini sui templi ornamentum evaderet.

*Intra se-
dile caput
ei collum
que im-
plicant.*

Aliâ vice dum pariter suo in Sacrariolo orationi esset intenta, adfuerunt tetrici isti spiritus, atque introgressi postquam Ioannam per solum raptâſſent, multis & atrocibus verberibus debilitatæ caput intra sedis alicuius stipites impegnerunt, se transversum vero lignum velut numellam artissime gutturi appressere, ut anhelitui intercluso tantum non moreretur. protinus in agonizantis versabatur statu. Ancillæ ubi tantas trahere in sacrario moras dominam suam videre, nec prodire foras maritumque eius eam operiri, introgressæ sunt, atque cum Dominam suam in memorato miserrando sane ac miserando statu situque intuerentur, præ terrore ac

commiseratione, ingentem attolunt clamorē ad hūc clamorē accurrunt illico maritus eius & prædictus Sacellanus: nitebatur quidem omni conatu ac sollicitudine suppetias ferre, sed id factu erat impossibile, Siquidem caput illius tantâ vaſſitæ, studio ac arte sedili implexum erat, ut nulla vi ex angustis illis educi posset. Sacellanus ille, Dominus Alphonsus Marcos mandatum habebat de omnibus notabilioribus & peculiaribus magis, quæ evenire famulæ DEI Ioannæ possent, D. suum Archi-Episcopum certiorē reddendi, id circo properē abiit & Archiepiscopo exposuit tartaream illam tragediam cum addito etiam se pro certo habere, Dominum Archi-Præsulem suo in adventu iam illam exanimem reperturum. Sanctus Præsul, qui Ioannam tenerimē diligebat, eò properavit tam festine quam licuit, atque ubi Ioannam intuitus, cor fere illi disruptum est, eo quod existimaret, eam iam mortuam. Præcepit itaque, ut cautissime tigillum illud, quo caput ei tenebatur, amoveretur, aut frangeretur. Cum igitur hæc solliciti fierent, videre erat non sine intimo animi motu, quam copiose optimo Antistiti lacrymæ per genas, præ tenerrima compassione, defluerent. Ad extremum tandem ligno illo dissecto famula Christi surtexit continuo omni periculo vacua. Qui scenæ illi interfuerent, DEO grates exsolverunt lacrymantibus oculis, atque sic tristitia eorum versa est in gaudium: sicut commu-

*Sed tan-
dem libe-
ratur sa-
naque
surgit.*

communiter post nubila, sol clariustanto & amabilius lucet.

Potuissent hæc tam multa diversaque tormenta & cruciatus, iuxta humanum nostrum iudicium & opinionem abunde Sponsam DEI Ioannam probatam purgatamque reddere. Nihilominus tamen, quia DEUS in peculiarem prorsus eam sibi elegit Sponsam, etiam habere voluit, ut per ignem ducta transiret, quo sic purius quam defacatissimum quodvis aurum expurgaretur. Quamobrem porro etiam spiritibus malignis copiam fecit, vitæ eius omnibus horis cremanda. Incredibile sane cuiuspiam videri posset, quod in hoc puncto eveniebat. Illi qui in diabolicis hisce tentationibus ei opem aliquam tulere, conspiciebant ex eo, quod oculis intuebantur, Ioannam indefinenter flammis tartareis amburi. Videbant omnia, quæ attigisset illico ardere, conspiciebant eius lineas, eius vestimenta, scipionem eius, & eiusmodi utensilia flammis concipere, nulla alia ex causa, quam quod ea Ioanna attigisset. Vicibus innumeris viderunt Ioannam alicui loco cætenis adstrictam, voracibus flammis circumfusam. Dum quandoque pro certa necessitate, sibi commendata suo in Oratorio DEUM precaretur, adfuerunt turmatim stygii spiritus, tanto cum tumultu & turbatione, ut tota domus in infernam versâ videretur. Sustulerunt Ioannam in altum, eamque grandi in rogo adeo excruciant, ut præ doloribus nimis vociferari ceperit. Clamore illo excitata ancil-

la illius Magdalena illò accurrit cum Domino Alphonso, qui cum certo quodam nuncio ad eam perferendo illuc advenerat. Accellere quidem ambo ad Sacrarium illud, at fumus adeo ingens densusque erat, ut oculis perstrictis Ioannam conspiciere non possent, donec hostes maligni eam in terram prostratam in horrendis cruciatibus reliquerunt. Peplum capitis eius exustumerat, dolores quoque fuere lethiferi, nec tamen exinde vitâ privabatur; estque hoc testimonium eius præminentis charitatis, quia fortis ut mors esse debet vera dilectio. Cant. 8.v.6, dura velut infernus, ut scilicet dolores mortis sustinere, non tamen mori queat. Quemadmodum pœnæ inferni acerbiores sunt doloribus mortis nec tamen damnatis vitam adimunt.

Denique ut concludamus, fortis hæc virago tanta ab infernalibus spiritibus perpeffa est, ut in veritate dicere posset, dolores inferni circumdederunt me, præoccupaverunt me laquei mortis (ps. 17.v.6.) Qui per 30 aut 40 annos ei adfuerunt iure iurando affirmant, tanta tamque immania Sor. Ioannam illis annis ab immundis spiritibus tormenta sustinuisse, ut si ea duntaxat, conscriberentur, quæ suismet oculis conspexere, nullius mortalium vires ad id suffecturas quæ tamen omnia Soror Ioanna summâ patientiâ & admiranda fortitudine animi pertulerit. Eo usque generositatis in hac materia progressa est, ut in usum verterit falso dæmones perstringere joco eisdemque

*Ioanna
ignibus
infernalis
ardet.*

*Ex pariter
omnia
que tan-
git ar-
dent.*

*Qua sit
fortis ut
mors dile-
ctio.*

*Generosè insultare
Damonibus con-
suevit
Ioanna.*
demque contemptim insultare. In
"quò, aiebat illa, sita est fortitudo
"vestra, vos putidæ & nullius frugis
"creaturæ? Non pudet vos cum fæ-
"mina luctari, & sub pedibus eius
"jacere victos? Ubi est dux vester?
"Qui quondam gloriabatur: ascen-
"dam super altitudinem nubium &
"similis ero Altissimo? Isaia 14. v.
"14. Quidnam agit desertor Luci-
"fer? finite eum prodire foras, hic
"visurus est, quis sit DEUS. Hic
"experietur virtutem summæ eius
"potentiæ. Videbit quod eius
"auxilio una creatura, qualis ego
"sum, eum superet, neque plura
"addo. Ubi hæc Ioanna effata est,
"superba infernalis bellua horrendos
"habat ululatus & quæstus. Quid
"illudit hæc improba mulier meæ
"magnæ potentiæ? Quod me DE-
"US eius pedibus subjecerit? At
"quid aio? Nonne DEUS in mundi
"ortu iuravit & dixit: Gen. 3. v. 15.
"Inimicitias ponam inter te & mu-
"lierem. Et quodd ego calcaneo
"eius insidiabor, illa vero conteret
"caput meum? Forsitan ista est
"JOANNA, ad quam prolocutus
"est? Apparet sanè, quandoqui-
"dem video, quod quantumcun-
"que tormentorum ego illi inferam,
"illa tamen semper victoriam obtinet
"& triumphat.

CAPVT VIII.

*De Penitentiis Sor. Ioannæ in seculari sta-
tu, & magnis mortificationibus, quibus
illam spirituales eius Patres
probaverunt.*

Nulla ferè comparatio sic ab

omnibus tam sacræ quam profanæ
Literaturæ operantibus ac peritis
ob convenientiam probatur, uti a-
moris atque ignis (*Euseb. lib. de
symb.*) Amor est igni similis non
sola proprietate ardoris, sed & in
virtute ac operatione, & peculiari-
ter in insatiabilitate. Potentia ig-
nis non tam in virtute omnia exu-
rendi consistit, quam in eo, quod
nunquam satiatur; Proiice in ig-
nem ligna super ligna, omnia con-
sumuntur, & tamen his omnibus
non satiatur; imò quo plura consu-
mit, tanto magis virtute ac poten-
tia convalescit. Ita prorsus se habet
dilectio DEI. Amantes animæ, quæ
Divinæ delectionis igne succen-
sæ, quo plura DEI amore agunt
ac patiuntur, eo plura semper pati
expetunt, nec appetitus iste un-
quam satiari valet. Veritas hæc lu-
culentissimè, excellenter, ac prorsus
palpabiliter observari potuit
in Ven. nostra Sor. JOANNA.
Quis oro Martyrum, si annos nu-
meres, plura maiorave perpeffus
est? Quadragenarius illius Matrimo-
nii statu, nihil fuit aliud, quam
perpetuus Martyrii cursus, quod
partim Mariti sui, partim inferna-
lium spirituum sævitia perpeffa est.
Tormenta quoque fuere innumera
& horribilia, & tamen præ insatia-
bili ardentique amoris Divini
magnitudine erant illi toleratu le-
via & facilia. Expleri illa hac in
materia nunquam potuit; quo plura
patiebatur, plura patiendi cupidine
tota exæstuat.

*Amor &
ignis in
quo potif-
simum
conve-
niant.*

*Satiari
Ioanna
nequit
patiend.*

O

Ab

Quam
dire cor-
pus suum
tractavit
Ioanna.

Ab inito matrimonio usque ad Religionis ingressum in more habuit quinquies se flagris diverberare, & quidem tali fervore, ut sui penitus oblita videretur. Sic ut in ea sui oblivione persæpè tribus integris horis se conderet. Infigebat ictus toti corpori, quia totam se ad hoc nudabat; Non rarò ubi à flagellatione cessavit, apprehendit asperitorem limam, quâ exulcerabat dilacerabatque totum corpus, donec non solum plenum ictibus & plagis, sed speciem unius vulneris totum referret. Exemplum hoc sanè plurimum valet ad erubescentiam & castigationem nostram. Divus Gregor. penitentem ac undique vulneratum Job considerans (Job. 2. v. 8. S. Gregor. hom. 2. moral. cap. 3.) qualiter nimirum in sterquilinio sedebat, & saniem è vulneribus profluentem testâ radebat: exclamat magna voce: Quid nos agimus, qui sanum, robustum, vegetumque corpus habemus, dum videmus, quod S. Job infirmus suum, saucium & vulneratum corpus ita excipit? Quid non dicturus erat ille, si tam teneram, nobilemque Virginem, qualis IOANNA nostra est, contpexisset, postquam suum corpus à capite ad pedes usque plenam vulneribus sanguine fluere fecisset, lima insuper vulnera renovantem, dilacerantem, & extendentem, quo dolores tanto sentiret acerbiores.

Quamvis quotidiana hæc exercitatio atrox acerbique admodum

fuerit, fuit tamen alia semper continuata acerbior. Siquidem non solum cilicinam vestem de pilis Camelorum instar Sancti IOANNIS BAPTISTÆ corpori induit, sed & undique ita ferro armavit, ut horror sit illud vel audire. In brachiis gerebat dextraria è ferreis aculeatis penitentialibus catenulis, quas arcte carni adstringebat. Ab humeris ad cingulum usque lorica è ferreis laminis carnem tegebat, quæ introrsus ad instar runcinæ erat exasperata. Pectus munebat crux ferrea triginta tribus claviculis, ut adamantibus in cuspidem exacutis armata. Corpus medium cinctum habebat zonâ ferreâ cuspidata, quæ sanè altè carni infigebatur. Porro ad genua usque se contegebat, peracribus penitentiae catenulis. A genibus ad imos pedes ferebat è fetis villoque grossiore tibialia. Denique ad memoratum ferreum cinctorium geminas affixit catenas, quæ ad pedes usque tendebantur, atque in fine ambæ acutis asteriscis seu calcarium stellulis horrebant, ita ut ad singulos passus nudi eius pedes sauciarentur. Ne autem à planta pedis ad verticem usque capitis ullum membrorum à ferro cruentisque Martyrii panis esset immune, deferbat in capite subter velum, ferream coronam eum peracutis ac penetrantibus clavis. Visusne est in bello spiritali militum quisquam melius armatus communiusque quam Soror IOANNA fuit? Hæc parcoplia, hisce armis illa qui-

Vide &
mirare
Ioanna
armatu
tam.

Reb-
cissen
Raspet

Ne
sen
fuit
cruc
di
ad
lo

quidem edomabat, subiugabatque carnem, felicissimum tamen animæ suæ imperium summa servabat in pace ac tranquillitate. In hoc Regno ausus non est ullus sese commovere affectus, rationisque arcem impetere, adeo ei omnia ancillabantur. Sic illa summa in pace regiminis habenas moderabatur, & triumphaliter coronata plaudebat.

Nihilo tamen minus Soror IOANNA semper novos meditabatur sui ex cruciandi modos; totusque ille pœnitentiæ apparatus, immenso eius amoris sufficere haud potuit. Quod sanè mirandum non est, si consideremus, quod in via perfectionis, quo altius sese attollit dilectio, eo etiam flagrantiori igne voluntas succendatur. Consequenter verò Divinus iste ignis, deinceps sibi sumit imperium, ducit, illuminat regitque intellectum. Hæc ob causas adinveniebat totus amore captus Sororis IOANNÆ spiritus indies novas cruciatuum dolorumque formas ac vias. Atque ut panis ille doloris, quo vescabatur, cum calice amaritudinis misceretur, habebat semper apparatus ac veluti penulum absinthii, & eiusmodi notæ amaritudinis pulvisculorum, quos illa ore gerere, volutare ac glutire consuevit, quo nimirum graveolentem ori suo induceret halitum. Gerebat quoque lapillum in ore, ad omnia superflua verba cavenda. Si

verò suâ opinione supervacuum quodpiam verbulum ore excidisset; exseruit nocturno tempore linguam, religabatque eam duobus chordulis ad collum, sicque velut criminis ream ac malefactoricem, totâ nocte ad mane usque, captivam in vinculis detinebat. Postquam flagellationes ante memoratas peregit, solita est nudo corpore sic perseverare, ac tam acriter ac valide, uti Divus Hieronymus, saxo pectus percutiebat. At verò ipse exercitium istud DEUS vetuit; per illud etenim non totus modò thorax ei pectus altè intumuit, verum & introrsus adeo exarsit, ut sanguis ad collum usque ascendens periculosum tuber aut apostema longo etiam tempore curatu difficile progigneret. Nullum unquam in Sanctorum vitis pœnitentiæ ac austeritatis actum legit, audituve percepit, quin eum audenter imitari inque opus deducere, simulque tali imitatione cuiuslibet eorum virtutem adipisci conniteretur.

Quoniam probè illi compertum fuerat, quemadmodum Divi BENEDICTUS & FRANCISCUS, itemque alii ad castigandum corpus suum, in sentibus ac spinis nudos sese extenderint ac volutârint, tamen si nullum sentiret stimulum carnis, eos tamen in hoc imitari voluit. Itaque nudam se frequenter in acutissimas abiciebat spinas, expandebat, volutabaturque mitandis.

*Lingua
qua rati-
one ple-
nat, vide.*

*Novos
semper
sui ex-
crucian-
di modos
adinvenit
Ioanna.*

*Admira-
bilis*

eius fer-

vor in

sanctorum

altibus i-

que in eiis, donec ab aculeis illis insigniter saucia, totoque corpore egregie lacerata exiret. Similiter, quia noverat, quod alti Sancti ad restringendum libidinis incentivum sese item nudos in congelatos lacus iniecerint, ibat & ipsa in acerrimo hyemis algore, in aream suæ domus, seque collo tenus nudam in altissimos nivium acervos immergebat, sic minimum tribus horis perseverans. Si nivium copia deesset in maiores cacabos gelidissima aqua repletos sese immergebat, quod omnibus ferè per hyemem noctibus facitabat. Ipsamet testatur, nescire se quomodo hæc vita ipsam non exuerint. Sed quod eius nescivit humilitas, cuivis alteri palam est. Sicut namque testatur Spiritus Sanctus (*Cant. 2. v. 7.*) aquæ multæ non possunt extinguere charitatem. Ita ergo nec nives, nec gelu, glacies, frigulve potuerunt ignem charitatis eius extinguere.

Sedulo huic Sanctorum imitationis studio jungebat imitationem, quoad sibi fas esset, sacræ passionis cælestis Sponsi sui. Eam ob rem consueverat multis noctibus peractâ flagellatione, quasdam catenas in modum ferrei compedis sibi circumdare, atque tota ut stabat nuda, aliquot passus progredi, eos gressus contemplando, quos Christus Dominus fecit captus, atque ad urbem adductus. Postmodum devenit ad locum, ubi columna stabat;

ad hanc se resti per medium corpus alligavit, & sic longo perstitit tempore in consideratione Dilecti sui, quo nimirum is pacto ad columnam revinctus, multis atrocissimis iectibus summâ vi dilaniatus, copioso sanguine profluente maduerit. Horrendi iectus, quos innocentissimum corpus eius excepit, penetrabant intima animæ Sororis JOANNÆ Sponsæ suæ. Et quemadmodum lapis ignarius ab attritu ac percussione ignem edit, ita in contemplatione plagarum, quas Christus dilectus eius suscepit, incensum cor JOANNÆ spargebat amoris ignes, & deflagrabat cupiditate, dilecti sui causâ patiendi. Cum verò illi Liectores Apparitoresque vel magis tortores ac carnifices ad manum non essent, qui eam, uti Christum flagris conciderent, accepta runcina tanta vi totum suum corpus dilacerabat, ut cum vulneribus vulnera exasperasset, à multo enormique sanguinis profluvio, tota subter humus eius cruore tincta, ruberet. Fine hæc tormentis imposito, vix præ debilitate pedibus insistere poterat: Sed nec hoc attento, dum considerat qualiter Christus ingenti crucis pondere onustus, in Calvariæ montem prorepfit, ita ut erat vulnerata ac nudaque prorsus, peracutam ferream Crucem triginta trium librarum pondere assumpsit, impositamque humero ac nudæ carni, emetiebat cum ea sat longo spatio viam Crucis. Quoniam verò crux illa adeo

*Sed ad-
mirabilis
in imi-
tando pa-
tiente
Sponso
suo.*

Qualiter
somnia
capiat
Joanna.

adeo gravis ac peracuta erat acie, penetrabat carnem ad ossa usque, scapulæ exinde valde profundo cruentoque vulnere discissa tantoque hiarent, ut instar fontis cuiusdam per corpus deorsum sanguis deflueret, nec modus remediumque sistendo illi, quantumcunque illa linteolorum obduceret, reperiri posset. Ab hoc exercitio ad somnum capiendum abiit, vel ut melius dicam, novo tormenti genere se excrucians: quippe cui somnus, qui aliis quietis est parens, ingens illi tormentum fuerit. Lectus ei erat tabula, cervicalis lapis, tegumentum unica pertenuis tunicula. Hoc apparatu susque deque habito hyems an æstas esset, in solatium crucem ante memoratam complexa brachiis, composuit sese ad quietem perexiguo tempore capiendam. Hoc sanè non erat quiescere, sed multò magis cruciari. Si quis ergo nunc imaginem cupit Redemptoris nostri, qualiter pro nobis in cruce pendens obiit inspicere, huic fas est, si consideret somnum esse mortis imaginem, in nostram Christi Sponsam JOANNAM oculos defigere, qualiter illa dormit & crucifixa est. O Divini amoris præstantiam! O teporem segnitieque humani amoris!

Dum igitur Soror JOANNA Sanctos in pænitentia, & Sanctum Sanctorum in sua passione imitatur, efficiebat se hæc DEI Filia conformem imagini Unigeniti Filii eius.

(Ad Rom. c. 8. v. 29.) At verò unum in pænitendi genere, nescio sanè cuius exemplar inspicere potuerit. Ex proposito large capillum exerecere sivit, cumque eum DEO gestiret offerre, fune illum stricte colligabat in vertice. Inde scalas ascendit, dum usque capite summitatem postis unius clavumque prævalidum ac fortem, quem eum in usum ei infixerat, attingeret; clavo huic suos capillos alligavit forti nexu, ac mox è scalis defiliit mansuque, sic in aëre è capillo solidam horam pendula. Erat hic ingens prorsus cruciatus, non tantum ob diuturnitatem suspendii, sed & quod complures capilli pondere corporis à cranio revellerentur, imò cutis ipsa cum capillis à capite detraheretur.

De abstinentia eius in juvenili ætate, suo loco iam egimus. Ea hisce annis ita increvit, ut plus quàm 24. annis aut modico valde, aut nullo cibo vesceretur: quippe cuius cibis tantundem ac nihilum fuerit. In his 24. annis nunquam aliud quidquam gustavit, quam fortè corticem decisum à pyro, foliolum brassicæ, lactucæ aut Endiviæ, seu quid simile secundum anni tempus. Magna solitudine id afficiebat cum maritum illius, tum conscientie arbitrum. Maritus cogebat eam ad edendum, tamen id tantum vix esset, quantum columba assumit; non prævalebat tamen etiam istud; in mariti tamen gratiam

vim

Quod
dam se
excruci-
andi ge-
nus ferè
absque
exempla
aggredi-
tur.

Mira Jo-
anna ab-
stinentia,
vel potius
inedia.

vim sibi ipsi præsente Confessario inferebat ac degustabat quidpiam. Vix tamen primo bologustato mox stomachus adeo movebatur, ut multum sanguinis excerneret, & lethiferæ eam angustię comprehenderent. Tam notabilis huius alterationis causa quærebatur à medicis, qui Ioannam similiter cibo tentarunt, difficultatemque dictam experimento didicerunt. Posteaquam vero eâ super re Ioannam ipsam audire sententiam pronuntiârunt, Ioannæ cibi sumptionem, nisi usitatam, periculosam esse: neminemque tutâ conscientia ad id eâ compellere posse, neque debere; posthac eâ in re illi facessere negotium, quandoquidem absque cibo, DEUS eam conservare velit, posset forsitan, nonnemo Naturalistarum aut Politicorum abstinentiam istam demirari ac dicere: esse impossibile tot annorum spatio tam tenui exiguoque victu vitam ducere. At vero talis considerare velit primo DEO nihil esse impossibile, qui Moysen quoque ac Eliam 40 diebus & noctibus absque ullo cibo conservavit (3. Reg. 19. v. 8.) Deinde sciendum etiam, copioso cibo hominem pinguescere, ad moriendum tanto ocyus. Ex adverso temperantiam seu cibi parsimoniam, vitam producere, viamque ad æternam vitam sternere. Quotidianis profecto perpetuisque patet experimentis, gnathonum, gulonum, pamphagorumque vitam consuetudine communiter brevem, frugalium

*Temperantia
quid præstet.*

vero longam esse. Cuius equidem rei causa physica naturalisque petitur ex eo, quod lethales morbi plerumque ex superfluis humoribus ortum ducant, qui intemperanti cibi potusque sumptione causantur & nutriuntur: è contra verò temperantiâ atque paritate victus absumentur. Hæc est præcipua ratio cur symposiastæ ac convivatores, omnesque glutones multo cibo dediti plerumque vitam accidant, sobrii vera protelent. Virgo ista temperantissima longos in annos vitam protulit. Nihilominus, opinor ego Divino potius miraculo, quam naturali cuiquam causæ adscribendum, quod Sororis Ioannæ vita, tam exiguo alimento tam ferros in annos vitam produxerit.

Omnes pænas, quas ab se exigebat nunquam, nisi prævia suorum spiritualium moderatorum RR. PP. Discalceatorum facultate, exercevit. Qui etiam, iuxta doctrinam suam & in rebus spiritualibus peritiam, sublimem nostræ Sororis Ioannæ perfectionem ac sanctimoniam duris ac per acerbis probationum, abjectionis videlicet ac patientiæ modis visque experiri, & funditus penetrare haudquaquam neglexere. Erat inter alias Ioannæ ancilla parum rationis compos ac semifatua. Igitur præcepere Patres filiæ suæ Ioannæ, ut eidem ancillæ in omnibus sit obediens, ac velut superiori subiecta pareat. Mortificationis huius præstantia facile à quovis agnoscitur

Admira-
bile genus
probatio-
nis.

noscitur, & seipsa perspicua sat est
atque aperta: singulariter tamen
elucet ex eo, quod ancillæ illius aus-
dacia in tantum subinde excreverit,
ut Dominâ suâ perinde atque
mancipio uteretur, horisque singu-
lis acribus minusque decentibus
verbis eam impeteret; & quod plus
est, à verbis ad res, ac ipsa verbera
deveniret, ita ut Dominam suam
nunc colaphis caderet, modo vul-
tum illi conspueretur, nunc capillis
apprehensam traheret, raptaretq;.
Alias quoque, si in mentem illi ve-
niret, præcipiebat, ut humi procum-
beret & sic ante se strata calcibus
os contendebat. Denique deduce-
bat Ioannam ad loca secreta ius-
samque se spoliare vestibus, quo
facto, prorsus fatuæ instar Domi-
na n suam insanæ furore ac ra-
bie diverberabat ac concidebat.

Durissi-
mis expe-
rimentis
Ioanna
spiritus
probat.

Has aliasque eiusmodi hor-
ribiles mortificationes atque pro-
bationes spiritualium suorum Pa-
trum perferebat invicta hæc matro-
na incredibili patientiâ. Recen-
set hoc ipsa, & omnia adscribit al-
tissimo, à quo omnia proveniunt
aitque ut sequitur (*vita ips. n. 60.*)
Valde obligata sum & obstricta, R.R.
P.P. Discalceatis, multumque illis
debeo. Siquidem tempore illo,
quo sub eorum directione & disci-
plina fui, multis me mortificationi-
bus erudierunt. Certum est me
plurimum debere DEO. De cun-
ctis etenim, quæ mihi per obedi-
entiam iniuncta fuere, nihil vel levis-

simum neglexi aut postposui; sed
in omnibus dicto audiens fui, quan-
tumcunque terribilia essent, quæ
“mihi ab eis imperabantur, quæ sanè
“uti assevero valde horrenda erant.
Neque in hoc maritum meum ti-
“mui: sciebam quippe à DEO
me, cui placebat, ut ego essem obe-
diens, in pace, quiete ac securi-
tate constitutū servatumq; iri. Verba
hæc bene notanda sunt; quod ni-
mirum mortificationes istæ proprio
Ioannæ iudicio ac sententiâ terri-
biles fuerint: neque adici amplius
quidquam potest ad perfectissimam
DEI sponfam in Sorore Ioanna
agnoscendam. Quandoquidem in
Cant. cantic. Sponfam suam cum
arbore Myrrha confert DEUS, ex
quatestibus naturalium rerum in-
dagatoribus (*Plin. l. 12. c. 14.*) o-
doratissimus, licet amarus idem
loquor, profluit, qui in duplici est
differentia. Prior per se ipsum stil-
lat absque illata vi aut manu, &
est Myrrha prima. Deinde arbor
illa perforatur, pungiatur & concidi-
tur, per quæ foramina effluit
Myrrha secunda. Ita prorsus consti-
tuta esse debet perfecta Christi
sponsa, pro ut Divi Augustinus &
Dorotheus exponunt. Debet ama-
ræ mortificationis myrram produ-
cere quâ per se ipsam, quâ coope-
ratione alienâ & auxilio. Primum
quidem ex propria bona volunta-
te, diversis castigationibus animam
corpusque edomare ac mortificare.
Deinde illatas alienâ manu plagas
ac verbera cum gratiarum actione
ceci

R III
3.0

Primam
secundam
Myr-
ram ex se
dedit Io-
anna.

ceū à Divina manu profecta excipere.

Ita omnino ac in omnibus habuit sese, gessitque vera Christi sponsa Soror Ioanna. In propria quidem persona se mortificavit, dum tam acres tamque acerbās à se ipsa pœnas exigeret, ut iam vidimus. Aliena vero manu mortificata est, dum partim viri sui immanitate, praelongum perpeffa est Martyrium, partim malignorum spirituum savitiā horrendis ac infernalibus pœnis ac doloribus excruciatā fuit, uti iam vidimus & adhuc visuri sumus. Terrificis denique illis etiam mortificationibus, quibus eam spirituales eius Patres exercebant atque probabant, sese omni demissione subiecit. Itā ergo Soror IOANNA variis modis in fornace castigationum atque adversitatum velut aurum pretiosissimum probata & purgata resplenduit.

CAPVT IX.

De Eleēmosynis quas Soror IOANNA hoc tempore faciebat, uti & de miraculis, quæ inter hæc contigerunt.

Tertullianus in quarto suo adversus Marcionem libro c. 14. pluribus sacre Scripturæ locis probat, quod propensio ad subveniendum pauperibus, sit affectio, Domino DEO propria & connatu-

ralis, quodque cum in terras Divinæ ipsius maiestas venisset, eandem luculenter demonstraverit & exhibuerit, quando semper pauperes dilexit, necessitate quapiam pressis opem tulit, viduas defendit, pupillos protexit, omnibusque solatium impertivit, itā ut ex hoc in cognitionem venire liceat, eam benigritatem, atque in beneficentiam Eleēmosynasque propensionem ortum ducere à fonte miserationum Christo Redemptore nostro. Hoc è fonte praelarge, imò superaffluenter intimæ charitatis latices potavit Soror Ioanna quam nusquam non in pauperes exeruit. Et reverā quantumlibet hæc virtus ab infantiā cum ea creverit, nihilo sequius tamen Dominus DEUS eam in illa sequenti ratione ac modo admodum auxit.

Initio sui coniugii, dum quadam vice domum ingreditur, adstitit ad fores mendicus elegantis formæ, petiitque divini amoris intuitu eleēmosynam ab ea. Ioanna præ nimio timore viri pro tunc consistere, seve tantisper detinere haud ausa fuit, sed viam suam pergebat neglecto neque eleēmosynā dato paupere: "qui ad eam inquit: Ah quam cæcata es tu, quare quidem non vides nec adverti, quod DEUS te invisurus adveniat! scio sane, si quinq; vulnera, quæ corpore gero, aspectabiliter cerneret, me sine stipe haudquaquam te dimissuram. Atque his pauper ille visui se illius subduxit. Ancilla verò eius tota conste-

Propen-
sus in be-
neficen-
tia a-
nimus
Divinum
quid.

Timore
mariti
Ioanna
Christum
stypem
vixit
negligit.

consternata, rubore suffusa, atque abstracta remansit. Nihilominus tamen eo tempore IOANNA eum non agnovit, neque verborum illius vim affecuta fuit, nisi post longum tempus, dum post sacram Synaxim orationi insisteret, & Dominus eodem vestitu ac forma ei se visendum præberet, diceretque: Agnosce me? IOANNA respondit: Domine, ex operationibus effectibusque, quos anima mea percipit, cognosco te DEUM meum, Creatorem meum, Redemptorem meum, IESUM meum & omne bonum meum esse. Bene est ait Dominus iterum, age, dic mihi nunc; cur igitur mihi quandoque eleemosynam negasti, dum eam abs te peterem? An nescis, quod quicquid pauperibus tribuitur, mihi donetur, & quod eis negatur, negetur pariter ipsimet mihi? Ita ne te ingratam mihi exhibes? Vide nunc quantum ego in te liberatus sim, dum tibi indulgeo omnia, quæ à me postulas. Nihil ego tibi nego, & tu mihi eleemosynam negas, quam semel à te petivi? O utinam verborum istorum Echo, percussâ voce in Saxeis durisque divitum Evelionum resonaret cordibus, qui cum omnia bona sua à DEO acceperint, eidem tamen in suis pauperibus stipem nullam largiri volunt! At verò in pectore Sponsæ suæ IOANNÆ usque adeo insonuere, ut in solo eorum auditu præ intimo dolore propemodum extra se fieret, & indubie morti succubisset, ni spiritualis eius Pater eam confortasset. Ubi ad pedes eius

provoluta causamque dolorum suorum eidem plurimis cum lacrymis exposuit, solabatur eam, animumque corroboravit, dicendo, Divino numini optime cognitum, ea in re culpæ affinem illam non esse, cum solo mariti metu nihil ei stipis porrexerit. Quærimonia porro eius questus amoris; & dilectionis potius, quàm iræ atque contemptus indicium. Esset modò quieta, & secunda, certa quæ DEUS amantem se illi magis quam aversum exhibeat.

Hic IOANNA tranquillitatem induxit animo & conquievit, quippe quæ verba spiritualis sui Moderatoris haud alio honore ac veneratione suscipere, quam si essent verba ipsiusmet DEI, prout id etiam spirituali filię apprime convenit. Ab eo tempore non itabat solum ad Nosodochiam infirmos invisendi gratiâ, sed & ad publicos carceres ad captivos, & distribuebat unicuique secundum cuiuslibet necessitatem, & suam possibilitatem, ut taceatur magna liberalitas, quam domi suæ omni tempore in pauperes exercebat. Si pauperem in platea conspexisset, neque pecunia suppeteret ad subveniendum eius necessitati, cor illi propemodum rumpebatur præ intima compassione; se vocabat eum ad partem, exuensque se vestimento, pauperem illo convestiebat. Frequenter accidit; imò ferè quotidie, ut domum rediret, iam sine calceis, modo sine palliolo, modo spoliata veste imò prodegebat in pauperes omnia. Nihil siquidem est possibile, ut talis

*Ioannæ
benefi-
centia.*

*Quod ei
Dominus
expressit.*

*Ingenti
& lethali
ferè illius
dolore.*

*vestimen-
tis cal-
ceisque se
ipsam
spoliat, ut
vestiat
pauperem.*

lis in miseros profusus homo à miserendo ac beneficiendo desistat, quam ut sol sui luminis radiorum, que suorum beneficia subtrahat mortalibus. Magdalena de Arce ancilla eius, quæ fida ei socia magis quam ancilla fuerat, mirabatur quidem impense tam eximiam excelsumque charitatem, quando eam ita malè testam revertentem videbat. Nihilominus tamen minus verbis Dominam suam objurgabat dicens: Fieri potest, Domina, ut sat tibi non sit, tuæ domi pauperibus omnia largiri, sed ut etiam ultra hoc calceos ac vestimenta eis tribuas, quibus tamen ipsa indiges? Revera hæc est norma atque modum excedens & non ferenda profusio. Nihilominus emendes, Domino meo denunciandum est. At verò ancilla Christi mansuetissime illi respondit; tace modo Magdalena, neque committas, ut talia toto vitæ loquaris tempore. Adeone tu pusillo es animo, nec metuis, ne defectum penuriamque ipsi sustineamus, dum DEO reddimus id, quod nobis ante munifice contulit? An te latet exemplum illud viduæ, quæ demodica illa farinula, quam in victui suo necessariam reliquam adhuc habuerat, (3. Reg. 17. v. 13. Ambr. l. 1. de Abrah. c. 5.) Eliæ Prophetæ parvulum subcinereum panem fecerat, quodque eius rei causa farina in domo eius nunquam defecerit? Fide iam & certa esto, idem prorsus nobis eventurum.

*Ioanna
prophetat
farinam
in domo
sua non
defecturam.*

Evenit enim verò iuxta verbum eius, quod prophetaverat. Erant simul in domo penes Ioannam ac

maritum eius duæ ancillæ, & quandoque etiam famulus. Quotidie etiam pauperibus in domo eius panis super panem erogabatur. Ad hæc in Urbe Burgo, Monasteriis sancti Stephani, sancti Francisci, & PP. Discalceatis, cuiusvis eorum quadrans unus quod hebdomadis tribuebatur, ut aliæ innumeræ taceantur Eleemosynæ, quas Hospitalibus carceribusque largiebatur. Cum certo pondere ac modo triticæ farinae, trium quatuorve majorum modiorum. Erat nihilominus Ioannæ penus toto anno à farina bene instructa, ita ut licet communiter bis in hebdomada eius famula Magdalena panes pinferet, abiretque ad farinam tollendam, semper tamen illam valde auctam, & nunquam diminutam reperiret, quod illa merito stupebat ac demirabatur, Divinumque hoc prodigium charitatis, Dominæ suæ meritis adscribebat. Admirabatur pariter & Matthias Ortizius, quod virtus Altissimi in manibus coniugis suæ tantum miraculum operaretur. Erant Ioannæ manus velut fertilis ager; sed ager, qui panem proferret; tamque frugifera tellus, quæ plus quam centuplum pro uno redderet. Manus quoque eius Christi manibus haud erant ab similes. Divus quippe Basilus ait (Orat. 33.) Cum Christus Dominus quinque panibus, quinque hominum millia pavisset, quod panes isti non sudore ac labore agricolæ ex spicis granisque collecti fuerint, sed quod in potentissimis Christi manibus, velut in fertili panesque producente terra, citra ullum laborem floruerint

*Et ita
venit.*

*Cum stu-
pore ma-
riti atque
ancillæ.*

*Floret
& angus-
cit in ma-
nibus po-
rum E-
leemosy-
na.*

floruerint, seque miraculo multipli-
cârint. Ita etiam in Sponsæ suæ Ioan-
næ manibus, operatione Christi, pa-
nes veluti floruerunt, ac sese multipli-
cavere.

Non isto solummodò miraculo
declaravit Christus Dominus quan-
topere grata acceptaque illi esset
Sponsæ suæ Eleëmofyna, sed aliis e-
tiam pluribus admirandis eventibus.
Sor. Ioanna & Matthias Ortiz ma-
ritus eius consueverunt singulis an-
nis Dominica Palmarum duodecim
pauperes pascere, & frequenter acci-
dit, ut antecedente vespere penitus
nihil haberet. Sequenti verò die
ignara unde, qui, aut à quo, talem ap-
paratum rerum reperit, ut non modo
pauperes abundanter reficeret, sed
& iidem reliquias & analecta mensæ
secum asportarent. Quadam vice,
eodem die, dum suos duodecim pau-
peres conquiret solícite, percipiebat
interius in anima vocem Domini si-
bi dicentem; *ut vadat ad portam Ci-
vitatis, quæ dicitur de las Carzetas,*
ibi reperturam quendam miserum,
*ægrum egenumque hominem. Con-
cita illuc festinat, imò amoris alis*
propemodum volat; reperitque
quendam liberali forma decoraque
facie juvenem Angelum referen-
tem. Porro caput ei erat saucium,
corpusque adeo fractum ac debile,
ut non multum differre à Cadavere
videretur. Ioanna in tali statu forma-
que conspecto homine, præintima
commiseratione cor emovebatur,
valdeque blande eum compellans,
ait: Bone amice, visne crastino ad
prandendum in meam domum ve-
nire? Respondit æger; Domina,

ego quidem valde libenter eo veni-
rem, sed pedibus consistere nequeo;
atque nisi deporter, nusquam pro-
gredi valeo. Ne solícitus ideo sis,
respondit iterum famula Christi
Ioanna; nos bene te deferemus.
Postero die adest Ioanna cum sua
Magdalena, ambæque deportant æ-
grotum illum in domum, mensam
sternunt, ac duodecim usitato more
pauperes accumbunt. Ioanna porro
intimo animæ suæ gaudio iis mini-
strabat; dies quippe illi erant ei nup-
tiales, geniales ac velut solennes fe-
riæ Paschales. Inter omnes tamen
pauperes hospites eius, nemo alius
erat, qui JOANNÆ ocu-
los corque ita rapuerit, atque An-
gelicus ille adolescens, quem ipsa
portaverat. Undique illum summo
inspiciebat studio, atq; ipso in aspe-
ctu anima eius sancta voluptate at-
que gaudio ita replebatur, ac si è
corporis ergastulo exilire gestiret.
Convivio peracto pedes omnium
deosculabatur, & cum paupere illo
juvene reversa est ad locum, in quo
eum repererat. Præterlapso tempo-
re aliquanto, dum suo in sacrariolo
esset, sanctaque Catholica Ecclesia
festum primi celebraret miraculi,
quod in Cana Galileæ Christus pa-
travit, dum nimirum aquam in vi-
num convertit; fuerat rapta in spiri-
tu, viditque interioribus oculis men-
sam valde splendidam. Christus
cum Sanctissima Matre sua aliisque
invitatis conviviis mensæ accubere,
viditque Ioanna inter alios etiam
antedictum juvenem, & cognovit
quod Ioannes Evangelista esset, qui
oculos suos amicaliter in eam cor-
iecit

Egena
pridè,
postridè
abundans
in benefi-
centiam
Divinitus
efficitur
Ioanna.

Ioannem
Evange-
listam
convivio
excipit
Ioanna.

iecit & ait: Ioanna nostine me? Vide quam magni ponderat Divina Majestas eleemosynam, quæ amore eius datur pauperibus. Perge largire deo. Istud, quod pauperibus tribuis in terris, totum tibi ille perenni gloria rependet, refundetque in Cælis.

Factum hoc perquam est amabile & affectuosum, ac sequens aliquanto etiam affectuosius. Dum quandoq; à Cænobio de la Vitoria domum regrederetur, non procul à præfato monasterio offendit gravem quandam honestumque pauperem. Vestitus is erat longâ talarique tunicâ, facies illi tota erat decora; statura corporis recta & undique absoluta, gestus moreq; compositi & graves. Appropinquantem joannam salutat "ille ac inquit: Benedictum sit dulcissimum nomen JESU. In æternum, addit famula DEI Ioanna. Amica, ait porro pauper, largire mihi DEI amore lintea aliqua. Nam licet me hic ita videas, multis tamen scateo vulneribus, atque ita sum egenus, ut ne tegmen telæ mihi suppetat, quo me extergere & obligare queam. Bone amice, respondit Ioanna, non mihi sunt hic ad manum; sed veni mecum & domi ea tibi tribuam. Non ita reponit rursum pauper; vade & huc ea mihi defer; hoc loci te redeuntem ego te operiar. Abiit Ioanna & ocysimè cum linteis revertitur: Prius tamen quàm ab ea pauper illa acciperet, spirituale orsus est cum ea colloquium, atq; adeo sublimiter de DEO disseruit, ut fidelissima eius ancilla, amabilia eius verba plurimum miraretur. Ad hæc lumine oculorum eius capta

*Christo,
ipfi telarum
segrimentum
largitur.*

extra se rapiebatur, flammaque Divini amoris absumebatur, ut cerei ardentis flamma culex, potissimum verò postquam pauper ille suas manus expandit, vulneraque earum ostendit, ex oculis eius evanuit. Ab hoc viso remansit nihilominus Ioanna non modice consternata, timide recogitans, potuisse hoc totum illusionem & fraudem Diaboli fuisse. Sed paulò post optatam illi DEUS animæ pacem restituit. Ut primum enim domum reversa, Oratorium suum subiit, apparuit illi Divina Majestas, aitque amabilissimè ad eam: Filia mea, ego sum, ne timeas. Ego quoque sum ille, qui abs te lintea illa expetii, non verò Dæmon. Nam ille nequitulum charitatis opus videre. Ego autem, qui magnus pauperum sum amator, venio ad agendas tibi gratias pro beneficiis, quæ illis exhibes, & ego magnifico. Hoc si divites opum incubi profunde in pectus demitterent, profectò frigidum cor eorum in amorem pauperum exardesceret, ac profusius liberaliusque in Eleemosynas redderetur.

Plura eiuscemodi admiranda possemus eventa recensere. Ut verò ætati Ioannæ etiam virtutes coaptemus, quædam hic præteribimus, postmodum suo loco de eis tractaturi. Quædam dico: ob eorum siquidem multitudinē referre singula est impossibile. Jam ante diximus, quemadmodum Christus corporali ac visibili specie sponsam suam Ioannam comitari consueverit, atque uti amicus cum illa agere & conversari, dum illa valetudinaria obiret, ægrosq; inviseret

*Qui ei
anxiè ap-
paret &
gratias
pro bene-
ficio agit.*

inviseret ac eleemosynam eisdem largiretur. Fiebat id similiter, quando in carceribus vinctos visitabat, eisque opitulabatur, pari quippe modo tunc propriis suis oculis, divinam Majestatem tunicâ vestitam compedibus catenisque onustam conspexit. Qualiter quoque per tales apparitiones lacrymis tota difflebat, & captivi ipsi dum Ioannam ita plorantem viderent, cum ea præ commiseratione lacrymabantur. Sciendum porro etiam est, quod Sor. Ioanna quando die palmarum præfatos duodecim pauperes pavit, solita etiam fuerit Christum Dominum cum Sanctissima sua Matre atque Apostolis in omnibus invitare. Comparuit etiam Christus; cæterique omnes invitati convivæ cælo in domû eius convenere convivioq; interfuerunt. Christus porro mensæ atque dapibus benedictionem impertiit, nostra verò Sor. Ioanna tunc Martha pariter erat ac Maria. Resiciebat uti Martha Christum in suis 12. egenis fratribus, ut Maria verò erat anima eius, quæ à Christo supernaturalibus cælestibusque escis opipare dapfili-terque pascebatur. Hic impletum est, quod Ericus ait ferm. de Euchar. Quod scilicet cum se finit Christus ab homine ad convivium invitari, aliud non sit, quam eum obstringere, ut eos vicissim ad cælestes delicias ac voluptates invitet.

CAPUT X.

De Sor. Ioanna bene ordinata charitate, quemadmodum videlicet, per exteriorem curam corporis, curam gerebat salutis animarum.

Non immerito in Cant. Cantic. Sponsa DEI gloriatur, quod in ea Sponsus suus ordinasset charitatem. Hic rectus ordo charitatis requirit iuxta doctrinam Divi Bern. ferm. 50. ut primo amor DEI ubique primas teneat. Secundo, ut maius minori, præstantius viliori, cælestia videlicet terrenis, bonaque animæ bonis corporis anteferantur. Hac methodo Christus Dominus noster in hac Sponsa sua perfectam ordinavit charitatem. Notum perspectumque est omnibus, quam illa intense atq; ardentius ab infantia sua Deum dilexerit, quantisque spatiis dilectionem hanc Divinam humanæ anteposuerit. Apud homines quoque nunquam, non quod esset præstantius, videlicet salutem animæ, corporis commodo salutique prætulit. Qui tantâ usquam curâ sicuti JOANNA necessitates corporis cordi sibi sumpsit, is certe maiore cura intendit necessitatibus animæ; quæ quidem in ea tanta fuit, ut verbis Seraphicus illius amor explicari nequeat: tam sublime sese is extulit, ut cum Sancto Paulo Apostolo dicere posset. (2. Corint. 11. v. 29.) Quis infirmatur, & ego non infirmor? quis scandalizatur, & ego non uror? Quod tantundem est ac si diceret; quis infirmatur culpæ ac peccati reatu, ut ego non infirmer compassionem animæ? Quis scandalum patitur, aut quis in perfectionem delinquit, ut ego penâ amoris non ardeam & urar? Zelus iste, quem gerebat pro salute ac

*In chari-
tatis ope-
ribus
preferenda est
corporalia
anima.*

*Ioanna
zelus sa-
lutis ani-
marum
modum
nescit.*

P 3 beatitu-

beatitudine animarum Christi sanguine redemptarum, modum finemque nullum habuit. Tam ingens fuit, ut boni salutisque animarum causa, nulla incommoda difficultatesque magnificaret.

Dum aliquando cum sodali suâ Nobili illa amica Domina Ursula cuidam pauperi ægroto ministraret, videt per vicum Sanctissimum Sacramentum deferri. Et ut Ioanna tota eius amore capta erat, ambæ descendunt, ac quonam & ad quem deportetur inquirunt, responsumque est deferri ad carnificem, quodque uxor eius ingravi versetur periculo vitæ. Ioanna, comitante amica suâ continuo sequitur summa cum devotione sanctissimum sacramentum, ingressæque sunt eo, ubi ægra in lectulo decumbebat; quæ mox à percepta sacra communione Sor. Ioannam ad se vocat, rogatque, ut Divini amoris intuitu apud se maneat: habere se res magni momenti de quibus cum ea conferat. Sponsa Christi, quæ in aliud nihil erat intentior, quam ut suo dilecto serviret oranti acquievit. Jubent ergo omnes alios foras excedere. Ubi dum solæ essent, capit ægra ex imo petore suspiria trahere, atque ad Ioannam. Domina, scire te velim, omne malum meum ab uno duntaxat lethali vulnere, quod à marito mihi inflatum est, provenire. Multis jam ille mensibus cum quadam conjugata peregrinaque muliere consuevit, ob quod nefarium flagitium, cum paucis eum reprehendissem, tam dire ab eo dilaniata atque ita tractata sum, ut sicut cernis

nunc ipsa, in mortis umbra verser. Decedo è vita absque ullis remediis quandoquidem nullam malo meo medelam superesse medici asseverant. Duo nunc potissimum abs te flagito; Primo ut mihi scapulare Beatissimæ Virginis de monte Carmelo asferre, atque felicem è vita excessum obtinere à DEO velis. Secundo ut maritum meum etiam DEO commendes, atque ita rei negotium instituas, ut suum presentem pessimum, in quo est, statum deserat, quippe cuius ego animæ periculum plus quam propriæ vitæ discrimen sentio. Audiebat hæc Ioanna ingenti ac peracerbo animæ suæ cruciatu, miserebatur plurimum faminam ita solatio destitutam periculoque expositam. Plus tamen exercebat illam facinorose mariti eius vitæ pessima conditio: & super hoc incomparabiliter ad huc magis offensa DEI, quàm is à viro isto ac eius concubina offendebatur. Igitur ut Ioanna, pro voto suo, flagitium istud omni meliore modo ac via impedire, & averuncare posset, curavit imprimis miseram hanc mulierem ad Nosocomium deportari, quam postmodum non intermisit invisere, ac necessariis providere, attulit etiam ei ad solatium animæ postulatam scapulare, quæsitque quonam in loco quaque domo maritus concubinam suam habeat? Respondit quod certo in lupanari eam suo sumptu alat. Tacuit ad hæc ancilla Domini; interea vero solatur infirmam ac animat, adeoque confirmat, ut intra paucos dies in magna conformitate ac volun-

Pra
nibus ali
DEI offe
sa Ioan
nam ex
cruciat.

cum voluntate DEI, multisque indubitata salutis inditiis obdormiret in Domino. Ante decessum eius zelosissima Altissimi Sponsa Ioanna unicè sategit pravam eius mariti vitam corrigere. In hunc finem usa est duorum tam genere quam fide nobilium virorum opera. Politi sunt hi Ioannæ, quod ei ac sociæ eius fortunis opibusque, quin imo & propria personâ velint assistere, quam etiam ad publicum usque Lupanar sunt secuti. Reperiunt ad Ianuam domus veteranum immerite impuditiæ scortum, maledictam vetulam, quam autoritate magna severis verbis interrogant de concubina, quam quærebant. Annosa illa Lena, tametsi effrons ac detriti esset pudoris, cepit tamen præ metu tremescere. Siquidem ejuscemodi consccleratorum male sibi conscia, putidaque natio facile trepidat: ergo nudam veritatem confitetur. Famula Domini Soror Ioanna cum sodali sua Domina Ursula ascenderunt usque ad cubile infelicitis illius mulieris, quæ septem totos menses illic fuerat conclusa atque adeo arctè custodita, ut adulter eam non fineret foras vel ad missam audiendam progredi. Ad hæc facies illius calamitosæ illius concubinæ miserabiliter erat deformata alapis, quibus eam amasius eius cædebat. Ubi igitur illa Venerabilem nostram matronam Sor. Ioannam conspexit, oculos in cælum sustulit, aitque: O mi DEUS! qui ego tantam sum promerita felicitatem, ut tales personæ ad me veniant? Ancilla porro Christi Ioan-

na eduxit è sinu effigiem crucifixi, quam secum semper deferebat; eamque alloquitur, ut oculos aperiat, perpendatque multum interesse inter DEI servitium & Diaboli. Satis iam eam expertam, quod is, qui spiritui maligno obsequitur se-
verum, improbum, imo intolerabilem Tyrannum tolerare debeat. Econtra servire DEO esse servire optimo, clementissimo atque amantissimo Domino, qui brachia sua ad eam amplexandam extendit, si curvato poplite ad pedes eius malorum veniam postulare velit. Ne igitur occasionem istam, quam DEUS illi ultro nunc offert, negligat, sed ea omni meliori modo utatur, fieri namque posse, ut nunquam similis ei obveniat. Si verò in mala hac & adulterina vivendi ratione perseveret, habituram hic jam in terris infernum suum, & postmodum illa in vita Dæmonum sociam in inferno sine ulla spe aut remissione, tam diu daturam pænas, quam diu DEUS erit DEUS. Denique tam vivos, efficaces, & rationum pondere nixos Ioanna nostra sermones protulit, ut misera muliercula in amarissimas lacrymas solveretur, crucifixumque tenens manibus remissionem ab eo multis calentibusque lacrymis postularet. Postremo cum famula Domini Ioanna ex infami loco illo recessit, atque ad unius præfatis Nobilibus domum deducta, inde ad maritum suum est remissa, cui significavere, eam interea temporis in quodam cænobio fuisse commorata.

Carnifex, ut cognovit, quod Sor. Ioan-

Efficax
ad conver-
tendam
peccatricem Io-
annæ O-
ratio.

R III
30

Ioanna
Lupanar
ingreditur
ad mulie-
rem ad-
ulteram
conver-
tendam.

Joanna amasiam suam sibi abstulisset, quodque singulis noctibus itaret ad serviendum prædictis ægris atque pauperibus, expectavit eam in quodam plateæ angulo, dum illa domum suam revertitur. Ubi igitur Sor. Ioanna ei appropinquavit, ait illi: Tunc Domina uxori meæ Carmelitanum scapulare detulisti? Ita mi Frater, reponit Ioanna, ego id feci. Hisce capulum apprehendit, immemor DEI, Carnifex, stridens ensē, sed è vagina eum educere non potuit, quicquid etiam viribus totis niteretur. Interim Ancilla DEI Ioanna illæsa iter in domum suam est prosecuta. Eadem nocte conjectus in vincula carnifex confessus est nequaquam animi sibi fuisse Ioannam interficere, sed vulneribus aliquod duntaxat signare; nescire porro, quis sibi brachia adeo retinuerit, ut ensē distingere, èque vagina educere non posset. Adjudicatur ergo patibulo, pronuntiaturque à Iudicibus, ut suspendio intereat. Ad inetræssionē tamen Ioannæ vitæ quidē donatus est, ducentorum tamen verberum ictus excepit, ac demum ad triremes remumque relegatus. Enarrat id in suis manuscriptis Ioanna, uti nos retulimus, ac postmodum ita loquitur: (*vita sua n. 57.*) Multa ob
zelum
suum in
prostitu-
tarum
conver-
sionum
patitur
Ioanna.
“ti adversi casus mihi evenire, cum
“ægris ministrarem, mulierculasq; à
“flagitiosa vitæ ratione abducerem,
“atque ideo falsa adversum me testi-
“monia producta sunt; quandoqui-
dem DEUS ac Dominus me semper,
per afflictiones laboresque deducebat. Zelus ipsius indubie mag-

narum ipsi molestiarum causa fuit. Burgentis quippe Urbs per id tempus florebat eximie, ubi & cancellaria fuit, ita ut horum causa atque ob eius divitias multæ profligati pudoris, miserae, egentelque mulieres eo confluerent. Multas earum ad frugem reduxit, convertitque Sor. Ioanna. Quamobrem in rabiem propemodum agebantur earum amasii furentes in Ioannam. Quidam falsis testimoniis eius honorem famamque incidebant, alii autem palam illi mortem minabantur. Sor. Ioanna vero, cuius zelo nullum discrimen curæ erat, nullo impedire retrahere potuit, quo minus iuxta vires suas, è periculo animas eriperet; quatinus vera germanaque cognoscitur Ioannæ charitas, dum omnibus perinde in periculis subvenit, ac si eius propria essent.

In eum finem, erat singularis Ioannæ zelus tali à DEO gratiâ præditus, ut à cunctis quibus innotuisset, plurimum amaretur, prompteque audiretur, velut esset ardens quidam Seraphinus. Ita evadēbat dominatrix voluntatum humanarum, poteratque exinde non magno negotio etiam mentes illustrare. Invisēbat quoque quotidie carceres, & confirmabat captivos, eisque ut res ferebat, opitularatur. Fuere quidem aliqui cer-vice duriori, sanctis tamen Ioannæ adhortationibus, eiusdemque charitate, velut cera à calore solis emolliēbantur ad veram conversionem. Si qui eorum ob scelera morti adiudicati essent, tum enim

vero

Sed ea
penſi non
habet.Carnifex
& carcer
viresque
tidie rē
sat.

Morti ad-
iudicatos
animas
& ad
fructuosè
morien-
rum edo-
cet.

vero nulla ei erat quies. Nihil videre erat nisi huc illuc, ultro citroque discursare, atque damnatos solari, animare & confortare. Exhortabatur autem eos Sor. Ioanna lacrymantibus oculis & amantissimis sermonibus, ut ex necessitate virtutem facerent, DEOq; ac Domino libera voluntate sponteque vitam suam cum ignominia, quam subituri essent, consecrarent, quo videlicet cū bono latrone, qui pœnam suam lubens volensque sustinuit, remissionem peccatorum consequantur. Hæc talis tamque fervida affectuosaque cohortatio, erat instar speculi amoris divini, tamque admirandos huius generis hominibus operabatur effectus, ut nonnulli eorum tanto dolore, tantaque scelerum suorum detestatione vitam ponerent, talique ardore, promptitudine animique constantiā mortem amplecterentur, ac DEO vitam suam immolarent, ut vix purgatorias pœnas pertransirent, sed ab ipso mox obitu immediate in gaudia evolarent. Porro istud tali pacto Sor. Ioannæ est revelatum. Quādam vice dum quatuor rei ob malefacta simul supplicium essent subituri, abiit Sor. Ioanna more suo ad consolandum eos. Quo peracto valescit illis, sponditque se salutem eorum eque vita decessum DEO recommendaturam. Eo igitur fine Oratorium suum ingressa est. Vix quatuor illi animas exhalant, & continuo duo eorum magna luminis claritate circumfusi eidem apparent. Refulgebat unusquisque eorum sole clarius, eique dixere, quod in cæli sedes pro-

sificantur DEO æternum fruituri, à quo missi essent ad referendas illi gratias, quippe qui eiusdem auxilio & charitate, coronam gloriæ essent consecuti. Quærit ex eis Sor. Ioanna, quidnam duobus aliis actum esset? Angeli tutelares eorum inquirunt isti, eos in Purgatorium deduxerunt, brevi autem ad nos venient, atque in æternorum gaudiorum possessione nobis sociabuntur, idque ocyus tantò, si tu precibus ac suffragiis tuis, quæ apud DEUM multum valent, eis opituleris. Atque his disparuere beati malefactores isti, & abierunt ad capeffendam gloriam æternam, JOANNAM verò reliquere plenam solatio & gaudio spiritus.

Eandem gratiam ac vim operationis ad procurandum felicem è vita excessum infirmis, quos adjuvabat, contulit illi DEUS. Eratque IOANNA ob eam rem tota urbe adeo nota ac famosa, ut si fortè agrorum quispiam ægrè adduceretur ad exomologesin obeundam, protinus JOANNA, ceu optimum ac efficax medium ad id obtinendum adhibebatur. Siquis dem experimento cognitum est, quod DEUS quotidie illius operâ mirabiliter animas ad se converteret. Tempore quodam quarta feria maioris hebdomadæ, dum Ioanna vellet apud PP. Discalceatos sacra communione refici, accessit ad eam præcipua quædam Domina & ait: Mater, eamus ad unam infirmam Dominam, quæ magno in periculo vitæ versatur, & tamen confiteri non vult. Totam illam fiduciam suam

Q

suam collocat in vana spe pristinae recuperandae sanitatis. Adibo illam, respondet Ioanna, quam primum marito meo prandium paravero. Officiū quippe istud negligere aut postponere mihi non est integrum. Interim Ioanna quanto potuit ocyus sacram synaxim percepit, statimque domum rediit. Dum verò Marito suo parata apponit edulia, audit introrsus vocem sibi dicentem: Persona illa ægrotā plurimum viribus deficit, estque in confinio lethi. Cohorruit ad vocem hanc Ioanna, aitque marito suo. Per DEI amorem oro Domine, copiam mihi tribue accedendi Dominam quandam ægrotā, quæ ut dicitur, in gravi est periculo constituta, timeturque ne absque sanctissimis sacramentis decedat. Maritus ait: Nulla igitur cibi capiendi cura tibi est? Ad quod ei respondit prorsus eisdem verbis, quibus discipulis Christus. Meus cibus est, ut faciam voluntatem Patris mei, & animarum salutem studeam, quas precioso suo sanguine Christus redemit. Ergo, ait Matthias, abi confestim. Obrentā facultate tam propere tamque perniter eō contendit, velut ad prædam Aquila. Accedit infirmam, reperitque solam, humanissimeque salutari; quærit principio quid mali habeat? Respondet ægra pleuritide se laborare, patique puncturas laterum; Ioanna ulterius quærit: Dic mihi Domina, quæso, etiamne rite peccata es confessa? Nequaquam, ait illa, quippe quæ nondum tanta in necessitate versor. Quæ necessitas ad hoc requiritur? ait iterum Ioanna. An non hebdomadam sanctam a-

*Cibus Io-
anna sub
venire
miseric.*

gimus? Quamnam Christi fidelis intermittere hoc tempore confiteri? Momento eodem pensavit Soror Ioanna ad se dici: ut quam celerimē ad confitendum disponatur; brevi ei ē statione vitæ migrandum esse. His permota Ioanna ait: Domina probe novi, quod malus animæ tuæ status haudquaquam te lateat. Igitur amplectere consilium meum, & confestim pura confessione scelerā expunge. Domina hæc fuerat dubio procul cassibus Diabolicæ potestatis irretita, vinculisque contracta malæ ac Veneræ affectionis, impudicicque amoris. Servabat in scrinio amatorias litterulas, xenia ac monimenta amoris obsceni sui amatoris. Promebat ea nonnunquam sensualis cupiditatis suæ eā ratione irritandæ, suisque insanis ac impudicis cogitationibus animi oblectandi gratiā. Et quia volupe illi erat cum tali animæ suæ malo colludere, blanditisque illud ac molli mulcere palpo, medelam omnem istius mali penitus averfabatur. Quare Ioannæ respondit: Neme, Domina, tantopere urgeas, Christiana sum; confitebor dum necessitas pressius incumbet. Ut verò zelosa animarum amatrix, quæ tanti Christo Redemptori nostro confitēre, duritiam obstinationemque vidit, totaque ob id contristata ingenti spiritus ardore ad eam infit. Quid, Soror, dicis? Quod confiteri velis, dum necessitas exigit? Potestne maior ac præsentior tibi adesse necessitas, quam præsens est? Ego tibi citra ambages rotundè assevero, scireque te volo, ex hoc lecto nunquam

*Cum ob-
stinata
durat
ad peni-
tendum
anima
durius
git.*

quam te surrecturam. Scias etiam, hunc tibi supremum omnino morbum esse. Scito, brevi ad æternitatem iter te ingressuram, tempusque haud longum tibi suppetere. Et quod deterius longe, scito te indubitate orco addicendam, si mors te in malo isthoc statu occupet. Aperi, oro oculos, priusquam illi tibi ad sepulturam claudantur, redi ad te metipsam, redde te DEO ac Domino nostro, quandoquidem adhucdum tempus tibi indulgetur, quodan paulò post sis habitura, sane nescio. Ego nunc abeo ad Confessorem accersendum. Petisne quempiam ex Paulinis, an è Francis canis, an Ditalceatis, aut alio quopiam Cænobio? Hic intra se vocem Ioanna exaudiit. Tempus tam longe aliquem petere non patitur. Quare non expectato agrotæ responso, Ioanna festinate egressa est, ad quærendum Confessarium. DEUS etiam obviam illi misit, doctum, prudentem, ac virtuosum Sacerdotem. Quærit ex eo, an non vellet unius infirmæ jamque fere animam agentis fæminæ confessionem excipere? Respondit ille; etiam. Abit ergo una cum illo. Porro in itinere edocuit eum de statu istius animæ. Quo expeditiùs conscientiæ illius intima penetrare, eique adiumento esse posset, ad bonam sinceramque Confessionem instituentiam. Ingressus igitur est ad eam Confessor Ioannæ extra cubile foris remanente. At verò pervicax ac obstinata mulier adduci non potuit, ut peccata detegeret, quantumcunque etiam insisteret Sacerdos, peroraretque apud eam. Post unam &

amplius horam egressus est è cubili foras; aitque ad Ioannam. Mater, invocemus DEUM; ego namque multum angustor. Respondet illa, ita Domine, id lubens agam: revertere modo nec animum demitte. Nam DEUS est DEUS, & debet agere iuxta id, quod est. Repetit cubiculum Sacerdos. Solidamque impendit agræ admonendæ & confessioni persuadendæ horam. Capit ergo post hæc magis tædio importunæ gravisque sibi sollicitationis, quam sinceræ voluntate confiteri. Ubi vero Sacerdos ad animadvertit dicere illam, quæ tacere poterat, ac reticere quod dicendum erat; spem omnem deposuit induratum istud cor expugnandi. Exit iterum foras, aitque Ioannæ. Mater, labor est frustraneus, quoniam hæc Domina nullum omnino habet animum ad Confessionem faciendam. Non habet? ait famula DEI. Profecto neque Diabolus cum præda sua, hac vice hinc discedet. Regredere Domine iterum, & sub cervicali quære, ubi parvulam clavim reperies: resera eadem scriniolum, quod prope eam consistit, educ inde quod intus est, & tunc videbis, quid faciat DEUS. O Pater misericordiarum! O fons omnis benignitatis! O mi DEUS, & DEUS totius consolationis! Quam perspicuè bonitas ac potentia divinæ tuæ dexteræ elucet in mutatione conversioneque pertinacis huius peccatricis. Ubi mulier illa conspexit, quod Confessarius latentem subter cervical claviculam educeret, eademque scrinium illud aperiret, aperuit pariter & illa oculos, existi-

Q2

existi-

*Ioanna
operâ ob-
stinata
mulier
tandem
converti-
tur.*

existimans DEUM ei scelera sua detexisse, quo nimirum tanto expeditius eam à gravi peccatorum pondere relevaret; Cor eius valde tenere commotum est, in consideratione tantæ charitatis, quam benignissimus ei DEUS demonstravit. Brachiis ergo in crucis modum ante pectus decussatis, tam amare cepit flere, geminosque lacrymarum fontes profundere, veluti si cum suspiriis lacrymisque cor ipsum effundere vellet. Querulos quoque edebat gemitus: *væ mihi misera Creatura! Quam male vitam meam impendi! Quam perverse ac præpostere rationem cum anima mea inivi! Heu quam diu mea me obstinata cæcitas & cæca obstinatio tenuit! O benignissime DEUS, quanta mihi abs te misericordia impensa est, dum ego velut in certamine nitor me damnare, tu vero ex adverso niteris me salvare! O quam gravis est ingratitude mea! O quanta est bonitas tua! Postrremo omnia sua crimina sincere integreque est confessa, idque tanta lacrymarum vi profusa, tot cum gemitibus ac suspiriis, tam acerbo dolore & contritione animæ, ut peccatorum confessione lethalis, eam cordis angor & defectio comprehenderit. Confessor porro demirari sat non poterat, dum rebelle istud ac refractarium cor ita contritum & humiliatum videret. Laudabat & glorificabat abscondita DEI Domini nostri consilia, & postquam pœnitens mulier ad se rediit, absolutionem ei peccatorum impertit, abiitque confestim sollicitus, ad sacrosanctum Viaticum ei adferen-*

dum. Ancilla Christi joanna, cum aram adornasset, super qua imponendum erat sanctissimum Sacramentum, ad infirmam appropians, eadem confortabat, solabaturque usque dum sua Divina Maestas præfens adesset. Hic verò res prorsus admiranda accidit. Siquidem ubi venerabile Sacramentum super altare depositum fuit, infirmaque iunctis manibus, ac genibus nixa Servatorem suum adorat, ita ut cuncti, qui adfuere, exemplo eius pariter ad devotionem permoverentur, tam vehemens excessivusque eam dolor ac pœnitudo subiit, quod scilicet tam bonum beneficiumque Dominum, infinito amore dignum offendisset, ut præ nimia divini amoris teneritudine, nec non intensissimi doloris vi, cor ei rumperetur, atque ita spiritum efflaret, antequam Redemptorem suum in Sanctissimo Sacramento suscepisset. Credibile est, tametsi Dominum intra se non accepit, in manus suas eum animam illius suscepisse ac velut singulare gratiæ suæ trophæum in gloriam introduxisse.

Ad hunc modum Sor Ioanna, ceu fortis ac vigilans Heroïna, animas è potestate ac tyrannide Diaboli, qui est tenebrarum Princeps, ereptum ibat, Christoque Domino Principi lucis & pacis iterum subdebat, totumque id ardentissimo ac zelotissimo spiritu peragebat, quemadmodum ex sequenti eventu patebit.

Fuerat ei quandoque Ancilla vana cum primis ac superba, hæc Burgicuiam copulata erat Matrimonio

*Vide vi
ac ger
mana
contrit
nis ve
mentia.*

monio. jam ergo aliquanto tempore nuptæ, maritus vestem vendidit. Mala hæc mulier ob id adeo impotenter irâ ac dolore exarsit, ut quandoquidem vindictam ex marito sumere non poterat, exsemetipsa animi sui amaritudini delinimentum capere statuerit, idque vitæ ipsius etiam, imo & æternæ vitæ impendio. Eheu! Tantum vallet ad cecandum hominem impotens una infrænisque affectio! In ea desperatione superiora ædium petit atque penuariam cellam ingressa, restim trabi affigit, insertoque eidem collo, pendet è trabe infelix pondus: Erat circa id tempus Sor. Ioanna in suo Oratorio, auditque vocem articulatam clarissimèque expressam. Quid hic agis? Ancilla tua desperat; festina ad eam eripendam. Famula Domini continuo cubiculo egressa, momento ad ædes famulæ est delata, reperit maritum ad januam, & ait ei: Ubi est uxor tua? Respondet ille: superius est. Accurrunt ergo sursum ambo propere, mulieremque è trabe pendentem reperiunt, iam supremum trahentem spiritum. Præcidit laqueum IOANNA continuo, atque ut primum ad se rediit, alapas infregit ei dicens: Tu improba mulier, tu, inquam, animam, quæ tua non est, sed DEI, qui eam sui precio sanguinis emit, tu illam ausis velisque donare Diabolo? Enarravit factum hoc Soror IOANNA postremis vitæ suæ annis Confessori suo, aitque: protestò, mi Pater, leviter eam palmâ cecidi, pos-

Ancilla
Ioanna
laqueo se
suspendit.

De Ioan-
na ope ab
utraque
morte
eripitur.

sumque cum omni veritate assevere, quod nunquam alias tota vitæ mea, præterquam tunc, irata fuërim. Similiter Divus Job non nisi semel exarsit, in suam Conjugem, quoniam de DEO male loquebatur, Impatientia hæc patientiam S. Job & sanctitatem eximie coronavit, nostræque Sor. Ioannæ impatientia auro patientiæ atque virtutis illius majorem splendorem pulchritudinem & gratiam circumdedit.

CAPVT XI.

Materia præcedens ulterius extenditur; recensenturque aliqua admiranda & inaudita fere re facta.

CHARITAS est veluti Regina, virtutum omnium, ac spiritualium bonorum anima. Corona illi est, hæc præ aliis omnibus prærogativa, quod finem non habeat. Virtutes aliæ ac mundi huius bona, tametsi spiritu, alia sint, habent tamen finem. Charitas vero nunquam excidit, ait Divus Paulus ad Corinth. (1. Corinth. 13. v. 8.) Flamma illius semper ardens est atque indeficiens, perinde ac illa sacri ignis flamma, qui plenus mysternis semper ardere lucereque debuit in altari holocausti. Talis prorsus erat ignis Charitatis, qui in corde Venerabilis Matronæ nostræ Sor. Ioannæ arsit, qui finem nullum modumque noverat, cuius

Q 3

vis

vis atque efficacia tam ingens fuit, ut ubi vis locorum omne mortalium genus gauderet in luce & calore vigoris eius & efficaciam; quod frequentia admiranda gesta abunde comprobabunt.

Degebat in urbe Burgensi precipui nominis Domina, cui tamen sui honoris existimationisque tam parva erat cura, ut certi cuiusdam nobilis viri scandalosâ familiaritate atque consuetudine uteretur. Convivebant ambo adulteri admodum incircumspecte, adeoque cæcè in sua impura agendi ratione procedebant, velut si omnes pariter cum eis homines cæcutirent, solusque eos videret DEUS. O fatuitas! Flagitium hoc est incendio haud absimile, quod quanto premitur, sopiturque magis, tanto etiam luculentiore fumo proditur. Proserperat jam suspicio adulterii huius in plures, tantumque cum tempore fama eius increverat, ut ad extremum ad mariti adulteræ etiam aures deferretur. Ut ergo is in rem præsentem deveniret, simulat se aliquo profecturum, diesque aliquot absfuturum. Credula nimium adultera per tenebras noctis amicum suum eius rei facit certiore. Convenire itaque pariter. Dum ergo hilaria sine timore ullo agunt. En tibi maritus ostium domus pulsat. Tum enim vero utriusque gaudium momento in luctum ingentemque timorem vertitur. Stricto gladio adulter ad portam descendit, animo obfirmato aut mori, aut maritum occidere. Adultera vero mortuali in angore constituta, su-

*Vitium
luxuria
incendio
est simile.*

perius remansit ad gradus. Eo nihilo minus in discrimine Ioannæ opem imploravit dicens: O mater Ioanna! adesto mihi in hac suprema necessitate, in qua non honor solum ac vita, sed & æterna salus animæ periclitatur. Vix hæc verba protulerat, & ecce, apparet, intra domum ante adulterum mater Ioanna: quod hunc in modum contigit. Vacabat famula Domini eo tempore precibus, cognovitque Divina revelatione, quid inter dictos coniuges evenisset: Momentoque comprehensa per vestimenta sua, virtute omnipotentis DEI è suo Oratorio illuc translata est. Dumque maritus reclusis foribus domus, in vehementi exacerbatione animi introgressus fuisset, existimans hostem suum illic deprehensum iri, reperit matrem Ioannam. Stupuit equidem ad improvisum casum istum; sed brevi ad se reversus, alacri latoque corde ad nostram Soror Ioannam ait. Quomodo mater in domo mea, & hoc tempore? Quomodo tanta mihi obtigit felicitas? Domine, respondet Virgo prudens, huc ego veni certi cuiusdam secretique negotii gratiâ cum charissima Coniuge tua pertractandi. Rem iam confecimus, ac sermones complevimus, nunc bonâ tuâ veniâ libenter in DEI nomine domum meam repeterem. Age, fiat, reponit, ille verum ego non comittam, ut sola tu mater abeas, ipse tibi comes ero & servus. Admisit officium Soror Ioanna, quo videlicet eo pacto liberum adultero egressum iterque efficeret. Peractâ illâ officiosa deductione

*Miro quod
dam modo
adulterum
cui adultera
liberat.*

ductione bonus maritus domum suam rediit, plane sibi persuadens adulterii suspensionem, falsam duntaxat hominum opinionem vanamque imaginationem fuisse. Postridie prædicta adultera accessit Ancillam Domini Ioannam, ut pro beneficio gratias eidem ageret. Ioanna porro acriter eam obiurgavit ob suam incontinentiam, quod illa magna animi demissione acceptavit, recepitque se mox confessione crimina deterfuram, vitam in melius mutaturam, ac iura coniugii sanctius observaturam. Vixere simul posthac hi coniuges in magna pace, devoto cultu ac servitio DEI. Maritus quidem venerabatur Ioannam propter honorem domui Coniugisque suæ habitum, quam inviserat, Nobilis vero illa Conjux pariter Sor. Joannæ semper gratam se exhibuit, quippe cuius ope & auxilio à temporali ac æterna morte erepta fuisset.

Eiusdem formæ colorisque imo fere notabilis est id quod, sequitur. Extranea quædam Domina eximie singularisque formæ Burgum dissimulatâ personâ Rusticæque cultu ac habitu cum duabus parvulis filiabus pariter in modum Rusticellarum vestitis advenerat. Habebat ea Presbyterum in comitatu, toto similiter vultu & corporis habitu spectabilem. Burgum adveniant ad miraculosum crucifixum illic adorandum, quod ubi Rustica illa præstitit, nostram etiam Sor. Joannam invisit. Absoluto familiari colloquio orabat enixè, velit Sor. nostra Ioanna eam Omni-

potenti DEO instantissime commendare, atque his eidem valescit & abiit. Remansit Christi sponsa in Oratorio, seque ad orandum composuit, ut DEO Dominoque nostro necessitates huius Dominae commendaret. Sua vero Majestas ait ad Ioannam: Etiamne nosti pro qua oras? Domina quam in Rusticæ habitu vidisti, una est è præcipuis Hispaniæ; estque Comitissa N. Ego vero illi valde irascor, quandoquidem tot naturæ donis exculta, totque temporalibus à me cumulata bonis, iisdem tanquàm propriis meis armis me oppugnat. Dic illi ut protinus sese expediat à consortio viri, quem secum circumducit, hoc quippe illi ad salutem proficuum ac pernecessarium est. Et si tibi negare voluerit, quis ille Sacerdos sit, tum dices eum esse Archidiaconum illius loci: eidemque etiam nomine meo denuncia, ut paratus sit ac vigilet, quia nescit diem suum neque horam. Audiebat Sponsa Dominum suum summa cum attentione & reverentia, atque vehementi è zelo divini honoris animarumque salutis solícite curavit mandata Divina quam celerissime exequi. Idcirco ut primum maritus illius est pransus, facultatem ab eo petit dicens: Domine, necesse habeo cum quadam peregrina Domina, quæ hic me invisit, colloqui, Hospitium illi est in area campi, placetne eam mihi adeundi copiam facere? Abi, inquit ille in DEI nomine, sed brevi fac redeas. Hac licentia obrenta exiit foras, atque ad hospitii ianuam ipsum hospitem

Divinitus
Ioanna
revelatur
status &
conditio
duarum
personarum.

R III
36

hospitem reperit, petitque ab eo peregrinam illam rusticam, quæ apud eum hospitatur, deorsum evocet. Ut ergo illa cognovit, quod Mater Ioanna se accersat confestim plena gaudio deorsum descendit, atque ambobus eam brachiis magna cum animi gratitudine complexa est. Vna igitur ambæ in cubiculū ascendunt, cumque solæ essent, inquit Mater Ioanna ad Comitissam Quomodo se hac in urbe Illma. Dna. habet? Quid illustrissima, ait Comitissa, hocine iocari non est, cum hoc in schemate me videas? Nequaquam Domina, respondet Sor. Ioanna, nullus hic est iocus, sed ipsa rei veritas. Ego huc adveni a DEO missa, jamque ita loqui debeo, ut animam tuam sermo penetret. Illma Dna. est comitissa de N. & Dnus ille est Archidiaconus Ecclesiæ N. E. re, saluteq; utriusque ac prorsus necesse est, continuo societatem atque amicitiam, quæ inter ambos intercedit, dirimere, fieri quippe posset, ut DEUS, qui hucusque ista sustinuit, deinceps mutuat istam inter vos consuetudinem ferre nolit, essetque tanto in discrimine minima etiam socordia & neglectus plurimum culpabilis. Quapropter quilibet vestrum debet pro se separatim domum reverti Illma Dna. necesse est hinc sola discedat, domumque suam repetat, & D. Archidiaconus alia via domum pariter redeat. Hoc est, quod Jubet DEUS. Quid nunc ad hæc Illma Dna. respondet? Quid dicere debeo? Respondit Comitissa summa cum admiratione ac stupore. Cla-

*Vide quā
efficax ad
convertē-
dos pec-
catores sit
Ioanna
oratio.*

rissime nunc intueor, quod mater Prophetissa sit, quandoquidem omnia, quæ mihi locuta est, DEUS illi solus revelare potuit. Nunc vero supervacua foret pertinacia, & obduratio ad tam luculentum lumen oculos non aperire, atque a tanto Divini verberis ictu non expergisci. Itaque aio me promptam ac volentem Divinæ huic vocationi obsecuram. Sed id ego Archidiacono intimare nequeo. Oro te, Mater, velis in mei gratiam id ei significare. Etiam, respondet Ancilla D. præstabo id lubens. Quia vero domo egredi nequeo, cura illi dici, ut hora 2. me in domo mea invisat. Ita factum est. Venit is hora 2. pomeridiana ad Ven. Matrem invisendam. Deduxit ergo illum ad Sacrarium suum, aitque ad eum pauca hæc, sed efficacia oppido verba, "Domine, Reverendissime, mæ Dominationi tuæ sat perspicuū est, quam sit periculosa mortalis hæc vita, quodque ex improvviso mors adveniat, & quifine gratia DEI è vita deeedit, præceps in infernum ruat arsurus in æternum, quod etiam tali homini nihil prosint, nihilque eum juvent intercessionem Sanctorum, nec interventio Bmæ Virg. MARIÆ, sed neque ipse pretiosus eius Filius IESU Christi sanguis, nec tota infinita DEI misericordiæ immensitas. Quinam obsecro, Rme Domine tecum actum fuisset, si mors in hoc præfenti statu tuo te occupasset? Quid factum fuisset si fortè irato & averso Numine Divino mori te contigisset, & nunc sine ullo re-
medio

prauam
duarum
persona-
rum con-
suetudinē
loanna
dixit.

“medio pœnas te dare in omnes æ-
ternitates oporteret, omni spe
“deposita, amabilissimi vultus di-
“vini conspectu unquam perfruen-
“di? Aperi, oro, Rmē D. oculos,
“cœcitati nuntium remitte, neque
“tam pretiosum salutis tuæ pignus
“ultra in discrimen conice. Rever-
“tere ad te: mihi que eam fac gratiā,
“uti ne amplius Comitissam allo-
“quaris, sed confestim domum re-
“deas, & bona accuratāque confes-
“sione animi noxas expies. Archi-
diaconus clarissime intuens, quod
ipse sibi DEUS per os Ancillæ
suæ loquatur, adeo fortem introrsus
efficacemque Divinum perleuit sti-
mulum, ac præsentis gratiæ auxiliū
ut illi promitteret omnia se adim-
pleturum, quæ præcepisset. Et non
appellata ultra valefactaque Comi-
tissa, statim a quo consensu domū
suam rediit, generalique protinus
confessione peccatis expiatis, intra
quartum decimum diem obiit. A-
iebat Mater Ioanna eum valde be-
ne mortuum esse, quod idem est ac
dicere, in gratia DEI illum de-
cessisse. In oculis namque Maje-
statis ipsius mors iustorum pretiosa
valde, & econtra peccatorum est
pessima. Comitissa porro uti ama-
tium suum discessisse intellexit, in-
geni affectu animi Famulæ DEI
joannæ velēdixit, ac postridie iter
in domum suam aggressa est, pec-
cata sua confessione deterfit, lon-
goque deinceps tempore pie san-
ctæque vixit, ac semper Matri jo-
annæ adeo addicta fuit, ut in sacra-
rii eius ornatum tabulas pictas, ele-
gantisque eximia confectos arte,

flores transmiserit, ac non raro cum
suis filiabus earumque maritis Joan-
nam inviserit. Siquidem experimen-
to didicit, quod sicut iis, qui balsa-
ma attrectant, bonus adhæret odor,
ita etiam illis, qui amicorum DEI
familiaritate utuntur, virtutes pau-
latim affricentur.

Jam Venerabilis Matris nostræ
joannæ virtutes usque adeo tota
inclaruerant Hispania, ut omnibus
e locis ad eam eeu Divinum quod-
dam oraculum homines conflue-
rent. Aliquando Septembri men-
se, in festo Exaltationis S. Crucis
à meridie venerunt ad eam invisen-
dam peregrini quidam Nobiles, di-
centes Toletum se advenisse: ascende-
runt sursum in eius oratorium, tem-
poreque aliquanto illic permanse-
runt, summo delibuti solatio, quod
Sor. Joannam videre atque alloqui
eis liceret, tandemque vale illi di-
cto, abibant. Dum ille per gradus
deorsum tendunt, unus eorum ad
Matthiam ortiz sese acclinans pre-
cabatur, ut amoris Divini intuitu,
copiam sibi faceret sine arbitris,
cum Coniuge sua magni momenti
rem pertractandi. Id ubi Matthias
joannæ suæ indicasset, Nobilis ille
iterum sursum ascendit. Dum ergo
solus apud Ancillam Christi versa-
tur, in lacrymas solui ceperat. Jo-
anna porro multum ei compatie-
batur, amicabilibusque verbis eum
solari nitebatur. Domine, inquie-
bat, virile cor pectusque omnem
adversitatem atque afflictionem su-
perat. Bonum duntaxat, habet ani-
mum Domine, modumque mœ-
rori pone. DEUS etenim Domi-
nus

R

nus

*Prodere
mala vo-
lenti,
quātum
diabolus
obfistat.*

nus adest nobis infinita bonitate sua in omni tribulatione nostra. Age igitur ac loquere mihi omni cum fiducia, siquidem colloquio de ærumnis atque doloribus iidem evanescunt, aut ad minus leviores exinde redduntur. Ego item, si Domino possum solatio, usui, auxilio, ve esse, en me hic paratam promovendæ salutis eiusdem prompto studio ancillari. Ah Domina mea! respondet Nobilis alte suspirans, ac ingemiscens, dolet mihi penitissime, quod libenter loqui vellem atque interius fortiter ad loquendum impellar, ad apperendum tuæ charitati cor meum, & tamen loqui nequeam. Vt primum namque os aperio, violenter illud mihi claudimentumque comprimi sentio. Verba hæc ille valde agre ac dolorose multo cum fletu ac singultu enixus fuit. Post longam vero moram sibi vim intulit, tamque bene ac valuit, ad eam inquit. Domina mea obsecro, ne dicta mea cum scandali offendiculo accipias. Domine, ne timeas, respondet famula Christi. Qui semetipsum intuetur, is non miratur, quantumcumque eum videre aut audire ab aliis contigerit; atque id eo etiam magis, si quis tam vir malus, tamve improba sit mulier quam sum ego. Tam rationabili prudentique responso, ubi Nobilis ille corroboratus fuit, paucis ei vitæ suæ seriem statumque pandit, his fere ac similibus verbis. Domina mea, tametsi tali me formâ vestitum videas, nihilominus tamen sum Religiosus. Jam 20. sunt anni, quod ceu

desertor ac Aposteta, & quidem semper cum concubina ad latus, terras obeam, & circumvager. Duo etiam homicidia inter hoc tempus patravi, & nihilo secius in tam nefario scelestoque statu quotidie celebros, ne mater mea, apud quam commoror, malum meum ac sceleratæ vitæ rationem odoretur. Audiebat hæc omnia Ioanna imperterrita, & ait: Domine nos miseri mortales non sumus Angeli, ea propter vitæ tuæ status, haudquaquam ab humana conditione nihil alienus horrendusve videtur. Cecidisti equidem ut homo, Domine, at DEUS est DEUS, & id satis superque est, ut cum fiducia coram eo comparere queamus. Quis peccatorum unquam vere pœnitens, & contritus ad Divinos eius pedes accidit, quem suis ille brachiis non sit complexus? Potestne miseria omnium Creaturarum cum infinita eius misericordia comparari? Converte te Domine ad DEUM, atque Ordini tuo te redde, in Cœnobio tui Generalis. Istud Domina mea, ait Religiosus ille, nunquam ego faciam. Age igitur, inquit mater, si præstare id nolis, abi atque ad pedes summi Pontificis te abijce. Respondet illi, æque parum ac superius hoc ego exequar. Pergit Ioanna, quid igitur aliud in hoc negotio præstare est animus? Respondet ille: ego intendo vivere ut vixi, quod abs te mater nunc peto est, ut me DEO commendare velis. Famula Domina ad hoc respondet; quid, oro iuvabunt preces meæ, si hac in vivendi ratione tu Domine perseverare

*Quam
difficile
est a
terno
cato
mam
su*

Crucifixi
effigies
ad obftri-
nati pec-
catoris
impem-
tentiam
sanguine
sudat.

rare velis? Collocutio hæc fiebat ante Christi Crucifixi imaginem. Sponsa porro eius admodum mœsta, anxia turbataque fuit, ob pertinaciam huius animæ, Religiosq; ingenti spiritus sui fervore ait: Domine, ego te obtestor per hunc DEUM ac Dominum nostrum crucifixum, qui pro nobis ad crucem acclavatus est, revertere in temetipsum, neq; velis pretiosi huius cruoris pretium in te cassum inaneque fieri, quem pro redemptione tua in cruce profudit. O admirabilis Divini amoris exuberantia! Ubi Sponsa Christi hæc verba est prolocuta, imago Crucifixi in tantum cœpit sudore sanguineo diffidere, ut guttæ filamentis instar in terrâ decurrerent. Vidit hoc priusquam Joanna Religiosus ille, pallensque totus atque conterritus, intremiscescere cepit ac dicere: IESU DEUS meus, quidnam hoc est? Tune denovo pro me sanguinem sudas? Non ultra Domine, ego propono me ad te convertere. Mater Joanna, quæ ad pedem imaginis eius constiterat, ad verba hæc elevavit oculos suos, atq; ut sanguinem sudare crucifixum conspexit, jamque velum sui capitis guttis cruoris tingi, pariter & ipsa orsa est amarissimas propendere lacrymas. Ad amborum singultus ac voces editas etiâ Matthias Ortizius Oratorii introiit, atq; cū idē conspexisset, etiâ ipse ubertim lacrymari cepit, atq; ad Coniugē suā: Quidnam rei est istud Ioanna? Quidnam putas portendit? Non absimile mihi videtur hoc mirū esse illi, quod legitur de quodā interempto homine, cuius cadaver in sui intersectoris præsentia, in sig-

nū odii sese alteravit & sanguinem fudit. Hic vero Christus Redemptor noster sanguinē fundit in sua picta effigie, ac tū sit vivus, ad suā videlicet immensā charitatem demonstrandā in præsentia illius, qui in eū deliquit, atq; iram eius in se provocavit. Porro ne ingens istud miraculū intercideret, oblivioneque sepeliretur, abiit Matthias Ortizius, ut eius rei prædictū D. Archiepiscopū redderet certiorē, qui cum secretario suo multoq; famulorum comitatu eo protinus advenit, atq; ubi tantū conspexit prodigiū, ad idē spectaculū P. P. Discalceatos cōpluresq; alios accersiri iussit, qui omnes suis intuebantur oculis, quemadmodum sanguis, è crucifixo proflueret. Posteaquam vero D. Archiepiscopus de facto plene informatus, instrumenta desuper authentica confici curasset, Crucifixum illum tela serica Attalicā involutum, secum domum suam detulit. Religiosus vero ille, cum famulæ D. valefecisset, abiit promittens vitam se in melius deinceps mutaturum. Idem ille post unum ac dimidium annum Barcinōne litteras ad Sor. Ioannam dedit, in quibus maximam alteram DEI erga se misericordiam recenset, quam intervētū Ioannæ precum illi exhibuit Deus. Epistolæ illius tenor est iste: "Domina mea & venerabilis mater, Ego ille sum qui apud te tali die "in domo tua fui, coram quo crucifixi effigies sanguinem sudavit. "terea ad hoc usque tempus velut "alter Cain vagus profugusq; fui, "atq; a facie Domini abscondi me, "nullo in loco pacem, quietemque

R 2 repe-

*Idque
plurimis
videntibus*

"riens. Ubi ergo sic me constitu-
 "tum demon vidit, horrendis co-
 "gitationibus me impugnavit, ac
 "denique ita sensum ac rationem
 "obturbavit, ac prorsus evertit, ut
 "ego in consideratione, quod scele-
 "ra mea nullam gratiam veniamq;
 "mereantur, in desperationem sim
 "prolapsus, statuens semel calami-
 "tosa vitæ finem imponere. Id est,
 "factum est, dum aliquando per
 "nemorosum opacumque montem
 "iter facio. Ex infelici quippe ar-
 "bore laqueo me suspendi velut al-
 "ter Iudas, cuius etiam interiissem
 "fato, si non mei misertus fuisset
 "DEUS. Dum etenim supremum
 "jam spiritum ægre traho, momen-
 "to lux quædam advenit, atque in
 "eadem conspexi personam sexus
 "feminei, prorsus eiusdem vestitus
 "formæ ac staturæ, quam tua cha-
 "ritas gerit, hæc laqueum ex templo
 "præcidit, quo gulam egomet mihi
 "frangere intendi, atque ita dimi-
 "tia mei parte, præ mortuus inter-
 "tam decidi. Reduxit mihi tunc in
 "mentem DEUS id, quod in domo
 "charitatis tuæ venerat, qualiter
 "nimirum crucifixus pro me sangui-
 "nem fuderat, atque hinc spem con-
 "cepi salutis consequendæ. Unde
 "firmissime statui promissioni meæ
 "satisfacere, etiam vitæ ipsius im-
 "pendio, quam offere re immolareq;
 "cupio ex amore illius DEI, cui
 "tantopere sum devinctus Enixe
 "igitur ardenterque DEI amore tuâ
 "charitatem obtestor, velis me ipsi-
 "us Majestati fideliter commen-
 "dare. Eadem Majestas in bonum
 "salutemque proditarum animarum
 "charitatem tuam servare dignetur,

Ioanna
 absens
 miro quo-
 dam mo-
 do homi-
 nem def-
 veratum
 morte
 rat.

"e quarum numero ego ipse sum.
 Exemplum istud potest nobis, qui
 Religioni nomen dedimus speculi
 loco inservire. DEUS nos ipse te-
 neat, actueatur. In altissimum eve-
 cti statum sumus; si ab eo cadamus,
 eo perniciosior & gravior est ruina,
 & lapsus periculosior, quo sublimior
 est gratia vocationis nostræ ac dig-
 nitatis.

Quadam vice dum Sor. Ioanna
 comitante D. Alphonso Marcos in
 Conventu S. Ludovici 4. sacras Vir-
 gines Neptes suas inviseret, accessit
 ad eâ Franciscus Ruiz cognatus Io-
 annæ, vir pietati atque virtuti appri-
 me deditus. Hic rogabat Sor. Ioan-
 nam, ut quendam infirmum adiret,
 qui gravi præsentique in periculo
 mortis versaretur, & tamen Sacra-
 mento poenitentiae maculas animæ
 detergere renueret; multum in eius
 præsentia momenti fore, eandemq;
 ad gloriam DEI & salutem animæ
 illius cessuram. Persona mea, Res-
 pondet Mater Ioanna, parum hic
 utilis erit, si tamen ad gloriam DEI
 promovendâ aliquid, quod è re usuq;
 fit, conferre queo, eamus absq; mora.
 Vale igitur facit Neptibus. Erat ea
 id temporis firma viribus, sana &
 valens animoq; alacri. Simul ac ta-
 men Cænobii portam est egressa,
 subito destituta viribus, imbecillita-
 teque correpta fuit sic, ut præsentem
 cuncti merito obstupescerent. At ve-
 ro agnovere protinus astu esse malig-
 ni hostis excogitatū ad bonum opus
 deiq; servitiū impediendū. Unde aie-
 rant illi: sine mater, nos te brachiis
 portabimus. Esto, ait humilis Ancil-
 la Christi. E gloria Dei est, ut eo va-
 ire valeat

dam

dam, ac proinde, id omnino fieri est
neceſſe, tametſi per humum eo rap-
tari debeam. Circumſpice, an non
fortè alicubi mulum deprehendatis,
ad cuius me caudam alligetiſ, ut me
ſic eo protrahat. O magna humilitas!
O vehemens ardor! Ambo denique
Alphonſus Marcos ac Franciſcus
Ruiz eà utraq; parte ſublata hume-
ris iter cum ea proſequebantur. Ut
verò ad S. MARIE pontem deve-
nere, tanta repente tempeſtas eſt co-
orta, ut arbitrarentur, violentia tur-
binis in flumen ſe omnes præcipita-
tum iri. Sed famulæ Chriſti præ-
cibus procella ventuſque conque-
vit, atque ita ſimul pervenere uſque
ad Conventum de la Vitoria, ad
quartum quintumve lapidis jactum
ab infirmi domo ſitum. Illic Mater
Ioanna inquit, quieſcamus parum
per, ac glorioſum P. S. Franciſcum
de Paula invocemus. Ea in oratione
prorſus mirabiliter extra ſe rapta
fuit, levavitque ſe à terra unà cum
ambobus viris, qui eam ſuis portā-
rant brachiis, atque ita ſimul Divina
virtute per æra in domum infirmi
illius delati ſunt, neſcī quonam id
pacto effectum eſſet. Inviſit Mater
Ioanna ægrotum, qui eius conſilio
multo cum ſletu, vehementi dolore
& contritione peccata ſua confeſſus,
mox à peracta exomologēſ certis
cum ſalvationis ſuæ indicis, terris
valedixit.

Ingens iſte ardor animæq; lucran-
di zelus tunc potiffimum enitebat,
cum illa cum ſponſo ſuo in oratione
de animarum ſalute ac proſperitate
ageret, & colloqueretur. In horas, in
momenta petitiō eius erat, æterna ſa-

lus animarum. Multum enim verò
gratiæ ei inerat, in eiufmodi poſtu-
latis Divinæ ipſius Maiestati vim qua-
dantenus inferendi. Plorabat non-
nunquam ut infans, qui triſtatur, dum
pater ei negat petita. Quandoque
ſubiraſci videbatur, tamquam amato
ſponſa ſponſo, qui petitioni annuere
renuit. Interdum interſerebat etiam
quiddam, quo ſponſo ſuo veluti
præſumptuoſula inſultaret, agebat-
que hoc quādam prorſus amabili
ſingularique gratia & dexteritate,
nihilq; non, hoc aut illo modo, jux-
ta votum ſuum obtinebat. Mane
quodam cum pro certis perſonis
preces funderet, apparuit illi Glori-
oſiſſimus Patriarcha Iosephus cum
infante IESU ſuper brachium, ait-
que ad Ioannam. Qui tantum cæleſti
ſponſo placet uti tu, debet etiam ab
eo multum petere. non attendit Sor.
Ioanna ad hæc verba, quia tota im-
merſa erat contemplationi infantis
IESU. Quod ubi D. Patriarcha ani-
madvertit, iterato inquit: Filia mea,
ora pro neceſſitatibus fratrum tuo-
rum. Tum circumſpexit famula
Chriſti, viditque duos valde auxili-
egentes homines, continuoque præ-
cabatur infantem IESUM pro illis.
Ut verò advertit, quod ille amplius
rogari vellet, ait ad illum; Mi Deus,
hoc ita fieri debet, à SS. tuis pedibus
ego non recedam, quoaduſque tu pe-
titioni meæ annuas. Infantulus verò
illi blando ac renitenti ore respon-
dit. Ne irasaris ſponſa mea, volo
præſtare omnia, quæ poſtulas. Tunc
D. Patriarcha manum ſuam eleva-
vit, Sponſæque Ieſu Chriſti benedi-
ctionem dedit. Poſt hæc eandem

R 3

ma-

Variis
Ioanna
amoris
artibus
utitur ad
obtinenda
poſtula-
ta.

R III

3.6

manum suam capiti eius imposuit, ac inquit: Hæc est vera sponsa, in qua IESUS verus animarum sponsus requiescit.

Postridie S. Communionem percepta, dum suo more esset in Oratorio, precabatur Divinum Sponsum suum intensissimè, ut duas sibi commendatas personas benigne tueri servareque vellet, atque omne mortale peccatum ab eis avertere. Hic erat videre mirum quendam inter DEUM puramque istam Creaturam lusum. Sicut namque Pater cum filiolo suo, qui forte munusculum quoddam petit, colludit, eique illud porrigit quidem, dum verò parvulus manum ad capiendum extendit, ipse retrahit suam, filiolumque ridet, sic prorsus erga charissimam Sponsam suam Ioannam se gessit DEUS. Principio quidem ostendebat sese paratum ad assentiendum eius petitioni; paulo post gravabatur id præstare liberalemque manum suam quodammodo retrahebat. Ubi ergo id animadvertit Ioanna, viditque, quod complaceret sibi DEUS in eâ sic detinenda, summa amabilitate ad DEUM inquit. Domine, jocare, lude & illude mihi, ut Divinæ voluntati tuæ placeat, veruntamen ego petitionem meam obtinebo. Tuam ego Majestatem tam diu vinculis amoris captivam tenebo, donec id mihi concedas, quod à te postulo. Non poterat iam ultra benevolum suum in eam animum cohibere Dominus; itaque respondet Ioannæ: Filia, iuxta petitionem tuam fient omnia. Summam ego voluptatem capio è tuis inventis, artibus ac stra-

Ludus amoris inter Deum & Ioannam.

tagematis, quibus uteris ad obtinenda, quæ petis. His aliisque eiusmodi astutis solertibusque circumventionibus amoris certabat illa cum Omnipotente, & vincebat in superabilem DEUM. At verò admodum caro illi constitit hæc victoria. Siquidem infernales Genii ob tot animarum iacturam, quas illa DEO lucrabatur, eque faucibus eorum eripiebat, stygiis illam tormentis excruciant, plagisque afficiebant atrocissimis. Hic, aiebant, pereundum à nostra manu est tibi, tu persecutrix nostra pessima. Age, dic maledicta mulier, quid te permovet ad nos tantopere, tantisque pœnis persequendos? Cura tu salutem tuam, ut vis, alios sine quietos, propriamque salutem cuiusvis arbitrio permitte, Verum Sor. Ioanna nihil pensi habebat, quidquid Tartarei spiritus obgannirent. Charitas eius animarumque zelus fortior morte erat, & inferno durior æmulatio.

CAPUT XII.

Sor. Ioanna coniungit in summa perfectione externa opera sua cum contemplatione: DEVS etiam patrat miracula, ne quid Sponsa sua de alterutro negligat.

Vita spiritualis, quæ exteriora bona opera Contemplationi copulat, est inter omnes vitas perfectissima (S. Thom. v. 6. 22. q. 179. art. 2. ad 2. & 3. q. 20. art. 1. ad 2. & 3.) Eam ob rem & ipse Christus Servator noster talem vitam elegit. Hucusque tractavimus de

de Virtutibus nostræ Venerabilis Matris Sor. Ioannæ, quæ in externa operatione consistunt. Nunc verò ad contemplativam vitam ingressum faciemus, in qua illa sane quàm solide fundata & perfecta fuit. Cum sex annorum esset nostra Sor. Ioanna, antedicto modo eam Christus D. in orandi modo instituit. In illa præ tenera ætate, ad tam sublimem eam contemplationis gradum evexit, ut complurium annorum curriculo, pauci admodum, eximij etiam vitæ huius ac sanctæ exercitationis Magistri, eò pertigerint. Ab hoc primo principio usque ab obitum, tota eius vita, perpetua & nunquam interrupta fuit Oratio. Ubivis locorum, nullo non tempore, in omni sua actione ac occupatione clarissima illustratione animi DEUM præsentem habuit, & amicissima quidē familiaritate, conversatione & alioquo. Erat illa in hoc haud absimilis celestibus spiritibus, de quibus Christus Salvator noster testatur, quod etsi descendant in terras ad serviendum humano generi, (Matth. 18. v. 20.) Semper tamen totaque æternitate in Divina contemplatione perseverant. Idem penitus Angelica nostra egit Ioanna. Nunquam illa operibus, quæ vel ex obligatione, vel charitate ab ea fiebant, impediēbatur à DEI contemplatione: nusquam desinebat coram eo ambulare, eius pulchritudinem speculari, amabili ac mellitissimo colloquio & conversatione perfrui. In hunc finem in amoribus ei erat quies ac solitudo, & quantum fas erat Orationi, vacabat, maximo cum fructu

animæ suæ. Noctibus quidem insistebat orationi domi suæ, manē in templo, vespere, peracto eo, quod ex officio in rei familiaris administratione ei incumberebat, in suo Oratorio. In Orando verò semper nudis genibus, nudo solo nixa persistebat. Segregabat se ab omni humano consortio, atque uti celestis quædam Aquila sese ad Sphæram Divini Solis sustollebat.

Eveniebat porro istud Sor. Ioannæ in admirabili quadam Ecstasi, & quidem diversis variisque modis. Ecstasis vel animæ à se discessio, uti & Raptus, seu corporis supra se sublatio, sunt elevationes animæ in DEUM, cum totali separatione à sensuali operatione ac sensibilitate, adeo ut extra se positus homo, non audire non loqui, nec sentire queat. Ratio eius est, quod cū virtus animæ humanæ infinita non sit, sed modum mensuramque suam habeat, in ecstasi autem intellectus per Divinam illustrationem tanta de DEO cognoscat, ut voluntas in ea cognitione quasi absorbeatur, atque in DEUM elevetur, rapiatur, & extra se abducatur, quod totum naturales animæ vires longissimè excedit, eam obrem haudquaquàm hæ vires sufficiunt, ut exterioribus potentiis & sensibus, eorumque operationibus, uti alias, subveniant, aut sensibus præstent, ut efficaciter operentur. Istæ tales ecstases erant famulæ DEI continuæ ac perpetuæ, possetq; haud abs re Virgo ecstastica dici, quando quidem semper in Oratione extra se fiebat, ac sæpe numero etiam alias: & quidem tanto temporis intervallo

*Ecstasis
& raptus
quid sint.*

R III

3-0

Deum ubi, locorum in oculis gerit Ioanna.

Nec ullo opere ab eo impeditur.

Ioanna erat perpetua.

Io, ut quandoque sibi ut restitui posset, obedientiæ præcepto adigenda fuerit, quemadmodum postea referemus. Qui ei penè ubique aderant, asseverant se Ioannam tam suo in Sacristiolo, quam in æde sacra singulisque fere horis in excessu mentis, & aliquantum à terra elevatam conspexisse, quodque nonnunquam teniter corpus halitu afflaverint, illudque se exinde uti levis penna commoverit. Rogabat quidem instanter Ioanna DEUM, ne palam in conspectu hominum illam sibi tribueret gratiam, nihilo tamen minus Divina Majestas disposuit, ut ad augmentum gloriæ suæ, maioremque Sponsæ suæ exultationem, id nonnunquam etiam ab hominibus notaretur.

Dum vice quadam in Discalceatorum Conobio ad oratem in templo cum plerisque sacris Virginibus colloquia miscet, spirituales quasdam odas & cantica modulari audit. Continuo illic in aëra est sublata, mansitque sic à terra elevata sat diu ante altare maius pendula. Alio tempore saepe memoratus Dominus Alphonsus Oratorium eius intravit, nomine D. Archi-Episcopi eam allocuturus, reperitque Ioannam prorsus in admirabili animæ corporisque raptu. Plus quam duorum virorum altitudine ab humo elevata erat. Manus eius affixæ fuerant clavis vis manibusque picti præ grandis Crucifixi altaris: Os verò applicaverat vulnere lateris eiusdem Crucifixi, atque ex hoc æternæ vitæ fonte bibebat casta columbula nostra. Ubi ergo D. Alphonsus tali habitu si-

Altè à
terra ele-
vata ad
Crucifixū
è vulnere
lateris
eius Divi-
nū sugit
nectar.

tuque Ioannam conspexit, abiit continuo ad D. Archi-Episcopum, eius rei eum facturum certiorum. Aderat tunc præsens apud D. Archi-Ep. Prætor Urbis: ambo ergo cum suis quisque famulatio eo se propiunt, ad intuendum ingens illud miraculum. Quo ubi advolare, in iam dicta forma ac schemate universi eam sunt contemplati. Observarunt tandem pariter, quod etsi ancilla Christi tam alte à cruce penderet, nihilo secius tota corporis eius compositio sitisque adeo decens, gravis, ædificativusque ab omnibus conspiceretur, ut ne pedes quidem illius videri possent. Ceperat interim Ioanna sese commovere, præsentibus porro non levis incescit timor, fore ut in descensu subito super Altare ruat. Verum nihil horum evenit, sed à tergo paulatim à Cruce separabatur ac discedebat, donec tandem terram attingeret, atque ante altare super genua consideret. Ubi ergo Archi-Præsul iterum eam sibi redditam vidit, petiit, ut qui aderant, foras omnes excederent, satis gnarus, quam ægrè Ioanna ferret in eiusmodi raptibus deprehendi.

Dominicâ die, qua PP. Augustiniani SSmi Altaris Sacramenti festum celebrabant, comitante eam ancilla sua Magdalena, ac DD. Alphonso & Francisco Ruiz abibatà Discalceatis Monialibus, ut iam dictæ celebritati nec non supplicationi, qua Ven. Sacramentum vicatim circumgestabatur, interesset. Ambo iam dicti DD. brachiis Sor. Ioannam ob debilitatem virium sustentabant. Interim in parva quadâ platea subi-

to

to Musicos concentus, qui honori SS. Sacramenti modulabantur, exaudiunt. ad huius musicae sonos continuo se Christi IESU sponsa instar Aquilæ à terra levavit, secumq; una ambos DD. Succollatores rapuit plus quam octonum lapidis iactuum spatio. Momento itaque ad Monasterium Augustinianorum sunt delati, quod supplicatio ipsa tunc præteribat, Sponsaque Christi mansit illic ingenua provoluta. Ambo vero DD. qui eam deducebant, mutuo sese summo cum stupore alloquebantur: D. Frater, quidnam hoc rei est. Quo loci sumus? Quidnam accidit nobis? Quidquid tamen mirarentur, admirandum hunc insuetumque volatum comprehendere animo haud potuerunt. Sed potius abmiranda DEI opera in famula sua Ioanna, laudum præconiis celebrabant, extollebantque.

Hilce in perpetuis excessibus deducebat Rex Regum dilectam sponsam suam in Cellam vinariam, & inebriabat eam pretioso ac super dulcissimo suæ Charitatis vino, sicque Sponsa eius extra se abrepta tota transibat in dilectum. Cælestis verò Sponsus intuebatur Sponsam suam conversabaturque cum ea blandissimè ac deliciosissimè. Usitatum est devotis animabus cum DEO deliciarî, eidemque blandiri. At verò cum hac amantissima, Sponsa sua deliciebatur ipsemet Sponsus: in tantuq; id suæ maiestati volupe erat, ut ingentia etiam patraret prodigia, ad protelandam, continuandamque teneram ac deliciosam cum ea consuetudinem & collocutionem. Etenim

cum Ioannæ sui statûs officio atque obligationi necessario satisfaciendum esset, providit Divina Maiestas, ut ne quid ab utraque parte deesset. Manebat itaque Ioanna in Oratione Sponso suo unita, cælestes verò Genii obibant externa munia officiorum Divinæ Sponsæ. Persape quidem id usu venit, semel tamen luculentius ad hunc modum demonstratum fuit. Advenerat sæpe memoratus D. Alphonfus, quandoque circa meridiem ad perferendum Matthiæ Ortizio, à D. Archi-Episcopo quodpiam nuncium, ipso in domûs ingressu offendit Laicum Fratrem è Discalceatorum familia nomine Ioannem à Resurrectione, qui æque certa quadam ex causa eodem à Priore suo ablegatus fuerat. Aedes ingressi ambo reperiunt Matthiam Ortiz mensæ accumbentem ac prandentem, Ioannamque uxorem eius clarâ voce pio quodam è libro ad mensam legentem, sic ut ille bene percipere lecta posset. Bonus Frater ille Laicus præ stupore nimio totus fere dirigit, neq; suum exposuit negotium, sed tantum ait, se in prætereundo aedes eius committere nequivisse, quin D. Matthiam cum charissima sua salutaret. Dominus vero Alphonfus mandata sua exposuit, atq; responso desuper accepto valeq; dicto, cum præfato Fr. Religioso domo abibant. Ubi iam soli in atrio Domûs Fr. ille cum D. Alphonso constitère, brachium huius ille complexus manu, summa cum admiratione, D. Alphonse, inquit, vidisti proculdubio nunc Ioannam Matrem. Ita sanè, respondet

S D. Alphon-

Officia
externa
Ioannæ
Angeli
obcunt.

R III
3.0

Ioanna
raptâ, se
cum e-
ciam ra-
pit duos
viros eam
susten-
tantes.

Delicias
suas cum
Ioanna
habet
Deus &
ad susten-
tandum
cum ea
colloqui-
um mi-
racula
parrat.

*Angelus
absente
Ioanna
Ortizio
prandium
apparat.*

D. Alphonfus. Age igitur, ad gloriam DEI velis nunc Domine ad cœ nobium mecum concedere. Uterq; igitur abeunt, atq; ubi Ecclesiam ingressi fuere, Matrem Ioannam istic cum P. Priore colloquentē conspiciunt. Obstupuit D. Alphonfus atq; nunquid non jam jamque Matrem Ioannā in domo sua reliquimus? Domine, inquit ille Religiosus Fr. hoc illud est, quod ego tantopere demiratus fueram. Advenerā quippe nomine P. Prioris nostri, ad significandum Matthiæ Ortiz, quod certis præpeditis negotiis conjugem illius expedire citius nequiverit, ne igitur moram illius detentionemq; molestē ferat. Ubi verò illam domi suæ apud maritum vidi, totus cohorruui, cum indubitātē scirem eandem hic apud P. Priorem nostrum versari. Deniq; Mater Ioanna, copiā obtenta abeundi, ingenti cum sollicitudine domum repetiit. Porro dum gradus ascendit, Angelus ad eam inquit. Ne timeas. Maritus tuus iam prandium sumpsit, absq; eo quod absentiam tuā notārit. Ego personam tuam egi, munus obivi, quæque tui erant officii, cuncta peregi. O fortunatū hunc virum! cui suæ conjugis gratia inservire Angeli obsequiumque præstiterē.

Tanta hæc Dei providentia erga creaturam nemini mira videri debet. in hac quippe Sponsa sua, singulari eius amore & curā testatum facere voluit DEUS summam se habere complacentiam, dum eam in suis exercitiis ac pace altissimæ orationis, amotis omnibus obstaculis, fovet atque conservat. Prout id factum sequens abunde comprobabit. Adve-

nerat Burgum præcipuus è Ducibus Hispaniæ, (testes non reminiscuntur Duxne de Lerma, an verò de Cea fuerit) unus tamen ex his, inviserat D. Archi-Episcopum, atq; inter alia indicārat etiam, magno se teneri desiderio visendæ Matris Ioannæ, non curiositatis ductu, sed sinceræ puræq; devotionis, animæq; fructus gratia, quem proculdubio ex admirandæ huius feminæ aspectu sit percepturus. Archi-Præsul uti amabilis, benevolus, facilisq; Dominus, dignitatis devotionisq; huius Principis intuitu, facile postulatis eius assensit. Uterque igitur longo comitantium aliarum præcipuarum personarum ordine, ad invisendam Matrem Ioannam progrediuntur, quod fiebat feriā 6ta seu Veneris die. Diem hunc sanctum suisq; destinatum exercitiis habebat Sor. Ioanna, in quibus longo tempore extra se abrepta, cruci adhærebataffixa. Porro ne quis eam tunc inturbare posset, claudebatur eo sine Oratorii fores. Itaque in adventu suo præfati DD. obleratas eas reperere. Quoniam verò Dux ille postridie necessario discessurus erat, videbatque obice illo desiderium suum impediri, permolestē impedimentum illud tulit, præsentemq; omnes cū eo. Notārat hoc Matris Ioannæ Ancilla Magdalena, sincerique moris persona, atq; ad D. Archi-Episcopum. Si ea Rmo D. esset potestas, quæ P. Priori Discalceatorum, tum è vestigio clavi potiretur: si mirum dominæ meæ in virtute Obedientiæ præciperet, ut clavim sibi foras mittat. Perpendit hæc apud se Archi-Episcopus, famulæq; inquit: *Etiam extra se posita moribus parat in*
Quid anna.

Quid ais filia? Etiamne P. Prior ita ei præcipere consuevit? Etiam D. respondet ancilla: persæpe id egomet hisce oculis vidi. Continuo igitur magna condecensque gravitate ac modestia S. præsul inquit. Filia Ioanna, semper mihi ut germanam addeces filiam, morem geris: nunc ita res exigit, uti talem te exhibeas, mihiq; ceu legitimo Patri, Pastori ac Præsul tuo obedias. Præcipio itaque tibi virtute S. Obedientiæ ac Spiritûs S. ut mihi confestim clavim ab hac janua mittas. O mirum rarumq; omnino prodigium! Res profecto magna erat ei & obedientiam percipere, & quod clavis illico subter portâ foras atque in manus illius sit delata, totû, inquâ, hoc res magna fuit. Mirabantur omnes mutuq; taciti summo cum stupore se respiciebant Janua deniq; ab Archi-Episcopo referata, ubi omnes ingressi fuere, videt Christi sponsâ extra se raptâ è cruce pendentem, vultu sanguine rubente. Efficiebat spectaculum istud, ut omnes summa tenerimâq; devorione tangerentur. Protinus tamen deorsum contendunt, quo in sua quiete cruci adfixa remanere Ioanna posset. postquam igitur domum Archi-Episcopus rediit, continuo P. Priorem Discalceatorum acciri iussit, is ubi adfuit, cunctis audientibus eidem narravit, quid cum Ioanna iam iam contigisset: quæritque ex eodem P. Priore, an mira istiusmodi etiam sibi uti venissent? Etiam Rme Præsul, respondet P. Prior, ut ad meum S. Obedientiæ præceptum foras mihi clavis deferretur innumeris vicibus contigit. Quid hoc est aliud, quam quod sponsæ suæ gratia homini Deus

obedierit, prodigiumq; Josue temporibus patratum sæpius iterârit? Hic Populi Israëliti Præses ac Ductor, præcepit Soli, uti pleno in cursu gradû sistat, statimq; is constitit. Sacra pagina inquit (Josue cap. 10. v. 12.) DEUM obedivisse voci hominis, & ita omnino, inquit D. August. (lib. 2. de mir. S. Script. c. 4.) fieri iuxta rectam rationem necesse fuit. Sol etenim in se ipso Obedientiæ aut inobedientiæ capax nō erat. deus porro, qui cursum eius moderabatur, ad præceptum Josue, currentem stitit. Et quanquā ad Solem usq; iverit obedientia, atq; in eo impleta fuerit, haudquaquam tamen Sol fuit, qui obedivit, sed qui vice locoque eius homini paruit Deus. Eadem ratione mater nostra Ioanna capax obedientiæ id temporis esse nequiverat, quia in ecstasi tota in Deum abrepta atque elevata erat, & in illo beato statu velut mortua, ab omni sensuum usu longe posita, nec videre, nec audire, nec obedire poterat: ideoq; necessario sequitur, quod obedientia in excessu mentis exhibita, non à Ioanna, sed à DEO, in quem Ioanna tunc absorpta detinebatur impleta fuerit. Tanti nimiram æstimavit DEUS familiarem sponsæ suæ Ioannæ secum usum & consuetudinem.

Quis iam dicere velit, quod talis, tamq; in paucis amata sponsa, qualis erat Ioanna, ariditatem desolationemq; in orandi studio sit experta? Nihilo tamen sequius ingentes illa ariditates gustusque iacturas persensit. Siquidem Sponsus cælestis non-

S;

subdu-

Deus in
suorum
gratiam
hominibus
obedit.

Et D. Archi-Episcopo præcipienti clavim foras mittit.

Rm
3-8

Etiam sic
nunquam tantisper sponsam suam dilectam
deserebat, suumque illi consuetum Ioannæ

*desolatio-
nes ari-
ditatesq;
in orando
paritur.*

subducebat lumen, inq; tristissima nocte, ac atris obvolutam tenebris derelinquebat. Nullus ei oranti gustus, nullum erat solatium, sed acerbissimi doloris plena inquietudo, ac totalis omnimodaq; cor atque animum occupabat desolatio. Luctuosum sane erat spectaculum illo in statu Ioannam conspiciere. Omnem quidem illa exeruit conatum, sicut Sponsa in Cantic. Cantic. c. 2. v. 5. animo linquebatur, plorabat, gemit, suspirabat in solitarii turturis modum, post suum unice dilectum. O incomprehensibilis scientia & sapientia Dei! deserit ille, ait D. Paschatus (*lib. 3. in Thren.*) illas animas, quæ plus aliis eum diligunt, quo sponsum suum sollicitus requirant, maiore desiderio cupidiusque consecretur, tanto post eum clament suspirentque ardentius. Totum hoc absentia Divini Sponsi efficit, facit namque, ut anima gemat ac suspiret, ut cor eius ardeat, voluntas desflagret, amor atque torque magis ac magis accendatur. Sic eveniebat nostra Dei Sponsæ Sor. Ioannæ in ea solitudine ac desolatione, quod equidem maius omnibus illi tormentum erat, donec miseris illi DEUS, iterum eam reviseret, ac suo Divino perfunderet lumine, quo illa postmodum summâ dulcedine ac perfectione fruebatur.

*Absentia
absconden-
dis se
Dei quid
operetur.*

CAPUT XIII.

*De Sor. Ioanna ardenti amore in Deum:
deq; miraculosa imagine Christi D. N.
quam illa pingi curavit. Itēq; de zelo hono-
ris Divini & Ecclesiæ suæ,
quem illa habuit.*

Dicit Reginus Propheta David, quod in meditatione exardescat ignis (Psal. 38. v. 4.) quasi dicere vellet, perinde ac attritu & allusione Chalybis lapidisque Scintillæ profiliunt ac fomitem accendunt, ita pariter ignis amoris Divini suscitatur meditatione inexhaustibilis infinitaq; illius bonitatis, quo sacro ab igne mortalium pectora succendantur. Ad suscitandum porrò suavissimum istud amoris incendiū, præ cunctis aliis meditatio vitæ ac Passionis Servatoris nostri IESU Christi medium est longe efficacissimum. Testatur confirmatq; hoc sat perspicue Christus ipse. Ego, inquit sum via, veritas & vita. Quis errat viatorum, aut præceps est prærupto ruit, nisi qui à recto itinere deviat? Quis cespitat, titubat, in tenebris offendit, caditve, nisi qui se à lumine elongat? Quis moritur, nisi qui vitam deserit? Ita prorsus proceditur in spiritali huius vitæ itinere. Qui per Christum Redemptionem nostrum non ambulat ad æternam vitam, is proculdubio præceps ruit ad inferos, cadit moriturque morte æternâ. Qui autem per Christum graditur, ambulat per viam rectam, ac tandem omnimodis pertingit ad perfectionē charitatis Dei. Hanc assecuta est Sor. Ioanna, quoniam nunquam non per Christum summum nostrum bonum incessit. Exacto 6to ætatis anno, à quo tempore Christo se despondit, Christus supremus lapis angularis semper Sponsæ suæ instar Magnetis fuit. Erat illi Divinus hic Sponsus meta scopusque omnium suorum

*Per Chris-
tum in-
cedentiū.
& perve-
niendum
ad vitam.*

*Chri-
stus
et
for-
ma
ter-
ren-
con-
bat*

rum appetituum ac desideriorum. Quiescere illa nusquam poterat, nisi esset in ipso; & sicut sponsa in Cant. Cantic. Ita in hac nihil tunc erat aliud, nisi quærere ac suspirare post suum dilectum & suavissimam eius recordatione, usque ad reditum eius sese oblectare. Non impari studio accommodabat se Divinus amator Sponsæ suæ teneritudini, sæpius ad eam visendo, iam hac, iam alia formâ, eamque vultu suo speciosissimo, amabili suavissimaque conversatione & alloquio recreabat. Tali pacto magis atque magis adaugebat ardentis amoris flammam in fornace amore captæ illius voluntatis. Visendum se is quadam vice præbuit Sponsæ suæ in Sacratio illius tali schemate, vestitu, ac specie, quali olim in terris cum hominibus est conversatus. Tota tunc Sponsa erat immersa in gratissimo deliciosissimoque aspectu suæ Majestatis, eiusque nobilissimæ corporis formæ, gravitate morum gestuumque elegantia, uti & supremæ pulchritudinis eius faciei. Ab hac tam benevola apparitione conceperat Ioanna tanquam Sponsa singularerem fiduciam cœlesti sponso suo postulationem votumque suum expromendi, quo tamen aiebat profunda humilitate atque reverentia, uti Ancilla Domini. "Mi Rex, ac Sponsæ mi, aiebat illa; Persæpe tua Divina Maieestas bonum factum est arbitrata, eamque conferre mihi gratiam, tali utâ me forma habitumque conspiceretis, quo te nunc oculi mei contuentur. Si præsumptione, temeritateque vacat vo-

tum, cuperem ego indigna famula tua, Majestatem tuam ea in specie depingi curare, quam nunc gerit, quandoquidem in eadem inter homines agere, atque conversari, suamque sacram humanitatem tali schemate monstrare dignata est. Isto desiderio flagrat anima mea ideo, ut tuæ Majestatis effigiem gestare mecum semper queam, veluti amans Sponsa, quæ sponsum suum est typo exprimi curat, quo se amati oblectet atque foletur imagine, quando exemplaris ipsius copia non datur, Sponsa mea, respondit Dominus magnâ cum complacentia; Petitiō tua mihi perquam grata est. Volo ut effigiem meam habeas, eaque tibi in speculi usum serviat. Cura me ad eam formâ, ut nunc vides, depingi. Imprime nunc memori animo atque imaginationi formæ meæ prototypon, & sic evadet pictura suis numeris absoluta. Hisce Dominus sese aspectu eius subduxit. Porro famula eius Joanna accersiri curat Pictorem magpi nominis Didacum de Leyva dictum, qui per id tempus Burgi erat, petit ab eo, ut in parvæ tabellæ plano, Christi Servatoris nostri vultum effigiet; cui etiam, quantum erat possibile, verbis exprimebat ponebatque ante oculos menti Archetypon impressum. Facile agnovit Pictor, quàm ægre talis effigies exactè & examussim exemplari respondens confici possit: fretus tamen JOANNÆ precibus, petebat, ut se opusque illud summo cum studio commendaret Deo.

Christus
ei appa-
ret eâ
formâ
quâ in
terris
conversa-
batur.

Assenti-
tur Chri-
stus, ut se
curet eâ
specie de-
pingit.

*perficitur
opus ex
voto.*

ut omnimodis perfectum absolutumque evadat. Denique Divinæ illustrationis adminiculo imaginem illam elaboravit Pictor usque adeo prototypo conformem, ut pictura illa non tā effigies, quā vera species ac forma Divini solis, quæ Ioannæ apparuerat, videretur. Siquidem Sponsa Christi testabatur semper, quod in hac imagine veluti nitido tersissimoque speculo Dominum intueretur, in ea forma, quæ sibi erat visus

Prodigium hoc altero prodigio confirmavit DEUS. Non habebat Sponsa Christi, quo opus operamque pictori solveret, ea propter iniunxit D. Alphonso, velit alicubi sumere mutuos tres imperiales nummos. Cumque ille se id effecturum recepisset, vale illi dicto in suum concedit oratoriū. Dum itaque illic ante infantem IESUM preces fundit, (eum infantulū hodiæque sacræ Virgines ad S. Claram, summa cum devotione in odæo, seu choro suo conservant) perspicue ac manifeste videt, quod parvulus manum suam extendat, ei que tres argenteos imperiales, quos gerebat manu, porrigat. His recte supervenit D. Alphonso, ingressusque ad eā inquit: En mater, adfero tibi 3. imperiales, quos postu-

*Sed Ioanna opera
pretio carenti IESU
SVLVS jam huc eos attulit, mihi que offert
tres imperiales offert.*

lasti. Domine respondet Ioanna, nūc ego eis non egeo: ecquid cernis, quid hic agatur? An non conspicias quem admodum parvulus meus IESUlus jam huc eos attulit, mihi que offert? Pius Presbyter accedit ad aram propius, ad intuendum clarius hoc miraculum, cernitque quod infantulus, qui antehac brachiola sua collecta gessit, nunc extenta habeat manus

3. argenteos imperiales teneat. Obstupescit ad prodigium istud, confestimque abiit ad indicandum istud Archi-episcopo, qui eo tempore in aedibus Prætoris Urbani versabatur. Bonus sollicitusque Præsul consurgit illic, abiitque comitante eū prætor, ad examinandum istud miraculū. Venit, vidit prodigium continuo itaque in virtute S. Obedientiæ famulæ Domini præcipit, ut fideliter edisserat, qualiter sibi id eveniret, Ioanna vero rem, ut iam dictum est, recensuit. Circumstantes quoque manifestè agnovère, quod nummi illi è cælo essent allati. Anhelabat pro se quisque eorum pretiosi sacri thesauri particeps fieri. Prætor urbis obtinuit ab Archi-episcopo unum, ipse verò Præsul retinuit alterum, incognitumque est, quo hi duo devenère. Tertius Pictori pro mercede operis laborisque non tamen absque lite aut contentione cessit. Hic nummum illum tota sua vita sollicitè asservavit. Iam vero fato adnotus, mortuali in lectulo Confessori suo thesaurum illum concredidit, tradendum D. Alphonso Marcos. Postmodum nummus iste devenit in potestatem Adm R. P. N. Ioannis Bap. de Loyola Provinciæ huius Burgensis Ex-provincialis. Iste P. suæ Prælationis tempore, elimatæ sane prudentiæ actum peregit, per quem simul historiam istam irrefragibili veritate coronavit. Sumptu serat is effigiem illam Christi Servatoris nostri atque imperialem illū argenteum, qui tum in potestate eius erat, abiitque una cum RR. PP. P. Fr. Ioanne de la Torre Guardiano

Conven-

Conventus Burgenſis, qui Nicara-
guz Episcopus obiit, ac P. Ioanne
Lopez Baraona eiusdem provinciæ
diffinitore, & P. F. Petro de Sober-
villa Lectore Theologiæ: cum his-
ce tribus, inquam, abiit, venitq; ad
Conventum D. Claræ, & accersiri
ad superiorem chorum Ioannam ju-
bet. Quæ iâ tum sanctimonialis sex-
tum annum visu orbata cæcâq; aie-
bat. In eorum virorum præsentia,
quos veluti testes futuros evocârat,
jusiurandum in forma iuris ab ea ex-
egit, jubetque sub S. Obedientia, ut
clare rotundeq; respondeat ad ea, de
quibus interrogata fuerit. Hisce sum-
ma accuratione veluti præliminari-
bus præmissis, effigiem prædictam
sumpsit in manum, imaginisq; pictæ
faciem suo vultui, nudû vero tabellæ
dorsum famulæ dei obtutui obvertit,
atque ita quærit ex Joanna: Dic ma-
ter, quid est hoc, quod ego manu
meâ nunc teneo? Ea vero admodum
considerate respondet, se id nescire,
quippe quæ cæca sit. Provincialis i-
terato aicilli, In virtute S. Obedi-
entiæ, quâ tibi præcepi rursus præci-
pio, ut DEUM exores, quo is tibi
oculos aperiât, aut vero pro ut ipsi
placet, revelet, quid istuc rei sit, quâ
nunc manu teneo. Tacuit parumper
Joanna, deinde respondit Rtiâ V. ha-
bet imaginem Christi miraculosam
quam pinxit didacus de Leyna. Re-
conditâ Provincialis imagine, pug-
num sustulit, quo clausum habebat
ante dictû imperialem, iterumq; ex
eâ sciscitatur: Iâ vero quid est, quod
nunc manu contineo? Respondit Jo-
anna: Rev. Vra habet in manu unum
ex argenteis nummis imperialibus,

quos mihi parvulus JESUS dede-
rat. Necdû sat dilucide clareq; (ite-
rum P. Provincialis inquit) eloque-
ris; dic mihi, quis è tribus illis sit?
Ille est, reponit Joanna, qui datus est
Didaco, de Leyva Pictori. Et mira-
ti sunt universi. P. vero Provincialis
testato id totum consignavit, quo
scilicet tam singularis miraculi me-
moriam perpetuare posset.

Prædictam Christi miraculosâ i-
maginem gestabat in sinu fidelis e-
ius Sponsa totis 30 annis, ne momē-
to quidem intra id tempus eâ à se re-
mota, quacum ei nunquam non sua-
vissima miscebantur colloquia. A
visibili imagine faciebat gradum, at-
que ascensum ad invisibilem
Sponsum. Intuebatur in eâ de-
corem atque pulchritudinem
eius Originalis, & Archetypon seu
Originale ipsum faciebat eam sui a-
mantem, dum per os eiusdem suæ i-
maginis quotidie cum eâ loquitur.
Quam vero proficua ei fructuosaq;
cum hac miraculosâ imagine eiusq;
prototypo fuerit conversatio, quan-
tumve indies incrementi exinde ce-
perit, nulla profecto lingua expres-
serit, calamusve descripserit. Quan-
do quis de Deo cû servis eius agit, tûc
totu cor hominis ad amorē Dei ac-
cēditur. (Ioan. 10. v. 4.) Quid ergo
quotidianâ hâc cum DEO consuetu-
dine nostra Dei Ancilla non conse-
cuta est? In cûctis actionibus ac ver-
bis elucebat Divini amoris flamma,
quæ in eius seraphico corde flagra-
bat. Peculiariter tamen prodebat
se tunc, iste Divinus amor, cum in
cogitationem venit, quod aliquicus
peccatis offendatur DEUS. Pœna
doloris

Joanna
cæca pro-
phetar

Per os
Imaginis
Christus
quotidie
cum Ioan-
na loqui-
tur.

*Dolore
offensi di-
lecti ani-
mo fre-
quenter
Ioanna
linguitur.*

dolorisque sensus, quem inde perci-
piebat Ioanna, nequit exprimi. Eve-
nit compluries, ut præ dolore, men-
te alienaretur, & posteaquam ad se
redit, alto è pectore ac velut incen-
so flagrantique corde ducebat suspi-
ria. Unde id nisi à solo proveniebat
amore? Textus Græcus memorat,
S Ioannem Evangelistam, præ do-
lore animo eum linquente, quando
proditionem Judæ à Divino suo ma-
gistro didicit, super pectus Christi
concidisse. Operationem hanc effi-
ciebat amor in amante atque unice
Christi amore capto discipulo Ioan-
ne, ut primum ei dilecti sui offensa
innotuit. Prorsus eundem pariebat
effectum amor in amante, DEIque
amore totaliter capta Sor. Ioanna,
cum offensum quampiam sponsi di-
lectique sui auditu perciperet.

Ex hac ardenti dilectione DEI
exortus est zelus & ardor, quem in
præcordiis gerebat pro gloria & ho-
nore illius, pro dilatatione fidei, &
prosperitate S. suæ Ecclesiæ. Zelus
iste prorsus erat notabilis ac singula-
ris. Dicere sæpe numero solebat,
quod si fieri posset, multas perlubē-
ter vitas impenderet, pro gravami-
nibus S. Ecclesiæ ac pro qualibet e-
ius necessitate, quo nimirum singula
quæ S. Ecclesiam, quo quo modo at-
tineat optatissimum exitum forti-
rentur, si quando rescisset, quod pō-
pulo suo adversitatem quampiam
comminaretur DEUS, sentiebat id
sudore cum sanguineo, qui per oculos,
aures ac os ei prorumpebat, per-
spicue id patuit, dum quandoque illa
cum D. Alphonso duabusque No-
bilibus fæminis, nimirum D. Fran-
cisca de S. Cruz & D. Catharina de

Asperilla in suo esset Oratorio, ubi
cum in bona mutuo conversatione
versantur, subito ac prorsus inexpectato Ancilla DEI Ioanna in ecstasi
est raptā. Hoc in excessu orsa est
sonos guttere edere ac vociferari,
quemadmodum agonizantes solent,
voce tam bassa, exotica atque mira-
bili, ut brevi toto guttere raucesce-
ret. Exclamabat JESUS! IESUS!
Domine misericordia! Pœna hæc
in me devolvatur! O popule DEI!
manete quieti! manete quieti! S.
Iacobe! Verba hæc repetebat tanta
celeritate, tamque acerbo ac lethi-
fero cum angore, ut sanguis etiam
ex oculis, auribus, ac toto capite
copiose profiliret, eiusque vestimen-
ta & capitis velamen cruore fœda-
rentur. Circumstantes præ admira-
tione ac stupore pene à se discesse-
rant, dum Ioannam sic audiunt cala-
mitantem, & in statu adeo mira-
bili eam intuentur. Aliud enim ve-
ro non egere, quam quod lacrymis
large diffuebant, cum os fugeret,
quorum tragœdia hæc esset evasura
In ea consternatione abiit D. Al-
phonso D. Archi-episcopus eius
rei facturus certiores, qui etiam ad-
volavit illico, reperitque Ioannam in
dolorissimis gemitibus extra se rap-
tam, sanguine perfusam, ac mortua-
li colore pallentem. Constitit igitur
eamque tacitus attente observabat.
Postquam vero sensibus est reddita
eam seorsum evocat, mandatque in
virtute S. Obedientiæ, ut recenseat,
quæ in hac ecstasi sibi accidissent.
Ioanna uti germana filia, ei respon-
det, Domine, quemadmodum sane
nescio, fui apud classem nostrā, cui
titulo

*Rock-
len*

*Admiran-
da Ioan-
na ecsta-
sis & an-
gor obpe-
riculum
Catholi-
corum.*

*Et
vici-
eius
guin-
sud*

Ad Clas-
sem His-
panicam
miraculo
deferretur
Ioanna.

Et ad pe-
riculum
eius san-
guinem
sodat.

“titulo Generalis præfectus est D.
“Franciscus de Azevedo, Patruelis
“Rmi D. Erat is in mari paratus acie
“cum hoste concurrere. Dominus
“porro mihi ostendit periculum no-
“strorum. Cumque vidissem adver-
“sam aciem esse hæreticorum hosti-
“umq; S. fidei nostræ, maiorem in mo-
“dum fui exterrita, magnoque cum
“angore ipsius oravi Maiestatem,
“velit rem suam, nimirum S. Fidei
“Christianæ, tueri ac protegere: ip-
“sa etiam memet obtuli cum SS. eius
“voluntate, pro tuenda eadem fide,
“omnia illa sustinere tormenta quæ
“eunq; SS. Martyres perpassi sunt.
“Dum ego eam orationem fundo,
“cœptum est prælium, vidique obti-
“nuisse hostes victoriam, nostros
“vero succubuisse. Tantus ergo mi-
“hi supervenit angor, ut sanguinem
“exsudarem, & nescio qui factum,
“quod non expirârim. Ad extremum
“tamen ob exortum in adversa pars
“te dissidium nostri superiores eva-
“sere: victoria tamen hæc divino mi-
“raculo est obtenta. Hæc summa est
“rerum, quæ in hac ecclasi mihi eve-
“nerunt. Stupuit enim verò ad narra-
“tionem istam Archi-Episcopus, quo
“tamen in huius Navalis prælii rem
“presentem veniret, veritatemq; cer-
“to cognosceret, scribit Patrueli suo,
“qui eidem rursus in hunc rescripsit
“modum. Res mira! Eadem prorsus
“die, eademque hora, ut Rma Dom.
“in suis memorat, tot undiq; per aëra
“circumvolârunt globi, veluti si glo-
“borum grando rueret. Ulterius item
“totum prælii modum successumque
“descripsit, eo prorsus ordine, iisdem-
“demque circumstantiis, quibus no-

stra Christi famula Ioanna enarrave-
rat, ita ut fas dicere sit illam in hac
pugna egisse, quod Christus D. in O-
livetano horto. Profudit sua Maje-
stas sudorem sanguineum, huic super-
venere hostes sui, at vero is voce sua
omnes humi afflixit (Luc. 22. v. 44.)
S. Anselm. hic, Christus D. inquit, e-
rat supremo in agone, sudavit sangui-
nem pro suis, quod illi robur, vociq;
virtutem dedit suos adversarios de-
vincendi. Ita hæc Discipula eius Ioan-
na voce sua hostes fidei devicit, quia
vehementi ac lethifero angore pro
populo DEI sanguinem profudit.

Eodem ardore ac zelo, suâq; ista
potentia Deo ipsi vim suavissimam
inferebat. Toto unius quadragesimæ
tempore peculiare agebat pœnitentias,
pro hæresu extirpatione, & pro
universali prosperitate Ecclesiæ
Christianæ. Dum igitur isti suæ peti-
tioni perseveranter insistit, advene-
rat 4. feria seu dies Mercurii hebdo-
madæ S. Dumq; vespere eius diei cū
D. Alphonso itēque D. Catharina de
Asperilla, suæque ancilla Magdalena
pergeret ad matutinum, ut a iuncto tene-
brosum apud discalceatos audiendum,
evenit in angusta platea, quæ trans-
versim à S. Cosmæ templo ad colle-
gium S. Nicolai tenditur, ut famula
Domini cœperit tristari, tædere, fle-
re, gemere, ac tota angore corripì, cū
significatione ingentium pœnarum,
dolorum & cruciatuum. Præmemo-
rati verò ejus comites eodē prorsus
tempore senserunt suavissimum, om-
nesque mundi huius odores atque
aromata fragrantia superantem odo-
rem, sic ut omnino arbitrarentur cæ-
lestē eum esse, deque cælo emissum.

T

Interea

Et Chri-
sto Domi-
no in eo
assimila-
tur.

Rm
3.6

*Mirabilis
Ioanna
ecstasis.*

Et visio.

Interea paulatim, lenique passu iter
promoveat, donec ad magnum flu-
men subliciumque devenire pon-
tem, qui in alteram amnis ripam
transmittit. Illic joanna pectore su-
per tigna, quibus latera pontis mu-
niuntur se reclinavit, aitque: O mi
JESU! Quam ego sum lassā! Sinite
nos hic pauxillum quiescere: mansit-
que ita stans perinde ac in ecstasi ef-
fet posita, secumque ipsa loquebatur,
nemo tamen intelligere potuit, quid
diceret, ad extremum denique joan-
nam in proximum Discalceorum
templum detulerunt. Isti
illa passa est deliquium. Mi-
oppidō cuncti & cogitaba-
gravi causa hæc fieri non po-
obrem confestim abiit D. pnon-
sus, ut rem D. Archi-Episcopo nun-
ciaret. Advenit eadem adhuc vespere
Præsul optimus ad invisendam
spiritualem filiam suā, & postquam
in S. Obedientia eidem præcepisset,
ut referret, quæ sibi eo vespere eve-
nissent, ait illa: "Domine, dum per
"angustam plateam incedimus,
"Christum D.N. hisce oculis vidi:
"gestabat humero crucem, facies ve-
"ro illi tota cruore maduit. Sequuta
"sum illum usque ad pontem, ibi
"præsentia sua Dominus aquam ita
"sanguine rubentem effecit, ut flu-
"men ipsum non aliud esse, quam
"sanguinis mare videretur. dum igitur
"ego sudorem eius, eius sanguine
"fatigationemque intueor, quodque
"Angelorum decor in tam calamitoso
"esset statu, valde cupide ac sitibun-
"de in spiritu me in flumen conjeci,
"eumque allocuta sum dicens: Do-
"mine, quid rei est hoc? ipsius vero

"maiestas velum capitis mihi remo-
"vit ab oculis tristisque obtutu est
"me intuitus, & simul ostendit, sic
"per id tempus tractari se ab homi-
"nibus. Dolor, quem inde percipie-
"bam, erat viribus meis importabi-
"lis, ideoque hoc mirū est, deliquiū
"animi me passam, sed mirandum
"mortuam me non esse. Obtuli ego
"me domino tantum, pro eius bene-
"placito perpeti, quanto mitigare is-
"ram, eique satisfacere possem. Nec
"abnuī is hanc meam oblationem
"suscipere. Nunc vero ego patior, ut
"ipsi est notum, sed fiat eius Divina
"voluntas. Ab eo tempore bis terve
in singulos dies linquebatur animo.
Quoniam vero totū id pro emolumen-
to Ecclesiæ Catholicæ sustinebat, id-
circo etiā omnes illos dolores & af-
flictiones constanti firmoque pertulit
animo.

Alia quapiam vice, dum coram
Crucifixi effigie consisteret, magno-
que angore, imo lethifero agone pro
Ecclesia Catholica Deum exoraret,
audire clarā expressamque vocem
dicentem sibi. "Quid à me petis?
"Domine, respondet joanna, petitiō
"mea est, ut tu, o domine rem tuam,
"nimirum sponsam tuam Ecclesiam
"Catholicam intueri, curare, eique
"ubivis & in omnibus assistere velis.
"Quid postulas? iterum inquit Do-
"minus: Scisne quantum ego illi iras-
"car? An non malitia plenos vides
"hominum actus & negotia? Quali-
"ter me impugnent perpetuo seque-
"nihilominus obtegent eminentiæ
"pacis pallio? Utuntur adversum
"me invisibilibus armis superbiæ,
"ambitionis, invidiæ, violentiæ ini-

*Et deli-
quium.*

*Et satis-
factio pro
alienis
peccatis.*

*Christi
querela
de
ris
ma-*

quæ

"quæ, proditiōis, impudentis ne-
 "quitia, arrogantia, petulantia ac
 "temeritatis. Quid non vanitatum
 "excogitat vanitas unius vani homi-
 "nis? Quantorum est causa malorum
 "iniustitia unius iniusti? Quid non
 "temerat fœdatque impurus homo?
 "Quantum non se attollit ceterosq;
 "omnes superbe despicit superbus?
 "Ubi locorum pauper & inops in
 "summa sua necessitate & indigen-
 "tia non derelinquitur? Ubi non su-
 "perbiunt divitum opes petulanti
 "libertate? Ubi non mendacia mag-
 "nifunt ac dilaudentur? Ubi non
 "contemnitur veritas, & velut abo-
 "minabile quid proculcatur? Quis
 "non videt stultitiam mortalium?
 "Eorum delicia ac voluptates confi-
 "stunt in falsitate ac deceptione, lo-
 "quuntur & conversantur mutuo,
 "& artificiose fallunt. Accusatio eo-
 "rum est ficta, cupiditas eorum est
 "tecta, atq; cerussata evitandi damni
 "pigmento. Diversas exterius indu-
 "unt formas, prætenduntque incon-
 "cessas indecentesque cupiditates
 "ac voluptates esse zelum, odium
 "occultum esse amorem, furorem
 "esse commiserationem, ô vana ho-
 "minum studia & curæ! O tempus
 "perditum, quod indignum est, ut
 "tempus vocetur. Filia mea, ob hæc
 "atque talia scelera integræ Monar-
 "chia ac Regna, quæ sane in cælum
 "usque extulerant caput, pessumi-
 "re & disperiere. Quid itaque nunc
 "vis, & quid à me petis, post-
 "quam hæc omnia intellexisti?
 "Domine, respondet Sponsa eius
 "Ioanna, clarè nunc perspicio, quam
 "merito irascaris, quandoquidem

"culpæ nostræ usque adeo te offen-
 "derunt. Attamen reminiscaris ve-
 "lim, quod nos è terra formasti, *Respon-*
 "quod simus contemptibiles ceu *sio Ioan-*
 "pulvis terræ, quod testea fragilia- *ne ad il-*
 "que vasa simus in vitri modum.
 "Quantum amabo immensæ glo-
 "riæ atque omnipotentia accersu-
 "rum sit honoris, si opus manuum
 "tuarum conteras? Peccant homi-
 "nes? Cogita eos esse miseros,
 "quorsum servit tua misericordia?
 "Cadunt homines? Labiles cadu-
 "cique sunt, quorsum servit tua
 "Omnipotentia? Offendunt te
 "homines? Fragiles sunt: quor-
 "quorsum tu clemens longanimis
 "ac benignus es? Si te non of-
 "fenderent homines, nec pœnam
 "mererentur, nec ex consequen-
 "ti misratio tua tanti esset æsti-
 "manda. Præstare innocenti be-
 "neficiū, est quidem liberali-
 "tas, at nulla misratio. Dum
 "verò tu DEUS ac Domine mi,
 "scelera nostra quibus offenderis,
 "benigno miserationis affectu sup-
 "portas, tum enimverò elucet
 "pulcherrimus ille splendor abyf-
 "salis tuæ Bonitatis, tamque
 "infinita Omnipotentia magni-
 "ficè illustratur, nobilissimis
 "charitatis coloribus in æterna
 "idea ac exemplari Divinarum
 "perfectionum tuarum. Idcirco
 "Domine, quandoquidem tu es, qui
 "es, debet misratio tua culpas ac
 "delicta nostra ignoscere. Et
 "en DEUS meus, ego ex
 "hoc loco non abscedam, ne-
 "que te deferam, donec postula-
 "tam criminum remissionem mihi
 T 2 adpro-

*Ioanna
hominum
Advocata
semper
causam
vincit.*

“adpromittas. Ego vero me vicissim
“offero ad omnia pro eis toleranda,
“quæ tuæ SS. collibuerint voluntati.
Hæc ubi peroravit Ioanna, ait illi
DEUS. “Filia mea, pro quantum
“tibi mortales obstricti sunt! Fiat er-
“go iuxta voluntatem tuam. Perge i-
“ta sine intermissione pro homini-
“bus exorare, quos tam profundo è
“corde amo, ut si necesse foret, de-
“nuo pro eis sanguinem funderem.
Tali pacto pugnabat Ioanna ante
Divinum tribunal veluti alter Moy-
ses & Advocata humani generis, e-
vincebatque ad emolumentum mor-
taliū causam in supremo judiciali
foro. Curæ illi erat unicè, uti semper
Misericordia vinceret ac triumphar-
et, neque tamen ullam iustitiā cau-
sam haberet conquerendi.

CAPUT XIII.

*Liberam dat Sor. Ioanna optionem Deus
elegendi aut gaudium, aut passionem, illa
vero pati eligit. Christus ei declarat Passio-
nem suam, & qualiter eam Ioanna
meditatione expenderit.*

SPonsa Divina in Cantico Cant.
casti sui amoris præstantiam
tum potissimum patefecit,
ac veluti obsignavit, cum à Sponso
Divino expetiit, ut fugiat, suamque
gratissimam præsentiam sibi subtra-
hat (Cant. 8. v. 14.) Angelicus Do-
ctor D. Thomas inquit (D. Thom. hic)
perinde fuisse ac si dixisset: Domine,
tu es fons atque origo omnis gaudii
& gloriæ, ego quoque tua præsen-
tia mire oblector, attamen oro, velis
nunc mihi gratiam istam subducere,

Malim ego, dum hisce terris vivo,
gratiā habere tibi modo præstantis-
simo, nempe per crucem & afflictio-
nem serviendi, quam tuæ fruitionis
felicitate nunc potiri. Hic ille supre-
mus est gradus altissimæ, tenerrimæ
ardentissimæque dilectionis, quem
nostra Soror Ioanna fuit assecuta.
Dum ea quodam tempore in suo
moratur oratorio, atque orationi va-
cat, visendum se illi præbuit Chris-
tus D. cum duabus coronis, quarum
una aculeis penetrantibusque spinis
horrida, altera amœnis è floribus
coexta fuit. Hæc posterior pre-
tiosior erat interstincta gemmis, qua-
rum quælibet maiorem circumqua-
que evibrabat splendorem, quam
Phosphorus seu Lucifer ipse. Intue-
batur Ioannam Sponsus cælestis
Divino suo plenoque Maiestate vul-
tu blande atque amicissime, & ait:

“Filia mea Ioanna, pro te harum
“coronarum est alterutra: aspice &
“bene intueere utramque atque pro-
“tinus illam elige, quam è duabus
“habere velis. Mi DEUS ac spon-
“se mi, reponit circumspecta Virgo,
“non te latet, me semper unice dis-
“cupivisse, ne mea in me, sed tua SS.
“voluntas impleatur. Quoniam ve-
“ro nunc tuæ voluntatis est, ut alte-
“ram è duabus coronis eligam, aio
“me floridam & adamantibus ful-
“gentem coronam non mereri. Si
“tamen Divina tua Maieestas mihi
“eam nobilem coronam quandoque
“donare velit, fiat velim id in illa
“vita, ubi eam ab immensa miseri-
“cordia tua consequi spero. Nunc
“verò, ô summum bonum meum, que spi-
“corona quam eligo, est spinea iux-
ta

*Christus
D. Ioan-
nae flori-
dam spi-
neam, &
offert co-
ronam,
è quibus
unam de-
ligat.*

*Christus
Ioan-
nae de lo-
sua spi-
neam*

“ta maximum votum meum, quod
 “habeo in hac vita pro te aut pati,
 “aut mori. Ergone vis Sponsa mea,
 “inquit Christus coronari quemad-
 “modum ego sum coronatus? Age
 “igitur, cororam istam cape, qua ego
 “pro te coronatus fui. O prodigium
 “singulare ac mirum! Vix illa coro-
 “nam excepit vertice, & illico mens
 “illam ac ratio liquit, & extra se præ-
 “nimia cruciatûs acerbitate posita
 “fuit. Ab eo tempore isti capitis eius
 “dolores ad extremum vitæ finem,
 “tam intensi gravesque fuere, ut cre-
 “pitus illius crânii adeo clare exaudi-
 “rentur, velut si ossa illi confracta
 “comminutaque essent.

A tempore istius tam gloriosæ,
 licet admodum dolorosæ coronatio-
 nis, cogitabat Sponsam suam Joan-
 nam Christus vivum suæ sacratissi-
 mæ Passionis efficere simulachrum.
 Priusquam tamen sensibile in virgi-
 neo eius corpore sui formam impri-
 meret, in eius animæ tabella alte il-
 lam insculpere voluit. Itaque dum
 aliquando in sublimi contemplatio-
 ne constituta esset, Divina illi Ma-
 jestas apparuit & ait: “Sponsa mea,
 “ut ardentiore zelo ac fervore ad
 “patiendum pro me denuo anima-
 “re te valeas, animus mihi est è mul-
 “tis illis, quæ pro te sustinui, quæ-
 “dam tibi recensere. Inclina igitur
 “aures tuas, ad vocem meam, audi,
 “vide & contemplare. Primo qui-
 “dem sciendum est tibi, me crimina
 “mundi deflevisse proq; iis 72200.
 “lacrymas profudisse. Ab institu-
 “tione Sanctissimæ ac Venerabilis
 “Sacramenti ex ingenti amore erga
 “mortalium genus, 97305. sanguinis

“guttas in Olivetano horto sudasse-
 “In sacro meo corpore 5465. vul-
 “nera accepi. In Divina cervicemea
 “ictus excepi 125. totidemque ore
 “colaphos. Tricies ac bis vultus mi-
 “hi est consputus, pectus bis ac
 “quadragies, caput octogies quin-
 “quies. Bis ac centies Sexagies
 “hac illac me impulsus protrusere,
 “concussere ac pedibus calcavere.
 “Super tibias 32. in pectus 40. mihi
 “dederunt ictus. Trina vice me cru-
 “delissime terræ afflixerunt, barbâ
 “vero tentâ traxere 58. vicibus. In
 “spinea coronatione 300. capiti vul-
 “nera excepi, eque illis 81200. san-
 “guinis guttas profudi. Pro pec-
 “catis vestris ingemui suspiravi que
 “nongentis vicibus. Centum ac
 “duos supra sexaginta lethiferos ti-
 “mores angoresque habui Lethales
 “verò pœnæ atque dolores, quos
 “pertuli fuerunt numero legionario
 “6666. Ex vehementi nimioque
 “dolore & angustia, quam sustinui
 “unde vigesies veluti mortuus fui.
 “In Sanctissimo corpore meo ictus
 “accepi 5500. Anima mea quasi à
 “corpore separata fuit 1mo in ago-
 “nia in horto, 2do ad columnam.
 “Trinis aliis vicibus dum cruci ac-
 “clavaret, & adhuc ter postquam è
 “clavis pependi. Prima illic vice
 “terra tremuit, alterâ monumenta
 “sunt aperta, petræ scissæ, velum-
 “que à summo usque deorsum dis-
 “ruptum fuit. Tertia vice San-
 “ctissimam animam meam egredi
 “è corpore sivi, atque in manus Pa-
 “tris spiritum commendavi, proq;
 “salute hominû ignominiosissimam
 “mortem summa charitate appetii.

T 3

Quis

Moxque
 animo
 desinit.

Christus
 Joannæ
 dolores
 suos enu-
 merat.

Quis iam debite poterit cogitatione expendere dolores, quos enumeratio hæc Divini Sponsi sui, in corde prætenere amanti matricis suæ conscivit. Tantus enim vero ille sensus fuit, ut Dominus ipse solari eam confirmareque debuerit, ne totaliter viribus deficeret. Ab eo die semper Christi Crucifixi viva imago cordi eius altissime impressa mansit. Confecit illa sibi è SS. eius Passione fasciculum amaræ myrrhæ, illumque inter ubera sua instar prædulcis confortativi cordialis gessit. Congesserat quoque ex hisce Myrrhæ floribus, veluti sedula sollicitaque apis, favum mellis proficuum ac salutarem ad refocillandum spiritum suum. Potissimum tamen studium eius in eo erat, uti semel quot hebdomadis totum Christi patientis iter, à Cœnaculo ultimæ cænæ usque ad Calvariæ montem meditatione percurreret; & quidquid quovis passu ipsius Maiestas est passa, cordis affectu foveret. Ea porro meditatio in hunc fiebat modum.

*Ioanna
modus
recolendi
Passio-
nem Chri-
sti.*

Die Jovis, seu feria 5ta horâ 6ta vespertina, conclusit sese nostra Sor. Ioanna in collectione totius spiritus sui. Et primo quidem peracto examine seu conscientie scrutinio, orabat Omnipotentem DEUM indulgeri sibi peccata per Passionem ac merita dilectissimi Filii sui JESU Christi, postulans ulteriorem gratiam favoremque variam eius, multiplicem atrocissimamque Passionem, quam pro nobis peccaminosis hominibus pertulit animo recolendi. Post hanc orationem ingressa est spiritu in Cœnaculum, ubi supre-

mun cum Discipulis cœnavit Christus D. contemplabatur illic, quem admodum postquam cœnavit Christus Dominus à cœnâ surrexit, vestimenta posuit, & linteo se præcinxit; tum verò, missa in pelvim aqua, cœpit lavare pedes Discipulorum & abstergere. Intuebatur Altissimum Numen sub cuius pedibus, seu scabella suppedenea, sese substernunt Cherubinorum Principes, nunc piscatorum, imo ipsius judæ proditoris pedibus advolutum, atque ante eos in genua fusum. Admirabatur profundissimam Regis Regum & Domini Dominantium humilitatem atque abjectionem, & ex opposito obstinam duritiem inflessi à Diabolo discipuli. In ea meditatione, accuratè inspiciebat undique proprium animæ suæ statum, qualiter nimirum ille in rei veritate subsisteret, agnoscebatque se longè deteriorem proditore judæ, quod equidem ansam ei præbebat amantissime deslendi suâ ingratitude, exiguamque satisfactionem pro tot Divinarum gratiarum muneribus.

*Lotio pe-
dum.*

Horâ 7ma. Vespertina contemplabatur in spiritu Venerabilis Sacramenti institutionem, in qua Omnipotens nostrique tantopere amans Majestas, Omnipotentis dilectionisque suæ divitias patefecit, posthæc auscultabat summoque opere intendebat sermoni amabilissimo, supremæque concioni, quam ad suos Discipulos Dominus habuit, dum nimirum eis præciperet, ut diligant invicem.

Hora

*Institutio
SS. Sa-
cramenti.*

Oratio &
Agonia
in horro.

Horâ octava eiusdem vespere, præparabat se ad comitandum Dominum in hortum Gethsemani, perpendendo illam orationem, quam ad cælestem Patrem fudit. Ubi contemplabatur etiam mortualem illius angorem & agoniam: quemadmodum scilicet sensitiva pars, præ debilitate, mortis pavore teneretur, & ex adverso pars rationalis propenderet ad immolationem vitæ. Mœrebat igitur irremediabiliter super eius angustia & tristitia, sicuti & quod ita solus esset ac Discipuli somno tenerentur. Suscitavit exinde omnes potentias sensusque suos ad assistendum, præstandamque societatem Domino in solitudine sua & angore lethifero, instantissime orans, vellet Dominus eam sine re secum pati, atque in sociam participemque dolorum suorum assumere. Intuebatur cruentum Dominum suum quasi Argi instar undique oculis prædita, videbat sudorem sanguineum toto erumpentem corpore, atque in solum decurrentem, perpendens eo pacto ferrea peccatorum suorum vincula dissolutum iri. Eâ in contemplatione quodammodo colliquecebat, præ vehementi commiseratione cor eius, emittebatque ex oculis quasi geminos lacrymarum fontes: cogitans item animam suam esse sicut terram sine aqua arentem & siccam, cum perspiceret quemadmodum à cælesti sole sanguineus imber deplueret, curabat unice, ut rorem hunc cælestem Divinosque latices colligeret ac ex-

Sudor
sanguinis.

hauriret, ad irrigandam & fœtificandam illis animam suam. In hac pia devotaque contemplatione perdurabat ab 8va usque ad undecimam noctis horam. Ab hinc spectabat judam, velut Satanicorum satellitum ducem in hortum Olivetanum introeuntem, atque in turgentis veneno aspidis modum, sub amicitiae larvæ Christi vultui appropinquantem, Dominoque suo proditorium osculum imprimentem. Hic sistens recogitabat judam quidem semel duntaxat, se vero sæpe numero Dominum tradidisse. Ad hæc admirabatur vehementer spissam hominum stoliditatem ac dimentiam, dum per ludum & contemptum, vili pretio Deum suum licentur & vendunt, cum ex adverso tanti fecerit hominem DEUS, ut præciosum suum sanguinem pro eo profunderet.

Iuda osculum & proditio.

Circa 12. noctis horam maxima cum animi tristitia Dilecti sui captivitatem, & perinde atque is coram adesset intuebatur mansuetudinem innocentissimi Agnelli simulque Tartaream feritatem crudelitatemque sanguinariorum luporum, qui Dominum invadebant. Contemplabatur istic, qualiter efferrabidique milites acceptâ licentia, maximo inconditoque clamore ac tumultu, veluti præda capta, in Servatorem irruerint, manusque illi, quæ cælos condiderunt, arcte vinxerint, atque post innumeras horribilesque plagas ac verbera ei incussa, summa cum ignominia, ceu consccleratorum caput, singularemve malefactorem catenis onustam captivum abriperint

Captivitas Domini.

puerint. Sequebatur eum sponsa eius Ioanna, cunctaque illius observabat vestigia. Dum itaque cernit eum sic ligatum subito raptum, Sacratissimamque eius faciem tumore sufflatam, colorem oris lividum ac palentem, pedes cruentatos, quodque ægro anhelitu iam caderet, mox assurgeret, tamque imbecillis viribus totusque desolatus esset, ut ferè iterum sanguinem sudaret, totum istud usque adeo calamitosum ac triste sponsæ Christi videbatur, ut simul omnes, & singillatim unusquisque cruciatus Dilecti sui, animam eius transfigerent. Recogitabat quoque vincula ipsius & catenas esse amoris vincula, ad astringendos Divino amoris homines. Instantissima tum erat eius precatio, vellet idem Divinus amor, tam fortiter, tamque indissolubiliter eam vinculis, catenisque amoris Divino cordi suo adstringere, ut ne vel ad momentum ab eo avelli, vel, uti nocte illa eius egere Discipuli, eum deserere posset.

*Vincula
Christi.*

*Statio 4-
pud An-
nam.*

Horà 1ma noctis contemplabatur Dominum in Palatio Principis Sacerdotum Annæ: intuebatur eum coram isto impio Principe ac iudice sanguinario nudum pedes, revinctis post terga manibus, aperto capite, humili ac cælesti prorsus aspectu, demissis oculis consistentem, quodque iniustus ille iudex ex eo sciscitaretur de doctrina & discipulis eius. Ulterius aspiciebat quemadmodum ad irreprehensibile rationabileque Domini responsum, unus palmaris nequitiae, contemptusque mediæ ævus aut mancipium, manum suam protendit, ac summa vi horrendam

illi alapam infregerit, ita ut Dominus exinde in terram corrueret, usque sacrosanctum in roseo sui sanguinis purpurissimo nataret, atque in glorioso vultu, coram quo supremi Seraphini contremiscunt, diræ immanisque illius alapæ vestigia remanerent. Hic plus illa mirabatur singularem patientiam Creatoris, quam præfractam impudentemque audaciâ ac temeritatem impiæ nulliusque frugis creaturæ. Quid putas, o tu miselle ac putide terræ vermicule, aiebat illa ad se ipsam, DEUS pro te tantamque patitur ignominiam, tu vero ne minimum tui contemptum pro eo perferre potes? Exinde igitur pudebat eam impatientiæ suæ, firmiterque statuebat omnes obvenientes contemptus & iniquas vilipensiones DEI causa libenter tolerare.

Ab hora 2da usque ad 4^{tam} contemplabatur Dominum in Domino Caiphæ; intuebaturque summo suo dolore qualiter cæcus ille ac Synedrion Principum Sacerdotum, summâ curâ studioque falsa testimonia adversus Dominum conquirerent, ac demum universi conclamarent: Reus est mortis. Tum aspiciebat, ut illi Dominum pugnis caderent, Divinumque vultum eius conspuerent, ut illi faciem velarent, perque contemptum duos ei colaphos impingerent, dicentes: Prophetiza nobis Christe, quis est, qui te percussit? Admirabatur hic quoque cæcitatem peccatorum, qui tam impudenter peccant, veluti si DEUS id non cerneret, neque esset scientia in excelsis

*Alapæ
Christi
inflata.*

*Statio in
domo
Caiphæ.*

celso, aut scelus aliquod à DEI lumine abscondi posset.

S. Petri
negatio.

Hæc in ea contemplatione consequeretur negatio Sancti Petri, ad cuius gravem lapsum tota est conterrita, & dixit: Quis non metuat, si excelsæ etiam Cedri ruunt? Ah benignissimus DEUS velit nos imbecilles fragilesque mortales tueri! Recogitabat etiam, quam crebro Discipulum istum in perfidia & negatione secuta fuerit, & quam parum iam eum sectetur in pœnitentia & contritione super peccatis suis, quæ ille per totam vitam amarissime desseverat.

Stationes
apud Pi-
latum &
Herodæ.

Ab hora 4ta ad 8vam usqueibat cum Christo ab uno tribunali ad alterum, cumque audiret Pilatum crebrius iterantem, non habere se in homine isto ullam mortis causam, cogitabat ipsa, sua peccata causam esse mortis DEI sui, aiebatque summa cum contritione animi. O mi benignissime JESU! Quid tibi cum morte negotii, aut morti tecum? At verò nunc intelligo ô Domine: ego sum, quæ peccavi, & tu es, qui pro me debitum solvis, penasque luis.

Christi
flagellatio.

Ab hora octava matutina spectabat Dominum columnæ alligatum. Sententia flagellationis, quam Pilatus invidi malevolique populi sedandi clamores, sanguinariamque judæorum sitim restinguendi animo pronuntiavit, ingentem cordi eius causabat dolorem atque pavorem; atque ita in expectatione, donec iniqua illa sententia executioni daretur, in spiritu intuebatur, qualiter scurrile

illud Licetorum Carnificumque agmen catervatim deorsum ad atrium Prætorii decurreret, quod iam confertissima populi turba infederat, & quomodo coram omnibus iuberent Dominum vestimenta deponere, ipsique Dominum apprehendentes, magnocum dedecore ac humanitate tunicam juvarent detrahare, atque ita toto eum nudarent corpore, qui Cælos pulcherrime vestit & ornat; ac demum quemadmodum elegans delicatumque corpus illius columnæ fortiter adstringant, moxque totis viribus horrendas ei plagas infligant, & primo quidem niveum nitidissimumque corpus undiq; lividum reddant ac cæruleum, post verò incessanter innumeris dirisque flagrorum ictibus vulnus super vulnus inferant, sacratissimam eius carnem dissecant, candidiora pario marmore ossa denudent, eaque roseo respergant sanguine. Omnia & singula verbera ictusque quibus Christi corpus dilaniatum fuit, velut repercussam Eccho in corde amantis sponsæ reddebant vocem. Et quoniam dolorem illum, nisi ægerrime joanna portare non poterat; ad immane istud carnificinæ satellitium conversa inquit: Ohe vos Tartarea instrumenta & Orci manus, ecquid cernitis, quemadmodum istud Solis cælestis iubar in merum sanguinem conversum est, Et quomodo non metuis? Hircanæ Tygres & Hienæ miserentur Divini huius corporis, quod specie pulcherrimum, flosque humanæ

V

naturæ

naturæ est nobilissimus, quæ nos absque pudore ita discinditis, & in partes disseccatis. Quod si magnam vestram sanguinis sitim restinguere vultis, en disseccate cor meum, meque ad mortem usque concidite. Talem ego mortem à vobis grate excipiam, si modo Dilecto meo parcat, ac vitæ meæ vitam ne adimat. Hisce aut similibus verbis prolatis, perpendebat qualiter à columna solvitur, totusque debilis ac viribus exhaustus per terram reptet suasque pauperes recolligat vestes. Hic Sponsum suum orabat Ioanna, ut nuditatem suam corde ipsius perinde ac syndone contegere, suumque sacrum sanguinem eâ abstergere velit.

Coronatio Christi.

Circa horam nonam contemplabatur, quemadmodum Sponsus suus coronaretur spinis, & quod peccata sua spinæ essent pungentes sacratissimum eius caput. Affabatur eum summo cum dolore ac præteno affectu animi. O mi benignissime IESU, Rex floride ac Servator mi! Quam tu care exsolvis maledictum illud, quod in hominem pronuntiasti, quod nimirum terra spinas ac tribulos germinatura nobis esset. Video nunc quid tui causâ, atque ad coronandum dolorosissimè caput tuum, spinis tribulosque protulerit.

Bajulatio ac via Crucis.

A roma usque ad rzmam sequebatur Dilectum suum, peragebatque cum eo ac omni populo triste iter viæ crucis, quam ad propriam sui victimationem humeris deferebat. Hac in contemplatione præ exuberanti dolorum amaritudine famu-

la eius Ioanna linquebatur animo. Aspiciebat quam laboriosè Sponsus suus Crucem sibi suam bajularet, quamque male tunc haberetur: duplicabatur etiam illi dolor ob maiorem vehementissimum SS. eius Matris. Petebat à Regina Cæli Sor. Ioanna, uti sibi liceret in via crucis ei comitem se adiungere. Dum igitur ambæ in acerbissimo mentis excessu simul incedunt, advenit Salvator cum sua cruce. Spectabat Ioanna quemadmodum hæc duo corusca Cæli luminaria sibi mutuo occurrerent, præque nimio sensu doloris Sol cælestis Lunaque pulcherrima in suo cursu immotè starent. Cernebat qualiter ambo radiis oculorum suorum corda sibi mutuo, speciali operatione transfigerent. Audiebat secum ad Filium dicere Matrem: O Fili mi, immensa tua erga genus humanum charitas, te mihi abripit ignominiosâ morte crucis, tuque vita mea derelinquis me in vita mortis, nec finis me tecum mori. Audiebat rursus, quod Filius ad matrem diceret: Quis te huc adduxit ô Mater cordis mei? Columba mea, Dilecta mea, ut quid huc advenisti? Plus enim verò ego sentio Materni cordis tui compassionem, quam propriam passionem, quæ corpus meum quidem atrociter excruciat, tua verò compassio penetrat animam meam. Denique intuebatur Ioanna, quo pacto meretricia Virgineæ Matris cor Divini Filii sui, & ex æquo inenarrabilis dolorum perpeffio Filii, cor suæ Matris tetrâ caliginosâque nube compassionis operuerit. Ioanna porro

porro dolores utriusque acerbissimis deflebat lacrymis. Postquam verò vidit Matrem Filiumque nistantibus oculis invicem sibi valefacere, atque in via Crucis procedere, legebat eorum vestigia, orans interim pro suis benefactoribus, amicis & commendatis.

Crucifixio.

Ab hora 12ma ad primam usque pomeridianam, immersa erat contemplationi Crucis affixionis. Quem admodum videlicet Unigenitus DEI Filius duro stipiti crucis peracutis clavis affigebatur, quodq; perfida judæorum natio tali pacto Divinis eius beneficiis vicem redderet, talique gratitudine responderet. Hic expendebat Joanna multiplicia, varia grandiaque mysteria, pariter Altissimum Sponsum suum orans, vellet eam secū ad lignū Crucis pretiosis sui timoris clavis acclavare.

Crucis exaltatio

Hora 1ma expendebat elevationem Crucis, cogitans Christum ita in Sancta Cruce extensum & exaltatum, velut signum nobilissimæ victoriæ, quam de morte infernoque obtinuit. Conjecit etiam in Matrem oculos, videbatque illam simul cum Filio, interne ineffabilibus cruciatibus crucifixam, omniaque ea invisibili modo patientem, quæ Filius eius visibiliter sustinebat, rumpebaturque JOANNÆ cor, dum animo expendit horrendum Filiiæque ac Matris supplicium atque tormentum. Ultra hoc auscultabat, quomodo cælestem Patrem suum precabatur Filius, velit inimicis suis ignoscere, sibi vero tanquam Discipulæ proponebat, ut similiter inimicis suis

veniam daret, malefactoribusque benefaceret.

Fel & acetum.

Hora 2da recogitabat animo, qua ratione Dominus felle acetique sit potatus, quoque amarus iste potus imago fuerit peccatorum; idcirco ipsa Majestati suæ omnia peccata sua, summā cum pœnitundine doloreque exposuit, humiliter ab eisdem absolutionem flagitans. Obtulit etiam Domino ad refocillandam eius sitim, propriam animam suam, considerans gravissimam sitim, qua is humanæ salutis causa acerbè torquebatur.

Defectio ac mors Christi D.

Hora 3tia pomeridiana aggressa est profundam quandam, totamque doloribus refertam considerationem. Contemplabatur qualiter supremus omnium Divinus iste Sol, sensim ad occasum vergeret, atq; aliquot vulnorum millibus, veluti sanguineā nube obtectus, sui cælestis splendoris radios Orbi subduceret, cursumque huius vitæ finiret. "O mi Divine Sponse! aiebat Sponsa eius "JOANNA, accipe me ad te super "stipitē Crucis tuæ, priusquā moriaris. Sine, acuti clavi tui configant "corpus meum, uti penetrant cor "meum. Sine me lateri tuo adhærentem Crucique confixam tibi commori. Tu o domine es anima vitæ meæ: æquum igitur est, ut cum tua "morte, etiā vita mea finiatur, domine, nihilne mihi respondes? Ah summū bonū meū! jam nunc deficit "lumen amabilem oculorum tuorum, qui meis lucem dedere. "jam sacrosanctum caput tuum

V 2 inclinas

"inclinās, supremum ut ducas hali-
 "tum, mundo valedicas, SSmumq;
 "Spiritus tuum in manus celestis
 "Patris tui tradas. O universe or-
 "bis, quique terrigenæ & filii homi-
 "num! Inclamo cunctis, quando-
 "quidem iactura hæc, hic agon, hic
 "dolor, pœna hæc singillatim con-
 "cernit universos. Confirma me, mi
 "DEUS. Tuum quippe divinum
 "adiutorium servare me debet, ne
 "præ doloris acerbitate moriar, dum
 "te vitam meam ante oculos meos
 mori video. Postremo tandem, dum
 joanna conspiciit Sponsum suum
 mortem oppetere, illa etiam præ
 dolore remansit velut mortua. Ubi
 igitur morientem vidit Filium DEI
 suumque spiritum in Patris manus
 commendantem, ipsa etiam Ioanna
 in manus Christi sponsi sui, quo
 eum in omnibus imitaretur, com-
 mendavit suum. Petebat quoque
 ut omnibus terrenis affectionibus
 mortuum purumque spiritum suum
 reddat, atque ad id solum appeten-
 dum eleve, quod æternum est.

*Lateris
 apertio ac
 sanguinis
 & aquæ
 emissio.*

Hora 4. vespertina perpendebat
 Ioanna, ut milites advenerint ad
 frangenda trium crucifixorum ossa.
 Cum autem viderent Christum
 jam mortuum, non frægerunt eius
 crura, sed unus illorum absque ve-
 recundia, timore ac respectu Di-
 vine personæ, lanceâ latus exani-
 mati nitidissimi eius corporis ape-
 ruit. Expendebat illa hoc loco
 verbum illud, aperuit, quo D. Joan-
 nes Evangelista utitur ad significan-
 dum, quod gloriosum istud vulnus
 lateris Christi, sit velut porta æternæ
 vitæ ad aperta. Porro considerabat e-

tiam diversitatem vulnerum ani-
 mæ cassi & animati vivique corpo-
 ris, quod nimirum vulnera viven-
 tis, quantumcunque lethifera sint,
 cum tempore, curatione adhibita
 possint sanitati restitui; mortui
 autem hominis vulnera, sanatio-
 nis & coalitionis prorsus incapacia
 sint aperta que perseverent. Po-
 steaquam ergo Joanna hanc vitæ
 portam vidit apertam, neque am-
 plius claudi posse, introivit can-
 dida hæc Columba intra penetra-
 lia, ad cor usque Sponsi sui pene-
 trans, atque illic suum ei cor dica-
 bat, donabat, ut cum eo pro suo Divi-
 no arbitrato agat.

Hora quinta vespertina con-
 templabatur depositionem de cru-
 ce. Hic tota JOANNA sata-
 gebat, ut animam suam in monu-
 mentum corporis defuncti Sponsi
 sui adaptaret. Tum descendebat
 cum eo deorsum in Limbum, ubi ex-
 pendebat immensum SS. Patrum
 gaudium, dum gloriosissimam
 Christi amicam conspiciunt Divino
 & supra splendorem Solis corusco
 fulgentem lumine, expectatæ du-
 dum suæ liberationis gratia ad se
 venientem. Hic præcabatur illa
 pro salute mortalium omnium, S.
 Matris nostræ Ecclesiæ Catholicæ
 prosperitate, nec non fidei dilata-
 tione. Ab hinc usque ad Resurre-
 ctionem permanebat Ioanna apud
 B. V. MARIAM, societatemque
 præstabat desolatæ tristissimæque
 Matri, in sua mœsta solitudine.
 Hac methodo ac forma contem-
 plabatur amarissimam Passionem

Serva-

*De cruce
 deposita,
 sepultura
 & in lim-
 bum des-
 censionem*

Servatoris nostri perfecta eius imitatrix, Soror Ioanna à JEU MARIA. Inauditum tamen, prorsusque obstupescendum est, quod non solum Christi dolores in anima sua, sed etiam vitibiliter ipso, que actu ac re in corpore suo perenserit, uti sequenti Capite videbimus.

CAPUT XV.

Soror Ioanna in præfatis exercitiis, sensibiliter in corpore suo, idem patitur, quod Christus Salvator noster persensit in sua Sanctissima Passione.

IN Cantico. Cantic. à Sponsa suâ postulat Divinus Sponsus, ut se velut signaculum in brachio suo ponere velit. (Cant. 8. v. 6.) Iustus Orgelitanus ait (Iustus Orgel. hic) verba hæc esse verba Christi Crucifixi, qui è Crucis suæ Cathedra animas Sanctas Sponsas suas edocet, quemadmodum sese gerere debeant, ut charitatis earum præstantia excessive emineat. Hinc ait Christus, ut Sponsæ suæ in animas & corpora sua, veluti sigillum in mollem ceram se imprimant. Et in animas quidem, dum amarissimam eius Passionem contemplantur; in corpora vero, dum ea mortificant, atque in illis pro eo patiuntur. Quis est, qui nobilem doctrinam istam luculentius adimpleverit hanc fidissima atque tenera eius amatrice Sponsa Ioanna. Supra tam immanes & concatenatos cruciatus, quos perpetiebatur

à marito suo, à malignis spiritibus, ac proprio à fervore, amabo, quis est, qui Christum Crucifixum ita in animam suam corpusque ut illa impreffert? Multæ equidem JESU Christi Sponsæ amaram eius Passionem animabus suis impressere, eamque uti Ioanna sunt meditatæ, at vero ut quæ sensibili modo sentiret id ipsum, quod Redemptor noster toto passus est corpore, tantumque sanguinis præ dolorum acerbitate, non una sed innumeris vicibus profunderet, an usquam sit visum, prorsus ignoro. Nihilominus tamen rarum hoc, nec visum aliquando prodigium, 20. circiter annis, singulis hebdomadibus evidenter nostra in sponsa Christi manifeste relucebat.

A feriæ quintæ seu diei jovis vespera, usque ad feriæ sextæ vesperam, erat prædicto modo in contemplatione suâ, iuxta ordinem locorum & mysteriorum Passionis charissimi Sponsi sui JESU Christi, sentiebatque dolores eius non in anima duntaxat, sed etiam in suo corpore. Patet hoc ex authentico instrumento desuper confecto, ac testimonio in forma juris ad instantiam PP. Discalceatorum exhibito, quod cum aliis Originalibus documentis, custoditur asservaturque in Chartophylæo istius conventus S. Francisci in Urbe Burgo. Id in latinum sermonem translatum est ferè tenoris huiusmodi.

In nomine DOMINI, Amen. Anno 1617. Die Veneris seu 6tæ feriæ, prima die Novembris mensis, inter nonam & decimam horam

Miro quodam modo Christi dolores sensibiliter in corpore Ioanna patitur.

ram matutinam in Urbe Burgenſi,
in modernis ædibus Laurentii de
Herrera Haro civis huius Urbis, in
area campi ſuburbani, in uno parvo
cubiculo primi ambitus, præſens
comparuit R. P. F. Martinus de
SS. Sacramento Excalceatus Cal-
melita, requirens me Licentiatum
Didacum del Rio Eſtrada, Cathe-
dralis Eccleſiæ in iam memorata
civitate Canonicum ac Notarium
Apoſtolicum, ut coram infra me-
morandis teſtibus, inſtrumentum
ipſi authenticum, ſeu iuridicum
veritatis teſtimonium in optima,
quàm fieri poſſet forma modoque,
conficerem, ubi erat Sor. Joanna à
IESU MARIA Conjux Matthiæ
Ortiz civis huius Urbis, nec non
à ſervitiis iam memoratæ Cathe-
dralis Eccleſiæ, atque ut ad vultum
eius attenderem, qualiter nimirum
in eo viſibiliter appareret, quod
ab interioribus oculorum eius,
per eorundem ſinus paulatim bo-
na ſanguinis pars eſſuaret, & quo-
modo idem ſanguis eius ficcare-
tur, veſtigiumque ſui in mo-
dum quaſi cicatricis à vulnere,
relinqueret. Ulterius dicebat is
mihi, ut coram eisdem teſtibus in-
intuerer, quo pacto ex auribus ac
ore etiam multum ſanguinis pro-
fluere, ita ut cervicis tegmen inde
madeficeret, prout etiam in veritate
illud oculis meis vidi & contre-
ſtavi. Anterius in eodem velo
multum erat ſanguinis, qui tamen
tam rubicundus haud erat, quam
ille in facie, eo quod forſitan à
ſaliva color dilutus fuerit, quæ
ſimul cum ſanguine profluxerat.

*Joanna
per oculos
ſanguinẽ
emittit,*

*Item ex
auribus
ac ore.*

Et iſtud egomet ſemel, iterum ac
tertio conſpexi, dum prædictus P.
Martinus Sor. Joannæ à ſacris
Confeſſionibus mihi ac infraſcrip-
tis teſtibus lumen præferret. Du-
ravit hoc ab hora 9na matutina tri-
bus circiter horæ quadrantibus.
Videbantur ſimiliter in oculorum
ciliis minutæ aliquot ſanguinis
guttulæ, in roris ſupra flores de-
lapſi modum, cernebamusq; quod
hæ ſtillulæ in faciem eius decide-
rent. Totum ego id in rei veritate
prædictis trinis vicibus conſpexi.
Porro ante memoratus P. F. Mar-
tinus à SS. Sacramento rogabat,
ut de his ipſi teſtimonium redde-
rem, orabatque Ioannem de Huar-
te Aſtoyca, atque Laurentium de
Herrera Haro cives Urbis huius, ut
eſſe teſtes velint, ſic ſe iſta oculis
conſpexiſſe, uti & me ſimiliter ro-
gaverat, ut iſta inſpicerem. Poſt-
quam autem ego decrevi tota die
illic perſeverare, ut & de reliquis,
quæ ſuo quæque tempore viſurus
eſſem, quod ille pariter expetierat,
teſtimonium darem, pròtinus horà
10ma eiſdem diei vidi una cum
teſtibus memoratis, qualiter Sor.
Joanna à IESU MARIA, eodem
adhuc loco poſita in genua procu-
buerit, eoq; ſitu aliquanto tempore
perſeverarit, profunda & reverenti
admodum inclinatione per inter-
valla corpus ſubmittens, quarum
in univerſum 4. fuere Deinde cum
Joanna genibus nixa aliquanto plus
quam duos paſſus progreſſa fuiſſet,
ita genu flexa ante Crucis, quæ illic
aderat, pedem conſtitit, dextro
brachio fune catenaque revincta;
ſtabat

Cranium
eius ere-
pat.

Cruce
bajulat
& ad O-
bedientie
præcep-
tum cum
ea sistit.

Vide hic
stupendū
quid.

Ioanna
invisibilis
ter cruce
affigi-
tur.

stabatq; eo loci sat diu gembunda
 ac querula, velut is qui nimis dolo-
 ribus torquetur. Edebat quoq; sub-
 inde cranium eius, valde gravem
 crepitum, verum istud non diu du-
 ravit. Posthæc sic genibus nixa
 Crucem humero imposuit, atq; ita
 super genua reptans, per cubile il-
 lud aliquantum progressa fuit: præ-
 dictus verò P. F. Martinus illi bis
 terve injunxit, uti ne ultra proce-
 detet, eoq; loco mox crucem depo-
 suit. In hisce stationibus suis per-
 mansit fere usq; ad 1um quadran-
 tem post 12^{am} meridianam; post-
 q; illud protinus animus eam liquit.
 Quo in deliquo ultra 3^{iam} tiam pome-
 ridianam perduravit. Postquā
 verò ad se rediit, querulos iterum,
 ut ante, edebat gemitus, captaque
 manibus cruce à pariete illā amo-
 vit. Stetit itaq; crux illa medio aëre
 sine ullius detentione, sed neq; ge-
 nibus eam suis tenebat. Atq; ut id
 totum videri eo luculentius posset,
 prælucebat mihi P. Martinus lumē
 quod manu gerebat, semel atq; ite-
 rum monstrabat, hortabaturq; ut
 intentis inspicere oculis, quemad-
 modum crux sola, intacta, infima
 sui parte solo insisteret, neq; ullius
 manibus sustentaretur, sed arrecta
 stare, ita ut prorsus summæ esset
 admirationi. Idē ipsūmet peculiari
 cura studioq; inspexit P. F. Ioannes
 à S. Elisæo Prior Carmelitarum dis-
 calceatorum, huius loci. Inter 3^{iam}
 circiter & 4^{tam} horam præfata Io-
 anna à Iesu Maria illi cruce fuit ap-
 pensa extra se abrepta manens. De-
 hinc sufflavit in eam illius Confes-
 sarius, à quo flatu illa sese una cum
 cruce movit, in aëre perinde flui-

rans ac foliū arboris, quod à vento
 movetur. Eandem sufflationem e-
 didit etiam præmemoratus P. Prior
 in eius faciem, ac retrorsum ad oc-
 ciput, & ad unum latus, cuius rei e-
 tiam à me testimonium expetiit,
 P. Franciscus Martinus. Posthæc
 illa retrocessit aliquantum ad unū
 crucis latus, humiq; se prostravit,
 vultu suo manui dextræ incumbens,
 quasi querula & ingemiscens. Sæpe
 memoratus P. F. Martinus accep-
 to lumine longiuscule ab ea illud
 præferebat. Ego vero & Ioannes
 de Huarte propius accessimus,
 ut intueremur, quid ageret. Vidi-
 musque cum illa se erigeret faciem
 eius totam puram, sanguinemque
 omnem, qui ante ex oculis ac ore
 profluxerat, evanuisse, excepto
 permodico ad dextram narē,
 Dum vero rursus illa in excessu
 esset, ad lumen conspeximus fa-
 ciem eius mire collucere, pote-
 ratque lux ea in prædicti cubiculi
 foribus videri. Factum est hoc
 post quartam cum dimidia horam
 vespertinam, & continuo cæpit
 eodem modo ac via procedere
 absque cruce, qua mane illam por-
 tando processerat, ad horam usque
 circiter quintam. Dehinc iterum
 4. profundas admodum fecit incli-
 nationes, accepitque duos pul-
 vinos, & deportavit eos ad sca-
 bellum quoddam suppedaneum,
 unde illos mane hora 10^{am} ab-
 stulerat, è quibus unus erat te-
 pens ac semicalidus, mireque
 suavem ex se odorem diffuderat.
 Dum igitur sæpèdicta Ioanna
 prædicto scabello mansisset incum-
 bens

Vide ite-
rum hic!
 quid ad-
mirandū.

RIII
 36

Ioanna
ad se re-
dit.

bens, inter 5. & 6. vespertinam,
iterum ad se rediit, cepitque velut
plena doloribus valde dolenter
suscipere dicens: Ah mi IESU!
Toto illo ab hora nona usque ad
hoc tempus intervallo, nunquam
est locuta, & tametsi quis eam al-
loqueretur, nullum tamen signum
sensus ullius edidit, nec auditu, ne-
que loquela, aut aspectu; Sed to-
tum id, quod nos audivimus, erant
duntaxat gemitus ac singultus.
Quoniam verò nox iam incubue-
rat, & P. F. Martinus à Sanctissi-
mo Sacramento abire inde necesse
haberet, iterato me requisivit, ut
quandoquidem tota illa die præ-
sens istic affuissem, velim ei omni-
um, quæ vidi publicum testimoni-
um dare, quod similiter à Ioanne
Huarte ac Laurentio Herrera fieri
expetiit. Igitur ego Lt. Didacus
el Rio Estrada, huius Cathedralis
Ecclesiæ Burgensis Canonicus,
atque Notarius Apostolicus, ut
præfertur, testor, quod omnibus
quorū hac in attestazione sit men-
tio, præsens interfuerim, omniaque
illa suis horis, & prædicto tempore
agi conspexerim, atque ita publi-
cum hoc testimoniale instrumen-
tum proprii nominis subscriptione
sigillique appensione munitum
exhibuerim ad instantiam præfati
P. F. Martini à SS. Sacramento Ex-
calceati Carmilitæ, ac Confessarii
memoratæ Ioannæ à IESU MA-
RIA, præfati Matthiæ Ortiz con-
iugis, unaque rogati ad hoc requis-
itique testes Ioannes de Huarte
Astoya, & Laurentius de Herreta
Haro Cives huius Urbis, die, men-

se, & Anno prout sup. initio litte-
rarum est memoratum.

In fidem

Lt. Didacus el Rio
Estrada Not. A-
postolicus.

Ex hac attestazione, sicut & iis,
quæ subinde famula D. Ioanna Pa-
tribus suis Spiritualibus patefecit,
clare elucescit fides veritasque huius-
ce capituli. Neque sane mirandum,
quod mulier fortis, qualis Ioanna
nostra eisdem in corpore suo dolo-
res pertulerit, quos Christus D. &
Servator noster sustinuit in suo. Si-
quidem naturæ nostræ imbecillitas,
auxilio ac virtute gratiæ divinæ sub-
nixa permultum sane potest. In quo-
dam Hispaniæ loco Guardia nomi-
ne, proxime ad Toletanam Urbem,
temporibus Ferdinandi Regis Ca-
tholici, octenne puerum, Christo-
phorum nomine, Mauri cœpere, at-
que in eo universam Salvatoris no-
stri passionem renovârunt. Omnes
omnino patientis Christi cruciatus
juxta eorum ordinem ei intulere:
puer quoque singula incredibili forti-
tudine, heroicoque prorsus ac invi-
cto pertulit animo, præterquam
quinque flagrorum ictus, quos super
numerum plagarum Christi ad co-
lumnam revinctus exceperat, ad
hosce postremos quinque verberum
ictus ingemuit, atque amarissime
flevit, cum tamen nullum ad alios
doloris in licium ediderit. Idem
prorsus patrârunt perfida infestaque
natio judæi in Gallia, in puerulo,
cui Richardus erat nomen, tempo-
ribus Philippi Augusti Regis, qui ea
de causa universam Iudæorum gen-
tem

Mira-
clensis
omni-
tudini
perfer-
dis ad
Christi
modum
cruciat-
bus.

Ad po-
stremum
tanti
Christi
plagati
numeri
super-
vixit
tem

gentem Regno ejecit, debitis prius de nefariis plagariis atque latronibus suppliciis sumptis. In Anglia similiter diversis temporibus locisque geminos Christianos pusiones, quorum alteri Hugonis, alteri Guilielmi nomen fuit, judæi crudeliter crucibus affixerunt. (*Hist. Angl.*) Hisce pupulis eadem prorsus supplicia, tormenta, mortem denique ipsam, quam Christus Servator orbis olim à progenitoribus eorum pertulit, intulere. Haud tamen putandum est, parvulos hosce Martyres tam atroces, tamque acerbocum sensu doloris ac Christus ipse cruciatus persensisse, siquidem in hoc sensu universi etiam simul sumpti Martyres, longe abscire à sensu illo & excessiva cruciatuum acerbitate, quam supremus iste ac Divinus pertulit Dominus. Imo namque sicut omnium fuit pulcherrimus, ita etiam cunctorum filiorum hominum erat tenerimus & delicatissimus. 2do & principaliter, quia omnes Martyres, qui DEI causa patiuntur, eius Majestas peculiari adjuvat auxilio, eosque amore sui adeo inflamat, & gratiam S. Spiritus tam copiose largitur, ut omnia singulaque tormenta, quantumcumque gravia sint atque immania constanter perferant. At vero Humanitas Christi Salvatoris nostri tale auxilium experta non est; sed Divinitas tantisper sine solatio Christum atque adiutorio dereliquit, qui videlicet eo pacto cunctos Sanctissimi Corporis atque benedictæ animæ dolores in sua consummata perfectaque amaritudine persenti-

ret, atque idcirco minima quæque pœnarum Christi maior erat acerbiorque, quam universæ simul pœnæ ac supplicia omnium simul Martyrum.

In hac comparatione fas equidem nobis est dicere, quod fortis hæc mulier Ioanna singulari sit auxilio roborata, ut suis in exercitiis idem sentiret in se, quod sensit ac pertulit Christus. Quod vero eius cruciatus tam atroces acerbique fuerint, ipse Christus D. quadam feriâ 6tâ seu Veneris die eidem patefecit, tum Sponsæ suæ, humeros onustus Cruce totus debilis ac fractus oppletusque doloribus apparuit; tumque ad eam conversus, tristissimâ voce inquit: "Juva me. Filia mea, juva me. Spectaculum istud ac verba famulæ illius cor usque adeo penetravere, ut exinde anima eius veluti spiculo ista sauciataque fuerit. Postquam vero sibi reddita spiritum recepit, continuo Christi vestigia cepit insequi. Tum subito conspexit Divinam ipsius Majestatem nudam in cruce pendentem, audivitque hisce se alloquentem. "Filia mea, si unicum peccatum mortale omnes mihi Passiones meæ dolores renovat, quid tot atque tanta facient, quæ in singulos dies contra me perperantur? Ne graveris, sponsa mea, sociam te mihi in Passione mea præbere. Mitesco ego atque concilior mortalibus, dum graves tuos dolores intueor, quos ob amorem mei toleras. Soli unig; mihi cognitum est, quantum ego pro vobis mortalibus pertuli.

X

Ille

"Ille idem ego solus unusq; sum, qui
 "tecum dolores istos patior, tibi que
 "pariter ad eos ferendos vires tri-
 "buo. Novi probe, quid, quantum,
 "qualiterque pateris. Tua etenim
 "imbecillitas excelsâ gratiæ meæ
 "virtute corroboratur. O dulcis
 "IESU vitæ meæ! Respondet Spon-
 "sa eius Ioanna, quid agis summum
 "bonum meum? Mi crucifixe Deus,
 "quid ais? Quandoquidem tu pro
 "me tam multa tulisti, quid oro, est
 "illud, quod ego pro te patior? Si a-
 "nima mea, quæ te Dominum &
 "DEUM tuum adorât, ad men-
 "sam debiti, quo tibi est obstricta,
 "pati deberet, tormenta profecto
 "deficerent, quibus hoc meum cor-
 "pus excrucians foret. At Do-
 "minus nullo adhuc ei responso red-
 "dito videri desit. Satis nihilominus
 "ad intelligendum verbis suis dedit,
 "quod hæc Sponsa eius veluti disci-
 "pulus eiusdem Lucas, mortificatio-
 "nem Passionis eius Crucemque ju-
 "giter in suo corpore ad eiusdem no-
 "minis gloriam, amoreque illius por-
 "taret.

CAPUT XVI.

*De gratiis ac favoribus, quos Rex atq;
 Regina Cælorum cum universa Cœlesti
 curia, tam ante, quam intra, & post per-
 acta prædicta exercitia Sor. Ioannæ
 exhibuerunt.*

Ostentum illud visumque, quod
 S. Ioannes Evangelista, in sua
 Apocalypsi (c. 5. v. 6.) recen-
 set, totum est admirabile ac myste-
 riis refertum. Vidit, ut asseverat ipse,

portam in cœlo apertam perq; eam
 patentem inspexit totam cœlestem
 curiam maximo iubilo & exultatio-
 ne concinentem, singularique celes-
 titate festum agentem ad honorem
 Agni, qui illic astabat, gravissimisq;
 suppliciis occisus fuerat, & quidem,
 ut idem Ioannes inquit, occisus ab
 origine mundi. Agnus ille iuxta Au-
 thorum expositionem, est Agnus
 DEI, qui pro nobis est in Cruce
 mortuus: sic ut ab origine mundi,
 usque ad hanc D. Ioannis visionem,
 Cœli Cives & incolæ exultabundi
 gauderent, plauderentque de Pas-
 sione Christi Porro notum est mun-
 di originem longe Divini huius Agni
 Passionem antecessisse, visumque
 istud S. Ioanni sat longe post Chris-
 ti Passionem oblatum fuisse. Unde
 perspicue colligitur, triumphantem
 Civitatem Cœlestem Hierusalem,
 generositatem invictumque Christi
 animum festivo plausu celebrasse,
 atque cum antea tum etiam post ean-
 dem passionem veneratione prose-
 cutam. Hoc equidem mirum non
 est, quin potius magnum est mirum,
 quod idem jubilantium applausus,
 qui DEI Filio exhibebatur in cœlis,
 Divina ordinatione etiam Ioannæ
 suæ sit exhibitus in terris. O rarum
 singulareque prodigium! Ante pas-
 sionem Sor. Ioannæ, uti & intra &
 post eam, Christus D. SS. eius Ma-
 ter, una cum SS. Electorumq; Dei
 agmine Ioannam nostram invise-
 runt, ei astiterunt, eam confortarunt,
 animaruntque.

Ante Sor. Ioannæ passionē com-
 plures cœlitum Chori ad eam è cœlo
 advenerunt ad precandum cum ea,
 hoc

hoc ordine ac modo. Christus D. & gloriosissima eius Mater, una cum ingenti spirituum Beatorum Electorumque DEI numero, ingressi sunt Ioannæ Oratorium. Utraque Maiestas, Christus videlicet ac SS. eius Mater, super geminos eminentes thronos confedere. Aulici cœlestes duos pariter formare Choros, hac illacque in partes suasque divisi ordines, Ioanna porro inter se statuere mediam. Tum signo à Christo D. dato orsi sunt cum ea horas Officii Bmæ Virg. MARIÆ dicere, talibus cum intervallis seu pausis, tantâ cum devotione ac reverentia, veluti si totus Seraphinorum Chorus in Ioannæ Sacrum ad colendum celebrandumque laudibus Deum, ac SS. eius Matrem de cœlo descendisset. Replebatur interea domus tota suavissimo cœlestiq; odore, quasi ædes illa in cœlestem esset conversa Paradysum. trahebantur odore isto ut sponsa in cantico, domus incolæ, accedebant ad Ioannæ Oratorium, ubi per januæ rimam fragrantia illius originario effluxu fruebantur. Audiebant quoque verba quædam, & concordem vocum Cœlestium Civium harmoniam, clare etiam liquidoque perciperet sensu ac dignoscere poterant, qualiter per choros partim alternatimque, iuxta Cœnobiticum ordinem, præces illæ maxima pietate exsolverentur. Stupebant autem omnes & mirabantur, cum certo scirent neminem alium in Sacrario præter unam Dominam suam esse. Quoniam vero magnificiebant eius virtutem, facile sibi persuasere cœlestes Genios,

aliosque DEI electos cœli indigetes cum ea comprecari. Homo, inquit Clemens Alexander, in cuius corpore Patientis IESU Christi Servatoris nostri dolores impressi sunt, est velut dulce canticum ac iubilus in auribus DEI. Talis homo erat Ioanna nostra in suis exercitationibus, in quibus dolores ac supplicia Salvatoris nostri perpessa est, talique pacto singularem acceptissimumque divinis auribus edebat concentum, quod fiebat tunc, cum horas caneret. Ut verò eas etiam exterius perdisceret, ordinavit Deus, ut cœli cives cū Sponsa sua eas recitarent.

Quando item in passione sua constituta erat Ioanna, quod fiebat sextâ feriâ, Divini etiam favores haud paulo erant majores, uberioresque. Aderant ei patienti toto tempore Gloriosissima Cœlorum Regina cum Sancto Joanne Evangelista, Maria Magdalena, alitque Sanctis, & postquam Ioanna, præ nimia dolorum acerbitate, sanguinem suum ingenti copia exuberanter profudisset, Benignissima Cœlorum Regina super pulvillum unum confedit, filiamque suam Ioannam in sinum accipiens, sanguinem illi abstergebat, vultumque emundabat, ita ut posthæc purus, venustus ac refulgens evaderet. Post passionem eius exultabant ob reportatam victoriam cœlorum indigenæ. Accidebant sexus utriusque Sancti, ut cum ea pariter lacerentur ac plauderent, promittebantque suam ei in vita societatem, & comitatum, in morte assistentiam. Extollebant encomiis magni-

Cum SS.
Officium
B. V. M.
recitat
Ioanna.

inro inde
odore do-
mus tota
eiusq; in-
cola re-
plentur.

Patienti
Ioanna
adest Vir-
go M. a-
liq; SS.

Eidens
sanguine
abstergit.

nimitatem eius Angeli, spondebantque se contra spiritus Tartareos eam ubique defensuros. Suprema porro totius universi Regina, complectebantur amantissime filiam suam Ioannam, agebatque cum ea, veluti peculiari Christi Filii sui sponsa; tum gratias etiam habebat Ioannæ, pro tam atrocium dolorum tolerantia, quod equidem Regina cæli faciebat magna cum significatione amoris, neque vero supersedit ad maiora adhuc perferenda filię suæ animos addere; ad extremum sua eam communiens benedictione. SSma Trinitas specialibus Ioannam favoribus ac benevolentia in sublimem prorsus extulit. Et quidem Pater æternus eam agnoscebat filiam, Filius Sponsam, Spiritus S. dilectam amicam suam. Pollicebatur Pater Filiam suam Omnipotentia sua se confortaturum, Filius, sapientia sua illuminaturum, Spiritus S. amore suo inflammaturum. Omnes denique tres Divinæ Personæ concordarunt ad honorandam hanc suam Creaturam, ac donis gratisque largæ ac munifice cumulandam. Erant Ioannæ dolores atque cruciatus in præfatis exercitiis usque adeo immanes & acerbi, ac si fatales supremique essent. Destituebatur exinde cunctis sensibus: remanebat cæca, surda, muta, debilis totoque veluti fracta atque comminuta corpore. Quoniam ergo Divinus amor tam excellenter in hac Christi Sponsa eluxit, quis negare auit vicissim Divinum Sponsum amantissimam Sponsam suam tantis tamque sublimibus gratiis cumulasse? Maius profecto est miraculum,

A SS.
Trinitate
maximis
cumula-
tur donis.

tam ardens Divini amoris in corde humano incendium, quam collatio tam singularium donorum, quibus prælarge Sponsam suam ditare DEUS est dignatus, quandoquidem suapte sponte propendet ad benefaciendum mortalibus. Vidit Propheticeis oculis suis Dominam nostram Virginem MARIAM in cælo David, indeque Ps. 44. ait, quod veluti Regina assistat à dextris Filii sui, in vestitu deaurato circumdata varietate, idque tam honorificum præmium ei datum est, inquit S. Abbas Isaac (*in alleg. Tilm.*) eò quod erecta steterit sub Cruce, Christi que sit Passionem contemplata, cunctos item amantissimi Filii sui dolores in anima sua persenserit. Sor. Joanna omnia & singulis ferius 6tis, seu Veneris diebus, per totum annum, totis 24. horis Passionem doloremque DEI sui ac sponsi meditabatur, & cum in anima tum corpore cruciatus Christi sentiebat. Quid igitur mirum, quod Bonitas Divina suam secum patientem Sponsam ad prædictum modum honorarit? Profecto si rem ad Solem inspicere, sanoque iudicio expendere velimus, luculentius Divina elucet Omnipotentia in operibus, quæ JOANNA pro DEO patravit, quam in favore atque gratitudine, quam infinita eius Bonitas postmodum Sponsæ suæ exhibuit.

In sanctis hisce exercitiis complura etiam occulta rerum nostræ Sorori JOANNÆ manifestabat DEUS. Joanna porro, hæc potissimum

Ioanna
pallas spi-
ritu Pro-
pheticæ.

Juveni
petulanti
subitam
prædicie
mortem.

Et mori-
bando
valetudi-
nem &
viam.

num in materia, tam cauta taciturnaque fuit, ac si nihil omnino nōset. Multa illa loquebatur cum DEO, at parum de DEO. Nihilo tamen minus Maiestas eius in quibusdam peculiaribus occultisque casibus, Propheticum illius Spiritum palam facere voluit. Die quapiam cum in templo esset, vidit quendam Nobilem, dissolutum effrenemque juvenem illic cum quibusdam mulieribus stantem, & sermonculos miscentem, ita ut & ipse rei Divinæ rite non intenderet, & aliis in devotione impedimento esset. Obvium cum Sor. Ioanna habuit in foribus templi, iam egredi parantem, aitq; ad eum: Domine N. attende animæ tuæ, quoniam mors ostia pulsat, propeque adest. Ita prorsus evenit; postridie quippe insperato e scena ac spectaculo repente abrumpeus vitæ scenam, delatus est domum mortuus. Aiebat etiam Ioanna, casum hunc luctuosum tristemque omnino fuisse. In Carmelitarum Cænobio Religiosus quidam F. Hieronymus à S. Elifæo nomine, æger à pestilenti anthrace magnopere urebatur & angebatur. Petitum est à Sor. Ioanna, ut Religiosum illum suis precibus DEO commendaret. Dum igitur pro eo exorat, ait ad eam Divina Maiestas. Certa esto eum è morbo isto mortem non appetiturum. Adeo contenta responso isto fuit Ioanna, ut omnibus, qui metuebant ne inde moreretur, responderet; Confido in DEO, illum è malo isto haud obituum. Eo tamen devotum est, ut æger sacro ad supremam luctam oleo

ungueretur, nemoque non sibi persuaderet, eum certo tamen morituum. Judicatum quoque Joannæ fuit, ægrotum illum Religiosum in suprema necessitate versari, velle igitur eum DEO commendare. Subrisit ad hoc nuncium Ioanna, certa nimirum Divinæ sponsonis verbum impletum iri. Ad instantiā tamen eorum, qui aderant, Sacrarium suum ingressa, pro infirmo illo DEUM deprecabatur. Inter orandum autem apparet ei D. Mater Theresia aitque Filia, verbum, quo tibi postulationem addixit. D. meus JESUS Christus, dum pro hac vice securam te vitæ illius reddidit, omnino implebitur, ideoque non est, cur ultra solliciteris. Ita factum est. Brevi siquidem meliuscule habuit, ac demum ex integro levatus malo revaluit.

D. Archi-Episcopus Ferdinandus de Azevedo iter quandoque inierat ad montes. Quoniam verò famula D. Ioanna plurimum ei erat obstricta, non intermisit preces ad Deum fundere, ut eum servare, salvum incolumemque domum reducere vellet. Dum igitur nocte intempesta in Oratorio suo esset proque illo precaretur, audiit Dominum ad se dicentem: Cras Archi-Episcopus navem est conscensurus, procellam ac tempestatem patietur, nullum tamen adidit periculum, eo quod illum infantem JESUM secum vehit, quem illi dedisti. De hoc Infinitulo IESU agimus Lib. 3. deque eo ingens miraculum recensēbimus. Divinæ huius denunciationis causā totam illam noctem egit magnopere

re sollicita Christi ancilla. Mane ad-
venit D. Alphonsus Marcos, more
solito ad Carmelitas viæ comes Io-
anna futurus. Initinere ait ad eum
Ioanna: Utinam D. Archi-Episco-
pus à magno hodie abesset discrimi-
ne! Quomodo, respondet D. Al-
phonsus, curnam hoc dicis? Ego
hoc dico respondet Ioanna, si forte
se mari hodie committeret, quoniam
sæva bellua est mare. Compertum
deinceps fuit, quod eadem prorsus
die præmemoratus D. Archi-Ep-
navem conscenderit, atque ab Oz-
meyo solvens, ad S. Andream navi-
gavit. Et quamvis dies illa sereno ri-
deret Jove, vix tamen cœptâ navi-
gatione in altum processere, cum
ecce subito insanæ fluctuum moles
cælo minitabundæ insurrexerunt.
Non solum D. Archi-Episcopus
cum suis, verum ipsi etiam Nautæ,
tametsi rei maritimæ admodum pe-
riti, trepeditavere. Velis illi anten-
nisque accurate prospexere, clavum
solicite observarunt, omnes denique
nauticæ artis regulas ad unguem ex-
hausere, at quia videbant, neuti-
quam sedari tempestatem, nec aëra
serenari, ventos non ponere, nec
efferatos maris fluctus mitescere,
victam veluti ac sub jugum mis-
sam navim, fluctibus ac ventis si-
mulque Divinæ providentiæ permi-
serunt. D. tamen Archi-Episcopus
magnam in precibus filia suæ spiri-
tualis Ioannæ fiduciam collocarat,
spemque conceperat fore, ut sibi
secumque aliis DEUS auxilio adsit.

*Tempe-
state ia-
statur D.
Archi-Ep.*

*Sed Divi-
nitus præ-
cipus Io-*

Nec enim verò vane. Nam in me-
dio eius periculi, repente turbo ven-
tusque quievit, nubilum æther exuit,

sudus claraque facie risit, mare pa-
catum & placidum fervere desit,
atque ita salvi omnes ac sani, bonis
aspirantibus auris, ad optatum por-
tum appulere. Periculosa naviga-
tionis huius seriem narrabat post-
modum D. Archi-Episcopus, com-
peritque, quod filia sua spiritualis
Ioanna, omnia ad eum modum, quo
hæc acta sunt, ante prædixisset.

Erat per id tempus Ancillæ Al-
tissimæ Ioannæ spiritualis Paterex
Ordine Carmelitarum exalceato-
tum P. F. Ludovicus à SS. Sacra-
mento nomine, vir doctus & San-
ctus, atque ad educendas in via vita-
que spiritus animas, singulari à Deo
gratiâ præditus. Toto is decennio
Sor. Ioannæ Confessiones excipie-
bat, eiusdemque Spiritum modera-
batur. Cum igitur in istius Patris spi-
ritualis institutione ac ductu illa pe-
nitentia acquiesceret, solatiumque ca-
peret, apparuit ei Dominus in Sacra-
rio eius, ubi cum illo in spiritu colle-
cta unitaque fuerat, aitque: "Spon-
sa mea, bonum habe animum, ac te
para ad insignem unam molestiam
perferendam, quæ brevi tibi super-
veniet. Nihil ultra addidit Dominus,
ne plus illa inde contristaretur.
Continuo vero se ei visendâ præbuit
S. M. Theresia, eique mysterium
illud exposuit. Scias, velim filia, in-
quit illa, quod Confessorē tuum Do-
minus ad se velit recipere. Nuncium
hoc novum peracerbe sensu famula
Christi Ioanna, quippe quæ mag-
ni spiritualis thesauri in bono isto
Magistro ac Patre iacturam pate-
retur; nihilominus tamen totam se
in

*Anna pi-
riculo ex-
imitur.*

*Confes-
saria su-
obitus
coelestis
discit Io-
anna.*

in Sanctissimæ voluntatis Divinæ
beneplacitum tradidit. Ostiduo
post, cum prædictus P. more so-
lito Ioannæ confessionem excepis-
set, hæc pauca, sed efficacia verba
ad eam protulit. "Filia, ego pa-
rum commodè valeo, reminisci
"potes, ante ostiduum tibi Domi-
num DEUM revelasse, brevi post
"personam quandam morituram,
"cuius decessum permolestè latura
"sis: Prudens ego tunc superfedi ex
"te querere, an ego is essem, sed ne-
"que nunc nōsse id cupio. Quod si
"tamen forsitan ita esset, & nos ultra
"mutuo visuri non simus, tum ego
"summo tibi studio commendo, ut
"crebro doctrinarū mearum, meiq;
"erga te amoris memineris. Ultra
fando progressus non est, cæperant
quidpe ambo, cordium suorum sen-
sum oculis prodere. Bonus P. Ioan-
næ spiritus moderator lacrymaba-
tur, quod tam bonā filiam cogeretur
deferere. Filia porro amarissimis de-
flebat lacrymis iacturam talis spiri-
tualis Parentis. Ambo deniq; mutuo
sefe amantissime sunt complexi, va-
leq; dicto abiit optimus P. ad Missā
celebrandam, in qua spiritualem Fi-
liam suam sacrā Synaxi refecit. Post
hæc ad lectum deportatus fuit, con-
tinuoque sensit fatali se morbo cor-
reptum. Ideoque eo vespere Matthiā
Ortiz Ancillæ D. maritum ad se ac-
cerfiri curavit. Is ubi præfens adfuit,
ita eum est allocutus. "Amice bone,
"en ego morior. quoniā vero nota ti-
"bi perspectaq; est animi in te mei
"propensio & conservata semper a-
"micitia, cupio hisce, in ultimæ vale-
"tudinis vicem, duo tuæ charitati u-

nicè commendare. Imo ut deinceps
"magis conjugem tuam amare velis.
"Ego sane in huius mei mortalis sta-
"tus virtute asseverare tibi queo,
"quod in coniunctione cū tali con-
"iuge magnā cum tua charitate mi-
"sericordiam fecerit Deus. Alterum
"abs te peto, ut meo nomine Ioannæ
"tuæ indices, ne ob meum decessum
"contristetur, sed fidat Deo, quod ei
"de Patre spiritali sit prospecturus,
"qui ei præsit, ac maiori securitate
"regat, ducatq; quam ego. Quia vero
"amor & gratitudo, quā mihi debet
"eidem probè cognita est. postulo,
"ut eam nunc opere exhibeat meq;
"benignissimo Deo fideliter cōmen-
"det, neq; desistat, donec ad conspe-
"ctum vultus Dei pervenero. Ab ea
die invalescebat ægritudo. Postquā
vero R.P.F. Didacus Lupez Lector
Iubilatus, & quondam Guardianus
huius conventus S. Francisci in Bur-
gos, vir cum primis doctus ac San-
ctus, singularisque prædicti infirmi
amicus intellexit, quod bonus a-
micus suus P. Ludovicus fatali ē
morbo decumberet, abiit ad invi-
sendum eum, ex itinere etiam
ad IOANNAM visens, eique
dicens: Vado ad visitandum no-
strum P. Ludovicum. Age, Pater, ait
ad eum Ioanna: Vestra Reverentia
citò eat, quia iam ei extrema confer-
tur unctio. Propere igitur abiit ac
invisit infirmum. Cumq; revertere-
tur, iterato invisit ad Ioannam. Inter
colloquendum vero altè suum ab-
suspiravit Ioanna, & Ah Pater! inquit,
modo meus P. Ludovicus
ait illi; ne credideris, vix enim
id

*Mortuus
eam allo-
quitur.*

*Idemq;
gloriosus
ei appa-
ret.*

id fieri adhucdum potuit. Certum est, reponit Sponsa Christi: quibus vix prolatis mortuorum campanam in Carmelitano Cœnobio pulsari audiunt Insequente die Ioanna grata filia advenit, exequiis ac tumulationi Spiritualis Parentis suis interfutura, atque ubi eum in feretro iacentem conspexit, accedit propius plena lacrymis, eiusque pedes summa cum reverentia exosculatur. Dum verò etiam osculari parat, defunctus P. perinde ac spiraret viveretque, clarâ voce diserteque affatur dicens: Ne tristeris Filia, mei obitus causâ; sed scias velim, animam meam nunc cœlestibus gaudiis DEIQUE conspectu perfrui, quodque ea non longius, quam trium horarum spatio, in Purgatorio detenta fuerit. Laus & gratiarum actio sit Divinæ maiestati. His bona Filia Ioanna magnopere consolata fuit. Liquidiore tunc etiam solatio delibuta fuit, cum domum reversa suo in Oratorio cum DEO in spiritu esset unita. Tum etenim beatam spiritualis Patris sui animam ad se vidit ingredientem. Erat ea inexplicabili pulchritudine, & super omnem splendorem solis lucido fulgore corusca, & cœlestibus circumfusa radiis. Hortabatur animabatque Ioannam ad Crucem suam alacri portandam animo, libenterque ac promptè cuncta toleranda pro gloria DEI, qui tenuia, exiliaque opera, labores ac dolores, qui hac in vita ei consecrantur, æterno atque incomprehensibili præmio remuneratur.

Ad eundem prorsus modum auctum est cum R. P. Didaco Lopez, cuius paulò ante meminimus. Consueverat hic P. quotannis ad quendam locum nomine Carrion proficisci, ad inviscendam illic Ven. Matrem Luisam seu Ludovicam. Dum itaque inde aliquando redit, etiam nostram Matrem Ioannam invisit, atque ad illam: Mater, istud iter oppido me debilitavit. Cui respondit illa: Ah mi Pater! istud postremum erit. Pater iterum ad eam: putas, inquit, me brevi moriturum? Pater, ait Ioanna, in hac vita nulla hora securi sumus. Paucis post diebus, iterum ad Ioannam revisit prædictus Religiosus, & ingressus ad eam, Mater, inquit, mox iterum domum redire volo, quia male habeo, loquamur modò duo duntaxat verba. Paucis ergo sunt mutuo de DEO collocuti. Dum autem vale invicem facere parant, ait ad eum Sponsa Christi Ioanna. Pater, nunc servit virtus, cuius ope nos Divinæ voluntati penitus conformemus. Habe & exere patientiam, ad perferendam gravem molestiam, quam Divina Maiestas tibi non longe post immittet. Hæc ubi effata fuit, procidit in genua, benedictionem eius exposcens. Denique eâ colliquefcentis utrinque animi tenerritudine vale sibi fecere, ac si ultra hic mutuo visuri non essent. Et ita evenit. Bonus namque ille Pater ab eo tempore lecto affixus, paucos intra dies vivere desiit. Sedit permolestè S. huius viri obitum Sor. Ioanna quippe quem ab ineunte ætate Magistrum vitæ habuerit, do-

et inaque

Iterum
defunctus
alius Io-
annam
alloqui-
tur.

eius tanquam sui spiritus regulā fue-
rit usa. Abiit ergo ad Franciscanos,
ut sepulturæ illius adesset. Ut vero
Ioannam in templo conspexit R. P.
F. Matthæus de Montoya Ex-Pro-
vincialis huius Provinciæ, ait ad
eam. Mater, hic iacet charitatis tuæ
amicus in feretro, accede ad eum be-
neque inspicere. Accessit igitur humi-
lis Virgo, magnaue devotione ac
affectu manus ei est osculata. Tum
vero ille alloquitur eam tam clare
ac si viveret, & ait illi: "Filia, iuva
"me DEO referre gratias. Scias
"namq; me ceu beatum ac electum
"DEI, suā Divina Maiestate per-
"frui. In Purgatorio duabus tan-
"tummodo horis hæsi. Inde trium-
"phaliter cælum conscendi, comi-
"tante me S. meo P. Francisco, &
"D. Antonio de Padua. Præferebant
"hi duo mihi triumphalia victoria-
"rum ac trophæorum insignia, ni-
"mirum SSimum ac prædulce no-
"men JESU, quod ego in vita mea
"sum assidue veneratus. Bona ista
nova mire exhilararunt Sor. Ioannā,
minime dubitantem ita rem sese ha-
bere, non quidem propterea, quod
auribus illud audivisset; sed quod
perspectum haberet, quanta demor-
tuus P. pro DEI honore ac gloria
perpeffus in vita sua fuisset, & quod
tam sancte pati certum sit electio-
nis, æternæque in cælis gloriæ ad-
piscendæ indicium.

Innumerorum aliorum secreto-
rum, quæ Divina Maieestas isti spon-
sæ suæ Ioannæ revelavit, non repe-
riuntur quidem fundata solide satis
testimonia, nihilominus tamen sat
perspicue colligi poterunt ex fami-

liari usu ac consuetudine, quam
semper cum DEO habuit, qui cum
ea veluti cum fideli servo suo Moyse
facie ad faciem, ore ad os loqueba-
tur (Num. 12. 7. 6.) Sub idem tem-
pus percipiebat illa indies, imo in
horas plurimos favores & cœlestes
visitationes. Fatetur id ipsamet hisce
propriis verbis. (Vita ipsi. n. 61.)
"Multos, inquit illa, dies transegi
"compluribus visitationibus Christi
"D. SS. Virg. MARIE, S. P.
"Francisci & aliorum SS. qui me e-
"docuerunt, quā ratione Spiritum
"meum in DEUM recolligere de-
"beam, perinde ac si in cælo dege-
"rem. Et pauld post ibid n. 61.
"Gratiarum, inquit, quas consecuta
"sum matrimonio iuncta, tantus est
"numerus, ut solis iis recensendis
"toto vitæ meæ spatio foret opus.
"Sed pergo in describenda vitæ mea,
"ne illis, qui me noverunt, vi-
"dentque quam parum profecerim,
"ansam præbeam minus ædificati-
"væ alicuius admirationis. Ex
hisce verbis eius cognoscere nobis
licet innumeros favores, quos Ioan-
na à DEO & Sanctis eius percepit,
quodque favores illi eam minimè e-
latam, sed contra potius humilio-
rem reddiderint; quod proprium
est signum & operatio Divinæ visi-
tationis. At vero candor ac sincer-
itas spiritus illius adhuc dilucidius
agnosci potest ex sequentibus ver-
bis, quæ num, 59. vitæ suæ scripto
edidit. "Gratiæ illæ, inquit, quas
"DEUS cum per se, tum Sanctos
"suos mihi contulit permultæ fu-
"re, certumque est ad eas rite perci-
"piendas, magnam requiri gratiam
Y DEI

DEI, imo & maiorem quam afflictiones tolerandas. Cum etenim anima misericordiam DEI haudquaquam promereatur, & mea minime omnium, tunc istud generat tristitiam, sensumque doloris in anima. At verò dum anima est in tribulatione posita, tum habet suam satisfactionem, & in tolerando acquiescit, dum recogitat mille se infernos stygesque promeruisse. Semper me Christus D. hac viâ, & per meditationem suæ Passionis duxit. Iter hoc anima mea à teneris annis ingressa semper tenuit: quoniam in Passione Christi ego meum gaudium solatiumque nunquam non sum experta. Semper item mihi visum fuit, eo mememento Dominum deseruisse, quod ad patiendum nihil mihi submiserrat. O doctrinam præstantissimam! illis tamen potissimum fæminis, quæ stultâ prorsus persuasione ductæ, sibi imaginantur perfectionem consistere in ecstasibus & mentis excessibus, apparitionibus & revelationibus. Moriuntur ferè præ desiderio eiusmodi res experiendi. Tali profecto ratione nihil omni suo orandi studio efficiunt, nisi quod maligno spiritui, qui se transfigurat in Angelum lucis, ad suimet occæcationem illusionemque latè portam aperiant, ac veluti temerè volitantes culices, ad periculosum lucis ignem sese adurant. Ah utinam non in tali deceptione ad extremum obeant! Tunc sanè morerentur, & morerentur, ut æternum misere viverent. Vitalis pulsus, virtutis arteriæ est mortificatio,

Vitæ perfectio non est sita in visionibus aut revelationibus.

per hanc exploratur sanitas aut ægritudo animæ. Illi, qui solo se rerum Divinarum gustu nutriunt, neutiquam sani sunt. Quamdiu namque mortificationem refugiant, Divinis vescuntur eduliis absque sale. Qui vero in patiando voluptatem capiunt, hi verum & optimum habent spiritum, qui ad virtutis cotem agnoscitur, virtus verò per opera, opera per veritatem, veritas per conformitatem cum prototypo, nempe Christo crucifixo, quemadmodum provida hæc Matrona egit, quæ perinde ac alter Paulus nullam uspiam voluptatem reperit, nisi in sola Passione Christi, nec honorem nec gloriam habuit, nisi in eius cruce (Ad Galat. 6. v. 14.)

Sed in conformitate cum Christo crucifixo.

CAPUT XVII.

Qua ratione Corona spinea, & Sanctissima IESU CHRISTI Salvatoris nostri vulnera corpori Sponsæ suæ IOANNAE sit impressa.

Septuaginta Sacra Scripturæ interpretes ajunt (Cant. 1. v. 10.) quod Sponsus Divinus, quantum sensus litteralis verborum illorum Cantic. Cantic. indicat, Sanctæ Sponsæ suæ polliceatur, facturum se ad ornandam speciem eius in aures aureas, quodque insculpenda sit eis genuina ipsius effigies, cum lucidis purpurei coloris ac veluti sanguinem rorantibus sudantibusque vulneribus. In Sponso Sponsaque Christum ac Ecclesiam intelligi, nobisque proponi communis est omnium sensus. Nunc porro indagare volumus, quid Christi

Inaures
Sponsa
Christi
que &
quid si-
gnificent.

Christus hic Sponsa suæ Ecclesiæ promittat. Origenes (*Hom. sup. Cant.*) ait quod in aureis inauribus Ecclesiæ suæ SS. quosdam promittat, qui puritate nitoreque animæ purissimo auro futuri essent pares. Et quoniam sunt inaures, duæ sint, est necesse, ad ornatum ac decorem utriusque partis. Hæ duæ personæ, ait ille, Christi sunt simulachra, eidemque in suis vulneribus similes apparentes. Unus horum duorum toto est orbe decantatissimus notissimusque nimirum humanus ille Seraphicus D. Franciscus. Altera personarum harum visa hætenus non fuit. Nam licet quidam servi servæque DEI in pedibus, manibus ac latere acerbos cruciatus vulnerum Christi Salvatoris senserint, aperta tamen, penetrantia, cruenta, vera, actualia, externo aspectui patentia gessit alius nemo præter unum D. Franciscum, proutres Bullæ Sixti Papæ IV nec non in eam rem Auctores adducti (*Anton. Daza Hist. plag. S. Francisci. Nau. hist. S. Joanne à Cruce annor. ad cap. 16. Mart. del Castillo Tract. Apol.*) apertis testimoniis comprobant. Deesse promissis suis nequit DEUS: atque ista illa postremis hisce temporibus adimplevit, dum Ecclesiæ suæ suscitavit purissimam Virginem JOANNAM à JESU MARIA, cuius corpori cruenta, vera, actualia, externe patentia, ac visibilia Sacratissima sua vulnera, coronamque suam spineam impressit ad eum, qui sequitur modum.

Biennio atque bimestri prius quam illi gratiam istam contulit Christus D. dum Anno 1613. 17. Februarii, quæ erat Dominica Quinquagesimæ, antecedens jejunia Quadragesimæ, in conventu PP. Discalceatorum versaretur, ubi tunc quadraginta horarum preces agebantur, perceptâ sancta Communionem, secessit in separatum templi locum, cœpitque in Sanctissimi Sacramenti aspectu, quod tunc fuerat expositum, ingentem amorem, quem DEUS erga homines gessit, perpendere, & quemadmodum ad demonstrandam huius amoris excellentiam, se ipsum primo in ara sanctissimi Sacramenti, nimirum sanctissimi corporis & sanguinis sui immolârit, priusquam cruentum suæ sanctissimæ Passionis mortisque sacrificium in ara crucis perageret; quodque Divinum istud ac venerandum Sacramentum in perpetuum mnemorsynon seu monumentum suæ Passionis nobis testamento reliquerit. Hæc in contemplatione, cœpit anima eius inflammatissimo patiens ardore desiderio succendi, prototy, conforpoque suo Divinæ ipsius Majestati se conformandi. Amarissimis se imaginem itaque perfusa lacrymis, flagitat, ni Fili vellet is eam suæ Passionis dolorumque reddere participem Gloriosum istud postulat, ut adipisceretur, advocata atque mediatrice usa est immaculata Angelorum Regina Virgine MARIA, nec non castissimo ac Gloriosissimo eius Sponso Sancto Iosepho, S.

Y 2

S. P. Seraphico Francisco & D. Matre Theresiā, in cuius æde sacra tunc verlabatur, & omnium SS. patrocinio. Tam fervidam, devotam, & rationabilem istam Sponsæ suæ petitionem, immensus DEI nostri amor repellere nec voluit, nec potuit. Sed sicut insecutabili sua Providentiā disposuit, ut hæc mulier, singulare toti mundo sui amoris esset insigne, sic eidem etiam conformiter respondit dicens: "Æquum est, filia mea, ut tibi tribuam, quod postulas. Si etenim ego alioquin omnes alios cruce meā invito, eiusque Passionis meæ calicem propino, quo pacto id negare queam illi, quæ instar tui ad eam tantā aviditate anhelat, tamque ardenti expetit amore? Fiat igitur voluntas tua, hoc ego tibi concedo atque elargior. Hiscæ illa ad se ab excessu mentis rediit, qui eorum supervenerat, sensitque in manibus, pedibus ac latere tam acerbos dolores, ut impossibile fuisset in tali cruciatu illi vivere, nisi Dominus, qui operatus illud fuerat, omnipotent sua manu eam sustentasset. Hascæ tam vehementes pœnas, nullo non tempore irremisse Sor. Joanna sustinebat, duobus circiter annis ac octo mensibus, videlicet à supradicta die usque ad annum 1615. & octavam mensis May diem, quā apparitio Gloriosi Archangeli Michaëlis celebratur. Eā die ita conclusa fuerunt manus eius, ut nec Medici ullum prorsus medium ad eas recludendas reperire potuerint, sed ingenue confessi fuerint, excedere naturæ vires malum

*Deus postulat
eius assentit.*

Illæque atroces dolores percipit.

istud, solumque DEUM ei opitulari posse. Eo in statu permansit Ioanna nostra usque ad vespertinam festivitatis Ascendentis in cœlum Christi D. quæ anno illo inciderat in diem 19. præfati mensis Maii. Deinde vespere Ascensionis D. 19. Maii Anno 1615. inter quintam ac sextam horam vespertinam, dum Ancilla & Sponsa Christi Soror Ioanna in suo Sacrario cum DEO unita, in vehementi mentis excessu esset posita, orsa est perpendere, quemadmodum Christus D. posteaquam doctrinarum splendore mundum illuminasset omneque in iunctum sibi opus obedienter consumasset, humanum genus pretioso suo sanguine redemisset, mortem toto inferno principemque eius, nobili certamine devicisset ac servituti subiecisset, deinceps etiam tam diu captivos veteres Patres libertati restituisset, secumque triumphaliter deduxisset, ipse ad extremum gloriosus, Divino amictus lumine sicut vestimento, è terris ad cœlos ascenderit. Dum igitur sponsa eius JOANNA profunda contemplatione cordi alte impressisset, quod is ob amarissimam Passionem suam tali sit honore ac gloria coronatus, usque adeo amore Passionis eius exarsit, ut cor eius propemodum consumeretur ac deflagraret igneo incensissimoque amore, desiderio atque cupiditate patiendi. Quare ardentissimo amoris aestu Christum precabatur. "Mi DEUS ac mi Sponse, dicens, Si unquam aliquid amore tui sum passa, te oro, non equidem ob id, O Domine (nihil

"nihil quippe est quod sustinui,
 "sed ob multiplicem & inexplicabi-
 "lem tuæ Sanctissimæ Passionis a-
 "maritudinem, quam mea causa to-
 "lerasti, per tuam gloriosissimam
 "crucem, quæ salutis nostræ ara
 "fuit, in qua te cum Sponsa tua Ca-
 "tholica Ecclesia copulasti mun-
 "dumque redemisti, ac vitam tuam
 "pro vita nostra, animam tuam pro
 "nostra cœlesti tuo Patri obtulisti
 "& tradidisti. Ob dolorosam in-
 "tem compassionem, quæ in corde
 "suo perlenfit, dum sub cruce tuam
 "contemplaretur Passionem. Per
 "hæc omnia obtestor te DEUS ac
 "Domine mi, velis me iuxta de-
 "siderium ac debitum meum, do-
 "lores tuæ Sanctissimæ Passionis
 "experiri.

Quæ ra-
 tione
 Christus
 insigni-
 ta im-
 presserit.

Dum sic Ioanna precatur, vide-
 bat Christum Crucifixum sibi appa-
 rere: è manibus verò, pedibus sa-
 croque latere, in specie ardentis
 clarissimeque relucens flammæ,
 cœlestes procedere radios, inque
 ignitarum sagittarum modum suas
 manus, pedes atque latus penetra-
 re. Existimabat Ancilla D. Ioan-
 na, visum istud suis proponi oculis,
 ut cognosceret, qualiter ipsa verum
 Christi IESU Crucifixi simula-
 chrum effici debeat. non quidem per
 martyrium corporalem passionem,
 sed per ardens incendium spiritus.
 Postquam igitur visio il-
 la disparuit, remanlit exinde ani-
 ma eius Divini amoris igne tota ac-
 censa, corpus verò tam acutis atro-
 cibusque pervadebatur doloribus, ut
 sudor omnibus è membris eius nimis

bi instar deplueret, ipsaque mortuali
 agone correpta humi prolaberetur,
 velut si animus eam liquisset, quan-
 tumvis non ex toto sensibus desti-
 tueretur.

Ignorabat nocte illâ Ioanna, quid
 sibi evenisset: enormes quidem pa-
 tiebatur dolores; quia verò excepta
 membris vulnera necdum inspex-
 rat, collatam sibi divinitus gratiam
 adhucdum non agnoscebat. Ma-
 ne postridie ad Discalceatos abiit,
 pœnitentiæ ac sacrosanctæ Eucha-
 ristie Sacramenta perceptura. Ni-
 hil tamen de hoc suo conscientie
 arbitro intimavit, sine timore quo-
 dam, seu profunda humilitate acta,
 vel fortè quo Regis sui sacramen-
 tum celaret. Quia verò Omnipoten-
 tens DEUS magnifica gloriæ suæ
 opera consuevit ad augendum ho-
 norem suum palam facere, clara in
 luce ostendere voluit nobile opus
 suæ inexhaustæ miserationis, quæ
 præterlapsa nocte sponsæ suæ Ioan-
 næ collata fuerat. Itaque dum ad
 sumendam S. Eucharistiam altare
 adit, Sacerdosque ad porrigendam
 ei sacrosanctam buccellam accedit,
 apparet illi Salvator cruci affixus,
 dextramque suam à cruce solutam
 super humerum Ioannæ suæ ponit,
 amicissimeque ad eam se trahens,
 sequentia suavissima & affectuosis-
 sima verba ad eam proloquitur.
 "Tu mihi amata es in paucis filia,
 "atque ut talem ego te magno
 "Passionis meæ sigillo insignivi,
 "quod valde pretiosum est, & ma-
 "xime æstimandum. Porro Ioan-
 na Virgo humilis, tam grave cœle-
 stis

*Immensa
istius gra-
tia ponde-
re Ioanna
ferè op-
primitur.*

*Qua ra-
tione vul-
nera Io-
annæ im-
pressa ho-
minibus
innotue-
runt.*

stis gratiæ pondus ferre non pote-
rat, premebaturque magis modum
mensuramque supergressi favoris
istius magnitudine, quam vulne-
rum suorum doloris acerbitate. Un-
de factum, ut mox à percepta S.
Communione, dulce quidem ac
sapidum, sed fatale propemodum
ei supervenerit deliquium. Extra
se ergo posita cor pavore plenum
fuit, sic ut corpus eius fere geli-
dum ac emortuum sudor frigidus o-
periret. Qui prope IOANNAM
astiterant, ab altari eam abstrahe-
bant. Ubi vero illa manus dedu-
xit atque aperuit, cum eas illi ru-
bentibus cruentisque signatas vul-
neribus conspexissent, enimvero
vehementer obstupere universi
ad tam singulare inauditumque
prodigium, continuoque Confessa-
rium eius accersiverunt, qui festina-
to accurrit, præstolabatur tamen
donec deliquium illud finem acci-
peret. Posthæc IOANNAM
præcipit, ut manus pandat. Tum
vero conspexerunt omnes, quem-
admodum illæ veris ac visibilibus
plagis vulneratæ essent, quæ vulne-
ra Christi in cælos Ascendentis die
mane primum apparuere, sed ves-
pere pervigili eiusdem Ascensionis
D. impressa fuerunt, hora, die, Anno
ac mense prout supra memoravi-
mus.

Summum hoc munus favo-
remque Divinum, summa pariter
gratitudine IOANNA excepit,
sed tam profunda etiam germana-
que humilitate, ut merito sit obstu-
pescendum. Tanta fuit eius de-

missio, ut se absconderit occultari-
que, ne à quoquam eius vulnera no-
tarentur, quippe quæ exinde sic e-
rubesceret ac si ingenti ignominia
notata affectaque fuisset. Quo-
niam vero humilitas, quam ex ac-
cepto munere exhibemus, DEUM
benignissimum provocat ad novum
conferendum beneficium, Deusq;
tantam Sponsæ suæ in tanta exalta-
tione humilitatem conspiceret,
æquum omnino fore, atque ex debi-
to se facturum arbitrabatur, si tan-
tam animi eius demissionem novo
favore honorisque auctario corona-
ret. Quapropter dum Soror IO-
ANNA in Sacrario cum sponso
in spiritu suo esset unita visendum se
Sponsæ suæ Christus exhibuit, coro-
namque Imperatoriam inæstimabi-
lis pretii capiti eius imposuit. Ut
igitur IOANNA sic se corona-
tam vidit, motabat caput suum di-
cens: Nequaquam Domine; non
hanc ego pretiosam, sed spineam
exposco coronam. Continuo sua
Majestas hanc coronam ademit,
& coronavit alia mucronatis ac pe-
netrantibus spinarum aculeis horri-
dâ, tam alte vertici eius eam im-
primendo, ut cerebrum ei pe-
netrarent, illaque sensibus
destitueretur. Post modicum
temporis intervallum, dum
à capite velum amovet, comperit
circum caput suum duos veluti li-
nearum sulcos circumductos, u-
numque profundiorum altero, in
forma diadematis cuiusdam, in
medio porro circumferentiæ velu-
tioram quandam, aut elevationem
limbum duorum digitorum latitu-
dine

*Imperat
corona
Christi
Ioannam
cingit
quam illa
revertit.*

*Maxime
ab eo
neâ cor-
nat.*

*Eius se
ma.*

*Ioann
su ver
ac vifi
Christi
vultu
imago.*

dine, ex quo acerbissimum maximumque percipiebat dolorem. Videtur Divina providentia ad manifestandum istud secretum ordinasse, ut IOANNA sua favorem hunc, perinde ac quinque vulnerum initio non sat sufficienterque animadverteret. Etenim quoniam de se tam parum sentiebat, morbum quendam cephalicum aut agri capitis id esse vitium credebatur. Iubet ergo accersiri Medicos. Duo præstantiores omnium, qui tum Burgis erant advenere. Unus eorum dicebatur Doctor Aspe, alter verò Doctor Oliva. Hi ambobus summa diligentia caput illius inspexere, maxima rei tam insolitæ admiratione perculsi, omnes totius naturæ abditos recessus pervestigantes, haudquaquam reperire poterant animove comprehendere quidquam, quod huic prodigio ansam aliquam præbisset. Coacti sunt itaque totum omnipotentiae gratiæque Divinæ adscribere, atque concludere rem hanc naturalem humanique usûs casum minimè esse; Sed sicut corp. xpi eius antehac sacrosancta sua impressit vulnera, ita etiam capiti eius coronæ suæ spinæ stigmata DEUM imprimere voluisse.

Post prædictam coronationem felix ac beata hæc Creatura IOANNA, facta est aspectabile Christi crucifixi simulachrum, permanseruntque deinceps in corpore illius stigmata Passionis eius insculpta. Verum est quidem, quod ea vulnerum insignia toto vitæ suæ

tempore, uti Divus FRANCISCUS non gesserit retinueritque, quoniam, uti Libro quarto memorabimus, mandato superiorum ex Obedientia postulavit à DEO, ut præfata vulnera tollere ab ea vellet. Nihilominus tamen gessit ea totis, unde viginti annis cum septem mensibus; talesque ac tantos exinde cruciatus pertulit, ut mirum, imo miraculum sit, quod cum eis potuerit vivere. Porro quod in rei veritate omnia ista sic se habuerint, insequentibus duobus capitibus liquido ac evidenter demonstrabitur.

CAPUT XVIII.

Iudicialis Informatio super veris vulneribus Coronæ spinæ Sponsæ CHRISTI Sororis IOANNÆ à IESU MARIA.

PRima hexameri die lucem creavit DEUS, (Gen. 1. v. 4. quæ licet tam clara atque splendida, tam nitens ac speciosa esset creatura, sacer Textus nihilo secius ait, DEUM illam inspexisse priusquam approbaret bonamque pronunciaret. Per hoc nobis ex mente D. Chrysostomi innuens, quod divina etiam opera, quantumlibet sint bona, lucida splendidaque appareant, probanda prius magno studio, solertique indagine sint examinanda, quo nimirum discernatur, quid intersit inter tenebras & lucem, diem atque noctem, inter divinas operationes, & fallacia deceptoris Sathanicæque mali demonis

monis opera, qui ad fascinandos mortalium oculos, in Angelum lucis se transfigurat.

Illustrissimus Princeps ac Reverendissimus Præsul D. Ferdinandus de Azevedo Archi-Episcopus Burgenfis Castellæque Præfident, præfatæ doctrinæ lumine se duci est passus. Certior is in aula Regis, ubi tum morabatur erat redditus gratiæ singularis, quæ spirituali suæ Filiae Sorori Ioannæ à JESU MARIA à DEO collata fuerat. Et quamquam virtus illius esset ei abundè perspecta, nulla tamen eius consideratione habita, P. F. Ioanni à S. Alberto Excalceatorum Carmelitarum Ordinis, qui à Sacris eidem erat Confessionibus, Madrito Burgum ablegavit, cum mandato, ut suus Generalis Vicarius accuratam facti illius accipiat informationem, seque de omnibus edoceat. Hæc ubi mandata Generalis Vicarius accepit, Doctissimos quosque totius Urbis viros, certâ constituta die in unum coëgit, quorum quilibet scientiæ præcipuis Hispaniæ habebatur. In horum præsentia informationem accepit, prout Reverendissimus Archi-Antistes ei præceperat, quæ est tenoris, qui sequitur.

*Insti-
tuitur
processus
judicialis
de verita-
te vulne-
rum 10-
annæ.*

Anno 1618. 7. die mensis Februarii feria quartâ seu die Mercurii, hora tertiâ pomeridianâ die D. Romualdo sacra, ad mandatum Reverendissimi & Illustrissimi D. D. Ferdinandi de Azevedo Archi-Episcopi Burgenfis & Castellæ Præfidis, in Cœnobio Carmelitarum

Discalceatorum, extra muros Urbis Burgenfis in magno sacello convenire in unum Domini, D. Hieronymus de Herrera Decanus summæ Cathedralis Ecclesiæ, eiusdemque Canonicus Magistralis, S. Officii Inquisitionis Commissarius, Electus & confirmatus Episcopus Gaditanus, & P. Magister D. F. Melchior Rodriguez, Episcopus Rosensis, Archi-Dioceseos Suffraganeus. D. Ludovicus Manoël Prætor prætæ Urbis. Item R. P. Magister, F. Joannes de Perea Ordinis Prædicatorum, Monasterii S. Pauli in hac Civitate Prior, R. P. F. Ioannes de S. Elisæo Carmelitarum Prior. P. Joannes de S. Alberto D. Archi-Episcopi Confessarius. D. Ludovicus de Quintanadavenas, Doctor, Abbas de Cervaton, Cathedralis Ecclesiæ Canonicus, & S. Officii Commissarius. D. Hieronymus Pardo Abbas de S. Quirice, Doctor & Canonicus huius Metropolitanæ Ecclesiæ. D. Petrus Barrantes pariter huius Metropoleos Canonicus, nec non D. Archi-Episcopi Eleemosynarius. Joannes de Irazola Licentiat, huiusque Archidiocesis Visitator Generalis. P. F. Martinus à SS. Sacramento Carmelita Discalceatus D. Franciscus Aspe uti & D. Ferdinandus Rodriguez Pacheco ambo Civitatis istius Physici, Medicinæ Doctores. Hisce omnibus DD. pariter congregatis, Ego Joannes Manrique Doctor, atque huiusce Archi-Episcopus Generalis Vicarius, exposui retulique quemadmodum Rmus noster D. Archi-Episcopus diversis vicibus certior

certior sit redditus, quod Ioanna Rodriguez, Uxor Matthiæ Ortiz, à servitiis Metropolitanæ huius Ecclesiæ, inter complures peculiare gratias, quas uti refertur, à Christo D. est consequuta, sit etiam præcipuis signata vulneribus, quæ Servator noster JESUS Christus suis manibus, pedibus ac latere in cruce pro nobis suscepit. Adhæc fertur in suo capite gestare signacula vulnerum Coronæ spinæ. In solita hæc prorsusque singularis gratia, quæ quidem Sancto Francisco, ut notum est obtigit, verum in tanto aliorum Sanctorum numero, quorum non nulli ingentes ac speciales à DEO sunt favores consecuti, de nullo legitur, legitime probatur testimonio, quod prædicta vulnera visibiliter in manibus, pedibus ac latere gestarit. Quoniam verò res ista Reverendissimo D. Archiepiscopo nostro multum curarum atque sollicitæ considerationis parit, ideo cuperet, quantum est possibile, medio ac via accuratæ in eam rem inquisitionis, vulnerum illorum statum cognoscere, quo nimirum, si minime verum comperiretur, quod passim ac ubivis fama de eo spargitur, rumor talis sopiatur, si verò id fide dignum visum fuerit, ut nihilominus perscrutemur, an non fraudis aliquid & imposturæ introrsus deliteat, prout hisce pro dolor! temporibus, in quibusdam personis est deprehensum, de quibus nonnulli speciales Divini favores falso vulgati fuere.

Igitur ubi Reverendissimus D. N. Archi-Præsul mihi iniunxit, ut in

hæc sollicitè inquiram, eique omnia nota faciam, ultra hæc ordinatæ etiam Reverendissimus D. ut præfatus R. P. Joannes à S. Alberto suæ Reverendissimæ Dominationis conscientia arbiter, cui ob eximiam doctrinam, piam conversionem, ac vitam inculpata conscientiam suam, aliarumque gravioris momenti rerum secreta concedit, in hanc civitatem sese conferret, singularique cura ac studio informationem de omnibus caperet, quæ de hac Ancilla DEI dicuntur ac publicè circumferuntur, uti & de eorum credibilitate ac veritate. Specialiter tamen, quantum concernit vulnera, an ea habeat, & an sint naturalia, vel forsitan nonnulla fraudis, aut ementia artis subsit suspicio. Postquam ergo prædictus P. Joannes à S. Alberto eodem revertus rationem actorum suorum Reverendissimo reddidisset, ultra hæc ille etiam ordinavit, uti conventus cunctorum prædictorum Dominorum instituatur, utque Ioanna Rodriguez coram omnibus vulnera detegat, & unusquisque de confesso illo singillatim ea exploret atque inspiciat, & si necesse videatur, vulnera abluantur, Medicinæque Doctorum sententia, ad maiorem securitatem, audiat. Postremo ut ego Generalis Vicarius conclusionem & sententiam omnium congregatorum excipiam, totiusque rei actæ plenam informationem, adiuncto meo etiam iudicio Reverendissimo D. transmittam. Ad eum finem actum est cum Matthia Artizio, ut Ioannam Rodriguez Conjugem suam hic sistat, prout etiam

tiam illa cum aliis duabus honestis
piisque Matronis comparuit, præ-
sensque adfuit, atque in omnibus,
quæ Rmus Dominus fieri ordinavit
obedientem sese exhibuit. Ubi por-
ro sæpemenoratus P. Ioannes de
S. Alberto simili modo Rmi men-
tem confessui declaravit, vocata est
prædicta Ioanna Rodriguez, cumq;
ea simul eo sunt interrogessi, Mat-
thias Ortiz maritus illius, itemque
D. Petrus de Hierro Licentiatius
Civitatis huius ad S. MARIAM
cognomento albam Parochus, D.
Petrus de Saneolez Procurator
huius Urbis, Joannes Duarte de
Astoyca Dominus de Burgo in Ve-
lezmalo, & suæ Maiestatis pedita-
tus Hispanici Commissarius, Lau-
rentius de Herrera Civis huius ur-
bis, qui in Matthiæ Ortiz domo de-
git. P. F. Antonius de JESU
Superior huius conventus, P. An-
tonius à Matre DEI, F. Roderi-
cus à Matre DEI. F. Hierony-
mus à S. Elisæo Monasterii istius
Concionator, P. F. Iosephus à
Conceptione Sacristanus, P. Ioannes
à Virgine, & P. Ioannes à S. Elisæo,
atque alii Religiosi eiusdem mona-
sterii. Posthæc ego Provisor & Ge-
neralis Vicarius Ioannæ Rodriguez
dixi, velit coram omnibus Dominis i-
stis suas ostendere spectandasque
exhibere manus. Confedit itaque
inter geminos DD. Episcopos Ga-
ditanum & Rosensem, suasque ma-
nus ostendit, ad quas intuendas om-
nes accessere, tam, diu, tantæque
diligentiâ eas undique inspexere, ut
certo ac liquido formam sta-
tumque vulnere & nôsse ipsi, & a-

*Inspici-
untur &
exploran-
tur Ioan-
næ vulne-
ra à toto
conven-
tu.*

liis indicare possent. Mox iterum e-
go ei dixi; ut similiter pedes viden-
dos præbeat. Tumque illa ad prædi-
ctum Sacellum egressa est ad calcea-
menta deponenda, protinusque re-
versa, ubi præcedente in loco rese-
dit, suos pedes super scabellum sup-
pedaneum, quod in eum usum illuc alla-
tum fuerat, collocavit. Tumque ac-
cessere universi ad intuendos pedes
eius, qui superne inferneque inspicie-
bantur, nimirum tam volæ quam
plantæ pedum perquam accuratè ac
summa cum diligentia. Posthæc
rursum est illi dictum, ut etiam latus
suum monstraret; illaque nudavit & o-
stendit, quantum erat necesse, sini-
strum latus. Et quantumvis locus
ille sat esset lucidus, ita ut status la-
teris eius affatim perspiceretur, ego
tamen candelam accendi curavi, quo
tanto luculentius ad lumen posset
conspici, omnesque tum eo concess-
ere ad contemplandum, quid rei es-
set. Ubi vero satis illud inspectum
fuit, aio ad illam, ut caput suum no-
bis ostendat, illaque velum sui capi-
tis devolvit à fronte usque ad coro-
nam eiusdem capitis, & cuncti simi-
liter advenere ad intuendum caput
eius, ac multi etiam suis illud attri-
buerunt manibus. Dehinc ego ca-
lidam aquam spongiæque afferri
iussi, dixique Ioannæ Rodriguez
vellet admittere alteram suarum
manuum lavari, prout etiam à Do-
ctore Medicinæ Francisco Aspe
spongia cum aqua calida abluta fuit
& linteis absterla. Eo peractò se-
cessit rursum Ioanna Rodriguez in
Sacellum. Ego porro ad Dominos
Medicos Doctoresque aio, ut suam
proferant

*Ablan-
tur ca-
lente o-
qua-*

proferant tam de eo, quod iam dudum antequam, quod nunc conspexerunt, quo videlicet etiam congregati illi DD. mentem suam ac iudicium tanto melius queant expromere. Tum quilibet Doctorum separatim suam protulit sententiam, iuxta suam experientiam, doctrinam, ac regulas tam Philosophicas, quam artis Medicæ. Nimirum quod vulnera, quæ illi summa curâ studioque exploravere ac inspexere, naturalia non sunt, nec fraude aliqua aut impostoria arte potuerint effingi, super quo latius mentem suâ scripto declarare velint. Post hæc iterum cum prædictis DD. tractatum fuit, & quilibet de suo sensu requisitus. Quia verò de illo conventu non nemo erat, qui arbitrabatur, probationem illam per manuum lotionem bonam quidem esse, si maiore cum vi in abstergendo fiat, tametsi asseverarent cuncti eo haudquaquam opus esse, nihilominus tamen universa congregatio denuo consensit, ut iterato abluantur. In eum finem accersita est Ioanna Rodriguez, calidaque cum sapone ac spongia fuit allata. Tumque Doctor Pacheco spongiâ aquâ bene replevit, saponeque imbuit, ac denuo magnâ vi vulnus unius manûs lavit, ita, ut omnibus videretur pluribus opus non esse. Hæc ubi manus abluta fuit, etiam linteis eam extersere, tumque ab omnibus, qui coram aderant iterum undique est inspecta. Ego porro tum ad universos illic adunatos aio fore, ut ab unoquoque eorum speciatim de iis, quæ vidisset testimonium requiratur, meque de omnibus, quæ

sunt acta ad Reverendissimum D. relaturum, atque ita Conventus ille solutus est die, mense, & Anno ut supra.

Declarationes porro congregatorum Dominorum, cum reliquis autographis ac originalibus scriptis, in Chartophylacio Cœnobii huius D. Francisci intra Urbem Burgensem asservantur, omneque unanimiter conveniunt, quod videlicet prædicta vulnera haudquaquam naturalia, nec artificio sunt facta, quodque in consideratione virtutis eximie huius famulæ Domini, ea pro supernaturalibus & miraculosis habeant. Declarationes illæ hic non adferuntur, ne benevolo Lectori molesti simus; sed neque iis est opus, quoniam sat superque patefcent omnia ex iis, quæ Reverendissimo D. Archi-Episcopo Generalis Vicarius respondit Epistola tenoris sequentis.

REVERENDISSIME DOMINE.

Reverendissima Dominatio Vestra præcepit mihi, ut considerate, solerter ac circumspicte, uti res tanti momenti requirit, explorem, an verum certumque sit, uti illic apud Aulam Regiam, tum ubi vis locorum communis fama vulgavit, quod Ioanna Rodriguez Matthiæ Ortiz huius Burgenfis Ecclesiæ a serviciis uxor, ac Urbis huius civis in suis manibus ac pedibus, uti & latere præcipua Christi vulnera exceperit, quæ ille pro nobis in Cruce suscepit. Speciatim vero, an verum sit eam

Zz

in

Iterum
latur
cum a-
qua &
sapone
fortiusq;
tergun-
tur.

in capite coronæ spinæ stigmata gestare, quæ Christo Servatori nostro fuerat imposita. Et si mihi compertum fuerit rem ita se habere, ut ultra adhuc magno studio inquiram, an ea vulnera sint naturalia, an vero veteratoriā quapiam arte efficta, & quid denique de hoc judicari sentiri que debeat: cui fini etiam conventum instituiam personarum illarum, quam Reverendissimus D. Confessor suo P. Ioanni à S. Alberto, qui eius rei causâ huc advenerat, nominavit. Ad hunc igitur conventum celebrandum delegi cœnobium Carmelitarum Discalceatorum huius loci, ubi hæc famula DEI confiteri consuevit, & à tempore huius monasterii erectionis, nimirum ab Anno 1600. hucusque confessa est. In hoc Cœnobio, in magno Sacello feria quartâ, seu Mercurii die, septimâ huius mensis. Februarii in festo Sancti Romualdi, horâ tertiâ pomeridianâ, convenerunt in unum Domini, D. Hieronymus de Herrera Metropolitanæ huius Ecclesiæ Decanus eiusdemque Canonicus Magistralis, S. Officii Inquisitionis Commissarius, Electus & confirmatus Episcopus Gaditanus D. P. Melchior Rodriguez de Torres, Episcopus Rosensis Reverendissimi D. Suffraganeus. D. Ludovicus de Quintanaduenas Doctor & Abbas de Cervaton, D. Hieronymus Pardo Doctor & Abbas de S. Quirice & hic Canonicus. Ioannes de Irazola Licentiatas huius Archidiecesis Visitator Generalis. P. Magister de Perea Prior ad S. Paulum Ord. Prædicatorum. P. Ioannes de

S. Eliseo Excalceatorum Carmelitarum Prior. P. Ioannes de S. Alberto RmiD, ab arcanis conscientiæ, P. Martinus à SS. Sacramento, Sor. Ioannæ Rodriguez Confessarius, D. Ludovicus Manoël huiusce Urbis Præfectus, Doctor Franciscus Aspe, ac Doctor Ferdinandus Rodriguez Pacheco, ambo Medici. Hisce una omnibus Dominis propositum ræmonis detexi, significans, quod ad eum finem præfata Ioanna Rodriguez cum suo marito, ac duabus honestis piisque Matronis præfens adfit. Post hæc accersita fuit Ioanna, quæ illico comparuit summa humilitate decoroque gestu in illo consessu, comitata marito suo, cum quo simul introierunt, D. Petrus de Hierro Lt. atque huius Urbis Parochus ad S. MARIAM cognomento albam, D. Petrus Saneoles huius civitatis Procurator, Ioannes de Huarte Astobica D. de Valezmato, suæ Maiestatis peditatus Hispanici Commissarius, Laurentius de Herrera Haro, in cuius ædibus Ioanna habitat. Nec non PP. Pater Antonius de JESU, Superior prædicti Conventus, P. Antonius a Matre DEI, P. Hieronymus à S. Eliseo, P. Rodericus à Matre DEI, omnes Concionatores præfati Ord. similiter & Ioseph à Conceptione Sacrista eiusdem Conventus, aliq; eiusdem Ord. Religiosi. Posteaquam vero Ioanna inter duos prædictos DD. Episcopos Gaditanum ac Rosensem confedit, dixit ei, ne gravetur manus suas expandere: illaque mox manus aperuit, quas antea clausas habuerat, accefferuntque omnes ad illas

illas inspiciendas. Porro quod ego omnesq; alii, qui Ioannæ manus contemplati sumus, mediante ipsius declaratione confitemur, est, quod in qualibet Ioannæ manu, viderimus vulnus, non quadrū est, nec sphaericum, sed trigonum quamvis non integrè. Utrumque illud vulnus non admodum est profundum, exterior tamen cutis scissa & hians, apparetque caro recens ac vivā, in medio vero eius ceu ros in albæ pruinæ modum. Porro vulnera ipsa non pertingunt usque ad partem adversam, Sed nec ullus tumor est in manibus, neque ullum immutationis alicuius vestigium, sed omnia apparent naturalia. Ubi igitur manus inspectæ fuisse ab omnibus, ajo ad illam, ut sinat pedes quoque suos inspicere. Et mox illa obediēter secessit in sacellum ubi dictæ duæ Dominæ morabantur, depositisq; calceamentis suis, iterum regressa, super scabellum suppedaneum, quod in eam rem eo allatum fuerat, suos pedes posuit: deinde universi ad contemplandos pedes eius accesserunt. Totum verò quod illi ac egometipse intuiti sumus, iuxta unanimem omnium nostrū sententiā, est quod in unoquoq; pedum superne in vola pedis, aliud vulnus habuit, perinde ac vulnera manuum, cum eodem rore, aspectu tamen profundius, & ex adverso inferne in planta alia erant vulnera ad eandem formam ac modum, sed adhuc profundiora, quam illa superius in vola pedis. Nullus tamen visus est tumor aut aliqua immutatio, sed ita habuere, ac si prædicta in eis vulnera non fuissent. quan-

tum nos vero notare potuimus, & prædicta Ioanna externe præferbat, videbatur ingentes in eis dē suis finire dolores. Igitur ubi omnia ita conspecta fuere, ajo ad eam, ut nobis latus etiam suum monstrare velit. Tum Ioanna aliquantam eius partē retexit nimirum quantum necesse videbatur: & prædicti Domini ad intuendum illud propius accesserunt. Quo verò præfatum latus luculentius inspicere possent, accensa est candela, atq; universi vidimus, quod sinistro latere, proxime subter mammillam, amplius longe vulnus gesserit, aliaque forma & specie, quam ille quatuor vulnera. Siquidem vulnus istud lateris profundius introrsus recedebat, magisque cruentum erat, quam alia. Inspecto ergo etiam isto vulnere, postulavi, ut caput quoq; suum nobis monstrare vellet. Tum illa nudavit à syncipite caput ad dimidium fere, nosque vidimus, quod plus digiti latitudine introrsus velut orbicularem quandam oram vel fimbriam gereret, quā caput eius in circuitu coronatum erat, extabatque limbus ille seu ora super cutem relinquam altius, quæ si digito tangeretur, recedebat introrsum ad cranium perinde ac tumens & inflata esset, efficiebatq; cavitatem per circuitum, unius digiti latitudine introrsus depressam, ita ut videretur ad cranium usque recedere, quod ipsi etiam iudicare Medici, neque ultra iussa est caput discooperire, intuitu vehementium dolorum, quos, quantum notare potuimus, illa inde percipiebat, quātūvis niteretur animo constare, neque etiam ultra

Forma
vulnery
manuum
Ioannæ.

Itemq;
lateris.

Et pedum

Et coronæ
capitis.

opus erat caput illius inspicere. Hisce omnibus peractis ego ad eam dixi, quod maioris probationis & experimenti causa, necesse sit unum vulnus manuum eius lavari, ad hoc allata est aqua calens ac spongia: prædictus vero Medicinæ Doctor Franciscus de Aspe, unum vulnus eius spongia & aqua abluit, lotumque detersit in omnium conspectu. Tumque omnes eam adire ad vulnus illud ablutum introspectum: verum ne in minimo ulla est mutatio secuta, Sed permansit, ut ante fuerat: Hisque actis abiit Ioanna in sæpe fatam Cappellam. Ego verò ad Medicinæ Doctores ajo, ut edicant sensumque suum promāt, secundum id, quod tam hac occasione, quā alias etiam sæpe numero oculis arbitrati essent. An videlicet bonæ Philosophiæ Medicæque arti non repugnet, vulnera hæc naturalia esse, an ea non ita sint constituta, ut curari queant; an non aliqua fallaci arte potuerint effici: & quid denique de iisdem ipsi sentiant, quo scilicet hic congregati DD. tanto melius iudicium sententiamque suam proferre queant. Præfatus itaque Doctor Franciscus de Aspe ad nos omnes inquit, qualiter ipse ante biennium ac semestre, vulnera ista viderit, initioque conatus fuerit ea sanare una cum Doctore Oliva pio ac virtute prædicto Presbytero atque Canonico huius Cathedralis Ecclesiæ, qui & ipse admodum peritus est Medicinæ Doctor. Et quamvis hi ambo juxta suæ artis præcepta, nulla non proficua adhibuerint medicamenta, prædicta tamen vulnera nedum sanare, sed ne in minimo quidem immutare potue-

rint; semperque illa in suo antecedenti esse ac statu ad finem usque curationis perseverasse. Nunc vero, ea secundo contemplatum esse, eademque locuta probatione explorasse, at illa in nullo immutata esse, prout etiam ante evenerat. Eamobrem non posse illum, inhærendo suæ rerū cum Philosophicarum, tum Medicinaliū peritiæ, aliud statuere, aut animo completi, quam quod hæc vulnera neutiquam naturalia sint, neque fallaci aliquo artificio effingi potuerint. Nam si hoc esset, ad toties adhibitam probationem, studiosamque explorationē fraudem se prodituram fuisse, cum etiam Doctor Pacheco jam tertio ea laverit. Quare post accuratam desuper adhibitam, una cum ambobus Doctoribus Oliva & Pacheco investigationem ac perquam diligens studium, ambos se nimirum Doctorem Aspe, & D. Pacheco scriptum confecisse, in quo suæ huius sententiæ ac iudicii rationes latius exponuntur, quod & ipse Doctor Pacheco pariter confirmavit. Ubi ergo illi modo dictum scriptum mihi generali Vicario exhibuere, congregatis pariter DD. intimavi, ut omnes simul, & quilibet pro se seorsim sententiam suam iurando firmatam mihi edicat. Dehinc actum est, ut conventus ille solveretur. Quia vero unus aliquis e congregatis DD. aiebat, quanquam suā causā id necesse non sit, libenter tamen visurum fuisse, si vulnus illud in manu, vi aliquanto maiore ablutum fuisset. Quamobrem iterum Ioannam advocavimus, & tametsi omnes asseverarent pluribus opus non esse, denuo tamen aqua calida, sapo

Sententia
Medicorum
de Ioanna
vulneribus.

Et
om
con
gar
DD

ac

ac spongia sunt allata, tumq; Doctor Pacheco iterum vulnus manûs lavit, & quidem, ut apparebat fortiter, & appressa pressius manu, non sine magni Ioannæ doloris indicio, ita ut præsentem id quoque sentire viderentur. Lotum igitur sic vulnus, etiam abstersum est, & ad eum quo ante fuerat modum permansit. Post hæc ego omnium congregatorum DD. declarationem requisivi & accepi, in qua omnes iurato ac subscriptione nominum, uti & meimetipsum, nosque in simul omnes, modo iam exposito, declaramus, & concludimus, quod iuxta omnium nostrum iudicium, sæpe dicta vulnera, quæ ita in memorata crebrius Ioanna Rodriguez conspeximus, naturalia seu arte aliqua efficta ementitaq; esse nequeant: sed quod ea nos pro supernaturalibus & miraculosis ducamus habeamusque, fundantes nos hac in re in multiplici experimento, quod multi nostrum cepere per complures annos, eximia virtutis sæpe memoratæ Matris Ioannæ Rodriguez, uti & in multis singularibus miraculis, quæ in ea patrata vidimus, quorum aliquot egometipse sum testis, quippe qui eis cum aliis etiam personis interfui. Nonnulli etiam testium asserunt, quod speciatim aliis occasionibus plagas ante dictas ad eundem omnino modum conspexerint, plura etiam de iis tempore suo declaraturi. Totum hoc, si DEO visum fuerit, palam fiet testimoniis ac fundamentalibus probationibus, quæ ad mandatum Rmæ D. Vre scripto comprehensa exhibebuntur. Porro, tametsi ego supervacaneum ducam mentem meam evidentius, quam iam factum

explicare, quia tamen Rma D. sic iubet, aio quod quantum ego vidi, atque à Medicis aliisque personis auditu accepi, seu etiam è diversis locis cognoscere potui, certaque veritate nixam, minimeque suspectam huius Ancillæ D. virtutem ipse habeam, uti & res quasdam, quæ illi interne contigerunt, de quibus prout Rmæ D. notum, alius multum spectabilis secretusque conventus est habitus, concipere omnino mihi que persuadere nequeo, quod hic fraus aliqua, & deceptio lateat, sed cogor, ob præctas evidentes probationes intellectum inclinare ad credendum devote, prodigium hoc à singulari DEI gratia & favore proficisci, confidoq; in eodem benignissimo Numine, omnia hæc illud suo tempore palam facturum.

Quia vero Rma D. ordinem serièq; totius processûs, iteq; formam ac modum, quæ Testes in deponendo iuramento tenuere, cognoscere, atq; omnia, uti rei magnitudo postulat, perpendere queat, eam ob rem dicta & asserta omnia congregatorum, uti & secularium testium transmittito. Postea vero etiam P. magistri F. Ioannis de Perea Prioris canobii Carmelitarum exalceatorum, & reliquorum religiosorum, qui præsentem adfuere, sententias transmissurus. PP. isti quædam specialia de his in medium protulerunt, eo quod rei huius maiorem haberent notitiam; ea propter hi separatim audientur, quod totum ut brevi ad Rmæ D. perferatur accurabo. quam Dom. ex voto ac desiderio meo servet.

Burgos 25. Febr. A. 1618.

Doctor Mantique
CAPUT

Et aliorum
omnium
congrega-
torum
DD.

CAPUT XIX.

Declaratio Reverendissimi Dni D. Ferdinandi de Azeyedo, Archi Episcopi Burgenfis & castella Præsidis.

Christus D. in Canæ Galileæ nuptiis notum illud decantatisque patravit miraculum (*Joan. 2. v. 8.*) nimirum aquam in vinum convertit. Hoc primum est miraculorum, quæ ipsius Majestas fecit. Hoc initium signorum eius, & clarum infinitæ ac supremæ illius potentia fuit insigne, & quidem pernecessarium, quo firmiter omnipotentia eius ab omnibus crederetur. Hunc ob finem æterna sapientia Christus D. iussit, ut miraculosum hoc vinum Archi- triclino exhiberetur, ut scilicet istud degustaret, bonumque pronunciaret, quippe cuius sententia multum ad rem faceret, eo quod loci eius summus esset Sacerdos. Et quanquā, inquit D. Chrysostomus, (*hom. 21. in Joan.*) servi, qui mensis ministrabant, viderint aquam vinum factam, miraculique huius ab se oculis conspecti veritatem testari possent, haudquam tamen Christus eo contentus fuit, sed voluit, ut Præsul ipse per se vinum illud probaret, ac suo calculo approbaret. Siquidem ad prodigium aliquod credibile reddendū, approbatio Prælati, qui DEI vices gerit, utilior majorisque est ponderis, quam cuiusvis alterius testimonium. Ea de causa Divina Providentia sat minimè habuit, quod Generalis Vicarius, tamque multi alii præcipui ac spectatissimi viri, uti vidimus, Ven. Virg. Sor Ioannæ à IESU MARIA vulnerum prodigium exanimarint, ac approbarent, sed ultra etiam or-

dinavit, ut suus Vicarius D. Archi- episcopus Ferdinandus de Azeyedo, qui negotia magni momenti resque omnino graves, quales in Regis aula Præsidi castellæ tractandæ incumbunt, seponeret, ac propria in persona Burgos appelleret ad rem eam investigandam, examinandam, & approbandam: quod etiam sequenti modo præstitit. Reverendissima dominatio in declaratione sua ita loquitur.

Quanquam accepta à toto instituto conventu informatio, omniumque unam DD. mens ac sententia tam certæ veræque sint, perinde ac si studet etiam prodigium tanti ponderis tamque rarum ac inauditum sit, ut post S. Franciscum hucusque nullam quid huic legatur simile. Quia tamen tam grande hoc opus temporibus hisce, quibus ego Archipræsulatus Præsidentiaque Castellæ munus immeritus obeo, patefactum est; neque enim ante suscepta hæc munia admirandi istius operis ullam habui notitiam, ideoque animo decrevi Burgos ipsemet petere, & personaliter in rem istam omni studio inquirere, quippe, qui non facile abducor, ut passim ac temere mirandis quibusvis gestim fidem habeam, in tali potissimum tamque gravi ac periculosa materia, nisi omnia in vera solidaque virtute ac pietate fundentur. Igitur ad suam Regiam Majestatem Philip-pum eo nomine Illi Clementissimū Dominū nostrum obsequentissimè retuli de iis, quæ cum Ioanna Rodriguez Burgis fuere gesta, copiamque Burgos me conferendi humillimè expetii & obtinui. Posthæc Sabbato

tho

Iterat
Ioannæ
vulnere
ab ipso
met Ar-
chiepiscopo
exploratio.

tho ante Dominicam Palmarum mane carceres Aulæ invisi, atq; veteri more cum Senatu prandium cepi, eodemque Sabbatho vespere Madrido excedens, iter meum huc festinato arripui, ita ut die Martis ad vespeream Burgos advolârim. Postridie mane, scilicet Mercurii die, ad ædes meas Ioannâ Rodriguez in oratoriû acciti, atq; in præsentia fide dignorû aliquot testium iam dictam Ioannâ protendere manus, nudare pedes, latusque retegere iussi; tumque magna attentione ac morâ sat longâ eius vulnera inspexi, in pedum vero plagarum hiatum, qui ab imo sursum procedit, auricularem meum indignum digitum immisi, meisque indignis manibus vulnus lateris exploravi, diduxi ac aperui diuturnaq; animi ac sensû intensione manus eius lustravi. Videbantur quidem initio etiam in palma seu exteriori aut supernâ parte manuum vulnera, verum quia pars hæc ita aperta, omniû patebat conspectui, Dominum precata est Sor. Ioanna, vellet indulgere, ut ea pars manuum obducatur, cuius postulato etiam annuit Deus.

Tali modo ego tunc plagas Matris Ioannæ Rodriguez conspexi iudicaviq; supra naturam eas esse, pro ut etiam iudicârunt Medicinæ Doctores cum reliquis omnibus personis, quæ ad mandatum meum conventui ac publicæ manifestationi vulnerum prædictorû interfuerunt, ut hæc litteræ testantur. Ultra hanc rei fidem ac permemetipsum in propria persona adhibitum diligentissimum studium atque ad plenam satisfactionem satietatemque factam inspectionem, perpendi etiam per-

fectam Matris Ioannæ obedientiam. Dum namq; ego velut iudex, severius aliquanto eam alloquerer: quod ad veram probationem eorum, quæ mihi relata sunt capiendam, non attentâ per præcipuas personas iam ante factâ lustratione, ego ipse nunc ad sim eandem experimento capturus, mihi respondit, lustrem, experiar, probemque, quantum è re fore mihi visum fuerit, nullam se aliam gerere quam DEI Superiorumque voluntatem: Veruntamen si satisfactum quandoque mihi foret, collibet tandem demissâ honestatis suæ ratione habitâ, optatam sibi quietem indulgere. Tam æqua fuit hæc petitio, ut posthac nunquam publice aut privatim ulla fuerit explorandæ veritatis causa instituta inquisitio. Sed neque ea opus fuit, quandoquidem præfacta vulnera semper suo unoque statu perpetuo miraculo, absque in ulla innovatione aut mutati, one constanter perdurârunt.

Nihil ego hic memoro, de pœnitentia, humilitate, Charitate aliisque innumeris huius Ancillæ D. virtutibus, neque vincentibus numerum prodigiis per eam ab Omnipotente DEO patrat, quæque etiamnum sine intermissione ab eodem patrantur. Ea omnia, quæ partim in Matrimonii partim Viduitatis statu, ac postmodum Religione inita evenêre, suo tempore, nimirum vitæ absoluta periodo, palam fient. At vero vulnerum eius miraculum, de quo solo mea hæc agit declaratio, ego ceu ingens omnino prodigium hisce testor, utpote qui propria in persona tanquam immeritus Præsul,

A a

mu-

*Et publi-
cum te-
stimoniū.*

munerumq; meorū causā notus publice superior id oculis hisce lustravi, qua in re mente ac sententia concordo cum omnibus pp. ante memorati conventus. Haud equidem committere potui, quin post habitis meis quotidianis rerum tum exteriorum tum internarum curis, rei huius veritatem sedulo indagarem, quandoquidē ego semper hanc dei ancillam impendio dilexi, qui precibus eius tot mihi favores cōtulit nec soli mihi duntaxat, verum & regno huic, imo toti etiam Christianitati specialem ea benedictionē obtinuit, uti suo tempore patefiet. His igitur hęc mea declaratio conclusa esto, siquidē eā te neor vivoq; fiducia fore, ut Ecclesia Catholica omnia disponat ac ordinet, qualiter & quando ē maiore gloria Dei futurū arbitrabitur. Burgos 1. Febr. 1629. Præcipio quoq; Patrueli meo, ne de hisce litteris agat cum quoquam alio, nisi cum Religiosis & Doctis viris.

Archi-Episcopus Burgensis.

Plurimi sane faciendā est hęc declaratio, potestq; qui vis quantūlibet scrupulosus, hęc totq; aliorū fide dignorū Dominorū testificatione animo suo satisfacere, & fideliter concludere ac statuere, quod Sor. Ioanna à Jesu Maria actualia, cruenta, externe patientia, vera visibiliaque Christi D. ac Salvatoris nostri vulnera in corpore suo gesserit.

CAPUT XX.

De quibusdā miraculis, quæ circa hoc tempus per famulam suam Ioannam patravit Deus, eiusque per hoc virtutem tanto reddidit gloriosorem.

Inter hęc miracula, quæ Deus per

homines operatus est (*Vti D. Greg. magn. ait lib. 1. Dialog.*) maximū omnium, pro Deo pati. Siquidē qui omnium miraculorum author est deus, rem tantam non agit, cum miraculorum signis virtutem Sanctorum suorum confirmat, cum hoc eius bonitati atque divinæ propensioni conveniat. At vero rem magnam præstat, quando alicui gratiam elargitur, ut incenso flagrantiq; amore pro eo patiat, quandoquidem pati humano genio ac propensioni tam adversum est & inimicum, haud itaque magnū est mirum, quod Benignitas divina per suam Ioannam magno numero, quorum nunc aliqua tantummodo recenserebimus, miracula ediderit, si consideretur, quam multa ingenti amore castissima eius sponsa pro eo sustinuerit.

In hac Burgensi civitate in vico, qui Trascoriales dicitur, contigit, ut Patruelis Matthiæ Ortizii, lethali punctim læderet Patruelem syndici Urbis qui vulgo charus, ac locuples erat. Vulnus illud usque adeo profundū ac periculosum fuerat, ut bajiuli non auderent eum domū deferre, timentes ne in manibus eorum experaret, eāobrem ordinatē sic patruo eius, proximo in hospitali lectus eidem apparatus fuit. ubi igitur omnes ingens discrimen vidēre, Doctores, Chirurgoq; accersum: at vero ii omnes conclamatum de eo pronuciavēre, vulnus eius persanari, eumq; naturaliter mortem evadere non posse asseverantes. Protinus itaque SS. Sacramentis ut se muniat, suadent, atq; ut bonus Christianus ad exitum ē vita comparet. Ita faciam, respondet æger

*Miracu-
lorum
Dei in
mine
quod
nimis.*

ger, ad meum tamen solatiū, velim, matrem Joannā huc accersant, spero namq; in Christum D. N. Divinam Majestatem, eius interventu mihi aut vitā longiorem, aut bonam mortem largiturum. Itaque Patruus ægri abiit ad Matthiam Ortiz eam visitationem postulaturus. Quoniam vero Matthias ob suum Patrualem, ægri sanitatē lubenter vidisset, jubet conjugem suam eum invisere. Ioanna extemplo obediit, acceptoque vase cum lustrali aqua, infirmum cum eo adit. Dum igitur ponē eum consistit, manum ei prehendit aitque: confido in omnipotente Deo, hanc visitatione sanitati me redditum iri. Domine, ait ad eum Ioanna, etiamne sitis? O mater respondet ille, siti fere emorior, cor in corpore propemodum exurit. Age, inquit Ioanna, in nomine Domini bibe, cumque dicto, vasculū ei porrigit, aqua benedictā plenum. Porro circumstantes assentiri noluerunt, ut biberet, eo quod medici, sub interminatione præsentis periculi mortis, omnem ei haustum vetuissent. Sinite eum, respondit uni eorū Ancilla Christi, sinite, inquam, eum bibere, corque suum refocillare, confido in DEO aquam hanc, quam ei porrigo nullatenus ei noxiam fore. Bibit ergo æger bene animatus ac fidens, atque ubi peccata confessione expiasset, divinoque in viaticum pane refectus fuisset, actum est, ut sciret ad supremā luctam oleo quanto cyus ungeretur. existimantibus cunctis eum protinus mortem appetiturum. Inter hæc Ioanna hortatur ægrum, ut se totum Divinæ voluntati

contradat, ante omnia vero ē penitissimo corde offensam ei remittat, qui eum sauciavit. Dum igitur hæc ita agit infirmus, Joannæ animus erat ei valefacere. Tum vero æger ad eā, mater, inquit, si abire disponis, bene mihi preceris, oro. Ad hoc summā ei humilitate respondit: Domine, benedicere aliis, convenit solis Presbyteris, quibus potestatem istam Deus impertit. Age igitur, iterum ægrotus inquit, manum saltem mihi da, tum illa manum ei ad solatium eius porrexit, at ille magnā fide manū eam, quæ vulnere Christi signata erat, compressit, trahebat quoque eam ad se quoadusque vulnere eam suo imposuit, eiusque unius attractu ac impositione ē vestigio lenimen dolorum percepit, quale mox videbimus. Valedixit tandem ægroto Ioanna, eumque plurimo delibutum solatio reliquit. Simul ac ea domum rediit, quærit ex ea maritus, qualiter se habet ægrotus? Domine respondet illa, graviter admodum dolet, maleque habet. Ait rursus ille, Putasne eum vitam retenturum? Reponit illa, Domine, hoc soli DEO in Cælis notum. Matthias Ortiz, qui vitæ eius anxius sollicitusque plurimum erat, siquidem certa mors impendebat Patrueli suo, accepto pallio Domo exiit, ut de statu saucii illius cognosceret. Vix autem foras prodierat, totus alacer ac hilaris domum rediit, aitque ad Conjugem suam: Ioanna quidnam cum infirmo egisti? Vix ego plateā attigi, & ecce advenit patruus ægrotantis aliisq; cōplures mihi obviam

Ioanna
manus
sua con-
tactu sa-
crum ad
mortem
sanat.

Miraculo-
rum
Christi
quod ma-
ximum.

viam, aiebantque eum extra pericu-
lum versari, iamque; mandatum esse,
ut patruelis meus carcere omnique
pœna solvatur. Porro Doctores atque
Chirurgi unanimi sententia edixere,
tam subitam sanationem non aliter
quam divino miraculo agro obtigisse.
Quod & ipse pariter asseverabat,
nimirum ab eo tempore, quo Mater
Ioanna ad eum introiit, cepisse me-
lius sentire, iamque tantum habere
virium, ut fere lecto se proripere ve-
lit. Et ita factum est, paucos namque
intra dies sanus vegetusque lecto va-
ledixit. Observandum hic est, mira-
culum istud à Ioanna inadver-
tente ignoranteque patratum. Mulier
illa, quæ 12. annis fluxum sanguinis
patiebatur, solummodo fimbriam
Christi tunicæ atigit, & sana facta
est. Nonnulli Theologorum volunt,
id maximum Christi miraculorum
fuisse. Suscitatio quidem fortentis iā
Lazari maius erat miraculum; at vero
orando, flendo, suspirando id effecit
Dominus: atque ita considerando ex-
pressam Dei voluntatem non usque
adeo mirandum. Quod vero sanguine
fluens mulier prætereunte Domino,
remque aliam agente, veniat, vestem
attingeret, atque inde sanitati reddatur,
hoc sane dignum Deo est facinus. Si
Sor. Ioanna post multā precationē,
fletus, ac pœnitentias, agro isti sani-
tatē obtinisset, fuisset quidē & istud
miraculū, at non tantum. Quod vero
Ioanna incogitans ægri vulnus manu
tangat, illeque continuo revalescat,
hoc sane singulare est prodigium,
quod maximo etiam, quæ Christus
Servator noster in vita sua edidit mi-
raculo non absimile videatur.

Alterius cuiusdam Instititoris filius
in hac civitate, qui dives, potens, ac
providus nō longe ante coniugi ma-
trimonio iunctus fuerat, febri adeo
sæva malignaque correptus fuit, ut
brevis tempore non modo sensibus
destitueretur, sed & penitus infan-
ret. Amabant hunc Parentes ceu ba-
culum senectutis, & unicam spem
posteritatis suæ. Dum verò omnem
humanā opē frustra esse, remediaque;
nequicquam tentari vident, mortis
eius timore refugium suum spemque
ad spiritualia divinaque media trans-
tulerunt. Adeunt ergo Venerabilem
nostram Ioannam, & exposito illi
dolore suo, orabant amice, vellet Ma-
ter veneranda filium suum invisere.
respondet Ancilla D. paratam se ex
parte sua prompto eis studio inser-
vire, fieri tamē id non posse, eo quod
spiritualis Pater suus præcepisset, do-
mo nusquā nisi bona sua veniā, pro-
gredi. velle se nihilominus domi suæ
filium eorū deo commendare, quod
ei magis profuturū esset, quam si co-
ram alessset, oculisque suis eum in-
tueretur. At vero illi huic responso
minime acquiescentes, desolati ac
tristes abeunt ad discalceatos, solici-
tique animi sui curas R. do P. Priori
exponunt, orantes velit famulæ D.
præcipere, ut inviset filium suum,
quoniam considerent eam solam as-
pectu suo sanitatem illi reddituram.
Misertus ergo R. P. Prior utriusque
doloris ac mœstitiæ, iubet Fratrem
quendam Laicum adire Ioannam,
eique nomine suo dicere, ut vespere,
comitante D. Alphonso Marcos, in-
firmum visitet. Ioanna quæ voluntas
suæ conscientiæ moderatoris,
velut

Quant
de Ioan
passim
fuerit
pino.

Joanna à
rebus
divinis as-
cendit in
Deum.

velut infallibilē vitæ suæ Cynosurā
in omnibus attendebat, sero diei cum
D. Alphonso infirmum adiit, reperit-
que domū plenam hominibus, quo-
rum alii risui large litabant ad inep-
tas ægri incidētias ac deliria, alii vero
miseriæ hominis compassi, intimo
ex corde ingemiscebant. Porro con-
sueverat Ancilla Christi extempo-
raneis ē rebus, quæ subinde obvenie-
bant, velut scalam facere, atque eo
pacto per opera rerum creatarum
ad Creatorem ascendere. Eā ob rem
in parvum secessit cubile, atque illic
ab hominum abiuncta consortio,
considerare orsa est, quemadmodum
dilectus noster D. Iesus, in Palatio
Herodis albā veste illusus morionis
ac deliri instar sit habitus. Ita me
Deus! aiebat sponsa Christi, vehe-
menti cum admiratione ac tristitia,
ut hoc toto orbe patratur! Quantum
delirant mortales, quæ æternam Pa-
tris Sapientiam fatui loco habent!
Vide sis ut virtutem habent derisui
contemptuique humilitatem cū in-
nocentia stultitiam reputant. O vos
cæci mortales! Nunc Deum vos qui
dem ad iudicum tribunalia statuitis,
eumque ut lubet, condemnatis: at
proxime ille de vobis operibusque
vestris feret sententiam. Nunc
mendacium ubique triumphum a-
gere, ac omnibus dominari gestit, u-
bique primas tenere Ambitio, impa-
tientia obniti & obmurmurare Deo
cupit, ex adverso, qui gratiā ac mer-
cedem benefactis suis est promerit-
us, pœnis ludibriisque remuneratur:
innocentissimus quisque perversus
iudicatur ac damnatur. Ita Filio Dei
evenit. Idcirco fatuitatem hominum

in illa die condemnabit Deus. O vos
Filii hominum! discite vel nunc tan-
dem, quanti immensi Dei Majestas
facienda, quanti æstimandus sit Deus.
Miser hic æger quidem reperit, qui
eius misereantur, at dilectus meus
Iesus, ab omnibus pro stulto insa-
noque habetur, & nemo est, qui ei
condoleat. O miserabilis prorsus
cæcitas! Dum itaque Altissimi An-
cilla suæ contemplationi tota est im-
mersa, nunciatur ei, iam ægotantis
cubile à concursu tumultuque ho-
minum esse liberum, luberet proin-
de nunc agrū adire & solari. Introit
igitur Ioanna, salutatoque amicissi-
me infirmo, eum alloquitur dicens:
Domine quinam habes sensusque?
Percommode, domina mea, respon-
det infirmus, me habeo. Quomodo
hoc, inquit Ioanna, à quonam tem-
pore melius sentire cepisti? Ex eo,
respondit ille, quo tu mater ad me in-
visendum domo tua egressa fuisti.
Qui ei aderant aiebant: finite eum ad
se redire, nescit etenim cui, quidve
loquitur. Quid est ut ad me redeam?
respondet ille. Deo sint laudes, bene
mihi sum præsens ac mentis com-
pos, probeque mihi compertum est,
cum quo mihi sit sermo, quidve lo-
quar. Colloquor quippe cum Matre
mea Ioanna, asseroque me sanum esse
& ipsam assero veritatem. O Mater!
opus hoc DEI Domini nostri fuit.
Speciosissimus namque adolescens,
qui te comitabatur, simul ac te domo
egressam vidit, antegressus in hoc
cubile venit aitque mihi. Bono ani-
mo fili. Sor. nostra venit ad te in vi-
se ndum, perquam pristinæ redde-
ris sanitati. O mater! Deus præmiet.

Aa 3 Deus

Solo as-
pectu suo
ac pro-
pria sanat
agrum.

Deus magnum istud beneficium remuneratur! Nemo non adstantium ad hos infirmi sermones obstupuerat: at ubi perspicue videbant eum sanā mente esse, atque cum ratione verba proferre, agnovēre sponfam Christi Ioannam singulari pollere virtute, solā etiam umbrā ægrotos sanandi, atque in hoc Principi Apostolorum non dissimilem.

Eiusdem staminis textusq; est factum, quod sequitur servitque apprimē ad priora confirmanda. Hic Burgis in suburbio in area campi parvo in tugoriolo ac potius mapali pauper quædam femina in morbum incidērat, quæ illic scrutis, minutisq; vendendis vitam tolerabat. Morbus ille graves usq; adeo ei dolores capitis consciverat, ut ex inde visū amitteret, penitusque excœcetur. Magnum quidem hoc erat malum, maius tamen adhuc aliud inde ortu sumpsit, nimirum mala tractatio mariti, qui morbi illius ægro exacerbatoq; tulit animo. experta sane fuerat affatim sponsa Christi, quam sit gravis tolerato mariti severitas, potissimū vero feminae morbo & cæcitate laboranti, ideoque plurimum compatiēbatur pauperulae huic mulieri, Deumq; assidue atque intente exorabat, vellet ei visum restituere, ad sustentaculum vitæ tanto commodius quærendum. Non longe post quodam vespere audit Ioanna cum suo marito sonitum campanæ Parochialis, quæ pulsari solet, dum SS. Sacramentum Eucharistiæ ad moribundos defertur. Non ignorabat Soror Ioanna pauperulam hanc mulierē de SS. Viatico provisum munitumq;

iri. Impetrata ergo copia à suo marito Divinam Maiestatem comitandi, secum una detulit cereos aliaque ad apparatus necessaria abiitque ad infirmæ habitaculum: instruit, exornat, insternitq; pauperculum tugurium quantum potest, aramque illic etiam statuit, & luminaribus accensis ad lectum infirmæ accedit, ut eam commoneat ad excipiendum summa humilitate ac devotione in SS. Sacramento deum ac dominum suum. O mirum rarumque prodigium! vix ad lectum Ioanna accefferat, ait illi infirma. Ah mea Domina! Quidnā est istud, quod tecum adfers, quod oculos meos ingenti lumine illustravit, ita ut iam nunc ego acute clareq; videam? Tace Soror, respondet humilis ancilla Christi Sile, evenit procul dubio tibi iuxta vulgare paræmiā:

Et cæcus clarum se somniat astra tueri,

Hæc quia sunt vigilis somnia, vota, preces.

Qui aderant illic quærebant ex Joanna: quid ait infirma? At illa respondit; Nihil est descenditq; deorsum, humanam ut gloriam laudemque effugeret, perinde ac honoris gloriæque appetens opprobrium & contemptum fugit. Abiit ergo Ioanna in templum, SS. Eucharistiam deductura; ut vero ad ægrotae domū perventū fuit, remansit Ioanna cum reliquo populo in atrio stans in uno angulo. Parochus interea sursum conscendit, solitisq; cæremoniis peractis, Sanctam hostiam manu capit, eamq; tenens sequentibus infirmam alloquitur. Age Soror, communem nostrum supremumque Dominum

ac

ac Deum adora, qui hic in mea manu præsens adest. Aspice illum oculis fidei ac animæ tuæ, quandoquidem id corporeis oculis præstare nequis. Adoro eum, respondit illa, corporeis meis oculis, & etiam oculis meæ animæ ex toto corde ac animo. Quid loqueris? iterum inquit Parochus, forte an visu prædita es? Etiam respondet illa, Domine, ego beneclareque video, ac omni languore sum soluta. Percepto ergo in SS. Sacramento pane cœlesti, non poterat satis circumstantibus ingens hoc miraculum de prædicare. At vero sponsa Christi Ioanna, tota ex inde rubore perfusa & conturbata, festinanter domum rediit, ut ne ab hominibus videretur aut veneretur. Maius profecto est hoc miraculum superiore. Christus servator noster, postquam inter alia miracula, aliquando sub occasum solis, complures variisque detentos infirmitatibus sanasset, abiit in locum desertum, uti Sanctus Lucas testatur, Divus Chrysostomus ait, hac secessione ac fuga voluisse illum admirandis operibus suis majorem circumdare splendorem. (*Chryf. in Cat. D. Thom. Ioan. 4.*) Siquidem patrare miracula, & simul famam gloriamque fugere mortalium, haud immerito maioris miraculi habetur loco, quam ipsa est miraculorum patratio.

Sequuta est in hoc vestigia sponsæ sui Ioanna, velut sedula diligensque Christi Discipula. Prima illi erat cura cuiusvis benefacere, infirmisque ac defectuosis confer-

re sanitatem, sed enimvero citra periculum suæ humilitatis, quo nimirum uni solique DEO honor ac gloria cederet. Erat Ioannæ ac marito eius peculiaris amicus Ioannes de Huarte, Dominus in Villarmarto. Cogitabat Nobilis iste Venatorem quandam (Andreas de Burgos dicebatur) captivare carcerique mancipare, quod venationem certi montis ad eundem Huarte pertinentis everteret. Quadam vice inter quintam & sextam horam vespertinam, dum sponsa Christi JOANNA in Oratorio suo in DEO collecta esset, aspiciebat oculis animæ qualiter prædictus ille Nobilis Joannes de Huarte, equum suum conscenderet, forasque equitaret ad montem suum perlustrandum, & quod præfatum Andream de Burgos in venatione deprehensum, captivum abducere vellet. Videbat desuper qualiter Andreas Venator ad se tuendum, admodum bombardâ suâ tam scite eam exonerârit in Nobilem, ut naturali modo ei certo moriendum fuisset, nisi eodem momento JOANNA cognatum suum serio ardentemque DEO commendasset, atque ita haud illato vulnere, solummodo ad miraculi testimonium præfata veste, salvus ac integer est servatus. Nihilominus glande tamen facinoris huius causâ, bona nostra JOANNA summoque ab interire externata fuit, suoque egressa sacrario, ad maritum suum ait: Mi IESU! Quonam modo Ioanni de Huarte contigit? Glande exone-

Et à mor-
bo san-
ctæ
Ioanna.

Fugere
eum mira-
culorum
patrati-
one huma-
nam glo-
riam ma-
ius est ip-
sæ mira-
culis.
miracu-
lum.

Precibus
suis cog-
natum
glande
peritum
ab interi-
tu erepit.

exonerato in eum sclopo, petitus est, & minime læsus. Age agamus pro ingenti hoc beneficio Deo benignissimo gratias. rædum hoc postmodum fuit manifestatū, repertq; ita omnino contigisse, uti Ioanna edixerat.

Contigit in hac civitate Burgenfi, ut duo nobili ortu adolescentes depetirent pariterque in matrimonium expeterent pari nobilitate virginem. Qui zelotypiæ æstro æstuabat magis, ait ad suum corrivalem, ut à suo procandī studio desistat, magno illi alioquin caroque id negotium constiturum. nihil ea denuntiatione motus pergebat alter in proposito suo urgendo tanto incitatus. Eā re irritatus magis exacerbatusq; ē procis alter, occasionem aucupabatur, qua corrivalem suum ē medio tolleret, inque eum finem ubique sclopo manuario plumbeis glandibus onerato instructus armatusque incedebat. Dum igitur Burgis aliquando noctu conspicuum larvatorum ludionum ipectaculum ederetur, alterque ē fenestra prætereuntium personatorū pompam despectat, malefactor ille fenestram ex adverso occupat, ē diametro alteri oppositam, sclopumq; captatā occasione in bonum illum Nobilem solvit, duabusque glandibus, recta in pectus delatis, ferit; probus vero ille nobilis in nullo penitus læsus fuit. Vidit tamen suismet ipse oculis, qua ratione modoque miraculum illud effectum est. Conspexit nimirum ipso momento exonerati in se sclopi quemadmodum Mater Ioanna suo adstaret lateri, manumq; suam pectori imponeret, ambosque *reō dua- bus glan-* globos manu suā exciperet, ita ut il-

le servaretur illæsus. Postridie mane summo cum stupore se ad Carmelitas exalceatos contulit, accitque curat Ancillæ D. conscientiæ arbitrum, cui enarrat omnia, quæ sibi nocte elapsa usu venissent. Addebat porro se nescire quidem quonam modo ei Mater Ioanna tunc apparuerit, esse tamen certum indubitatum, quæ sibi ab eadem se salvatum, quandoquidem eam viderit, & liquido perspicueque agnoverit. Vix ille sermonem compleverat, & in templū Christi sponsa ingreditur, suoq; more confessionis faciendæ gratia confessarium accersit, descendit ille, atq; ante omnia ei sub obedientiæ præcepto iniungit, ut edicat manifestetque, quid illi eā nocte contigisset. "Pater, respondet obsequens filia, "Noctē hac dum in sacrario meo, "spiritu in Deo collecta essem, Angelus D. me allocutus est: Ioanna, "ajebat, divinā ordinatione huc advenio, ut te ad D.N. deducam, quoeum ab instante vitæ periculo honesteque suo cripiamus, tumque mento me per aëra detulit ac stuit ad latus præfati Nobilis, prorsus eo tempore, quo in eum hostis manuarium sclopum exploserat: "Objeci ego illico manum, clypei; "instar supra pectus tenui, glandes "porro in medium vulneris manus "meæ delatæ sunt; Rētia vestra "eas inspiciat: nam in signum eventus huc ea defero. Suscepit globos confessarius, videbatq; eos cruentos, atq; à Ioannæ vulnere, quo ejaculati devenere, tinctos. Ita eius Confessor, certus miraculi est redditus, cæterasq; inter circumstantias ab se perpenfas

*dibus pe-
tium po-
venem,
exceptis
manu
sua globi
a morte
salvat.*

perpenſas, agnovit, quemadmodum
ignis excellentē hanc mulierem ſit
veritus atq; reveritus, ſimilitudinēq;
Conditoris ſui agnovit in Ioanna,
prout in ſequenti eventu luculen-
tius animadverti poterit.

D. Ioannes de Amezqueta Capi-
taneus, D. Sebaſtiano Nobili Me-
tropolitanā Urbe Provinciæ de E-
quipuzcoa criundus, ſingulari animi
affectu Venerabilem Matrem Ioan-
nam. Negotiabatur hi Nobilis navi-
gabat privato ſuo ſumpto in Indias,
aliasque abſitas longe terras, tribus
navigiis. Quodam tempore, dum na-
ves illæ ad ſolvendum ē portu eſſent
paratæ, contigit ut una earum igne
concepto ardere inciperet, adeoque
flammæ gliſcerent, ut naturali pa-
cto, nullus eis reſtinguendis modus
ſupereſſet. Dum igitur ſimul omnes
maximopere conterriti pavidq; in-
cendium illud ſpectant, venit in
mentem Clauſula illius Capitaneo
Ioanni Amezqueta cognata ſua ma-
ter Ioanna de IESU MARIA.
Corigitur oculosque in cælum le-
vans, orabat clara voce. Domine, in-
quiens, juſto tuo iudicio iſtud in me
venit infortunium, quia tuam Divi-
nam Maiestatem pluribus offendi.
Nec dignus ſum ob multiplicia pec-
cata mea, vel oculos ad cælum at-
tollere, nedum ut fidere auſim abs-
te miſericordiam conſequi. Nihilo-
minus tamen tua infinita bonitas
prompta ſemper parataq; eſt ad be-
nefaciendum nobis. O mi Deus! im-
ploro miſericordiam tuam, ut miſe-
rearis, oro. quia vero ex parte mea ni-
hil ſuppetit, quo avertere iram tuam

poſſim, ideo ſupplex rogo, ut reſpi-
cias multiplicia copioſaque prome-
rita fidelis ancillæ tuæ Ioannæ, eiuf-
demq; intuitu noſtri miſerearis. De-
votam hanc dum complet orationē,
videbat in eminentiori parte navis
mulierem flammæ extinguentem.

Aspectus miraculi huius omnē qui-
dem illis pavorē ſuſtulit, ſed admi-
ratione totos replevit. Præſectus
porro navium contemplabatur ſin-
gulariterq; obſervabat ſæminam il-
lam, tandemque perſpicue cognovit
cognatam ſuam Matrem Ioannam
eſſe. Continuo itaq; præ exuberanti
lætitia animi exclamare cepit: Vide-
te propter Deum, perſonam iſtam
muliebrem. ſpectate quam ſatagat
circa incendia reſtinguenda. Tum
ſublatis omnes oculis hærebant ſtu-
pore defixi, dum ſæminā illam
omnes clariffimè intuentur.

Nolite, aiebat Capitaneus,
obſtupeſcere, ſed in faciē omni ſtu-
dio intendite, obſervate ſtaturam
eius formamq; & perpendite an non
eam ante videritis, tandem ubi peri-
culo deſuncti auxilio matris Ioannæ
fuiffent, ad littus naves applicuere.
Præſectus porro quinq; ſuorum ma-
gis fidorum ſibi amicorum ſeorſim
productos alloquitur, dicitq; illis:
Amici boni, lubetne ut abeuntes
Taumaturgam iſtā mulierem inviſa-
mus, quæ nos ab hoc liberavit incen-
dio? Cui ubi omnes aſſenſi eſſent,
aientes, Etiam: ad civitatem hanc
Burgentem ſe contulerunt, & mane
antequam diluceſſeret, Carmelitarū
excalceatorum templum adeunt,
Non reperto vero illic Ioanna do-
mum illius petunt. Interea vident in

Bb

itinere

*Ioanna
per auras
ad mare
delata
ardentis
navigii
incendia
ſopit.*

itinere matrē Ioannā cum alphon-
so Marcoſ eius laterone, ſibi obviam
fieri. Ut Ioannam conſpexit Capita-
neus, accurrit feſtinus Venerandāq;
matrē amplexatur, Socii vero eius
contemplabantur eā avidē ac inten-
tē, luceq; ipſa clariuſ cognovēre, eā
ipſam fuiſſe perſonam, qui illos ab
incendio liberavit. Eam obrem imis
ē pręcordiis gratias agebant matri
Ioannę, narrabantque omnia quę ſi-
bi eveniſſent. Porro Ioanna fateri
nolebat ſe illic pręſentem aduiſſe.
Verū quanto id celare nitebatur ma-
gis, tanto ampliuſ capitaneuſ amiciq;
eiuſ id confirmabant, dicenteſ: ipſam
omnino eſſe veritatem. Delatum eſt
poſtmodū hoc factum ad D. Archi-
epiſcopum: unde ipſe ſæpe memo-
ratum Capitaneum & amicos ei-
uſ quæſtione de ſuperinſtitutā, inter-
rogavit & audi vit, ac deniq; in orato-
riū ſecum Ancillā D. deduxit, cui in
virtute S. Obedientię præcepit, ut
totiuſ rei geſtę ſeriem expromat nū
igitur Ioanna ſic obſtringitur adigi-
turq; ait: Vera eſſe, quę Capitaneuſ
una cum ſuiſ aſſeverarent. Quod vi-
delicet Angeluſ ſuiſ tutelariſ, glori-
oſuſq; Patrię cha Ioseph eā in me-
dias ardentis navigii flammas dedu-
xerūt, ipſa vero citra ullam ſui læſi-
onem incendiuſ reſtinxerit.

*Series to-
tius mi-
raculi.*

Viderat in Monte Oreb mirum
quondā comprimis mirandum Moy-
ſes (Exod. 3. v. 2.) nimirū quod rubuſ
arderet, & non combureretur. Prodi-
gium hoc ait Hebræorum doctiſſi-
muſ Philo. (lib. 1. de virt. Moſſ.) me-

rito adſcribendum eſt divitę imagi-
ni, quę in medio ruri apparuit: flam-
ma ſiquidē omni ſubmiſſione ſimili-
tudinem hanc eſt venerata. Arſit pa-
riter in mari navis, nec tamē combu-
ſta eſt, quoniā in medio incendiū in-
venta eſt perfectā imago Dei, quę
Regio eiſ ſignaculo, videlicet imi-
tantibuſ purpuram roſaſque vulne-
ribuſ inſignita piſtaq; fuit.

*Cir-
flamma
eam ſit
revera.*

Conſiderando miraculuſ iſtud,
facile Sor. Ioannę præſtatiā cognof-
citur. Romani veteres olim, ſuper Iu-
lii Aſcanii caput, ſingularem quandā,
atq; ut illi aiunt, Cęſarem conſpex-
re flammā, vel, ut loquamur meliuſ,
ſomniavēre. Flamma hæc ex eorum
angurio ac divinatione, portendebat
Sereniſſimam illam totoq; Orbe
ſpectabilem Romani Imperii, atque
imperatoriam Maiestatem, qui ipſi
obrigit. Arſit etiā ſuper caput Ioan-
næ noſtrę flamma, quę tamē in ſignū
eiuſ in ſe dominiū, eiſdem poteſtati
ſeſe obedienter ſubmiſit ſervire deo
regnare eſt. Dominatuſ hunc impe-
riuſque uti vidimus, toto coniuga-
liſ ſui ſtatuſ Ven. Mater noſtra Io-
anna tenuit, quo velut Martyr paſ-
ſa eſt, virgineūque pudorem ſuum
intactuſ illibatuſque conſervavit.
Deincepſ ſtatim viduitatiſ eſt in-
greſſa, ambabuſ coronis, virgini-
tatiſ & martyrii trium-
phaliter decorata.

—(o)—

LIBRI SECUNDI FINIS.

LIBER